

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πατρών

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

**ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΟΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:

Ø ΤΣΑΚΜΑΚΙΔΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ

Ø ΦΡΑΓΚΟΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙ-ΕΛΛΗ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΚΑΤΣΙΚΑΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
----------------------	----------

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

1.1. ΕΝΝΟΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	8
1.2. ΑΡΧΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	9
1.3. ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ.....	10
1.4. Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	11
1.4.1. ΤΟ ΙΔΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	13
1.4.1.1. ΙΔΡΥΤΙΚΟ ΙΔΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	14
1.4.1.2. ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΣΥΝΕΙΣΦΕΡΟΜΕΝΟ ΙΔΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	15
1.4.2. ΤΟ ΞΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	16
1.4.3. ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ΞΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	18
1.4.4. ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	18

2. ΠΗΓΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

2.1. ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ.....	19
2.1.1. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ.....	19
2.1.1.1. ΤΑΚΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ.....	20
2.1.1.2. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ.....	20
2.1.1.3. ΦΑΝΕΡΑ ΚΑΙ ΑΦΑΝΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	21
2.1.2. ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ	21

2.2. ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΠΗΓΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΠΟΣΩΝ	23
2.3. ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	27
2.4. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	27

3. ΠΗΓΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

3.1. ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ.....	29
3.1.1. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ	32
3.1.2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	36
3.1.3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	41
3.1.4. ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΞΕΙ Ο ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ.....	45
3.1.5. ΕΠΙΤΟΚΙΑ.....	46
3.1.6. ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ	48
3.1.7. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΡΑΠΕΖΩΝ.....	50
3.2. ΔΑΝΕΙΑ Ε.Τ.Β.Α.....	73
3.2.1. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ.....	74
3.2.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΔΑΝΕΙΟΥ	75
3.2.3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΔΑΝΕΙΟΥ.....	76
3.3. ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ.....	81
3.3.1. ΚΟΣΤΟΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ	84
3.3.2. ΜΟΡΦΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ.....	86
3.3.2.1. ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ ΛΗΞΗΣ ΤΟΥΣ	86
3.3.2.2. ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ.....	87
3.3.2.3. ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ.....	89
3.3.2.4. ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΑ ΚΕΡΔΗ.....	90
3.3.2.5. ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΧΩΡΙΣ ΤΟΚΟΜΕΡΙΔΙΟ.....	91

3.3.3. ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ.....	91
3.3.4. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ	92
3.4. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ.....	94
3.4.1. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	95
3.4.2. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.....	96
3.4.2.1. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ...	96
3.4.2.2. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ.....	97
3.4.2.3. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΑΓΟΡΑ.....	99
3.4.2.4. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΑΓΟΡΑ.....	101
3.4.3. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ.....	101
3.4.4. ΚΑΤΑ ΜΕΤΟΧΗ ΚΕΡΔΗ.....	102
3.4.5. ΚΑΤΑ ΜΕΤΟΧΗ ΜΕΡΙΣΜΑ.....	103
3.4.6. ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ.....	104
3.5. ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ- ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ.....	107
3.5.1. Γ΄ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ.....	107
3.5.1.1. Γ΄ Κ.Π.Σ. ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ.....	109
3.5.1.1.1. ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ (LEASING) ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	109
3.5.1.1.2. ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ	111
3.5.1.1.3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «e- Services»	112
3.5.2. ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (Ε.Σ.Π.Α.).....	115

3.5.3. «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ» (ΝΟΜΟΣ 3299/2004).....	118
3.6. Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ- LEASING.....	123
3.6.1. ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ(LEASING).....	123
3.6.2. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΙΣΘΩΤΗ-ΕΠΕΝΔΥΤΗ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ LEASING.....	127
3.6.3. ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ LEASING.....	128
3.6.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΣ.....	130
3.7. FACTORING- ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ.....	132
3.7.1. ΕΝΝΟΙΑ FACTORING.....	132
3.7.2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ FACTORING.....	134
3.7.2.1. FACTORING ΧΩΡΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ή MATURITY FACTORING.....	134
3.7.2.2. ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΡΙΝ ΤΗ ΜΕΣΗ ΛΗΞΗ ΚΑΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ (CASHING SALES).....	134
3.7.2.3 ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΥΨΟΥΣ ΤΩΝ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ (OVERADVANCES).....	135
3.7.2.4. ΕΞΑΓΩΓΙΚΟ- ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ FACTORING.....	135
3.7.3. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ- ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ.....	136
3.7.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	139
3.8. ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΕΚΕΣ)- VENTURE CAPITAL.....	141
3.8.1. ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ.....	143
3.8.2.1. SEED CAPITAL: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ «ΣΠΟΡΑΣ».....	143
3.8.2.2. START-UP CAPITAL: ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ.....	145

3.8.2.3 EARLY STAGE FINANCING: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΣΤΑ ΠΡΩΤΑ ΣΤΑΔΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΕΩΝ.....	147
3.8.2.4. DEVELOPMENT FINANCING: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ.....	148
3.8.2.5 MEZZANINE FINANCING (Bridge Financing): ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ «ΓΕΦΥΡΑΣ».....	150
3.8.2.6 ΛΟΙΠΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ.....	151
3.8.3. ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ VENTURE CAPITAL ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	154
3.9. FORFAITING.....	157
3.9.1. ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ FORFAITING.....	157
3.9.2. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ – ΕΙΣΑΓΩΓΕΩΝ.....	160
3.9.3. ΔΑΠΑΝΕΣ FORFAITING – ΔΟΜΗΜΕΝΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ.....	161
3.10. FRANCHISING.....	163
3.10.1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ FRANCHISING- ΤΥΠΟΙ FRANCHISING.....	163
3.10.2 ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ FRANCHISING- ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ- S.W.O.T ΑΝΑΛΥΣΗ.....	166
3.10.3. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ FRANCHISE.....	170
3.11. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΑΓΓΕΛΟΙ (BUSINESS ANGELS).....	175
3.12. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΜΟΚΟΙΤΙΔΕΣ(Business Incubators)- ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΡΚΑ (Technology Parks).....	179
3.13. ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΧΡΕΩΝ (SWAPS).....	184
3.14. ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΠΕΛΑΤΩΝ.....	184
3.15. ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ.....	185
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	186
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	254

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η χρηματοδότηση της επιχείρησης αποτελεί μια από τις σημαντικότερες παραμέτρους της λειτουργίας της, αν όχι τη σημαντικότερη. Το πόσο καλή θα είναι η συμφωνία που θα πετύχει ο επιχειρηματίας είναι παράμετρος της διαπραγματευτικής θέσης στην οποία βρίσκεται, καθώς και του πλήθους των εναλλακτικών επιλογών χρηματοδότησης που έχει. Η ανάπτυξη της οικονομίας παράλληλα με την εκρηκτική τεχνολογική ανάπτυξη των τελευταίων δεκαετιών εκφράστηκε ιδιαίτερα στο χρηματοπιστωτικό τομέα. Η απελευθέρωση της χρηματοπιστωτικής αγοράς και η άμεση ενσωμάτωση της τεχνολογικής ανάπτυξης επέτρεψε την πληθώρα χρηματοδοτικών εναλλακτικών λύσεων για τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές. Οι χρηματοδοτικές λύσεις προέρχονται τόσο από τους νέους, για την Ελλάδα, χρηματοπιστωτικούς θεσμούς όσο και από τις τράπεζες με την πληθώρα των χρηματοδοτικών εργαλείων που προσφέρουν τα τελευταία έτη, επηρεασμένες από την έντονο ανταγωνισμό στην τραπεζική αγορά. Η γνώση των εναλλακτικών λύσεων αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο στην αναζήτηση χρηματοδότησης της επιχείρησης. Η αναζήτηση αυτή θα πρέπει να γίνεται σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο κύκλο χρηματοπιστωτικών θεσμών με στόχο την εξεύρεση της ιδανικότερης χρηματοδότησης.

Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται οι εσωτερικές και εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης μίας επιχείρησης, παλαιές και νέες μέθοδοι χρηματοδότησης της Ελληνικής αγοράς, χρηματοδοτικά εργαλεία που προσφέρουν οι τράπεζες καθώς και χρήσιμες διευθύνσεις στο διαδίκτυο τις οποίες μπορεί να επισκεφθεί κάθε επιχειρηματίας για την ενημέρωσή του πάνω στις αναφερόμενες χρηματοδοτικές λύσεις. Η παρουσίαση αυτή δεν μπορεί να καλύψει όλο το φάσμα των χρηματοδοτικών λύσεων. Παράλληλα τα στοιχεία που

παρουσιάζονται είναι δεκτικά τροποποιήσεων, ορισμένα και σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, είτε λόγω των οικονομικών αλλαγών, όπως για παράδειγμα η μεταβολή των επιτοκίων, είτε με την προσφορά νέων χρηματοδοτικών προϊόντων στο πλαίσιο του ανταγωνισμού των ιδρυμάτων αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

1.1. ΕΝΝΟΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Χρηματοδότηση είναι το σύνολο των ενεργειών με τις οποίες ρυθμίζεται ο εφοδιασμός των επιχειρήσεων σε κεφάλαια. Ο ίδιος όρος χρησιμοποιείται και για τη διαδικασία της παροχής χρηματικών μέσων. Είναι γνωστό ότι η έννοια της χρηματοδότησης περιλαμβάνει δύο σκέλη: α) την πηγή προέλευσης των κεφαλαίων και β) τον προορισμό (χρήση) των κεφαλαίων. (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ)

Οι χρηματοδοτήσεις είναι μια από τις τρεις βασικές λειτουργίες της Χρηματοοικονομικής Διοίκησης (Financial Management) , οι οποίες μαζί με τις επενδύσεις και τον προγραμματισμό βοηθούν στην απρόσκοπτη λειτουργία των επιχειρήσεων.

Η διαπίστωση της ανάγκης χρηματοδότησης είναι σημαντική για τη λειτουργία της επιχείρησης, δεδομένου ότι θα είναι εξαιρετικά δυσχερές για τον επιχειρηματία ή τον οικονομικό διευθυντή να διαπιστώσει ότι δεν υπάρχουν οι αναγκαίοι χρηματικοί πόροι, είτε για βραχυπρόθεσμη είτε για μακροπρόθεσμη χρήση, για να επιτευχθεί το προγραμματισμένο αποτέλεσμα.

1.2. ΑΡΧΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι βασικές αρχές της χρηματοδότησης είναι η αποδοτική χρησιμοποίηση κεφαλαίων και η εξασφάλιση διαρκούς ρευστότητας.

- **Η αποδοτική χρησιμοποίηση των κεφαλαίων.**

Ο τρόπος του ύψους των κεφαλαίων που θα χρησιμοποιηθούν για την παραγωγική διαδικασία της επιχείρησης σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, έχει ως κύριο περιορισμό την αποδοτικότερη εκμετάλλευση των κεφαλαίων που θα χρησιμοποιηθούν. Η απόδοση από την άλλη, εξαρτάται από την αγορά, την αποδοτικότητα των μηχανημάτων και άλλων εγκαταστάσεων, τη ρευστότητα που επιθυμεί να διατηρεί, καθώς και από πολλούς επιπλέον παράγοντες.

Η αποδοτική χρησιμοποίηση των κεφαλαίων εκφράζεται και με την επιλογή του μείγματος κινδύνου και απόδοσης.

- **Η εξασφάλιση της διαρκούς ρευστότητας.**

Η ρευστότητα μιας επιχείρησης συντελεί, αφενός μεν, στην κάλυψη κάποιας ανάγκης, συνήθως βραχυπρόθεσμης, αφετέρου δε, στην εκμετάλλευση μιας ευκαιρίας της αγοράς. Η υψηλή ρευστότητα, ωστόσο, πιθανόν μειώνει την αποδοτικότητα των χρησιμοποιούμενων κεφαλαίων, σύμφωνα με το κόστος που αυτά συνεπάγονται. Η επιλογή της ρευστότητας είναι μια ακόμη επιλογή του management.

1.3. ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

Η πρόβλεψη των χρηματοδοτικών αναγκών είναι ιδιαίτερα σημαντική για την λειτουργία της επιχείρησης, κυρίως διότι η έγκαιρη πρόβλεψη, από την μια αποτρέπει τον κίνδυνο διακοπής της επιχειρηματικής λειτουργίας, ενώ από την άλλη επιτρέπει την καλύτερη επιλογή στην κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών και επομένως την, κατά το δυνατόν, ελαχιστοποίηση του κόστους. (ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ)

Ο προσδιορισμός, όμως, των χρηματοδοτικών αναγκών δεν είναι καθόλου εύκολη υπόθεση, γιατί προϋποθέτει μεγάλη σταθερότητα τόσο των δεδομένων, της δομής και της αποτελεσματικότητας της επιχείρησης, όσο και του οικονομικού περιβάλλοντος, όροι που σπανίως συνυπάρχουν στην πραγματικότητα.

Όλα τα υποδείγματα πρόβλεψης των χρηματοδοτικών αναγκών στηρίζονται στις δύο βασικές μεθόδους, αυτή του ποσοστού των πωλήσεων και της γραμμικής παλινδρόμησης.

- **Μέθοδος του ποσοστού επί των πωλήσεων**

Το ύψος των παγίων εγκαταστάσεων θα οδηγήσει τον οικονομικό υπεύθυνο της επιχείρησης στην εκτίμηση των χρηματοδοτικών αναγκών για τον προβλεπόμενο κύκλο εργασιών της επιχείρησης. (ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ)

Η μέθοδος του ποσοστού των πωλήσεων απαντά σε δύο σημαντικά προβλήματα (Η λήψη χρηματοοικονομικών αποφάσεων μέσω της ανάλυσης του ισολογισμού- άρθρο, Χρήμα τεύχος 337, Νοέμβριος 2007):

1) Πόσα είναι τα απαιτούμενα εξωτερικά κεφάλαια για τη χρηματοδότηση των αναγκών σε περιουσιακά στοιχεία;

2) Τι ποσοστό της αύξησης των πωλήσεων της επιχείρησης θα χρειαστεί εξωτερική χρηματοδότηση;

- **Μέθοδος παλινδρόμησης**

Σε ένα σύστημα ορθογώνιων αξόνων, όπου στον άξονα των ψ εμφανίζεται ο όγκος των παγίων και στον άξονα των χ ο όγκος των πωλήσεων, σημειώνεται, για κάθε περίπτωση ύψους πωλήσεων, το μέγεθος των παγίων που απαιτήθηκε και με την μέθοδο των ελαχίστων τετραγώνων δημιουργείται η γραμμή παλινδρόμησης, η οποία συνδέει τις πωλήσεις και το ύψος των παγίων ή των κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού με πραγματικούς όρους, έτσι ώστε να προβλέπεται και η ανάγκη χρηματοδότησής τους.
(ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ)

Η μέθοδος του ποσοστού των πωλήσεων είναι η πιο κατάλληλη για την πρόβλεψη σχετικά βραχυπρόθεσμων μεταβολών στις ανάγκες χρηματοδότησης. Στην περίπτωση προβλέψεων για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα χρησιμοποιείται η μέθοδος της γραμμικής παλινδρόμησης.

1.4. Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Η χρηματοδοτική λειτουργία της επιχειρήσεως σε γενικές γραμμές αναφέρεται α) στην εξασφάλιση κάτω από τους πιο ευνοϊκούς δυνατούς όρους των κεφαλαίων, που είναι αναγκαία για την πραγματοποίηση των σκοπών της και β) στην πιο αποδοτική επένδυση των κεφαλαίων, που εκείνη διαθέτει σε διάφορα περιουσιακά στοιχεία.

Επένδυση κατά το e-ΛΕΞΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΟΡΩΝ (<http://www.ipl.aueb.gr/eLexicon/>) είναι:

α. Κίνηση τοποθέτησης χρημάτων από φυσικό ή νομικό πρόσωπο (ιδιώτη, ιδιωτική ή δημόσια επιχείρηση) για την απόκτηση κεφαλαιουχικών ή καταναλωτικών αγαθών με γνώμονα την μακροπρόθεσμη αλλά σε ορισμένο χρονικό διάστημα απόδοση κερδών. Το μέγεθος της επένδυσης αποτελεί έναν από τους κυριότερους παράγοντες που επηρεάζουν την οικονομική μεγέθυνση, δηλαδή την αύξηση του προϊόντος μιας οικονομίας μακροπρόθεσμα. **β.** Πράξη τοποθέτησης χρημάτων (που συνήθως ενέχει μικρό κίνδυνο) σε χρεόγραφο με σκοπό την αποκόμιση μακροπρόθεσμου χρηματικού οφέλους.

Περιουσία είναι το σύνολο των συγκεκριμένων αγαθών τα οποία έχει στη διάθεση της η επιχείρηση. Η περιουσία αποτελείται από διάφορες αξίες και απαιτήσεις όπως είναι: οι εγκαταστάσεις, τα μηχανήματα, τα κτίρια, τα γήπεδα, τα εργαλεία, τα αξιόγραφα, οι εφευρέσεις, τα σήματα, οι πρώτες και οι βοηθητικές ύλες, τα εμπορεύματα, τα μετρητά, οι καταθέσεις στις τράπεζες, οι απαιτήσεις σε βάρος τρίτων κ.λπ. Όλα τα παραπάνω στοιχεία που αποτελούν την περιουσία τα τοποθετούμε σε δύο κυρίως ομάδες (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ):

α) Αυτά που αποτελούν την πάγια περιουσία ή πάγιο ενεργητικό και

β) αυτά που συνιστούν το κυκλοφοριακό ενεργητικό ή την κυκλοφορούσα περιουσία.

Όλα τα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία αναφέρονται στο ενεργητικό του ισολογισμού της επιχείρησης.

Κεφάλαιο είναι το από κάθε προέλευση αποταμιευτικό κεφάλαιο που είναι επενδεδυμένο σε διάφορα περιουσιακά στοιχεία τα οποία η επιχείρηση

έχει στη διάθεση της για την εκπλήρωση των επιδιωκόμενων σκοπών.
(ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ)

Το κεφάλαιο γράφεται στο παθητικό του ισολογισμού της επιχείρησης και ανάλογα της πηγής προέλευσης του διακρίνεται σε ίδιο και ξένο κεφάλαιο.

Το ίδιο κεφάλαιο περιλαμβάνει το μετοχικό ή ατομικό κεφάλαιο, την κεφαλοποίηση των παρακρατηθέντων κερδών, τα διάφορα αποθεματικά και τις αποσβέσεις. Το ξένο κεφάλαιο προέρχεται από τη δανειοδότηση κάθε μορφής, συμπληρώνει το ίδιο κεφάλαιο, συνεπάγεται όμως ορισμένες υποχρεώσεις.

1.4.1. ΤΟ ΙΔΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Στο Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο- Ε.Γ.Λ.Σ. (Σελ. 333, Β' έκδοση ΕΛΚΕΠΑ, 1987) το ίδιο κεφάλαιο ορίζεται ως συστατικό στοιχείο της καθαρής θέσεως κατά τον ακόλουθο τρόπο:

«Καθαρή θέση ή καθαρή περιουσία είναι το ίδιο κεφάλαιο κάθε οικονομική μονάδας, το οποίο για τις εταιρίες αποτελείται από το μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο, από τα κάθε είδους και φύσεως αποθεματικά και πό το εκάστοτε υπόλοιπο εις νέο (κερδών ή ζημιών)».

Με τον όρο **ίδιο** νοείται το **κεφάλαιο** που συνεισφέρεται στην επιχείρηση από τον ίδιο τον επιχειρηματία όταν η επιχείρηση είναι ατομική ή από τους μετόχους όταν η επιχείρηση είναι εταιρική.

Το ίδιο κεφάλαιο της επιχείρησης είναι εκείνο το κεφάλαιο στο οποίο στηρίζεται η σύσταση της επιχείρησης και δίνει στην επιχείρηση τη δυνατότητα να αρχίσει η επιχειρηματική δραστηριότητα και αποτελεί το στήριγμα για την αποκατάσταση ενδεχομένων ζημιών.

Το ίδιο κεφάλαιο διακρίνεται στο ιδρυτικό και στο εκ των υστέρων συνεισφερόμενο.

1.4.1.1. ΙΔΡΥΤΙΚΟ ΙΔΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Το ιδρυτικό ίδιο κεφάλαιο ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης διακρίνεται (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ):

α) Σε ατομικό κεφάλαιο όταν αναφερόμαστε σε επιχειρήσεις που ανήκουν σε ένα πρόσωπο,

β) σε εταιρικό κεφάλαιο όταν αναφερόμαστε σε προσωπικές εταιρίες, όπως είναι οι Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης, οι Ετερόρρυθμες και οι Ομόρρυθμες Εταιρίες και

γ) σε μετοχικό κεφάλαιο όταν αναφερόμαστε σε Ανώνυμες Εταιρίες.

Στις Ανώνυμες Εταιρίες το μετοχικό κεφάλαιο διαιρείται σε ισόποσα μερίδια τα οποία καλούνται μετοχές. Δηλαδή **μετοχή** είναι το ελάχιστο όριο της υποδιαίρεσης του εταιρικού κεφαλαίου και είναι ένα έγγραφο αποδεικτικό της καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου. Οι κάτοχοι μεριδίων του κεφαλαίου ονομάζονται **μέτοχοι**. Οι μέτοχοι έχουν δικαιώματα προς την εταιρία ανάλογα με τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν.

Κάθε μετοχή έχει μια **ονομαστική αξία** και αντιπροσωπεύει το ποσό για το οποίο ευθύνεται ο κάτοχος της μετοχής λόγω της συμμετοχής του στην εταιρία.

Οι κοινές μετοχές δίνουν στους μετόχους τα παρακάτω δικαιώματα:

- 1) Δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη.
- 2) Δικαίωμα συμμετοχής στη γενική συνέλευση των μετόχων της επιχείρησης και συμμετοχή στη διοίκηση.
- 3) Δικαίωμα προτίμησης όταν εκδίδονται νέες μετοχές.
- 4) Συμμετοχή στα κέρδη και στο υπόλοιπο του ενεργητικού στην περίπτωση διάλυσης της επιχείρησης.
- 5) Μεταβιβάζονται ελεύθερα σε τρίτους.

Προνομιούχες μετοχές λέγονται οι μετοχές εκείνες που δίνουν στους μετόχους εκτός από τα παραπάνω δικαιώματα των κοινών μετοχών και τα εξής επιπλέον δικαιώματα: Δικαιούνται να πάρουν δάνειο με άλλο τρόπο.

Μετοχές επικαρπίας είναι εκείνες οι μετοχές που δίνονται στους κατόχους εκείνους των προνομιούχων ή κοινών μετοχών που οι μετοχές τους αποσβένονται με την εξόφληση της ονομαστικής τους αξίας.

1.4.1.2. ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΣΥΝΕΙΣΦΕΡΟΜΕΝΟ ΙΔΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας της μια επιχείρηση δημιουργεί τα κέρδη της. Τα κέρδη που αναφέρονται, συνήθως, σ' ένα διαχειριστικό έτος είναι δυνατό να διανεμηθούν στους κατόχους της επιχείρησης ή να διανεμηθεί ένα μέρος από τα πραγματοποιούμενα κέρδη και τα υπόλοιπα να μείνουν μέσα στην επιχείρηση. Στην περίπτωση που τα κέρδη ή ένα μέρος αυτών παραμένουν στην επιχείρηση λέγεται ότι τα κέρδη **αποθεματοποιούνται** και δημιουργείται έτσι το **αποθεματικό**. Το αποθεματικό αυτό που δημιουργείται από τα κέρδη συνιστά αυτογενές ίδιο κεφάλαιο της επιχείρησης. (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ)

1.4.2. ΤΟ ΞΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Ξένο ή πιστωτικό κεφάλαιο της επιχείρησης είναι το κεφάλαιο εκείνο που προέρχεται από κάθε μορφής δανεισμό.

Το ξένο κεφάλαιο προστίθεται στο ίδιο κεφάλαιο της επιχείρησης και συντελεί στη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και δραστηριότητα της επιχείρησης. (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ)

Το ξένο κεφάλαιο διακρίνεται σε:

1) Χρηματικό και εμπορευματικό

Χρηματικό έχουμε αν γίνεται μεταβίβαση χρηματικής ρευστότητας π.χ. οι τραπεζικές πιστώσεις.

Εμπορευματικό έχουμε όταν π.χ. η προμήθεια έτοιμων εμπορευμάτων ή πρώτων υλών γίνεται με πίστωση.

2) Παραγωγικό και καταναλωτικό

Όταν σαν κριτήριο έχουμε το σκοπό για τον οποίο αποκτάται η επιχείρηση, δηλαδή δάνειο για παραγωγικούς σκοπούς ή για καταναλωτικούς σκοπούς.

3) Ακάλυπτο και καλυμμένο

Ακάλυπτο ξένο κεφάλαιο έχουμε όταν δεν υπάρχουν εγγυήσεις ότι το ποσό του δανείου θα επιστραφεί.

Ενώ **καλυμμένο ξένο κεφάλαιο** έχουμε όταν υπάρχουν εγγυήσεις ενέχυρου ή υποθήκης περί επιστροφής του δανείου.

4) Απρόθεσμο και προθεσμιακό

Απρόθεσμο ξένο κεφάλαιο είναι το κεφάλαιο που δεσμεύεται στην επιχείρηση για αόριστο χρόνο.

Το **προθεσμιακό ξένο κεφάλαιο** δεσμεύεται στην επιχείρηση για ορισμένο χρονικό διάστημα και το-διακρίνουμε σε: α) βραχυπρόθεσμο, β) μεσοπρόθεσμο και γ) μακροπρόθεσμο.

Βραχυπρόθεσμα θεωρούνται τα κεφάλαια εκείνα που λήγουν μέσα σε ένα έτος, μεσοπρόθεσμα θεωρούνται εκείνα τα δάνεια που έχουν διάρκεια από ένα μέχρι 5 έτη και μακροπρόθεσμα αυτά που έχουν διάρκεια πάνω των πέντε ετών.

Βραχυπρόθεσμες πηγές χρηματοδότησης:

- Μεγαλύτερη των καταθέσεων ανάληψη τράπεζας
- Εμπορική πίστωση
- Μίσθωση
- Τραπεζικά δάνεια
- Πιστωτικές κάρτες (www.discoveryarticles.com)

Το **μεσοπρόθεσμο** ξένο κεφάλαιο επενδύεται συνήθως σε κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία και χρησιμοποιείται για την αντιμετώπιση άλλων οφειλών που δεν είναι δυνατόν να εξυπηρετηθούν με βραχυπρόθεσμα δάνεια.

Το **μακροπρόθεσμο** ξένο κεφάλαιο χρησιμοποιείται συνήθως για επένδυση πάγιων περιουσιακών στοιχείων και για την επέκταση της παραγωγικής διαδικασίας.

Το μακροπρόθεσμο ξένο κεφάλαιο εισέρχεται στην επιχείρηση συνήθως υπό μορφή μακροπρόθεσμων ενιαίων δανείων ή υπό μορφή ομολογιακών

δανείων. Τα μακροπρόθεσμα ενιαία δάνεια και τα ομολογιακά δάνεια, λόγω της μεγάλης σημασίας που έχουν στη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων, αναπτύσσονται κατά τον καλύτερο τρόπο στο τρίτο και τέταρτο κεφάλαιο της εργασίας αυτής.

Η σχέση μεταξύ μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων κεφαλαίων δεν είναι η ίδια στις διάφορες επιχειρήσεις π.χ. στις εμπορικές και τραπεζικές επιχειρήσεις το κεφάλαιο κινήσεως αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος του συνολικού κεφαλαίου αυτών, επομένως στον τριτογενή τομέα ενδιαφέρουν περισσότερο τα βραχυπρόθεσμα δάνεια. Ενώ σε πολλές επιχειρήσεις του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, π.χ. βιομηχανίες, τα μακροπρόθεσμα δάνεια έχουν τη μεγαλύτερη αναλογία.

1.4.3. ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ΞΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η σχέση του ίδιου κεφαλαίου προς το ξένο κεφάλαιο επηρεάζεται από τους εξής παράγοντες: α) Από τους όρους που χορηγούνται τα δάνεια και οι πιστώσεις. β) Από την ύπαρξη περιορισμένων ή απεριόριστων κεφαλαίων. γ) Από το χαρακτήρα του επιχειρηματία. (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ)

1.4.4. ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι πηγές από τις οποίες προέρχονται τα κεφάλαια διακρίνονται σε εσωτερικές και εξωτερικές. Οι **εσωτερικές πηγές** συνδέονται με τη δράση της ίδιας της επιχειρήσεως και αφορούν στα κέρδη που παρακρατούνται και τις αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. **Εξωτερικές πηγές** κεφαλαίων είναι οι διάφορες κεφαλαιαγορές και οι χρηματαγορές, οργανωμένες και μη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΗΓΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

2.1. ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ

2.1.1. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Αποθεματικό, σύμφωνα με το e-ΛΕΞΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΟΡΩΝ (<http://www.ipl.aueb.gr/eLexicon/>), είναι το ποσό από τα κέρδη στον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης, οργανισμού ή κράτους που αποταμιεύεται με σκοπό την εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών ή ζημιών. Αποτελούν μια γνήσια πηγή αυτοχρηματοδότησης και προέρχονται από την κεφαλαιοποίηση των κερδών, τα οποία συμβάλλουν στην εξασφάλιση της οικονομικής σταθερότητας της επιχείρησης και ειδικά στην περίπτωση ζημιών.

Τα αποθεματικά τα διακρίνουμε σε διάφορες κατηγορίες με βάση ορισμένα κριτήρια. Τα κριτήρια με τα οποία κατηγοριοποιούμε τα αποθεματικά είναι η εμφάνισή τους στον ισολογισμό, ανάλογα με το αίτιο του προκάλεσε το σχηματισμό τους και με το χρόνο σχηματισμού τους. Έτσι τα διακρίνουμε στα εξής(ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ):

- Τακτικά και έκτακτα αποθεματικά
- Προαιρετικά και αναγκαστικά αποθεματικά
- Φανερά και αφανή αποθεματικά

Αναλυτικότερα έχουμε για κάθε μία από τις παραπάνω κατηγορίες:

2.1.1.1. ΤΑΚΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Τα **τακτικά** αποθεματικά προέρχονται από τακτικές κρατήσεις κάθε χρόνο από τα πραγματοποιηθέντα κέρδη. Τα τακτικά αποθεματικά επιβάλλονται στην επιχείρηση από ειδικό νόμο, με βάση τον οποίο σχηματίζεται τακτικό αποθεματικό από τις κρατήσεις των καθαρών ετήσιων κερδών. Οι κρατήσεις αυτές ανέρχονται στο 5% τουλάχιστον επί των καθαρών κερδών και είναι υποχρεωτικές μέχρι να συγκεντρωθεί ποσό ίσο με το 1/3 τουλάχιστον του ονομαστικού μετοχικού κεφαλαίου. Σκοπός του σχηματισμού των τακτικών αποθεματικών είναι η αντιμετώπιση των απρόβλεπτων ζημιών. (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ)

Έκτακτα αποθεματικά είναι εκείνα που σχηματίζονται με έκτακτες κρατήσεις στα πραγματοποιηθέντα κέρδη για την αντιμετώπιση μιας έκτακτης δαπάνης που μπορεί να αναφέρεται σε μια επένδυση για επέκταση των εγκαταστάσεων ή για την αντιμετώπιση μίας απρόβλεπτης ζημιάς. (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ)

2.1.1.2. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Προαιρετικά αποθεματικά είναι εκείνα που σχηματίζονται ελεύθερα από την επιχείρηση με βάση το καταστατικό ή τις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης.

Αναγκαστικά ή υποχρεωτικά αποθεματικά είναι εκείνα που σχηματίζονται υποχρεωτικά από το νόμο, όπως επεμβαίνει στην περίπτωση των τακτικών αποθεματικών.

2.1.1.3. ΦΑΝΕΡΑ ΚΑΙ ΑΦΑΝΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Φανερά αποθεματικά είναι εκείνα που εμφανίζονται σε ιδιαίτερο λογαριασμό του παθητικού ισολογισμού της επιχείρησης, ενώ **αφανή** είναι εκείνα τα οποία δεν εμφανίζονται στα λογιστικά βιβλία και στον ισολογισμό ή είναι συγκαλυμμένα.

2.1.2. ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

Γενικά μπορούμε να πούμε ότι τα αποθεματικά της επιχείρησης επενδύονται σε διάφορες μορφές περιουσιακών στοιχείων. Με τον όρο επένδυση ενός αποθεματικού εννοούμε την τοποθέτηση του κεφαλαίου, που δημιουργήθηκε με το σχηματισμό του αποθεματικού, σε διάφορα περιουσιακά στοιχεία.

Όπως είναι γνωστό οι λογαριασμοί των αποθεματικών έχουν το αντιστάθμισμά τους στο ενεργητικό, δηλαδή σε πάγια, χρεόγραφα, απαιτήσεις κ.τ.λ.. Όλα τα αποθεματικά, ακόμα και αυτά που προορίζονται να διανεμηθούν στο μέλλον στους μετόχους ή να καλύψουν μελλοντικές ζημιές, μέχρι το χρόνο που θα χρησιμοποιηθούν, είναι επενδυμένα σε διάφορα στοιχεία του ενεργητικού.

Από την οικονομική άποψη η επένδυση των αποθεματικών εξαρτάται από το σκοπό για τον οποίο προορίζονται. Αν τα αποθεματικά προορίζονται για την επέκταση των εργασιών της εταιρείας θα επενδυθούν ανάλογα με το είδος της επιχείρησης, στα κατάλληλα πάγια στοιχεία ή σε κυκλοφορούντα στοιχεία. Αν τα αποθεματικά προορίζονται για αντιμετώπιση μελλοντικών ζημιών, ή για διανομή στους μετόχους δεν θα πρέπει να επενδυθούν σε ακίνητα. των οποίων η ρευστοποίηση είναι δυσχερής αλλά σε περιουσιακά στοιχεία που η ρευστοποίησή τους είναι εύκολη. Διαφορετικά η εταιρεία διατρέχει τον

κίνδυνο να δει μειωμένο το κεφάλαιο κίνησής της. Η επένδυση των αποθεματικών, θα εξαρτηθεί από το είδος της επιχείρησης και τη γενική οικονομική πολιτική που ακολουθεί.

Ο τρόπος με τον οποίο θα τοποθετηθούν τα αποθεματικά να εξασφαλίζει:

- **Ασφάλεια επενδύσεως** και μάλιστα από δύο απόψεις, από την άποψη της επανάκτησης του ονομαστικού ποσού του τοποθετημένου αποθεματικού, δηλαδή κεφάλαιο συν τόκοι και από την άποψη της διατήρησης της αγοραστικής δύναμης αυτού.
- **Ευχέρεια ρευστοποίησης**, δηλαδή δυνατότητα μετατροπής της επένδυσης σε χρηματικά μέσα, χωρίς απώλεια χρόνου και χωρίς ζημιά.
- **Αυξημένο βαθμό αποδοτικότητας**, δηλαδή η απόδοσή τους για την επιχείρηση να είναι ικανοποιητική έως πολύ καλή.

Περιοριστικά στοιχεία που συγκεντρώνουν, σχετικά, τις παραπάνω ιδιότητες σε ομαλές τουλάχιστον συνθήκες οικονομικού και κοινωνικού βίου, είναι τα κρατικά χρεόγραφα. Αντίθετα η επένδυση σε ακίνητα παρουσιάζει μεγαλύτερη ασφάλεια, αλλά μειονεκτεί, γιατί τα ακίνητα δεν συγκεντρώνουν ανάλογη αποδοτικότητα και ευκολία ρευστοποίησης.

2.2. ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΠΗΓΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΠΟΣΩΝ

Όπως είναι γνωστό, κίνητρο για την απόκτηση παγίων στοιχείων από τις οικονομικές μονάδες είναι η δυνατότητά τους να δημιουργούν έσοδα. **Απόσβεση** σύμφωνα με το e-ΛΕΞΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΟΡΩΝ (<http://www.ipl.aueb.gr/eLexicon/>) είναι το μέρος του κεφαλαίου που έχει φθαρεί λόγω της συμμετοχής του στην παραγωγική διαδικασία

Συνεπώς, οι **αποσβέσεις** δεν αποτελούν αντικείμενο εκτίμησης αλλά αντικείμενο υπολογισμού. Είναι η λογιστική αναγνώριση της απώλειας αξίας των ακινητοποιήσεων, λόγω φθοράς από τη χρησιμοποίηση ή λόγω χρονικής παλαίωσης και τεχνολογικής απαξίωσης. Αποτελεί το αντιστάθμισμα της βραδείας κατ' έτος καταναλώσεως των αγαθών. Επειδή η απώλεια αξίας επέρχεται από την πάροδο του χρόνου, μπορούμε να ορίσουμε την απόσβεση ως την χρονική κατανομή της αποσβεστέας αξίας του πάγιου περιουσιακού στοιχείου και όχι στις έκτακτες φθορές. Για το λόγο αυτό, η απόσβεση συμμετέχει στη διαμόρφωση του οικονομικού αποτελέσματος και διενεργείται κάθε χρόνο, ανεξάρτητα αν υπάρχουν κέρδη ή ζημίες.

Είναι γνωστό πως τα πάγια περιουσιακά στοιχεία έχουν περιορισμένη διάρκεια ζωής, επειδή το απόθεμα των υπηρεσιών που περικλείεται εξαντλείται βαθμιαία, γεγονός που οδηγεί στην βαθμιαία μείωση της αξίας κτήσης τους. Τα αίτια που οδηγούν στην εξάντληση του αποθέματος είναι η λειτουργική ή χρονική φθορά, η οικονομική απαξίωση ή η ιδιωτικοοικονομική ακαταλληλότητα, η οικονομική δηλαδή αχρήστευση των παγίων.

Σκοπός των αποσβέσεων είναι σωστός και ακριβής προσδιορισμός των αποτελεσμάτων χρήσης, η ακριβής απεικόνιση της περιουσίας, ο

προσδιορισμός του κόστους των προϊόντων και η προστασία του κεφαλαίου της επιχείρησης.

Τα ποσά των αποσβέσεων καταχωρούνται αθροιστικά σε κάθε κατηγορία κινητοποιήσεων του ενεργητικού και ταυτόχρονα καταχωρούνται η ολική αξία των ακινητοποιήσεων και το αναπόσβεστο τμήμα της, ώστε οι αποσβέσεις να εμφανίζονται ως η διαφορά τους.

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι υπολογισμού των αποσβέσεων. Οι πιο βασικές μέθοδοι υπολογισμού των αποσβέσεων είναι η γραμμική ή σταθερή μέθοδος, η φθίνουσα, η αύξουσα και η λειτουργική μέθοδος.

Η **σταθερή μέθοδος**, υποθέτει ότι αποκλειστικός παράγοντας της εξάντλησης του αποθέματος των υπηρεσιών, είναι ο χρόνος. Από την αρχική αξία κτήσης ή την αναπροσαρμοσμένη αξία, αφαιρείται η υπολειμματική αξία και το υπόλοιπο κατανέμεται σε ίσες ετήσιες δόσεις.

Στη **φθίνουσα μέθοδο**, τα ετήσια ποσά των αποσβέσεων γίνονται όλο και μικρότερα από χρόνο σε χρόνο. Σ' αυτή την περίπτωση, αποσβεστέα αξία μπορεί να είναι είτε η αξία κτίσης είτε η αξία αυτή μειωμένη κατά την υπολειμματική αξία. Σ αυτή τη μέθοδο για τον προσδιορισμό των ετήσιων ποσών αποσβέσεων χρησιμοποιούνται ορισμένα συστήματα, όπως το σύστημα του προοδευτικά ελαττούμενου συντελεστή απόσβεσης:

Αποσβεστέα αξία X Συντελεστή απόσβεσης

το σύστημα του σταθερού ποσοστού επί της αναπόσβεστης αξίας, το σύστημα του διπλάσιου ποσοστού επί την εκάστοτε αναπόσβεστη αξία.

Χρησιμοποιείται ο σταθερός συντελεστής, ο οποίος είναι πολλαπλάσιος της σταθερής μεθόδου και εφαρμόζεται πάνω στην εκάστοτε αναπόσβεστη αξία. Τέλος, έχουμε και το σύστημα του αθροίσματος των ετών της ωφέλιμης

διάρκειας ζωής του παγίου στοιχείου. Με το σύστημα αυτό τα ετήσια ποσοστά αποσβέσεων υπολογίζονται πολλαπλασιάζοντας την αποσβαστέα αξία επί τη σειρά φθινόντων συντελεστών, το πλήθος των οποίων είναι ίσο με τον αριθμό των ετών της ΩΔΖ του ΠΠΣ.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της **αύξουσας απόσβεσης**, τα ετήσια ποσά γίνονται όλο και μεγαλύτερα από χρόνο σε χρόνο. Αποσβεστέα αξία μπορεί να είναι είτε η αξία κτίσης είτε η αξία αυτή μειούμενη κατά την υπολειμματική, εφόσον αυτή θεωρείται σημαντική. Και σ' αυτή τη μέθοδο χρησιμοποιούμε το σύστημα του προοδευτικά αυξανόμενου συντελεστή, το οποίο υπολογίζεται από το γινόμενο

Αποσβεστέα αξία X Συντελεστή απόσβεσης

και το σύστημα του αθροίσματος των αριθμών των ετών της ΩΔΖ του ΠΠΣ. Σ' αυτή την περίπτωση, οι συντελεστές παίρνονται κατά αύξουσα τάξη.

Στη **λειτουργική μέθοδο**, η αποσβεστέα αξία κατανέμεται και επιβαρύνει τις λογιστικές περιόδους ανάλογα με το βαθμό χρησιμοποίησης του παγίου, κατά τη διάρκεια της ωφέλιμη ζωής του. Στη μέθοδο αυτή, η οποία βασίζεται στο βαθμό χρησιμοποίησης ή λειτουργίας του παγίου περιουσιακού στοιχείου, η ΩΔΖ του μπορεί να μετρηθεί είτε σε μονάδες λειτουργίες είτε σε μονάδες παραγόμενου έργου.

Οι αποσβέσεις των παγίων και ιδιαίτερα των ενσώματων παγίων στοιχείων αποτελούν σημαντικό ποσοστό των ετήσιων συνολικών εξόδων των επιχειρήσεων και κυρίως των επιχειρήσεων έντασης παγίων στοιχείων. Αποτελούν ρυθμιστικό παράγοντα των κερδών προς διάθεση στους εταίρους ή του διανεμόμενου μερίσματος στους μετόχους.

Στα πλαίσια της φορολογικής νομοθεσίας οι αποσβέσεις διακρίνονται σε τακτικές και πρόσθετες.

Από τη μια οι **τακτικές** υπολογίζονται με την εφαρμογή των συντελεστών των αποσβέσεων που περιλαμβάνονται πάνω στην αποσβεστέα αξία. Αποτελούν την ετήσια μείωση της λογιστικής αξίας καθώς επίσης και έξοδο με το οποίο διαμορφώνεται το κόστος.

Από την άλλη, οι **πρόσθετες αποσβέσεις**, είναι εκείνες που προβλέπονται από τους αναπτυξιακούς νόμους, θεωρούνται έξοδα και δεν συμμετέχουν στη διαμόρφωση του λειτουργικού κόστους, αλλά βαρύνουν κατ' ευθείαν το αποτέλεσμα χρήσης.

Αυτού του είδους οι αποσβέσεις δεν έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα, όπως οι τακτικές οπότε η επιχείρηση εάν δεν διενεργήσει αποσβέσεις μέσα σε κάποια χρήση δε χάνει το δικαίωμα να τις διενεργήσει σε μία από τις επόμενες χρήσεις, αλλά όχι συσσωρευτικά.

Ο **υποχρεωτικός χαρακτήρας** των αποσβέσεων σημαίνει πως η επιχείρηση πρέπει να διενεργεί αποσβέσεις σε κάθε χρήση, είτε υπάρχουν κέρδη, είτε υπάρχουν ζημιές και αν ακόμα σε κάποια κρίση παραλείψει να διενεργήσει απόσβεση, χάνει το δικαίωμα να διενεργήσει σε κάποια από τις επόμενες χρήσεις το ποσό της απόσβεσης.

Αντίθετα, ο **προαιρετικός χαρακτήρας** που έχουν οι αποσβέσεις, σημαίνει πως οι επιχειρήσεις που δεν θα διενεργήσουν σε κάποια χρονική στιγμή αποσβέσεις ή θα ενεργήσουν με μικρότερο συντελεστή από το κανονικό, διατηρούν το δικαίωμα να ενεργήσουν αποσβέσεις σε μεταγενέστερες επιχειρήσεις.

Ύστερα λοιπόν από αυτή την αναφορά στη λειτουργία των αποσβέσεων, είμαστε σε θέση να πούμε πως στα πλαίσια της λογιστικής του ιστορικού κόστους στο ενεργητικό της επιχείρησης για την απόκτηση του παγίου στοιχείου αποτελεί τη δικαιολογητική βάση ή το σκοπό της διενέργειάς τους.

2.3. ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Εκτός των παραπάνω πηγών αυτοχρηματοδότησης υπάρχουν και άλλες δυνατότητες εξεύρεσης κεφαλαίων όπως είναι:

✓ **Αύξηση του αρχικού κεφαλαίου της επιχείρησης με μεταγενέστερες εισφορές επιχειρηματιών.** Στις Ανώνυμες Εταιρίες αποφασίζεται από τις γενικές συνελεύσεις η έκδοση νέων μετοχών και η απόκτηση κατά προτίμηση των νέων μετοχών από τους παλαιούς μετόχους.

✓ **Δανειακή ενίσχυση της επιχείρησης από τους επιχειρηματίες.** Αυτό γίνεται όταν δεν είναι δυνατή η εύρεση ξένων κεφαλαίων ή όταν αποφεύγεται ο ξένος δανεισμός.

✓ **Εκποίηση περιουσιακών στοιχείων.**

✓ **Φορολογικές διευκολύνσεις.** Δηλαδή το κράτος, για να διευκολύνει τις επιχειρήσεις φορολογικά, δίνει τη δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν προσωρινά τα κέρδη στην επιχείρησή τους.

✓ **Η μετατροπή των πιστωτών σε μετόχους.**

2.4. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Τα **πλεονεκτήματα** που εμφανίζει η χρηματοδότηση μέσω των αποθεματικών καθώς και άλλων εσωτερικών πηγών είναι:

- Εξασφαλίζεται η ανεξαρτησία της διοίκησης της επιχείρησης, γιατί δεν αυξάνεται η δανειακή επιβάρυνση αντίθετα αυξάνονται τα ίδια κεφάλαια.

- Δεν μεταβάλλεται η σχέση κυριότητας των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.
- Αποφεύγονται πιέσεις στην ρευστότητα επιχείρησης, διότι δεν υποχρεώνεται η επιχείρηση στην πληρωμή δόσεων δανείων σε τακτές ημερομηνίες.

Όμως υπάρχουν και ορισμένα **μειονεκτήματα**, τα οποία μπορούν να συνοψιστούν στα εξής:

- Με την αυτοχρηματοδότηση δεν εξασφαλίζεται η διοχέτευση των κεφαλαίων προς την πλέον αποδοτική επένδυση. Αυτό συμβαίνει διότι ο επιχειρηματίας προτιμά σχεδόν πάντα να επενδύει τα χρήματά του στην επιχείρησή του, χωρίς να συγκρίνει την απόδοση αυτής με άλλες επιχειρήσεις του ίδιου ή άλλου κλάδου, οι οποίες πιθανόν να του εξασφάλιζαν μεγαλύτερη απόδοση των υπενδεδυμένων κεφαλαίων.
- Τα κεφάλαια για αυτοχρηματοδότηση περιέρχονται στην επιχείρηση μόνο έναντι καταβολής φόρου.

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι η επιχείρηση θα πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη το ρόλο των αποθεματικών, των αποσβέσεων και των άλλων μορφών χρηματοδότησης, αφού πρώτα ζυγίσει τα υπέρ και τα κατά και στη συνέχεια αποφασίσει με ποιο τρόπο και σε ποιο βαθμό θα τα χρησιμοποιήσει. Οι δυνατότητες που τις δίνονται από το νόμο είναι πολλές και μπορεί να επιτύχει σημαντικά αποτελέσματα προς όφελός της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΗΓΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

3.1. ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Οι τραπεζικές χρηματοδοτήσεις ονομάζονται και χορηγήσεις, δάνεια ή τραπεζικές πιστώσεις αν και διαφορετικός όρος κάθε φορά είναι δυνατό να σημαίνει και διαφορετική μορφή τραπεζικής χρηματοδότησης.

Χρηματοδότηση είναι ένας γενικός όρος, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε κάθε περίπτωση, ενώ οι **χορηγήσεις** ως όρος και αυτός χρησιμοποιείται για κάθε τύπο χρηματοδότησης, εκτός όμως των εγγυητικών επιστολών. Επίσης, ο όρος **δάνειο** χρησιμοποιείται για τις εφάπαξ χορηγήσεις, ενώ ο όρος πίστωση, σε όλες τις λοιπές περιπτώσεις εκτός των δανείων.

Οι χρηματοδοτήσεις εκ μέρους των τραπεζών είναι η κυριότερη πηγή εξεύρεσης κεφαλαίων για τις επιχειρήσεις. Η σημασία τους είναι τέτοια, ώστε μερικές φορές, να συγχέεται η έννοια της χρηματοδότησης με τις τραπεζικές χορηγήσεις.

Παρά τους σύγχρονους μηχανισμούς χρηματοδότησης νέων επιχειρήσεων που έχουν αναπτυχθεί και στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια, υπολογίζεται ότι τουλάχιστον μία στις τρεις επιχειρήσεις εξακολουθεί να καταφεύγει στο τραπεζικό σύστημα για να βρει χρηματοδότηση. (ΟΔΗΓΟΣ ΝΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ 2005- Athens Laboratory of Business Administration <http://www.thestep.gr>)

Οι όροι και οι συνθήκες που προσφέρουν οι τράπεζες, παρουσιάζουν μικρές διαφορές από κράτος σε κράτος, και συγκλίνουν σε ολόκληρη την

Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι περισσότερες τράπεζες ανά την Ευρώπη ειδικεύονται στη χρηματοδότηση βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων, δηλαδή επιπρόσθετων κεφαλαίων κίνησης.

Οι τράπεζες προσφέρουν δύο μεγάλες κατηγορίες δανείων προς τις επιχειρήσεις: Τα δάνεια Κεφαλαίου Κίνησης και τα Μακροπρόθεσμα δάνεια.

Τα δάνεια Κεφαλαίου Κίνησης αποσκοπούν στη βελτίωση της ρευστότητας της επιχείρησης και είναι από τη φύση τους μικρής διάρκειας.

Αντίθετα τα Μακροπρόθεσμα δάνεια είναι μακράς διάρκειας και περιλαμβάνουν τα δάνεια εγκατάστασης και τα δάνεια επαγγελματικού εξοπλισμού. Το επιτόκιο των Μακροπρόθεσμων δανείων είναι συνήθως χαμηλότερο από το αντίστοιχο επιτόκιο των δανείων Κεφαλαίου Κίνησης λόγω ακριβώς της μεγαλύτερης διάρκειας αποπληρωμής του. (<http://ikaros.teipir.gr>)

Δάνεια για κεφάλαια κίνησης

Τα πιστωτικά ιδρύματα προσφέρουν σήμερα ολοκληρωμένα πακέτα για την κάλυψη των αναγκών ρευστότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ή των ελεύθερων επαγγελματιών. Τέτοια προϊόντα είναι τα ανοιχτά ή ανακυκλούμενα δάνεια και οι αλληλόχρεοι λογαριασμοί. Στα ανοιχτά δάνεια οι τράπεζες δίνουν ένα πιστωτικό όριο στον πελάτη τους ως το οποίο μπορεί να δανείζεται. Ο δανειολήπτης μπορεί αν θέλει να εξοφλήσει μέρος ή το σύνολο της οφειλής του, ενώ μπορεί να επαναδανείζεται όταν έχει ανάγκη ως το όριο που του έχει χορηγηθεί, χωρίς να απαιτείται να επιστρέφει σε συγκεκριμένο διάστημα το κεφάλαιο που χρησιμοποίησε. Υπάρχουν τράπεζες που χρηματοδοτούν για κεφάλαιο κίνησης ποσοστό ως και το 100% του τζίρου της επιχείρησης και άλλες όπου το ποσοστό αυτό δεν ξεπερνά το 50% του τζίρου. (<http://ikaros.teipir.gr>)

Μακροπρόθεσμα δάνεια

Δάνεια για επαγγελματική στέγη

Τα δάνεια επαγγελματικής στέγης μπορεί να χρηματοδοτήσουν μέχρι και το 100% της αξίας του ακινήτου και η διάρκειά τους κυμαίνεται από 3 μέχρι 30 χρόνια ανάλογα με την τράπεζα και τον πελάτη, με επιτόκια που σήμερα (2004) κυμαίνονται από 5,50 ως 9,50% περίπου. Το τελικό επιτόκιο των δανείων αυτών προσαυξάνεται από την εισφορά του Ν. 128/75 κατά 0,6%. Για τους νέους επιχειρηματίες οι τράπεζες παρέχουν συνήθως περίοδο χάριτος μέχρι δύο χρόνια, διάστημα κατά το οποίο οι νέοι επιχειρηματίες καλούνται να πληρώσουν μόνο τους τόκους ή μικρότερες δόσεις. Τα έξοδα δανείου που χρεώνουν οι τράπεζες συνήθως δεν ξεπερνούν το 1% του δανείου. (Τ.Ε.Ι. ΠΕΙΡΑΙΑ <http://ikaros.teipir.gr>)

Δάνεια για αγορά πάγιου εξοπλισμού

Τα δάνεια της μορφής αυτής χορηγούνται για την αγορά παγίου εξοπλισμού (έπιπλα, μηχανήματα κ.λπ.). Η διάρκεια αποπληρωμής των δανείων αυτών φτάνει τα 15 χρόνια με επιτόκιο το οποίο σήμερα (2005) κυμαίνεται από 6,25% μέχρι 10%. Η χρηματοδότηση μπορεί να καλύψει ολόκληρη την επένδυση της αγοράς του παγίου εξοπλισμού, ενώ η εκταμίευση μπορεί να γίνεται είτε εφ' άπαξ, είτε σταδιακά ανάλογα με την εξέλιξη των αγορών. (Τ.Ε.Ι. ΠΕΙΡΑΙΑ <http://ikaros.teipir.gr>)

Αποστολή της εταιρίας, σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο 3066/2002 (ΦΕΚ Α' 252/18.10.2002), είναι η διευκόλυνση της πρόσβασης στο χρηματοπιστωτικό και χρηματοοικονομικό σύστημα της χώρας μας των Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΜΕ), παρέχοντας εγγυήσεις και αντεγγυήσεις υπέρ αυτών και αναλαμβάνοντας έτσι την κάλυψη μεγάλου μέρους των οικονομικών και εμπορικών κινδύνων τους. (<http://ikaros.teipir.gr>)

3.1.1. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

Η διάκριση των τραπεζικών χρηματοδοτήσεων σε διάφορα είδη έχει ιδιαίτερη σημασία, διότι σε κάθε είδος εφαρμόζονται διαφορετικοί κανόνες, ισχύει διαφορετική νομοθεσία, διαφορετικοί νομισματικοί και πιστωτικοί περιορισμοί και γενικά, αντιμετωπίζεται διαφορετικά από τις τράπεζες.

Έτσι:

Με κριτήριο το χρόνο επιστροφής των κεφαλαίων υπάρχουν οι **βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες τραπεζικές χρηματοδοτήσεις**. Σήμερα, στην τραπεζική πρακτική χρησιμοποιείται ο όρος μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση και βραχυπρόθεσμες ονομάζονται πλέον οι μέχρι του έτους, ενώ μεσοπρόθεσμες οι πέραν του έτους. Η διάκριση είναι σημαντική διότι η αντιμετώπιση, τόσο από πλευράς ευκολίας χορήγησης και εξασφαλίσεων όσο και από πλευράς επιτοκίων, είναι διαφορετική. Οι τράπεζες, γενικά, προτιμούν να κάνουν βραχυπρόθεσμες χορηγήσεις, ώστε να είναι σε θέση να διαφοροποιούν την πελατεία τους εύκολα, όταν αλλάζουν οι συνθήκες της αγοράς, αλλά και για να εξασφαλίζουν μεγαλύτερες αποδόσεις. Μάλιστα, τελευταία, με την ανάπτυξη που έχει λάβει ο χρηματοπιστωτικός τομέας, οι ελληνικές τράπεζες κατευθύνουν τις μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις, που αφορούν κυρίως στον πάγιο εξοπλισμό, σε ειδικές τράπεζες (ΕΤΒΑ, ΕΤΕΒΑ κ.λ.π.) ή σε εταιρείες Leasing είτε, τέλος, σε εξειδικευμένα, για κάθε περίπτωση, πιστωτικά ιδρύματα, όπως είναι για τα ακίνητα οι real estate companies ή real development και για εξοπλισμό υψηλής τεχνολογίας σε εταιρείες venture capital.

Με κριτήριο το στόχο τον οποίον καλούνται να καλύψουν, δηλαδή την ανάγκη της επιχείρησης, οι τραπεζικές χρηματοδοτήσεις διακρίνονται σε

χορηγήσεις για αγορά ή κατασκευή παγίων εγκαταστάσεων, σε χορηγήσεις για κεφάλαιο κίνησης, σε χρηματοδοτήσεις για προετοιμασία εξαγωγών, σε χρηματοδότηση εισαγωγών κ.λ.π.

Ο διαχωρισμός, ενώ γίνεται με κριτήριο μόνο το στόχο, έχει ιδιαίτερη σημασία, δεδομένου ότι τα είδη αυτών των χρηματοδοτήσεων διαφέρουν ως προς το χρόνο αλλά και την εξασφάλιση, ακόμη και τη μορφή του τραπεζικού λογαριασμού ή και τον τρόπο λογιστικής παρακολούθησης.

Τα δάνεια για πάγια είναι μακροπρόθεσμα, έχουν εμπράγματα εξασφαλίσεις και τακτική λήξη ή εξοφλούνται με τοκοχρεολυτικές δόσεις, ενώ αντίθετα, οι χορηγήσεις για κεφάλαιο κίνησης είναι οι βραχυπρόθεσμες, ανακυκλούμενες, έχουν διαφόρων ειδών εξασφαλίσεις και απαιτούν προσεκτική λογιστική παρακολούθηση.

Με κριτήριο το νόμισμα στο οποίο χορηγούνται, διακρίνονται σε **χρηματοδοτήσεις σε ευρώ και σε συνάλλαγμα** και κυρίως χρηματοδοτήσεις σε δολάρια, σε γιεν, σε αγγλικές λίρες κ.λ.π.

Οι επιχειρήσεις ζητούν να χρηματοδοτηθούν σε ξένο νόμισμα για τρεις λόγους: α) όταν έχουν να πληρώσουν υποχρεώσεις στο νόμισμα αυτό που προέρχονται, για παράδειγμα, από εισαγωγές, β) όταν επιθυμούν να επωφεληθούν τόσο από τα χαμηλότερα επιτόκια, δεδομένου ότι τα επιτόκια προσεγγίζουν τα επιτόκια στο νόμισμα αυτό όπως ισχύουν στη χώρα όπου το νόμισμα είναι εθνικό, και γ) όταν προσβλέπουν σε μια αλλαγή της ισοτιμίας, η οποία θα μειώσει τις υποχρεώσεις τους.

Με κριτήριο τον τρόπο εξασφάλισης, οι τραπεζικές χορηγήσεις διακρίνονται σε **χορηγήσεις με προσωπική εγγύηση, με εμπράγματα εξασφαλίσεις** (αναλυτικά, δε, και με το είδος της εξασφάλισης) ή **χωρίς εξασφάλιση**. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι ενώ οι τράπεζες επιθυμούν και

απαιτούν πολλές και συνήθως εμπράγματα εξασφαλίσεις, οι επιχειρήσεις δεν έχουν κανέναν λόγο να επιβαρύνουν υπερβολικά την ακίνητη περιουσία αυτών ή των φορέων τους. Η απαίτηση των τραπεζών για εξασφαλίσεις όμως, μειώνεται στο βαθμό που η προηγούμενη συνεργασία με μια επιχείρηση δεν έχει δημιουργήσει προβλήματα και η επιχείρηση είναι συνεπής σε όλες τις υποχρεώσεις της. Επίσης, λόγω του αυξανόμενου ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών, προσφέρουν πλέον, κατά περίπτωση, χρηματοδοτήσεις με μειωμένες εξασφαλίσεις.

Με κριτήριο την επιστροφή των κεφαλαίων κατά τις συμφωνηθείσες ημερομηνίες, οι τραπεζικές χρηματοδοτήσεις διακρίνονται σε **ενήμερες**, σε **χρηματοδοτήσεις σε προσωρινή καθυστέρηση** και σε **χρηματοδοτήσεις σε οριστική καθυστέρηση**.

Ενήμερες θεωρούνται αυτές οι οποίες δεν έχουν παρουσιάσει καμία καθυστέρηση στην καταβολή των οφειλόμενων κεφαλαίων τη συμφωνηθείσα ημερομηνία, σε **προσωρινή καθυστέρηση** αυτές που οι καταβολές βαρύνουν μέχρι τρεις μήνες και τέλος, σε **οριστική καθυστέρηση** αυτές που οι οφειλές τους δεν έχουν καταβληθεί και έχουν περάσει τουλάχιστον τρεις μήνες από τη συμφωνηθείσα συμβατική ημερομηνία.

Η διάκριση αυτή, έχει τεράστια σημασία τόσο για τις τραπεζικές όσο και για τις χρηματοδοτούμενες επιχειρήσεις. Οι τράπεζες όπως είναι φυσικό, επιθυμούν όλες οι χρηματοδοτήσεις τους να είναι ενήμερες και όταν δημιουργούνται καθυστερήσεις, αφενός μεν ζητούν επιπλέον εξασφαλίσεις, αφετέρου δε, επιβαρύνουν τους πελάτες τους με τόκους υπερημερίας. Επίσης, όταν οι καθυστερήσεις παρατείνονται, διακόπτουν σύμφωνα με την κρίση τους και τη συνεργασία με τον πελάτη και ζητούν την επιστροφή όλων των κεφαλαίων και όχι μόνο αυτών που καθυστερούν, χρησιμοποιούν δε για το

σκοπό αυτό κι αναγκαστικά μέσα εκτέλεσης (διαταγές πληρωμής, πλειστηριασμούς κινητών, κατασχέσεις ακινήτων κ.λ.π.).

Επίσης, οι επιχειρήσεις βλάπτονται σοβαρά διότι μειώνεται το κύρος τους, η αξιοπιστία και η φερεγγυότητά τους, με αποτέλεσμα να έχουν στο μέλλον προβλήματα συνεργασίας όχι μόνο από τη συγκεκριμένη τράπεζα αλλά και από όλο το τραπεζικό σύστημα. Οι χρηματοδοτήσεις σε οριστική καθυστέρηση, όταν προβλέπεται ότι με δυσκολία θα εισπραχθούν οι απαιτήσεις ή ότι δεν θα υπάρχουν καθόλου, ονομάζονται **επισφαλείς**.

Τέλος, οι τραπεζικές χρηματοδοτήσεις διακρίνονται, **ανάλογα με τον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας που ανήκει η χρηματοδοτούμενη επιχείρηση**, σε δάνεια προς τη βιομηχανία, προς την βιοτεχνία, προς τη ναυτιλία, προς το εσωτερικό και εξωτερικό εμπόριο, στη χρηματοδότηση κατασκευών, στη χρηματοδότηση του τύπου, στη χρηματοδότηση επαγγελματικών και τέλος τα καταναλωτικά και στεγαστικά δάνεια (επαγγελματική στέγη ή κατοικία).

Η διάκριση αυτή είναι καθοριστική τόσο διότι ουσιαστικά κάθε κλάδος έχει ιδιαιτερότητες, όσον αφορά στις πιστωτικές ανάγκες των επιχειρήσεών του, αλλά και διότι η νομισματοπιστωτικοί κανόνες προβλέπουν διαφορές στους όρους, προϋποθέσεις και συνθήκες χρηματοδότησής τους. Η παρεμβατική αυτή στάση της πολιτείας, έχει ως στόχο τη διευκόλυνση ορισμένων χρηματοδοτήσεων, κλάδων επιχειρήσεων, των οποίων η ανάπτυξη έχει θετικό αντίκτυπο στην οικονομική δραστηριότητα ολόκληρης της χώρας ή επίσης έχει στόχους καθαρά κοινωνικούς. Στην πρώτη περίπτωση, υπάγονται οι ειδικές προϋποθέσεις και τελικά η διευκόλυνση της χρηματοδότησης της βιοτεχνίας, επειδή κρίνεται ότι η βιοτεχνικές επιχειρήσεις αποτελούν τον κορμό της ελληνικής μεταποίησης (για τα οποία θα αφιερωθεί ειδική παράγραφος λόγω της σημασίας τους).

3.1.2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Τα κριτήρια χρηματοδότησης εκ μέρους των τραπεζών γενικά και ειδικά. Γενικά κριτήρια είναι η ενημερότητα (αποδοτικότητα ή σκοπιμότητα), η ασφάλεια και η παραγωγικότητα (οικονομική αποδοτικότητα). Ειδικά κριτήρια είναι η νομική μορφή της επιχείρησης, η βιωσιμότητα, η θέση της στην αγορά και τα δεδομένα του κλάδου στον οποίο ανήκει. Εδώ, θα πρέπει να αναφερθεί ότι στο παρελθόν το μοναδικό σχεδόν κριτήριο χρηματοδότησης εκ μέρους των ελληνικών τραπεζών ήταν το ύψος των εξασφαλίσεων και αυτό οδήγησε σε στρεβλώσεις της πιστοδοτικής διαδικασίας και σε λανθασμένες αποφάσεις, που είχαν δυσμενή αντίκτυπο τόσο στην καλή λειτουργία των επιχειρήσεων όσο και στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Θα εξετάσουμε αναλυτικά το καθένα από τα κριτήρια χρηματοδότησης (ΟΔΗΓΟΣ ΝΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ 2005- Athens Laboratory of Business Administration <http://www.thestep.gr>):

Ø Αποδοτικότητα

Η έννοια της αποδοτικότητας δεν είναι οικονομική ωφέλεια, με τη στενή έννοια, που θα έχει η Τράπεζα από μια συνεργασία, αλλά η δυνατότητα της επιχείρησης να αποδώσει τις οφειλές της στον προβλεπόμενο συμβατικό χρόνο. Αυτή η δυνατότητα εξαρτάται κυρίως από τη σκοπιμότητα της χρηματοδότησης.

Η εξέταση της σκοπιμότητας, δηλαδή της πιστωτικής ανάγκης της επιχείρησης, εκτός του ότι αποτελεί έναν γενικό πιστωτικό κανόνα, είναι απαραίτητη προκειμένου να διαπιστωθεί, αν η χρηματοδότηση θα οδηγηθεί σε παραγωγικό σκοπό από τον οποίο η επιχείρηση να δημιουργήσει ή θα ενισχύσει

την κερδοφορία της. Χωρίς την κερδοφορία, αλλά και διαρκή ρευστότητα, η χρηματοδοτούμενη επιχείρηση δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της.

Ø Ασφάλεια

Η ουσιαστικότερη εξασφάλιση του λαβείν των τραπεζών είναι η βιωσιμότητα της επιχείρησης. Είναι ευτύχημα για τον επιχειρηματικό κόσμο και για την ελληνική οικονομία ότι οι τράπεζες ολοένα και περισσότερο κατευθύνονται προς αυτή τη λογική. Παρ' όλα ταύτα εξακολουθούν να ζητούνται πρόσθετες εξασφαλίσεις για διάφορους λόγους, όπως επειδή οι επιχειρήσεις αποδεδειγμένα έχουν μικρή ή δεν είναι γνωστή η φερεγγυότητά τους, επειδή παρουσιάζονται καθυστερήσεις, επειδή στις μακροπρόθεσμες πιστώσεις δεν είναι δυνατό να διερευνηθεί η βιωσιμότητα κ.τ.λ.

Ø Παραγωγικότητα

Η έννοια της παραγωγικότητας μιας συνεργασίας σχετίζεται με το όφελος που προσδοκά η τράπεζα από την επιχείρηση. Διότι η τράπεζα θέτει σε κίνδυνο ένα μέρος των ιδίων κεφαλαίων της ή των κεφαλαίων των αποταμιευτών/ πελατών της και προσδοκά όχι μόνο την αμοιβή της για τον κίνδυνο αυτό (για τη σχέση κινδύνου και απόδοσης) αλλά και την κάλυψη του κόστους της χρήσης των κεφαλαίων των καταθετών και επιπλέον την απόδοση στους μετόχους ενός περιθωρίου κέρδους.

Κατ' αυτόν τον τρόπο εξετάζεται αφενός μεν το επιτόκιο μιας χρηματοδότησης, αλλά κυρίως τα υπόλοιπα έσοδα που θα προκύψουν από την ανάθεση στην τράπεζα άλλων εργασιών, οι οποίες ονομάζονται παραγωγικές εργασίες. Τέτοιες είναι οι προμήθειες για την κίνηση κεφαλαίων, οι εισαγωγές,

οι εξαγωγές, οι χρηματιστηριακές εργασίες, οι προμήθειες και τα έσοδα συναλλάγματος κ.λ.π.

Για κάθε πελάτη, είτε προϋπολογιστικά είτε απολογιστικά, η παραγωγικότητα μετριέται με έναν δείκτη, που στον αριθμητή τίθενται οι τόκοι και τα έσοδα των παραγωγικών εργασιών και στον παρανομαστή ο μέσος όρος χρηματοδοτήσεων.

Παραγωγικότητα=

$$\frac{\text{Τόκοι+ Προμήθειες+ Διάφορα Έξοδα}}{\text{Μέσος όρος Χρηματοδοτήσεων}}$$

Όταν οι προμήθειες δεν ανέρχονται στο συμφωνηθέν ύψος, επειδή δεν έχουν ανατεθεί αρκετές μεσολαβητικές εργασίες, τότε για να ανέλθει η παραγωγικότητα στο ποσοστό που συμφωνήθηκε το επιτόκιο εκτοκισμού των χορηγήσεων ανεβαίνει, ώστε η άνοδος των τόκων εξισορροπήσει την μείωση των προμηθειών. Αυτό όμως μπορεί να συμβεί μόνο αν έχει υπάρξει σχετική συμφωνία της τράπεζας και του πελάτη και αποτυπωθεί στις υπογραφείσες συμβάσεις.

Ø Η νομική μορφή της επιχείρησης

Οι τράπεζες ενδιαφέρονται ώστε οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, είτε μέσω της λειτουργίας τους, είτε μέσω της υποχρέωσης των φορέων της να τη συνδράμουν αν παρίστανται ανάγκη. Αυτή η υποχρέωση εξαρτάται από το εύρος της ευθύνης των φορέων για την επιχείρηση. Είναι γνωστό ότι στις προσωπικές εταιρείες, όπως είναι οι ατομικές, οι Ομόρρυθμες και Ετερόρρυθμες Εταιρείες, (μόνο οι ομόρρυθμοι εταίροι), οι φορείς ευθύνονται εις ολόκληρο για την επιχείρηση, σε αντίθεση με τις Ανώνυμες Εταιρείες και τις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης,

στις οποίες η ευθύνη των εταίρων εξαντλείται στο μετοχικό κεφάλαιο που κατέχουν. Γι' αυτό οι τράπεζες προτιμούν, *ceteris paribus*, να συνεργάζονται με τις πρώτες παρά με τις δεύτερες. Παρ' όλα αυτά, λόγω του ότι οι Ανώνυμες Εταιρείες έχουν μεγάλο μετοχικό κεφάλαιο, παρουσιάζουν επίσης ενδιαφέρον για συνεργασία.

Ø Η βιωσιμότητα της επιχείρησης

Η βιωσιμότητα της επιχείρησης είναι η μεγαλύτερη και η καλύτερη εξασφάλιση της επιτυχούς έκβασης της χρηματοδότησης. Αυτή με τη σειρά της εξαρτάται από την οικονομική της κατάσταση, την ποιότητα της διοίκησης και οργάνωσής της και από την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων της. Αναλυτικότερα:

Ø Η οικονομική κατάσταση δίνει πληροφορίες για την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της, της επιτυχίας των αποφάσεων που ελήφθησαν στο παρελθόν, τη χρηματοοικονομική της δομή και τις ανάγκες της σε κεφάλαια.

Επειδή οι επιχειρηματίες έχουν κάθε λόγο να εμφανίσουν την οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων ως ανθηρή, οι τράπεζες δεν αρκούνται στις πληροφορίες που τους παρέχουν οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων, αλλά αντλούν επιπρόσθετα στοιχεία από τα λογιστικά βιβλία, από τους ισολογισμούς που δημοσιεύονται, από τους συναλλασσόμενους πρόσθετες και πελάτες, από ανταγωνιστικές επιχειρήσεις και από το σύστημα ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών.

Ø Η διοίκηση και οργάνωσή της εξαρτάται από την εμπειρία, τις γνώσεις, το ήθος και το χαρακτήρα του επιχειρηματία ή του διαχειριστή της επιχείρησης. Επίσης, εξετάζεται η διοικητική οργάνωση, δηλαδή η στελέχωση, ο συντονισμός των εργασιών και ο επιμερισμός των αρμοδιοτήτων αλλά και η

καταλληλότητα του εξοπλισμού, η παραγωγικότητα, ο έλεγχος και τέλος το μέγεθος και η καταλληλότητα του δικτύου πωλήσεών της.

Ø Η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων είναι ένα σοβαρό κριτήριο για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας της επιχείρησης. Αν τα προϊόντα της δεν προσαρμόζονται στις καταναλωτικές συνήθειες τότε η συνέχιση της λειτουργίας της τίθεται σε αμφιβολία.

Ø Η θέση της στην αγορά

Πρόκειται για τη δύναμη και τη φήμη των προϊόντων (positioning) αλλά και τη δυνατότητα που έχει να επηρεάσει το συναλλακτικό κύκλωμα. Αν η ζήτηση των προϊόντων της είναι μεγαλύτερη από την προσφορά, οι δυνατότητες ανάπτυξής της και διαμόρφωσης των όρων συνεργασίας είναι πολύ μεγάλες και της προσδίδουν σημαντικά πλεονεκτήματα.

Ø Η κατάσταση του κλάδου

Οι τράπεζες, με τα τμήματα μελετών τους ή με τη χρησιμοποίηση μελετών άλλων οικονομικών οργανισμών, διερευνούν τις προοπτικές του κλάδου στον οποίο ανήκουν οι χρηματοδοτούμενες επιχειρήσεις, ώστε να αποφύγουν τη συνεργασία με εκείνες, των οποίων ο κλάδος δραστηριότητάς τους δεν έχει προοπτικές. Κατ' εξαίρεση όμως οι τράπεζες χρηματοδοτούν επιχειρήσεις που ανήκουν σε προβληματικούς κλάδους όταν αυτές τείνουν να αποκτήσουν μονοπωλιακή κυριαρχία στον κλάδο και επομένως και δυνατότητες ανάπτυξης λόγω της φύσης της αγοράς.

3.1.3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Παρακάτω, παρουσιάζονται τα διαδοχικά βήματα που ακολουθούνται από τη στιγμή που μια επιχείρηση κάνει την πρώτη επικοινωνία με την τράπεζα, μέχρι τη στιγμή της χορήγησης των κεφαλαίων. Η διαδικασία της κίνησης του λογαριασμού μέχρι και την ολοσχερή εξόφληση της χρηματοδότησης θεωρούμε ότι δεν είναι απαραίτητο να αναφερθεί. Ωστόσο, στοιχειωδώς θα περιγραφεί η κίνηση του ανοικτού αλληλόχρεου λογαριασμού.

Βήμα 1. Πρώτη προσέγγιση του χρηματοδοτούμενου με την τράπεζα

Ενώ παλαιότερα η πρωτοβουλία για αυτή την πρώτη επαφή ανήκε στην επιχείρηση η οποία είχε ανάγκη χρηματοδότησης, σήμερα λόγω της έντασης του ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών, η κατάσταση αντιστράφηκε και είναι οι τράπεζες που προσελκύουν τους χρηματοδοτούμενους, έπειτα από έρευνα marketing που διενεργούν στην περιοχή των καταστημάτων τους. Επειδή, όμως οι τράπεζες δεν αντιλαμβάνονται πάντα τις ανάγκες των υποψήφιων πελατών, οι τελευταίοι οφείλουν να απευθύνονται οι ίδιοι στην τράπεζα. Σ' αυτήν την πρώτη επικοινωνία, υποβάλλεται, αν είναι δυνατό γραπτώς, το αίτημα χρηματοδότησης με όλα τα στοιχεία του, δηλαδή το ποσό, το σκοπό, τη διάρκεια, τον τρόπο αποπληρωμής κ.τ.λ. Παράλληλα, υποβάλλονται οικονομικά και άλλα στοιχεία για τη χρηματοδοτούμενη επιχείρηση, δηλαδή ο κύκλος εργασιών τα τελευταία τρία (3) χρόνια, το συνολικό ύψος των οφειλών σε άλλες τράπεζες, η περιουσία της επιχείρησης, ο ισολογισμός των τελευταίων τριών (3) χρόνων, πρόσφατο ισοζύγιο καθώς και το αντίστοιχο του προηγούμενου χρόνου (όταν τηρούνται βιβλία γ' κατηγορίας) ή συγκεντρωτικές και περιοδικές καταστάσεις ΦΠΑ τριών (3) τελευταίων χρόνων και τέλος, το προβλεπόμενο ύψος των μεσολαβητικών εργασιών που θα ανατεθούν στην τράπεζα.

Βήμα 2. Έλεγχος τυχών δυσμενών στοιχείων

Αν και αυτό δεν αφορά την επιχείρηση αλλά την τράπεζα, αναφέρεται εδώ ώστε να γνωρίζουν οι χρηματοδοτούμενοι ότι οι τράπεζες μπορούν να διασταυρώσουν ορισμένα δηλούμενα στοιχεία. Ο έλεγχος γίνεται από τα microfilms της Εταιρείας της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

Βήμα 3. Επίσκεψη στην επιχείρηση

Οι υπεύθυνοι των τραπεζών ζητούν να επισκεφθούν την επιχείρηση για να αποκτήσουν ίδια αντίληψη για τις εγκαταστάσεις της, τα αποθέματα, τα εμπορεύματα, το στελεχιακό και εργατικό δυναμικό, αλλά και να επιβεβαιωθούν τα δηλούμενα οικονομικά και άλλα στοιχεία από τα λογιστικά βιβλία της. Στη διάρκεια της επίσκεψης γίνεται προσπάθεια εκατέρωθεν για τη δημιουργία κλίματος συνεργασίας.

Πρέπει να τονιστεί ότι η επίσκεψη στις εγκαταστάσεις του πελάτη είναι ένα από τα σπουδαιότερα στάδια της διαδικασίας των χορηγήσεων, γιατί δίνεται η δυνατότητα στην τράπεζα να σχηματίσει μια όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένη εικόνα για την επιχείρηση. Η αποτελεσματικότητα της επίσκεψης καθορίζει κατά ένα μεγάλο ποσοστό την επιτυχία της μελλοντικής συνεργασίας και γι' αυτό το λόγο η επίσκεψη γίνεται συνήθως από εξειδικευμένα και καταρτισμένα τραπεζικά στελέχη.

Βήμα 4. Νομιμοποίηση της επιχείρησης

Όταν οι χρηματοδοτούμενη επιχείρηση δεν είναι ατομική αλλά νομικό πρόσωπο ιδιωτικού (και κάποτε δημοσίου) δικαίου, οι τράπεζες ζητούν να πληροφορηθούν για τη νομική κατάσταση της επιχείρησης, το σκοπό της, τα όρια των ενεργειών και τα φυσικά πρόσωπα τα οποία δεσμεύουν. Προς το σκοπό αυτό, οι χρηματοδοτούμενοι παραδίδουν το καταστατικό της εταιρείας, τα πρακτικά των Γενικών Συνελεύσεων και Διοικητικού Συμβουλίου που

εξέλεξαν τους διαχειριστές, καθώς και άλλα έγγραφα τα οποία ονομάζονται νομιμοποιητικά έγγραφα.

Οι υπεύθυνοι των καταστημάτων ήδη μεταβιβάσει τα έγγραφα στους νομικούς τους συμβούλους, οι οποίοι αποφαινόμενοι γραπτώς για τη νομιμοποίηση εκπροσώπησης. Χωρίς αυτήν, οι τράπεζες δεν μπορούν να εκτελέσουν καμία εργασία με την εταιρεία, διότι δεν γνωρίζουν με ποιο πρόσωπο πρέπει να συναλλάσσονται.

Βήμα 5. Εκτίμηση της αξίας των ακινήτων

Εκτιμάται η δηλούμενη ακίνητη περιουσία, η οποία και πιθανόν θα αποτελέσει την εξασφάλιση της χρηματοδότησης. Οι χρηματοδοτούμενοι καθοδηγούν τον εντεταλμένο μηχανικό της τράπεζας να προσδιορίσει τη θέση των ακινήτων και αυτός με τη σειρά του εκφέρει κρίση, όχι μόνο για την αξία κατασκευής του ακινήτου, αλλά και την εμπορική του αξία.

Σ' αυτό το βήμα να ζητούνται από τις επιχειρήσεις και πιστοποιητικά ιδιοκτησίας και βαρών, δηλαδή έγγραφα που δείχνουν τη νομική κατάσταση των ακινήτων (αν είναι υποθηκευμένα κ.λ.π.).

Βήμα 6. Δεύτερη επαφή χρηματοδοτούμενου- τράπεζας

Δεδομένου ότι οι υπεύθυνοι των τραπεζών έχουν στη διάθεσή τους πολλές πληροφορίες για την επιχείρηση, που πρόκειται να χρηματοδοτήσουν, ελέγχουν αν πληροί τα κριτήρια χρηματοδότησης που έχουν θέσει (όπως αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο). Μετά τη χρηματοοικονομική ανάλυση στην οποία προβαίνουν διαπραγματεύονται το όριο και την διάρκεια της χρηματοδότησης, το επιτόκιο και τις εξασφαλίσεις και τέλος την ανάθεση παραγωγικών εργασιών. Οι πελάτες ανάλογα με τη διαπραγματευτική της ισχύς ζητούν εκπτώσεις και γενικά μείωση του κόστους χρηματοδότησής τους.

Βήμα 7. Υπογραφή συμβάσεων και εξασφαλίσεις

Αφού συμφωνηθεί το πλαίσιο και οι λεπτομέρειες της συνεργασίας υπογράφονται οι συμβάσεις ή η σύμβαση της χρηματοδότησης, όπως και πρόσθετες συμβάσεις για τις εξασφαλίσεις.

Το σύνολο των συμβάσεων διαβιβάζεται από την τράπεζα στο νομικό σύμβουλο για να προβεί στις ενδεδειγμένες ενέργειες για τη λήψη των εξασφαλίσεων (εγγραφή υποθηκών κλπ). Οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων συναινούν στις δικαστηριακές ενέργειες και διαδικασίες.

Βήμα 8. Φορολογικά και ασφαλιστικά πιστοποιητικά

Προ της εκταμίευσης, οι τράπεζες είναι υποχρεωμένες από την πολιτεία (από ανάλογους νόμους) να συναλλάσσονται με τις επιχειρήσεις, που δεν έχουν οφειλές προς την ίδια ή προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Ζητούν επομένως από τους χρηματοδοτούμενους να τους προσκομίσουν πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας από την αρμόδια ΔΟΥ και πιστοποιητικό ασφαλιστικής ενημερότητας από τον ανάλογο πολιτικό φορέα, συνήθως το ΙΚΑ.

Η προσκόμιση αυτών των πιστοποιητικών είναι απαραίτητη γιατί οι τράπεζες συχνά ελέγχονται από τα αρμόδια όργανα και τους υποβάλλονται μάλιστα και πρόστιμα.

Βήμα 9. Εκταμίευση

Οι εκπρόσωποι της επιχείρησης όπως φαίνονται και στη νομιμοποίηση, υπογράφουν τα εντάλματα πληρωμής και ακολουθεί η εκταμίευση του δανείου.

3.1.4. ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΞΕΙ Ο ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ

Τα σημεία που πρέπει να προσεχθούν ιδιαίτερα από την πλευρά του επιχειρηματία σε μία σχέση χρηματοδότησης με τράπεζα είναι τα εξής:

1. Η διάρκεια του δανείου θα πρέπει να είναι ανάλογη με την διάρκεια της ανάγκης που προορίζεται να καλύψει.

2 Η διάρκεια ενός δανείου θα πρέπει να είναι ανάλογη με την διάρκεια της ωφέλειας που θα δημιουργήσει η τοποθέτηση του ποσού του δανείου.

3. Ο επιχειρηματίας δεν πρέπει να κάνει το λάθος να αρνηθεί να υποθηκεύσει την περιουσία του για εγωιστικούς λόγους εάν (δικαιολογημένα) του το ζητήσει η τράπεζα για να του χορηγήσει κάποιο μακροπρόθεσμο δάνειο.

4. Οι δόσεις του δανείου θα πρέπει να συμβαδίζουν με τον ρυθμό των εισοδημάτων της επιχείρησης.

5. Ο επιχειρηματίας δεν πρέπει για κανένα λόγο να πάρει δάνειο από μία τράπεζα εάν δεν έχει συγκρίνει τουλάχιστον 2-3 τράπεζες μεταξύ τους ως προς τους όρους που του προσφέρουν.

6. Είναι εξαιρετικά επικίνδυνο για την επιχείρηση να έχει δάνειο σε νόμισμα διαφορετικό από αυτό από το οποίο προέρχεται το κύριο εισόδημά της. Σε περίπτωση που υπάρχει δάνειο σε νόμισμα άλλης χώρας είναι απαραίτητο για την επιχείρηση να χρησιμοποιήσει ειδικά χρηματοοικονομικά εργαλεία για να αντισταθμίσει τον κίνδυνο που προέρχεται από πιθανές μεταβολές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες.

7. Ο επιχειρηματίας θα πρέπει να φροντίσει να μάθει τους όρους χορήγησης του δανείου και το τελικό κόστος αυτού (το πραγματικό κόστος και όχι το ονομαστικό). Με άλλα λόγια, θα πρέπει να υπολογίσει με κάθε

λεπτομέρεια και με πραγματικούς όρους το πόσο θα επηρεάσει την «τσέπη του». (ΟΔΗΓΟΣ ΝΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ 2005- Athens Laboratory of Business Administration <http://www.thestep.gr/dat/%7B91fd8562-7f68-4294-bc9f-d72f2783c971%7D/file.pdf>)

Αυτό που θα πρέπει να τονιστεί είναι ότι κατά το τελευταίο χρονικό διάστημα, και εξαιτίας του κορεσμού του κλάδου της λιανικής τραπεζικής (και ειδικότερα λόγω της υπερχρέωσης των νοικοκυριών) αλλά και του γενικότερου αρνητικού οικονομικού κλίματος, ο μικρομεσαίος επιχειρηματίας έχει μπει στο κέντρο της προσοχής των εμπορικών τραπεζών, οι οποίες έχουν κυκλοφορήσει μία σειρά νέων χρηματοδοτικών προϊόντων τα οποία απευθύνονται σε αυτήν την κατηγορία. Επίσης, η λειτουργία του τραπεζικού διαμεσολαβητή, κάποιες θετικές κυβερνητικές αποφάσεις για τους δανειολήπτες («πανωτόκια», κ.λ.π.), αλλά και η πρόσφατη νομολογία των δικαστηρίων έχουν περιορίσει σχετικά το εύρος των χρεώσεων που μπορούν να επιβάλουν οι τράπεζες στους δανειολήπτες τους.

3.1.5. ΕΠΙΤΟΚΙΑ

Οι παράγοντες που προσδιορίζουν το ύψος του επιτοκίου είναι πολλοί. Το κόστος λειτουργίας της τράπεζας, το κόστος δανειοδότησης, το επίπεδο του πληθωρισμού και το ύψος των επιτοκίων καταθέσεων.

Κάθε τράπεζα καθορίζει ελεύθερα τα επιτόκια των χρηματοδοτήσεών της, λαμβάνοντας υπόψη τους προαναφερθέντες παράγοντες. Αλλά και κάθε τράπεζα προσφέρει επιτόκια διαφόρων τύπων. Αναλυτικά:

- **Σταθερό επιτόκιο**

Σήμερα όλο και σπανιότερα το επιτόκιο είναι σταθερό, διότι τα δεδομένα διαρκώς μεταβάλλονται. Παρ' όλα ταύτα σε μερικά είδη δανείων, κυρίως

στεγαστικών, καθορίζεται σταθερό επιτόκιο για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα, συνήθως τριών (3) ή πέντε (5) χρόνων.

- **Κυμαινόμενο επιτόκιο**

Είναι ο συνηθέστερος τύπος επιτοκίου. Σ' αυτή την περίπτωση η τράπεζα, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα της αγοράς, προβλέπεται από τη νομοθεσία και δεν επιβαρύνει υπερβολικά τους χρηματοδοτούμενους.

- **Επιτόκια σταθερής διακύμανσης**

Πρόκειται για κυμαινόμενο επιτόκιο, αλλά το εύρος της διακύμανσης είναι προκαθορισμένο και η μεταβολή συνδέεται με ένα επιτόκιο, που είναι γενικότερης ισχύος στη χρηματαγορά και στη κεφαλαιαγορά. Τέτοια είναι τα επιτόκια των Εντόκων Γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου, των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου ή αρκετές φορές και του **Libor** και **Athibor**.

Τα τελευταία, που προέρχονται από τα αρχικά των λέξεων **London Inter-Bank Offered Rates** και **Athens Inter-Bank Offered Rates** αντίστοιχα, είναι επιτόκια διατραπεζικού δανεισμού, που καθημερινά συμφωνούνται μεταξύ των τραπεζών στο Λονδίνο και στην Αθήνα αντίστοιχα.

Παράδειγμα προσδιορισμού κυμαινόμενου επιτοκίου είναι ΕΓΕΔ+2, δηλαδή το εκάστοτε επιτόκιο των εντόκων πλέον τριών εκατοστιαίων μονάδων.

- **Επιτόκιο υπερημερίας**

Είναι το επιτόκιο με το οποίο εκτοκίζεται ένας λογαριασμός χορηγήσεων της τράπεζας, όταν ο λογαριασμός ευρίσκεται σε καθυστέρηση. Αυτό το επιτόκιο προσδιορίζεται από το συμφωνηθέν, πλέον δύο μονάδων.

Πριν περατωθεί η παρουσίαση των τραπεζικών επιτοκίων, θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο εκτοκισμός στις τραπεζικές χρηματοδοτήσεις γίνεται 4 φορές

τον χρόνο : τον Μάρτιο, τον Ιούνιο, το Σεπτέμβριο και το Δεκέμβριο. Από την άλλη, και στις δύο περιπτώσεις ισχύει ο **ανατοκισμός**, δηλαδή ο εκτοκισμός των τόκων όταν δεν πληρώνονται (στις χορηγήσεις) ή όταν δεν αναλαμβάνονται (στις καταθέσεις).

3.1.6. ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

Εξασφαλίσεις είναι το σύνολο των μέτρων και μέσων, που λαμβάνουν οι τράπεζες, για να τους επιστραφούν τα κεφάλαια που χορήγησαν, μαζί με τους τόκους και τα λοιπά έξοδα, στην περίπτωση που ο δανειζόμενος δεν τηρήσει τους συμφωνημένους όρους.

Οι εξασφαλίσεις είναι **ενοχικές** και **εμπράγματες**.

Ενοχικές εξασφαλίσεις, βασίζονται στην υποχρέωση που δημιουργείται από τις υπογραφές του οφειλέτη και των εγγυητών που έχουν τεθεί στις **συμβάσεις** και στα συνοδευτικά νομικά κείμενα (εγγυήσεις) κλπ.

Επομένως, οι ενοχικές εξασφαλίσεις περιλαμβάνουν τις συμβάσεις επί των οποίων τίθενται οι υπογραφές τόσο του ή των πρωτοφειλετών, όσο και των εγγυητών αλλά και τις **πρόσθετες πράξεις παροχής εγγυήσεων** δια των οποίων οι εγγυητές ευθύνονται για τις οφειλές των δανειοληπτών.

Οι συμβάσεις αποτελούν τα πλέον ουσιώδη κείμενα εξασφαλίσεων, δεδομένου ότι χωρίς αυτές μειώνεται η χρήση και η πληρότητα των υπόλοιπων.

Οι εμπράγματες εξασφαλίσεις βασίζονται σε κάποιο πράγμα, κινητό ή ακίνητο, με το οποίο κατοχυρώνεται ο δανειστής. Οι εμπράγματες εξασφαλίσεις είναι το **ενέχυρο** και η **υποθήκη**.

Ενέχυρο είναι το εμπράγματο δικαίωμα επί ξένου κινητού πράγματος για την εξασφάλιση απαίτησης του δανειστή με προνομιακή ικανοποίησή του από το πράγμα. Για τη σύσταση του ενεχύρου, απαιτείται σχετική σύμβαση ενεχυρίασης, παρεπόμενη της κύριας σύμβασης. Επίσης είναι απαραίτητη και η παράδοση του πράγματος στο δανειστή ή σε τρίτον κοινής εμπιστοσύνης. Σε σπάνιες περιπτώσεις, τα ενεχυριαζόμενα πράγματα παραμένουν σε χώρο ιδιοκτησίας του οφειλέτη, στον οποίο όμως ο δανειστής έχει αποκλειστική πρόσβαση (περίπτωση ενεχυρίασης εμπορευμάτων σε αποθήκες οφειλέτη ασφαλισμένες). Συνήθη ενεχυριαζόμενα πράγματα είναι οι συναλλαγματικές, οι επιταγές, τα εμπορεύματα, φορτωτικά έγγραφα, καταθέσεις και απαιτήσεις. Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεων, η ρευστοποίηση των ενεχύρων είναι μια σχετικά απλή διαδικασία.

Υποθήκη είναι το εμπράγματο δικαίωμα επί ξένο, ως προς το δανειστή, ακίνητο για εξασφάλιση της απαίτησης με προνομιακή ικανοποίησή του από το πράγμα. Οι υποθήκες αφορούν κυρίως οικόπεδα, διαμερίσματα ή κάθετη ιδιοκτησία, ιδανικά μερίδια, υψηλή κυριότητα, επικαρπία ακινήτου, μηχανικές εγκαταστάσεις και βιομηχανικά κτίρια και πλοία ή αεροσκάφη (οι ναυτικές υποθήκες συνιστούν ιδιαίτερη περίπτωση).

Ιδιαίτερη μορφή είναι η **προσημείωση υποθήκης**, η οποία είναι δικαίωμα εγγραφής υποθήκης. Η διαφορά με την υποθήκη είναι ότι έχει πολύ μικρότερο κόστος, αλλά ως διασφάλιση είναι μικρότερη.

Γίνεται φανερό ότι οι διαφορές του ενεχύρου και της υποθήκης είναι αφενός μεν ότι το ενέχυρο γίνεται επί κινητών ενώ η υποθήκη επί ακινήτων, αφετέρου δε, ότι στο ενέχυρο γίνεται παράδοση του πράγματος στο δανειστή ενώ δεν συμβαίνει κάτι ανάλογο στις υποθήκες.

3.1.7. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ

E: Ποιά προϊόντα προσφέρει η τράπεζά σας για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων;

A:

1) Αλληλόχρεος λογαριασμός

Περιγραφή:

Είναι ένα κεφάλαιο κίνησης βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα. Ο δανειολήπτης έχει ένα πιστωτικό όριο με βάση το οποίο μπορεί να δανείζεται και να επιστρέφει χρήματα οποιαδήποτε χρονική στιγμή το επιθυμεί.

Στο τέλος κάθε ημερολογιακού τριμήνου επιστρέφεται ο τόκος του μέσου υπολοίπου του ποσού που χρησιμοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του τριμήνου.

Ο λογαριασμός αυτός αναθεωρείται συνήθως σε ετήσια βάση και με την προσκόμιση των σχετικά πρόσφατων οικονομικών στοιχείων, αποφασίζεται αν το πιστωτικό όριο του θα αυξηθεί, θα μειωθεί ή θα παραμείνει το ίδιο.

Σημείωση: Το επιτόκιο μπορεί να είναι σταθερό ή κυμαινόμενο. Το κυμαινόμενο επιτόκιο μπορεί να είναι:

• Βασικό επιτόκιο τράπεζας + spread

• EUribore + spread

2) Μακροπρόθεσμο δάνειο

Περιγραφή:

Δίνεται ένα ποσό που έχει διάρκεια αποπληρωμής από 2 έτη και πάνω. Η αποπληρωμή γίνεται με περίοδο χάριτος και στην περίπτωση που αφορά επένδυση αρχικά πληρώνεις τους τόκους και αργότερα αποπληρώνεις το κεφάλαιο. Σε περίπτωση που δεν αφορά επένδυση, η αποπληρωμή ξεκινά με τοκοχρεολυτικές δόσεις (το πιο σύνηθες) ή με χρεολυτικές δόσεις.

3) Add-Hoc (βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση)

Περιγραφή:

Εκταμιεύεις ένα standard ποσό εφάπαξ και το αποπληρώνεις σε ένα αυστηρά καθορισμένο βραχυπρόθεσμο χρονικό διάστημα

Π.χ. Σε εισαγωγικές εταιρείες που έχουμε τα φορτωτικά έγγραφα και ξέρουμε εκ των προτέρων πότε περίπου θα εισπραχθεί.

4. Εξειδικευμένα προϊόντα:

ΙΑΤΡΟΙ

MediLIABILITY CARE: Επαγγελματική Αστική Ευθύνη Ιατρού με πλήρη κάλυψη αποζημιώσεων σε ασθενείς καθώς και κάλυψη εξόδων δικηγόρων και ιατρικών πραγματογνωμόνων.

MediLEASING: Leasing Ιατρικού Εξοπλισμού με προνομιακό επιτόκιο γνωριμίας 4,9%* σταθερό για δώδεκα (12) μήνες και περίοδο χάριτος έξι (6) μηνών για νέους ιατρούς.

MediOPEN FUND: Ανοικτό Κεφάλαιο Κίνησης με προνομιακό επιτόκιο 6,9%* σταθερό για ένα (1) χρόνο.

MediACCOUNT: Ιατρικός Τρεχούμενος Καταθετικός Λογαριασμός με ημερήσια απόδοση τόκων και επιτόκιο που ακολουθεί τη πορεία της διατραπεζικής αγοράς.

MediEXCLUSIVE CARD: Χρυσή Πιστωτική Κάρτα VISA Ιατρών με προνομιακό επιτόκιο αγορών 9,90%* για τον πρώτο χρόνο και επιτόκιο μεταφοράς υπολοίπου από άλλη πιστωτική κάρτα 4,9%* για δύο χρόνια.

MediBANK LINE: Αποκλειστική Γραμμή Επικοινωνίας για συνεχή τηλεφωνική εξυπηρέτηση του Ιατρού για όλα τα προϊόντα του εν λόγω προγράμματος στο 210-6477333.

[*πλέον της σχετικής εισφοράς του Νόμου Ν.128/1975, σήμερα 0,6%]

ΛΟΓΙΣΤΕΣ

Accounting Link: Δωρεάν υπηρεσία μαζικής και πλήρως αυτοματοποιημένης πληρωμής ΦΠΑ και Εισφορών ΙΚΑ ηλεκτρονικά.

Accounting Deposit: Λογαριασμός Όψεως με αποταμιευτικό χαρακτήρα και μηνιαία απόδοση τόκων.

Accounting Open Fund: Ανοιχτό Κεφάλαιο Κίνησης με ιδιαίτερα προνομιακό επιτόκιο 6,9%* σταθερό για ένα (1) χρόνο.

Accounting Line: Αποκλειστική γραμμή τηλεφωνικής εξυπηρέτησης για λογιστές και λογιστικά γραφεία στο 210-6477565.

*[πλέον της σχετικής εισφοράς του Νόμου Ν.128/1975, σήμερα 0,6%]

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΕΣ

Πρόγραμμα Οικοδόμημα για

- Ø Αγορά οικοπέδου
- Ø Ανέγερση κτηρίου

E: Ποιά είναι η παρούσα κατάσταση στην τραπεζική χρηματοδότηση των επιχειρήσεων; (Με δεδομένο ότι βρισκόμαστε σε περίοδο οικονομικής κρίσης)

A: Το χρηματοοικονομικό σύστημα είναι έτσι δομημένο ώστε να παράγονται κρίσεις. Η προηγούμενη κρίση (1999-2003) ξεκίνησε από το χρηματιστήριο και επεκτάθηκε σε όλη την οικονομία. Αν λάβουμε υπ' όψιν μας τους οικονομικούς κύκλους, θα δούμε ότι η κρίση είναι ένα στάδιο που περιλαμβάνεται σε κάθε κύκλο, έτσι δεν είναι κάτι πρωτοφανές, ή απρόβλεπτο. Τις περιόδους που ένας κύκλος κλείνει και μέχρι ο επόμενος να ανοίξει δηλ. τις ενδιάμεσες περιόδους, έχουμε πιστωτική επέκταση και οικονομική ανάπτυξη. Κάτι σημαντικό που διαφοροποιεί στην πράξη αυτήν την οικονομική κρίση από τις προηγούμενες και έχει αντίκτυπο στις τράπεζες, είναι το ότι έχει μειωθεί η εμπιστοσύνη των πελατών τους και είναι κάτι εξαιρετικά σημαντικό μιας και η τράπεζα εκτός από χρήμα «πουλάει» και εμπιστοσύνη.

Εστιάζοντας στην αγορά των επιχειρήσεων, πλέον δίνονται δάνεια σε φερέγγυους πελάτες που έχουν καλό συναλλακτικό ιστορικό, αλλά λόγω των αναμενόμενων συνθηκών τις αγοράς τα spread κινδύνου έχουν αυξηθεί και αυτό συνεπάγεται την απαίτηση ισχυρότερων εξασφαλίσεων. Με λίγα λόγια, μπαίνει φραγμός στις προσωπικές εγγυήσεις και αυξάνεται τι κόστος δανεισμού.

E: *Μια πρόβλεψη για το πώς θα κινηθεί η αγορά των επιχειρηματικών δανείων τα επόμενα 1-2 έτη;*

A: Αν οι μορφές ύφεσης είναι οι εξής: **V U W L**

Αν απορρίψουμε εντελώς τις δυο πρώτες μορφές ‘V’, ‘U’ που σίγουρα δεν μας αντιπροσωπεύουν, απομένουν η μορφή ‘L’, που αντιπροσωπεύει την Ιαπωνική οικονομία και είναι το χειρότερο σενάριο στο οποίο θα μπορούσε να εξελιχθεί η παρούσα οικονομική κρίση και η μορφή ‘W’, που έχει τις περισσότερες πιθανότητες να γίνει το επικρατέστερο σενάριο που θα μας αντιπροσωπεύσει.

Για να πραγματοποιηθεί το σενάριο αυτό, θα πρέπει να μειωθούν οι τιμές των αγαθών, ώστε οι καταναλωτές να έχουν τη δυνατότητα να αγοράζουν με το ίδιο εισόδημα περισσότερα αγαθά. Έτσι οι επιχειρήσεις θα χρειαστούν επενδύσεις μηχανημάτων ή /και πρόσληψη προσωπικού για να αντεπεξέλθουν στην αυξημένη ζήτηση και να αρχίσει η οικονομία και πάλι να αναπτύσσεται. Αν λοιπόν όλα αυτά συμβούν, μοιραία οι επιχειρηματίες θα απευθυνθούν σε τράπεζες προκειμένου να αντλήσουν κεφάλαια.

Προβλέπεται λοιπόν να αυξηθεί η ζήτηση σε επιχειρηματικά δάνεια, τα οποία όμως θα δίνονται σε φερέγγυους πελάτες με ιστορική διαδρομή που είναι ήδη και θα παραμείνουν πελάτες της τράπεζας. Επίσης οι τράπεζες θα αυξήσουν τις αιτούμενες εξασφαλίσεις αλλά και τα spread των δανείων τους αλλά και θα μειώσουν τη διάρκεια αποπληρωμής των δανείων.

Τράπεζα: Κύπρου

Συνεντευξιαζόμενος: Τσιβρανίδης Απόστολος

Θέση: Διεύθυνση Χορηγήσεων Γιαννιτσών

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

E: Ποιά προϊόντα προσφέρει η τράπεζά σας για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων;

A:

1) Επιχειρείν Κεφάλαιο Κίνησης (Κ/Κ):

Χρηματοδότηση από €15.000 με συνολική διάρκεια εξόφλησης μέχρι 3 χρόνια, επιτόκιο euribor + 2%, επιβάρυνση δαπάνης εξέτασης αιτήματος από €200 κλιμακούμενα ανάλογα με το ύψος του ορίου και περίοδο χάριτος μέχρι 1 έτος.

2) Επιχειρείν Fast Business:

Χρηματοδότηση αόριστης διάρκειας από €15.000 έως €80.000 και μέχρι το 20% του ετήσιου κύκλου εργασιών και επιτόκιο BEX + 1% - 3% και επιβάρυνση εξέτασης αιτήματος €150 ετησίως.

3) Επιχειρείν Ανοιχτό:

Χρηματοδότηση αόριστης διάρκειας με ελάχιστο τα €15.000, επιτόκιο euribor + 2% και επιβάρυνση εξέτασης αιτήματος από €200 ετησίως, κλιμακούμενα ανάλογα με το ποσό του δανείου. Τα δάνεια αόριστης διάρκειας αποπληρώνονται είτε με καταβολή μόνο μηνιαίων τόκων και το κεφάλαιο όποτε επιθυμεί ο πελάτης είτε με ελάχιστη καταβολή 5% επί του εκάστοτε υπολοίπου.

4) Επιχειρείν Στέγης & Εξοπλισμού:

Χρηματοδοτεί μέχρι το 100% του προϋπολογισμού του έργου ή των τιμολογίων ή μέχρι το 80% της αξίας του αγοραζόμενου ακινήτου. Η διάρκεια εξόφλησης φθάνει τα 7 χρόνια για αγορά εξοπλισμού και τα 15 χρόνια για αγορά, ανέγερση, αποπεράτωση επιχειρηματικής στέγης και το επιτόκιο είναι euribor + 2%. Προσφέρεται με περίοδο χάριτος 1 έτος και επιβαρύνεται με δαπάνη εξέτασης αιτήματος από €250 κλιμακούμενα ανάλογα με το όριο χρηματοδότησης.

E: Ποιά είναι η εξέλιξη της επιχειρηματικής χρηματοδότησης την τελευταία πενταετία;

A: Τα τελευταία πέντε χρόνια έχουμε αύξηση των επιχειρηματικών χρηματοδοτήσεων, ιδιαίτερα στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (νέα επιχειρηματικότητα). Η εξέλιξη αυτή ήταν αποτέλεσμα του ότι υπήρξαν επενδυτικά προγράμματα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, όπως επίσης και κοινοτικά κονδύλια (π.χ. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, Σύγχρονες Εγκαταστάσεις, Οικολογικά προϊόντα)

E: Μια πρόβλεψη για το πώς θα κινηθεί η αγορά των επιχειρηματικών δανείων τα επόμενα 1-2 έτη;

A: Υπάρχει κρίση στην αγορά και δεν γνωρίζουμε την εξέλιξη της κατάστασης. Ωστόσο, η εκτίμηση μας είναι πως θα υπάρξει ύφεση τον επόμενο χρόνο και έπειτα θα ομαλοποιηθούν τα πράγματα

Τράπεζα: Πειραιώς

Συνεντευξιαζόμενος: Αδαμόπουλος Αναστάσιος

Θέση: Τμήμα Χορηγήσεων Γιαννιτσών

ALPHA BANK

E: Ποιά προϊόντα προσφέρει η τράπεζά σας για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων;

A:

1) Επιχειρήσεων με κύκλο εργασιών έως 1.000.000 Ευρώ

- Alpha Ταμειακή Διαχείριση

Χρηματοδότηση αόριστης διάρκειας από €3000 έως και το 100% των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης της επιχείρησης. Προβλέπει πληρωμή μόνο τόκων και αποπληρωμή του κεφαλαίου με ελεύθερες καταβολές ενώ παρέχει 10% επιστροφή τόκων. Το επιτόκιο είναι 6% (ΕΔΕ) + περιθώριο από 1%-3,25% (τελικό επιτόκιο μετά την επιστροφή τόκου από 6,30%-8,33%) και επιβαρύνεται με έξοδα 3 %ο (εφάπαξ) επί των εκάστοτε ορίων.

- Alpha Ανάπτυξη

Χρηματοδοτεί μεσοπρόθεσμες ανάγκες έως €150.000. Παρέχει διάρκεια αποπληρωμής έως 6 έτη και δυνατότητα μεταφοράς 2 τριμηνιαίων δόσεων. Επιβαρύνεται με επιτόκιο 6% (ΕΔΕ) + περιθώριο 2% ή σταθερό 2ετίας 8% ή σταθερό 4ετίας 8,50% και έξοδα €350 καταβαλλόμενα εφάπαξ.

- Alpha Επαγγελματικό Ακίνητο

Χρηματοδοτεί την απόκτηση επαγγελματικής στέγης και η διάρκεια της χρηματοδότησης είναι από 5 έως 20 έτη με περίοδο χάριτος έως 2 έτη. Επιβαρύνεται με επιτόκιο euribor 3μήνου + περιθώριο 1,70% έως 3,50% ή σταθερό 3ετίας 6%, 5ετίας 6,50%, 10ετίας 7,50%, 15ετίας 8% και έξοδα €150 (πλέον 3% έως 5%).

- **Alpha Εξοπλισμός**

Η διάρκεια χρηματοδότησης έως και €15.000 φθάνει τα 5 έτη και για ποσά άνω των €15.000 φθάνει τα 10 έτη. Επιβραβεύει τη συνέπεια με 10% επιστροφή των τόκων. Αρχικό επιτόκιο εκκίνησης 4,90% για τον 1ο χρόνο και μετά δυνατότητα επιλογής ανάμεσα σε επιτόκιο 6% (ΕΔΕ) + περιθώριο από 1% - 3,25% (τελικό επιτόκιο μετά την επιστροφή τόκου από 6,30% έως 8,33%), σταθερό 3ετίας 7% (μετά την επιστροφή τόκου 6,30%) ή σταθερό 5ετίας 7,50% (μετά την επιστροφή τόκου 6,75%). Τα έξοδα ξεκινούν από €300 δάνειο €30.000 και κλιμακώνονται έως €1.500 για ποσά άνω των €150.000.

2) Επαγγελματίες ΤΑΞΙ

- Δάνειο για αγορά καινούργιου αυτοκινήτου ΤΑΞΙ
- Δάνειο για απόκτηση αδειάς ΤΑΞΙ
- Δάνειο για αγορά αυτοκινήτου ΤΑΞΙ και απόκτηση αδειάς ΕΔΧ ΤΑΞΙ

3) Επαγγελματίες Τουριστικών Λεωφορείων Δημοσίας Χρήσεως

- Δάνειο για χρηματοδότηση αντικαταστάσεως Δημοσίας Χρήσεως Τουριστικών Λεωφορείων

4) Λοιπές Επιχειρήσεις

- Alpha 500 (Επιτόκιο Υπεραναλήψεως)
- Alpha 600 (Κεφάλαιο Κινήσεως, χωρίς χρονικούς περιορισμούς*)
- Alpha 605 (Κεφάλαιο Κινήσεως σε USD, GBP, JPY, CHF*)
- Alpha 620 (Κεφάλαιο Κινήσεως, με σταθερό επιτόκιο για 3 έτη)
- Alpha 630 (Κεφάλαιο Κινήσεως, με σταθερό επιτόκιο ορισμένου χρόνου)
- Alpha 650 (Κεφάλαιο Κινήσεως με βάση το τρέχον επιτόκιο Euribor 1 μηνός*)
- Δάνειο Παγίων Εγκαταστάσεων*

- Alpha 810 (12ετή δάνεια Επαγγελματικής Στέγης με σταθερό επιτόκιο για 3 έτη)
- Πλέον ισχύοντος περιθωρίου προσαυξήσεως κατά περίπτωση

E: Ποιά είναι η παρούσα κατάσταση στην τραπεζική χρηματοδότηση των επιχειρήσεων; (Με δεδομένο ότι βρισκόμαστε σε περίοδο οικονομικής κρίσης)

A: Η πολιτική κάθε τράπεζας σε σχέση με τα δάνεια προς τις επιχειρήσεις διαφέρει. Εξαρτάται από την ανταγωνιστικότητα της ως προς το επιτόκιο και ως προς τις εξασφαλίσεις που ζητάει. Σήμερα λίγες είναι οι επιχειρήσεις που επιβιώνουν χωρίς τη στήριξη μιας τράπεζας και το μεγαλύτερο πρόβλημα αντιμετωπίζουν οι Μεσαίες, Μικρές και Πολύ Μικρές επιχειρήσεις.

E:Μια πρόβλεψη για το πώς θα κινηθεί η αγορά των επιχειρηματικών δανείων τα επόμενα 1-2 έτη;

A: Τα επιχειρηματικά δάνεια θα δίνονται με μεγαλύτερη επιφύλαξη και με περισσότερες εμπράγματες εξασφαλίσεις, λόγω και της γενικότερης οικονομικής κρίσης. Επίσης, αναμένονται εξελίξεις και ως προς τη συρρίκνωση του τραπεζικού κλάδου. (Εξαγορές, Συγχωνεύσεις κ.τ.λ.)

Τράπεζα: Alpha Bank

Συνεντευξιαζόμενος: Κωδωνίδου Αυγή

Θέση: Τμήμα Χορηγήσεων Γιαννιτσών

MILLENNIUM BANK

E: Ποιά προϊόντα προσφέρει η τράπεζά σας για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων;

A:

1) ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ

Για κάλυψη βραχυπρόθεσμων αναγκών ρευστότητας των επιχειρήσεων:

- Mbusiness Υπεράναληψη (για ποσό \geq 20000 ευρώ)
- Mbusiness Ανοιχτό
- Mbusiness Express
- Mbusiness Plus
- Mbusiness Σταθερής Περιόδου
- Mbusiness Ρευστότητα

2) ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ

Για την πραγματοποίηση βραχυπρόθεσμων επιχειρηματικών σχεδίων:

- Mbusiness Επαγγελματικής Στέγης
- Mbusiness Εξοπλισμού

3) Mbusiness TAXI(τοκοχρεολυτικό δάνειο αγοράς taxi)

4) Εγγυητικές επιστολές

E: Ποιά είναι η παρούσα κατάσταση στην τραπεζική χρηματοδότηση των επιχειρήσεων; (Με δεδομένο ότι βρισκόμαστε σε περίοδο οικονομικής κρίσης)

A: Η millennium bank εισήχθη τον τελευταίο χρόνο στην αγορά των επιχειρήσεων. Στο χρονικό διάστημα λοιπόν που συμμετέχει, παρατηρείται αύξηση της ζήτησης των επιχειρηματικών δανείων, περισσότερο για την τακτοποίηση παλαιότερων οφειλών. Αναφορικά με την περίοδο κρίσης που διανύουμε, δεν διαφοροποιήθηκε η δανειοδότηση απλά οι πελάτες-δανειολήπτες προτιμούν να έχουν πιο ορθολογικό δανεισμό.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η millennium bank είναι τράπεζα με αυστηρά κριτήρια δανεισμού.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

- ✓ Ο συνολικός δανεισμός του πελάτη δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 30% του τζίρου της επιχείρησης
- ✓ Στην περίπτωση των ακινήτων, χρηματοδοτείται περίπου το 60%-70% της εμπορικής αξίας του ακινήτου.

Εν γένει, η απόφαση δανειοδότησης αλλά και εκτίμησης ακινήτου, έγκειται στην κρίση του εκάστοτε εκτιμητή. Οι αρμόδιοι λοιπόν που εξετάζουν την κάθε επιχείρηση, ενδέχεται να κινηθούν αυστηρότερα κατά περίπτωση.

Για δανειοδότηση χωρίς προσημείωση:

Θα πρέπει ο δανειολήπτης να είναι κάτοχος ακίνητης περιουσίας ελεύθερης βαρών ή να είναι ο εγγυητής του δανειολήπτη κάτοχος ακίνητης περιουσίας ελεύθερης βαρών

E: Μια πρόβλεψη για το πώς θα κινηθεί η αγορά των επιχειρηματικών δανείων τα επόμενα 1-2 έτη;

A: Λόγω της αναταραχής της οικονομικής κρίσης, και λαμβάνοντας υπόψη τον ψυχολογικό παράγοντα, ο επιχειρηματίας θα εμφανίζεται επιφυλακτικός στον δανεισμό και απαισιόδοξος σε μελλοντικές επενδύσεις. Έτσι, βάση των προαναφερθέντων αλλά και της έλλειψης ρευστότητας αναμένεται κάμψη της ζήτησης στην αγορά των επιχειρήσεων. Όμως, σε έναν περίπου χρόνο από σήμερα, προβλέπεται ανάκαμψη του εν γένει συστήματος και αποκατάσταση της ισορροπίας. Κάπου εκεί, αναμένεται και από τον επιχειρηματία να αλλάξει στάση, διακρίνοντας τις προοπτικές του και να προχωρήσει σε νέες επενδύσεις.

Τράπεζα: Millennium Bank

Συνεντευξιαζόμενος: Γκιώσης Πέτρος

Θέση: Υπεύθυνος Εξυπηρέτησης Πελατείας

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

E: Ποιά προϊόντα προσφέρει η τράπεζά σας για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων;

A:

Ανοικτό Επαγγελματικό Πλάνο: Χρηματοδοτεί την κάλυψη αναγκών κεφαλαίου κίνησης ή αγορά παγίων χαμηλού κόστους με ελάχιστο ποσό τα €6.000 και ανώτατο έως το 100% του κύκλου εργασιών. Η διάρκεια είναι από 1 έως 4 έτη με δυνατότητα ανανέωσης, το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο 6,10% + περιθωρίου από 0% έως 4% και τα έξοδα είναι €200 ετησίως για όριο έως €50.000, €300 για €50.000 έως €100.000 και €500 από €100.000 και άνω.

Επιχειρηματικό Πολυδάνειο-Ανάπτυξη: Χρηματοδοτεί αγορά επαγγελματικού αυτοκινήτου, μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, απόκτηση άυλων παγίων, ανακαίνιση / βελτίωση επαγγελματικής στέγης (διάρκεια από 1 έως 15 έτη), αγορά / ανέγερση επαγγελματικής στέγης, ενίσχυση ρευστότητας με εξασφάλιση επί ακινήτου και διάρκειας από 1 έως 25 έτη. Το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο 6,10% ή σταθερό 3ετές 6,10%, 5ετές 6,40%, 7ετές 6,50% (όλα + περιθώριο 0% έως 4%) ή βασικό επιτόκιο ΕΚΤ + περιθώριο 1,75% - 4% για δάνεια €100.000 και άνω που έχουν εμπράγματα εξασφάλιση ή ενέχυρο μετρητών. Τα έξοδα είναι από €350 έως €1.550 ανάλογα με το ύψος του δανείου.

Λοιπές χρηματοδοτήσεις Κεφαλαίου Κίνησης

α. Κάλυψη βραχυπρόθεσμων αναγκών με χρηματοδοτήσεις 12μηνης διάρκειας και όριο χρηματοδότησης που καθορίζεται ως ποσοστό του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, επιτόκιο 6,10% + περιθώριο 0% έως 4% ή euribor + περιθώριο

από 2% έως 4%, ενώ τα έξοδα ανέρχονται από €250 - €1.000 ανάλογα με το ύψος του ορίου.

β. Κάλυψη μεσοπρόθεσμων αναγκών με διάρκεια δανείου έως 5 χρόνια και κυμαινόμενο επιτόκιο 6,10% + περιθώριο 0% έως 4% ή euribor + περιθώριο 2% έως 4% ή σταθερό 3ετές 6,20% και στη συνέχεια κυμαινόμενο 6,10%. Τα έξοδα κυμαίνονται από €350 έως €1.500 ανάλογα με το ύψος του δανείου.

Μεσομακροπρόθεσμες Χρηματοδοτήσεις Παγίων: Καλύπτει ανάγκες κτιριακών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων, υποδομών κλπ, με εγγραφή προσημείωσης. Το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο, σήμερα 6,10%+περιθώριο 0% έως 4%. Δυνατότητα παροχής υπό προϋποθέσεις επιτοκίου euribor+ περιθωρίου 2%-4%, ενώ για δάνεια έως 8 ετών, παρέχεται δυνατότητα επιλογής σταθερού 3ετούς επιτοκίου, σήμερα 6,20% και στη συνέχεια είτε σταθερού για άλλα 3 χρόνια, είτε κυμαινόμενου. Εισπράττονται εφάπαξ έξοδα, που κυμαίνονται για μεμονωμένα δάνεια από €350-€1.500 ευρώ και για χρηματοδοτήσεις στο πλαίσιο ενιαίου επενδυτικού προγράμματος από €750-€5.500.

E: Ποιά είναι η παρούσα κατάσταση στην τραπεζική χρηματοδότηση των επιχειρήσεων; (Με δεδομένο ότι βρισκόμαστε σε περίοδο οικονομικής κρίσης)

A: Με δεδομένη την κρίση της αγοράς και το γεγονός ότι η Εθνική Τράπεζα αποτελεί σταθερή αξία στο χώρο των επιχειρηματικών δανείων, η εκταμίευση γίνεται με σταθερούς ρυθμούς ενώ έχουν αυξηθεί κατακόρυφα η μεταφορά υπολοίπων επιχειρηματικών δανείων.

Ε: Μια πρόβλεψη για το πώς θα κινηθεί η αγορά των επιχειρηματικών δανείων τα επόμενα 1-2 έτη;

Α: Τα επόμενα χρόνια ο τραπεζικός δανεισμός θα βρίσκεται υπό καθεστώς επιτήρησης και στο άμεσο μέλλον θα γίνει επαναδιαπραγμάτευση των δανειακών όρων.

Τράπεζα: Εθνική Τράπεζα
Συνεντευξιαζόμενος: Ζωγραφίδης Ιωάννης
Θέση: Διευθυντής Καταστήματος

ΑΤΕ BANK

1. Κεφάλαιο Κίνησης με Υποσχετικές:

Λειτουργεί με επιμέρους αποδόσεις κεφαλαίου στα όρια του εγκεκριμένου πιστοδοτικού ορίου και η λήξη της κάθε υποσχετικής είναι ανάλογη της χρονικής διάρκειας ανακύκλωσης των εισπράξεων του πελάτη. Το ύψος της δανειοδότησης ορίζεται με βάση το τζίρο της επιχείρησης και το επιτόκιο βάσης είναι σήμερα 6,10% + spread ή επιτόκιο ΕΚΤ euribor + spread. Κεφάλαιο Κίνησης Τακτής Λήξης: Περιλαμβάνει απόδοση κεφαλαίου στα όρια του εγκεκριμένου πιστοδοτικού ορίου και πληρωμή του κεφαλαίου στη λήξη. Επιβαρύνεται με επιτόκιο 6,10% + spread ή ΕΚΤ ή euribor + spread.

2. Κεφάλαιο Κίνησης Τακτής Λήξης Ανοιχτό Επαγγελματικό:

Απευθύνεται σε επιχειρήσεις που έχουν τη δυνατότητα να δανειοδοτούνται με πιστοδοτικό όριο και απαιτεί την καταβολή των τόκων που λογίζονται κάθε εξάμηνο, ενώ το επιτόκιο είναι 6,10% + spread ή ΕΚΤ ή euribor + 1,25% + spread.

3. Κεφάλαιο Κίνησης Μικρών Επιχειρήσεων :

Απευθύνεται σε με επιχειρήσεις όλων των κλάδων με τζίρο έως 2,5 εκατ. ευρώ και προσφέρει δυνατότητα επιστροφής του 5% των τόκων στη λήξη κάθε περιόδου εκτοκισμού, υπό προϋποθέσεις, με ελάχιστο ύψος δανείου €30.000 και επιτόκιο 6,10% + spread. Σε όλα τα δάνεια κεφαλαίου κίνησης το spread κυμαίνεται από 0,75% έως 3,75% και τα εφάπαξ έξοδα έγκρισης που επιβαρύνουν το δάνειο διαμορφώνονται από €80 έως €1.200 ανάλογα με το ύψος του.

4. Μεσομακροπρόθεσμο Δάνειο Εξοπλισμού:

Χρηματοδότηση έως το 100% της δαπάνης, με όριο €500.000 και επιβάρυνση επιτοκίου 6,10% + spread ή των Μ/Μ δανείων σταθερού 6,25% ή κυμαινόμενο 6,10% + spread ή euribor 1M, 3M ή 6M για ποσά άνω των €100.000 έως €500.000Ε, ενώ παρέχεται η δυνατότητα μείωσης κατά 10% του περιθωρίου προσαύξησης υπό προϋποθέσεις.

5. Μεσομακροπρόθεσμο Επαγγελματικής Στέγης:

Παρέχεται εφάπαξ με την προσκόμιση συμβολαίου ή τμηματικά ανάλογα με την πορεία των εργασιών επισκευής ή ανακαίνισης και καλύπτει το 85% - 100% της δαπάνης, ενώ το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο 5,75%.

6. Μεσομακροπρόθεσμο Νέο Δάνειο Επαγγελματικής Στέγης: Παρέχεται εφάπαξ ή τμηματικά, καλύπτει το 100% της δαπάνης με ελάχιστο τα €30.000 και το επιτόκιο είναι το βασικό της ΕΚΤ + spread ΜΜ δανείων. Στους συνεπείς πελάτες, παρέχεται μετά την αποπληρωμή και τη 12ης δόσης, έκπτωση-bonus 10% επί του περιθωρίου προσαύξησης του επιτοκίου.

7. Μεσομακροπρόθεσμο Επενδυτικό:

Χρηματοδοτεί σε ποσοστό από 70% -100% της δαπάνης επένδυσης παγίων με δυνατότητα περιόδου χάριτος μέχρι 2 χρόνια. Το επιτόκιο είναι σταθερό 6,25% ή κυμαινόμενο + spread ή ΕΚΤ ή euribor + 1,25% + spread. Όλα τα Μ/Μ δάνεια επιβαρύνονται με έξοδα έγκρισης από €200 έως €9.000 ανάλογα με το ύψος του δανείου + €50 ως έξοδα εξέτασης αιτήματος.

8. Νέα Επιχειρηματικότητα:

Αφορά κάθε νέο επιχειρηματία που θέλει να δημιουργήσει νέα επιχείρηση ή την ήδη λειτουργούσα έως και 3 χρόνια. Περιλαμβάνει δυνατότητα χρηματοδότησης για κεφάλαιο κίνησης, δάνειο επαγγελματικής στέγης και δάνειο εξοπλισμού είτε ως πακέτο είτε μεμονωμένα. Το επιτόκιο είναι το ισχύον για κάθε κατηγορία δανείου με δυνατότητα μείωσης του περιθωρίου κατά 0,5 μονάδες υπό προϋποθέσεις και πολλών επιπλέον παροχών.

EFG

Επαγγελματίες και επιχειρήσεις (έως €2,5 εκ.)

1. Κεφάλαια Κίνησης

I. Ανοιχτό Επαγγελματικό Λειτουργίας και Ανάπτυξης:

Πιστωτικό όριο με ελεύθερη χρήση για ανάγκες κεφαλαίου κίνησης ανεξαρτήτου του τζίρου της επιχείρησης. Το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο από 4,90% έως 7,65% και bonus επιτόκιο στον όψεως έως 2% ως επιβράβευση για την χρήση του. Ευρωπαϊκό Επαγγελματιών με προσημείωση: Χρηματοδοτεί ανάγκες κεφαλαίου κίνησης και η διάρκειά του μπορεί να φτάσει τα 15 έτη, ενώ το επιτόκιο είναι συνδεδεμένο με το επιτόκιο της ΕΚΤ + περιθώριο από 2%-4%.

II. Κεφάλαιο Κίνησης Τακτής Λήξης:

III. Ανοιχτό Επαγγελματικό Αυτόματης Αποπληρωμής από απαιτήσεις πιστωτικών καρτών:

IV. Πρόγραμμα Αυτόματης Προεξόφλησης Άτοκων Δόσεων:

V. Χρηματοδότηση Έναντι Επιταγών:

VI. Professional Equity Line & Loan:

VII. Χρηματοδότηση για Εισαγωγές / Ανοιχτό Εισαγωγικό:

2. Επαγγελματικός Εξοπλισμός:

I. Ανοιχτό Επαγγελματικό Εξοπλισμού:

Χρηματοδοτεί έως 120% του τιμολογίου και προβλέπει ελεύθερη αποπληρωμή με ελάχιστη μηνιαία καταβολή τόκων για το εκάστοτε υπόλοιπο του δανείου. Το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο από 4,50% -7,25% και η διάρκεια μπορεί να φτάσει έως 10 έτη.

II. Αναπτυξιακό Εξοπλισμού Επαγγελματιών:

Χρηματοδοτεί έως 120% του τιμολογίου, έχει διάρκεια έως 15 έτη και επιτόκιο το βασικό της ΕΚΤ + περιθώριο 2% έως 3,5% ή σταθερό επιτόκιο 4,9% για 1 έτος.

3. Επαγγελματική Στέγη:

I. Ανοιχτό Επαγγελματικό Στέγης:

Με ελεύθερη αποπληρωμή και ελάχιστη μηνιαία καταβολή τόκων για το εκάστοτε του υπόλοιπου δανείου με διάρκεια έως 15 έτη και επιτόκιο 4,25% έως 6,25% για αγορά και κατασκευή και 6,75% έως 7,25% για ανακαίνιση χωρίς εξασφάλιση.

II. Ευρωπαϊκό Στέγης Επαγγελματιών:

Με εφάπαξ ή σταδιακές εκταμιεύσεις και αποπληρωμή με μηνιαίες ή τριμηνιαίες δόσεις, διάρκεια έως 25 έτη και επιτόκιο το βασικό της ΕΚΤ + περιθώριο από 1,5% έως 3,7%.

III. Τοκοχρεωλυτικό Επαγγελματικών Σταθερού Επιτοκίου:

Με σταθερό 3,5% επιτόκιο για το 1ο έτος, 4,8% σταθερό 3ετίας, 5% σταθερό 5ετίας, 5,2% σταθερό 10ετίας και 5,4% σταθερό 15ετίας.

Όλα τα δάνεια επαγγελματικής στέγης χρηματοδοτούν το 120% της εμπορικής αξίας του ακινήτου, ενώ προσφέρουν και περίοδο χάριτος με καταβολή μόνο τόκων ή κεφαλαιοποίησή τους.

4. Χρηματοδοτήσεις με Εγγύηση από το Τ.Ε.Μ.Π.Μ.Ε.

ΤΕΜΠΜΕ 1: ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΜΙΚΡΩΝ Ή ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΕΜΠΜΕ 2: ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΤΕΜΠΜΕ 3: ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΤΕΜΠΜΕ 4: ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑ (ΜΙΚΡΟΔΑΝΕΙΩΝ) ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

5. Εγγυητικές επιστολές:

Καλής Εκτέλεσης, Συμμετοχής ή Καλής Πληρωμής που εκδίδονται αυθημερόν και αποστέλλονται δωρεάν στο εξωτερικό.

Διευθύνσεις στο διαδίκτυο

Ελληνική Ένωση Τραπεζών	http://www.hba.gr/
Εθνική τράπεζα	http://www.nbg.gr/
Αγροτική τράπεζα	http://www.atebank.gr/atebank
Alpha bank	http://www.alpha.gr
Aspis bank	http://www.aspisbank.gr
Γενική	http://www.geniki.gr/
Marfin-Εγνατία	http://www.marfinegnatiabank.gr
Εμπορική	http://www.emporiki.gr
Euro bank	http://www.eurobank.gr
Millennium bank	http://www.millenniumbank.gr
Τράπεζα Κύπρου	http://www.bankofcyprus.com
Citibank	http://www.citibank.gr
Τράπεζα της Ελλάδος	http://www.bankofgreece.gr/
Attica bank	http://www.atticabank.gr
Τράπεζα Πειραιώς	http://www.piraeusbank.gr/
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	http://www.ecb.int

3.2. ΔΑΝΕΙΑ Ε.Τ.Β.Α.

Ε.Τ.Β.Α. (Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης)

Ιδρύθηκε το 1964. Κύριος σκοπός της Ε.Τ.Β.Α. είναι η υποστήριξη βιομηχανιών, ναυτιλιακών και τουριστικών επενδυτικών προγραμμάτων. Επίσης, ασχολείται και με δραστηριότητες επέκτασης, συγχώνευσης και ίδρυσης νέων επιχειρήσεων που αναφέρονται στους παραπάνω τομείς. Η Ε.Τ.Β.Α. είναι δημόσια επιχείρηση και ανήκει στο Κράτος. Σύμφωνα με το Νομοθετικό Διάταγμα 43/1964 η Ε.Τ.Β.Α. αποτελεί ταυτόχρονα νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, συναλλάσσεται σαν εμπορική τράπεζα.

Στις βασικές δραστηριότητες της Ε.Τ.Β.Α. είναι επίσης:

- Ø Η χορήγηση μεσοπρόθεσμων δανείων με ευνοϊκούς όρους για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.
- Ø Η δημιουργία νέων βιομηχανικών μονάδων
- Ø Η προσέλευση ξένων κεφαλαίων για επένδυση στη χώρα μας.
- Ø Ιδρύει επιχειρήσεις εκεί που δεν προσελκύεται το ενδιαφέρον της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. (ΧΡΗΜΑ- ΠΙΣΤΗ- ΤΡΑΠΕΖΕΣ)

3.2.1. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Οι βασικές προϋποθέσεις που πρέπει να καλύπτει μια επένδυση διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

∅ Προϋποθέσεις μακροοικονομικής σκοπιμότητας, δηλαδή η επένδυση εξετάζεται από πλευράς ευρύτερου κοινωνικοοικονομικού ενδιαφέροντος.

∅ Προϋποθέσεις μικροοικονομικής σκοπιμότητας, δηλαδή η επένδυση εξετάζεται με αυστηρά ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια.

Ειδικότερα, οι απαραίτητες προϋποθέσεις αναλύονται κατά κατηγορία ως εξής:

- Προϋποθέσεις με βάση κοινωνικοοικονομικά κριτήρια:
- Περιφερειακή ανάπτυξη
- Τεχνολογική ανάπτυξη
- Εξασφάλιση νέων θέσεων εργασίας ή σταθεροποίηση παλαιών
- Αξιοποίηση εθνικών πόρων
- Αύξηση εξαγωγών
- Υποκατάσταση εισαγωγών
- Αξιοποίηση εγχώριων πρώτων υλών, με υψηλό ποσοστό προστιθέμενης αξίας
- Συναλλαγματική ωφέλεια

- Προστασία περιβάλλοντος και ποιότητα ζωής
- Εξοικονόμηση ενέργειας
- Προϋποθέσεις με βάση ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια
- Καταλληλότητα φορέα
- Βιωσιμότητα επιχείρησης σε συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού
- Διάθεση της ίδιας συμμετοχής και των λοιπών πηγών χρηματοδότησης

3.2.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΔΑΝΕΙΟΥ

Ο ενδιαφερόμενος, πριν υποβάλλει το σχετικό αίτημα δανειοδότησης, πρέπει να έρθει σε επικοινωνία με τις αρμόδιες υπηρεσίες χρηματοδότησης της τράπεζας, προκειμένου να ενημερωθεί σχετικά με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία υποβολής της αίτησης, έγκρισης και χορήγησης δανείου.

Η αίτηση του δανείου υποβάλλεται σύμφωνα με υπόδειγμα και έντυπες οδηγίες της τράπεζας, συνοδευόμενη από πλήρη τεχνικοοικονομική μελέτη αξιολόγησης της επένδυσης, της οποίας ζητείται η δανειοδότηση.

Ύστερα από μια προκαταρκτική αξιολόγηση του υποβληθέντος αιτήματος από τα αρμόδια όργανα, η τράπεζα μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, γνωστοποιεί στον ενδιαφερόμενο, αν κρίνει τούτο προωθητέο ή όχι για παραπέρα αξιολόγηση (στάδιο προκαταρκτικής κρίσης).

Εφόσον το αίτημα κριθεί προωθητέο, η τράπεζα προχωρεί στην οριστική αξιολόγηση. Στη συνέχεια, με βάση τα πορίσματα των ελέγχων και ύστερα από

τεκμηριωμένες αιτήσεις των αρμοδίων υπηρεσιών της τράπεζας, τα εξουσιοδοτημένα εγκριτικά όργανα λαμβάνουν την τελική απόφαση έγκρισης ή απόρριψης του δανείου (στάδιο οριστικής κρίσης).

Στην περίπτωση που εγκριθεί το δάνειο, ο ενδιαφερόμενος καλείται από την αρμόδια υπηρεσία του δικαστικού της τράπεζας να υποβάλει τα στοιχεία που χρειάζονται (τίτλους κυριότητας, πιστοποιητικά βαρών, καταστατικό της εταιρείας, έγγραφα υλοποίησης κ.τ.λ.) για τη σύνταξη και υπογραφή της δανειακής σύμβασης και την εγγραφή των ασφαλειών (στάδιο σύναψης δανείου).

3.2.3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΔΑΝΕΙΟΥ

Προϋπόθεση για την έναρξη των εκταμιεύσεων του δανείου είναι η εκπλήρωση όλων των όρων της δανειακής σύμβασης, που έχει τεθεί πριν από κάθε ανάληψη (εγγραφή υποθήκης, ασφάλιση υπέγγυων στοιχείων κ.τ.λ.), εφόσον προβλέπεται υπαγωγή της επένδυσης σε κάποιο αναπτυξιακό νόμο, θα πρέπει πριν από την έναρξη των εκταμιεύσεων να έχει δημοσιευτεί στο Φ.Ε.Κ. η σχετική απόφαση υπαγωγής.

Οι χορηγήσεις από το δάνειο θα γίνονται ύστερα από αίτηση του πελάτη, με βάση την πρόοδο των εργασιών, η οποία θα πιστοποιείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες τεχνικοοικονομικού ελέγχου. Ο δανειολήπτης είναι υποχρεωμένος να έχει στη διάθεση των οργάνων της τράπεζας όλα τα απαιτούμενα για τον έλεγχο γενομένων δαπανών στοιχεία (επιμετρήσεις, κατασκευαστικά σχέδια, τιμολόγια, αποδείξεις και άλλα παραστατικά δαπανών, τα λογιστικά βιβλία κ.τ.λ.).

Βασικοί όροι χορήγησης δανείου

Τα πιστωτικά ιδρύματα καθορίζουν μόνα τους, τους όρους των δανείων και έχουν την αποκλειστική ευθύνη για τη στάθμιση των χρηματοδοτικών τους επιλογών και την ανάληψη του πιστωτικού κινδύνου.

Οι βασικοί όροι είναι:

1. Προσδιορισμός κόστους του έργου

Ο προσδιορισμός και η ανάληψη κατά φορείς του κόστους των παγίων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού μιας επένδυσης, της οποίας ζητείται η χρηματοδότηση, γίνεται εκ μέρους της τράπεζας, μετά από εκτιμήσεις των αρμοδίων υπηρεσιών της και έγκριση τούτων από εξουσιοδοτημένα εγκριτικά όργανα. Δεν είναι δυνατή η χορήγηση δανείων για κάλυψη δαπανών, η χρηματοδότηση των οποίων δεν επιτρέπεται με βάση τους ισχύοντες νομισματικούς ή πιστωτικούς κανόνες. Η Ε.Τ.Β.Α., πέραν των δαπανών για πάγιες εγκαταστάσεις, χρηματοδοτεί και τις δαπάνες ίδρυσης και οργάνωσης ύψους (σήμερα μέχρι 5% του κόστους των παγίων).

Οι δαπάνες αυτές περιλαμβάνουν τα έξοδα δανειακής σύμβασης, δαπάνες σύστασης εταιρειών, δαπάνες για μελέτες, έρευνες και οργάνωση, απόκτηση προνομίων και άλλων περιουσιακών στοιχείων.

2. Χρηματοδότηση αναγκών κεφαλαίων κίνησης

Με βάση το καταστατικό της τράπεζας, προβλέπεται και η χρηματοδότηση των αναγκών σε κεφάλαια κίνησης (πρώτες ύλες, εργατικά, ενέργεια κ.τ.λ.), το ποσοστό και οι όροι χρηματοδότησης καθορίζονται από την τράπεζα, με βάση τον Κανονισμό Χρηματοδότησης και τις ισχύουσες νομισματικές διατάξεις.

3. Ποσοστό δανειοδότησης

Το ποσοστό δανειοδότησης το συνολικό κόστος μιας επένδυσης καθορίζεται με βάση τα επιτρεπόμενα από τις νομισματικές ή κρατικές αρχές ανώτατα όρια της κατηγορίας, στην οποία υπάγεται η επένδυση (αποφάσεις Τράπεζας της Ελλάδας, απόφαση της υπαγωγής της επένδυσης σε αναπτυξιακό ή κοινοτικό νόμο, κοινοτικό πρόγραμμα κ.τ.λ.) και με την προϋπόθεση ότι υπάρχει βιώσιμο χρηματοδοτικό σχήμα. Υπογραμμίζεται ότι, κατά κανόνα, το ποσοστό δανειοδότησης μιας επένδυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 50% του συνολικού κόστους αυτής.

4. Συμμετοχή δανειολήπτη

Η συμμετοχή του δανειολήπτη στο έργο από δικά του κεφάλαια πρέπει να είναι εξασφαλισμένη και να διατίθεται στο έργο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύμβαση δανείου. Το ύψος της συμμετοχής προσδιορίζεται με βάση τα ισχύοντα ελάχιστα όρια από τις νομισματικές ή κρατικές αρχές, καθώς και με βάση την ύπαρξη ενός βιώσιμου χρηματοδοτικού σχήματος.

5. Διάρκεια και τρόπος εξόφλησης δανείων

Εφόσον δεν υπάρχει ειδικός πιστωτικός περιορισμός, η διάρκεια και ο τρόπος εξόφλησης των δανείων της τράπεζας καθορίζονται ελεύθερα από αυτήν, αφού ληφθούν υπόψη τα εξής:

Ø Τα χρονικά όρια, μέσα στα οποία προβλέπεται να ολοκληρωθεί η τεχνική και οικονομική απαξίωση των παγίων εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού που χρηματοδοτούνται.

Ø Η προέλευση και η χρονική διάρκεια των κεφαλαίων που διατίθενται για την αναχρηματοδότηση των παραπάνω χορηγήσεων.

∅ Το ταμειακό πρόγραμμα της δανειοδοτούμενης επιχείρησης, ώστε ο χρόνος εξόφλησης να βρίσκεται μέσα στις οικονομικές δυνατότητές της.

∅ Σαν συνηθέστεροι τρόποι εξόφλησης αναφέρονται ενδεικτικά:

∅ Με ίσες τοκοχρεολυτικές δόσεις.

∅ Με ίσα μέρη του κεφαλαίου.

Η πρώτη δόση, κατά κανόνα, καταβάλλεται το βραδύτερο μέσα σε ένα χρόνο από την προβλεπόμενη ημερομηνία αποπεράτωσης του έργου. Παράταση της προθεσμίας αυτής και κατά συνέπεια προθεσμίας καταβολής της α' δόσης δίνεται από τα αρμόδια όργανα της τράπεζας, ύστερα από εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών. Οι ενδιάμεσοι τόκοι μέχρι την έναρξη εξυπηρέτησης, συνομολογούνται, ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα της δανειζόμενης επιχείρησης και μπορούν είτε να καταβάλλονται οι δεδουλευμένοι σε ορισμένες τακτές χρονικές περιόδους, είτε να κεφαλαιοποιούνται έντοκα στην ημερομηνία λήξεως της περιόδου χάριτος.

6. Επιτόκιο δανείων

Το επιτόκιο εκτοκισμού ενός δανείου είναι δυνατόν να συνομολογηθεί σταθερό ή κυμαινόμενο. Το κυμαινόμενο επιτόκιο καθορίζεται από την τράπεζα και απαρτίζεται από:

∅ Το βασικό επιτόκιο

∅ Το περιθώριο (spread)

Το βασικό επιτόκιο για κάθε κατηγορία χορηγήσεων του καθορίζεται από την τράπεζα, με βάση τις εκάστοτε ισχύουσες συνθήκες στις χρηματοπιστωτικές αγορές, υπόκειται δε σε αναθεώρηση, δημοσιευόμενη στον Τύπο. Το βασικό επιτόκιο των δανείων σε συνάλλαγμα καθορίζεται με βάση το επιτόκιο της

διεθνούς τραπεζικής αγοράς για το οικείο νόμισμα και για περίοδο ίση με αυτή του εκτοκισμού του δανείου.

Ως περιθώριο, νοείται το πέραν του βασικού επιτοκίου ποσοστό τόκων, το οποίο καθορίζεται κατά πελάτη, ανάλογα με τα οριζόμενα από την τράπεζα κριτήρια όπως φερεγγυότητα και πιστοληπτική ικανότητα φορέα, αποδοτικότητα επένδυσης, βαθμός εμπράγματης κάλυψης του δανείου, ποσοστό ίδιας συμμετοχής, ύψος και διάρκεια δανείου, τρόπος εκτοκισμού και εξυπηρέτησης.

Για τις άλλες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη, επιπλέον, ο δείκτης δανειακής επιβάρυνσης, ο δείκτης ρευστότητας και ο δείκτης αποδοτικότητας. Το άθροισμα του βασικού επιτοκίου και του περιθωρίου αποτελούν το τελικό επιτόκιο, με το οποίο βαρύνεται το δάνειο.

3.3. ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Ομολογίες

Είναι τίτλοι που δηλώνουν το μακροχρόνιο δάνειο που συνάπτει ο φορέας που το εκδίδει με το κοινό. Το Κράτος, οι Δημόσιοι Οργανισμοί, οι τράπεζες, οι επιχειρήσεις όταν χρειάζονται κεφάλαια για να χρηματοδοτήσουν μεγάλα σε έκταση και διάρκεια επενδυτικά προγράμματα εκδίδουν ομολογιακά δάνεια. (ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ- ΤΡΑΠΕΖΕΣ- ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΕΣ/ ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΝΑΓΟΣ)

Αναλυτικότερα, **ομολογιακά** ονομάζονται τα δάνεια που εκδίδονται από το κράτος, μεγάλους οικονομικούς οργανισμούς και μεγάλες ανώνυμες εταιρίες, προκειμένου να καλυφθούν τακτικές και έκτακτες ανάγκες τους. Χαρακτηριστικό των ομολογιακών δανείων, είναι ότι το κεφάλαιο, δηλαδή το δάνειο, διαιρείται σε ισόποσα ομόλογα ή ομολογίες που διατίθενται στους επενδυτές και οι οποίοι με την αγορά των ομολόγων μετατρέπονται σε δανειστές της επιχείρησης που εκδίδει το ομολογιακό δάνειο.

Το θεσμικό πλαίσιο για την έκδοση και λειτουργία ομολογιακών δανείων στην Ελλάδα διέπεται από τις διατάξεις του Νόμου 3156/ 2003. Ο νόμος αυτός επέτρεψε τον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου. Σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο:

- Ομολογιακό είναι το δάνειο που εκδίδεται από ανώνυμη εταιρία που εδρεύει στην Ελλάδα. Το δάνειο αυτό διαιρείται σε ομολογίες που αντιπροσωπεύουν τα δικαιώματα των κατόχων των ομολόγων έναντι της εκδότριας σύμφωνα με τους όρους του δανείου.

- Αρμόδιο όργανο για την έκδοση του ομολογιακού δανείου είναι η γενική συνέλευση και λαμβάνεται με συνήθη ή αυξημένη πλειοψηφία. Με απόφασή της, η γενική συνέλευση μπορεί να μεταβιβάσει την αρμοδιότητα αυτή στο διοικητικό συμβούλιο.

- Το αρμόδιο όργανο αποφασίζει για τα χαρακτηριστικά και όρους του ομολογιακού δανείου, όπως το ύψος, τη μορφή, την ονομαστική αξία, τον αριθμό των ομολογιών, το επιτόκιο, τον τρόπο κάλυψης (δημόσια εγγραφή ή ιδιωτική τοποθέτηση), διάρκεια και τρόπο αποπληρωμής, προθεσμία διάθεσης.

- Οι ομολογίες ή ομόλογα στις οποίες διαιρείται το ομολογιακό δάνειο μπορούν να είναι άυλες ή ενσώματες.

- Οι όροι του ομολογιακού δανείου δεν μπορούν να τροποποιούνται με δυσμενέστερους όρους μετά την έκδοση εκτός αν το αποφασίσει η γενική συνέλευση με αυξημένη πλειοψηφία.

- Οι ομολογίες του δανείου μεταβιβάζονται ελεύθερα και η εκδότρια εταιρία μπορεί να αποκτήσει και να διαθέσει πάλι ίδιες ομολογίες χωρίς ποσοτικό, χρονικό ή άλλο περιορισμό.

- Εφόσον οι ομολογίες που αποκτώνται από την εκδότρια εταιρία είναι ανταλλάξιμες ή μετατρέψιμες σε μετοχές ή ανταλλαγή ή μετατροπή γίνεται μέσα στο πλαίσιο του νόμου 2190/20 για την απόκτηση ιδίων μετοχών από την εταιρία.

- Εφόσον το ομολογιακό δάνειο προέρχεται από τιτλοποίηση απαιτήσεων ή ακινήτων ή λαμβάνονται εμπράγματα εξασφαλίσεις, τότε οι ομολογιούχοι του δανείου αυτού οργανώνονται υποχρεωτικά σε ομάδα, χωρίς όμως νομική προσωπικότητα. Η ομάδα αυτή ορίζει έναν εκπρόσωπο που μπορεί να είναι πιστωτικό ίδρυμα ή εταιρία Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών.

Ανάλογα με τον τρόπο έκδοσης, οι ομολογίες είναι:

- **Ονομαστικές**, όταν σε αυτές αναγράφεται το όνομα του δικαιούχου ομολογιούχου και δεν υπάρχουν τοκομερίδια, αλλά στο σώμα τους είναι γραμμένο το ποσό των τόκων και ο χρόνος πληρωμής τους.
- **Στον κομιστή**, όταν είναι ανώνυμες και έχουν ενσωματωμένα τοκομερίδια, δηλαδή μικρές αποδείξεις, με βάση τις οποίες εισπράττονται οι τόκοι στο τέλος κάθε περιόδου.
- **Μικτές ομολογίες**, όταν έχουν στο σώμα τους και το όνομα του ομολογιούχου και τα τοκομερίδια.

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

Η εκδότρια εταιρία θα πρέπει να έχει ελάχιστο ύψος ιδίων κεφαλαίων (300.000 €), το ύψος του ομολογιακού δανείου να μην ξεπερνάει κάποια επίπεδα (1/2 της καθαρής λογιστικής θέσης). (ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ-ΤΡΑΠΕΖΕΣ- ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΕΣ/ ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΝΑΓΟΣ)

3.3.1. ΚΟΣΤΟΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ

Οι ομολογίες, όπως προαναφέραμε, έχουν προκαθορισμένα τοκομερίδια, τα οποία καταβάλλονται συνήθως κάθε έξι μήνες και αντιπροσωπεύουν πληρωμές τόκων στους ομολογιούχους. Αυτά τα χρεόγραφα σταθερού εισοδήματος έχουν **ημερομηνία λήξης ή ωρίμανσης** (maturity date), η οποία δεν είναι παρά η ημερομηνία, κατά την οποία πρέπει να αποδοθεί το αρχικό ονομαστικό κεφάλαιο.

Το **κόστος έκδοσης ομολογιών** διαμορφώνεται από την αγορά, αφού εκτιμηθούν οι κίνδυνοι, αποτιμηθεί η χρηματοοικονομική ασφάλεια της επιχείρησης, εξεταστεί το ιστορικό της φερεγγυότητάς της και υπολογιστούν οι πιθανότητες να μην μπορέσει η επιχείρηση να καταβάλλει τις πληρωμές που υπόσχεται. Το κόστος μπορεί να ποικίλλει, ανάλογα με το αν τα επιτόκια της αγοράς είναι υψηλά ή χαμηλά. Όταν τα επιτόκια της αγοράς είναι υψηλά, το κόστος έκδοσης ομολογιών είναι μεγαλύτερο από την περίπτωση που οι αποδόσεις της αγοράς είναι χαμηλές. Επιπλέον, οι μεγάλες περίοδοι ως την ημερομηνία λήξης αυξάνουν συνήθως το κόστος έκδοσης των ομολογιών, επειδή από τη μια πλευρά η πιθανότητα αδυναμίας πληρωμής αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου και από την άλλη πλευρά οι επενδυτές προτιμούν τις βραχυπρόθεσμες ημερομηνίες πληρωμής από τις μακροπρόθεσμες. Με άλλα λόγια, η ομολογία πρέπει να έχει αυξημένη απόδοση για να ξεπεραστεί η απροθυμία των επενδυτών να δεσμεύσουν κεφάλαια για μεγάλες χρονικές περιόδους.

Το κόστος έκδοσης μιας ομολογίας καθορίζεται κατά ένα μέρος από ειδικά χρηματιστηριακά γραφεία, εκτιμήσεις και κατατάξεις (rating agencies). Αυτά τα γραφεία προχωρούν στην εκτίμηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης της εταιρείας, καθώς και του ιστορικού της και υποδεικνύουν την

ποιότητα των ομολογιών τους, αποδίδοντας σε αυτά τα χρεόγραφα ένα «βαθμό». Αυτός ο βαθμός παρέχει ένα μέτρο για σύγκριση του σχετικού κινδύνου των διαφόρων χρεογράφων σταθερού εισοδήματος.

Ένας άλλος τρόπος για να εκτιμηθεί το κόστος μιας ομολογίας στην επιχείρηση είναι να εξεταστούν οι ομολογίες των εταιρειών που έχουν παρόμοια χρηματοοικονομική διάρθρωση και χαρακτηριστικά κινδύνου. Έτσι, για παράδειγμα, αν οι ομολογίες παρόμοιων εταιρειών αποδίδουν 12% και η επιχείρηση θέλει να εκδώσει ομολογίες με 12% ή και περισσότερο, τότε είναι πιθανό ότι οι επενδυτές θα αγοράσουν αυτές τις ομολογίες. Η προσφορά όμως τοκομεριδίων με επιτόκιο 10% όταν οι αγοραστές ομολογιών μπορούν να έχουν άποψη για τον ίδιο τύπο επένδυσης, τότε είναι λογικό ότι δεν θα έχουν και τόση επιτυχία.

Όταν μια επιχείρηση αποφασίζει να εκδώσει ομολογίες, αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει ένα σταθερό ποσό σε τόκους σε τακτά χρονικά διαστήματα και επίσης υπόσχεται να πληρώσει την ονομαστική αξία κατά την ημερομηνία λήξης της ομολογίας. Το κόστος έκδοσης αυτών των ομολογιών, όπως προαναφέρθηκε, εξαρτάται: από τα χρόνια μέχρι τη λήξη τους, την απόδοση κατά τη λήξη παρόμοιων ομολογιών της αγοράς, το επιτόκιο και τις οικονομικές συνθήκες και τις γενικότερες συνθήκες αγοράς. Συνήθως, όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια μέχρι τη λήξη, τόσο μεγαλύτερη είναι η απόδοση και το τοκομερίδιο. Επίσης, όταν η οικονομία βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης, το κόστος δανεισμού αυξάνει. Αντίθετα, όταν βρίσκεται σε φάση ύφεσης, το κόστος, δηλαδή η απόδοση κατά τη λήξη, μειώνεται. Αυτή η απόδοση κατά τη λήξη είναι το ποσοστό απόδοσης που παίρνει ο ομολογιούχος αν κρατήσει την ομολογία μέχρι τη λήξη της και αντιπροσωπεύει τον κίνδυνο της επιχείρησης. Επομένως, όταν μία εταιρεία σκέπτεται να εκδώσει ομολογίες πρέπει να μελετήσει την απόδοση κατά τη λήξη, γιατί αυτό είναι το κόστος δανεισμού με την έκδοση νέων ομολογιών.

3.3.2. ΜΟΡΦΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ

Υπάρχουν διάφορες μορφές ομολογιών, ανάλογα με τα κριτήρια που επιλέγουμε, προκειμένου να τις χαρακτηρίσουμε. Έτσι λαμβάνοντας ως κριτήριο τη διάρκεια των ομολογιών τις διακρίνουμε σε βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες. Επίσης, με κριτήριο τη μετατρεψιμότητά τους σε άλλη μορφή χρεογράφου, τις διακρίνουμε σε μετατρέψιμες και μη μετατρέψιμες. Ένα ακόμα κριτήριο που χρησιμοποιούμε είναι η κάλυψή τους με εμπράγματα και άλλες ασφάλειες ή όχι. Τέλος, έχουμε τις ομολογίες με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη και τις ομολογίες χωρίς τοκομερίδιο.

3.3.2.1. ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ ΛΗΞΗΣ ΤΟΥΣ

Όταν λαμβάνεται ως κριτήριο για τη διάκριση των ομολογιών, ο χρόνος λήξης τους, τότε, όπως αναφέρθηκε, διακρίνουμε δύο κατηγορίες ομολογιών.

Οι **βραχυπρόθεσμες ομολογίες** έχουν μικρή διάρκεια λήξης και αποτέλεσμα αυτού είναι ότι δεν επηρεάζονται ιδιαίτερα από τις διακυμάνσεις των επιτοκίων.

Οι **διηνεκείς ομολογίες** δεν έχουν συγκεκριμένη λήξη και πληρώνουν τόκο για απεριόριστο διάστημα, έως ότου η επιχείρηση αποφασίσει να τις αποσύρει και να καταβάλλει το αντίτιμό τους. Τα χαρακτηριστικά τους μοιάζουν με αυτά των μακροπρόθεσμων ομολογιών.

Οι **μακροπρόθεσμες ομολογίες** έχουν μεγάλη διάρκεια λήξης, π.χ.10 χρόνια. Χαρακτηριστικό τους είναι ότι επηρεάζονται ιδιαίτερα από τις διακυμάνσεις των επιτοκίων. Αν τα επιτόκια παρουσιάζουν τάση για μείωση,

τότε η επιχείρηση θα έχει κέρδος στην απόδοσή της από τη στιγμή που το επιτόκιο των ομολογιών θα είναι μικρότερο από το της αγοράς. Έως τότε όμως, η απόδοσή της θα είναι μειωμένη. Αν τα επιτόκια έχουν τάση αύξησης, τότε η επιχείρηση πάλι θα έχει μειωμένη απόδοση γιατί θα πρέπει να εφαρμόσει επιτόκιο που να είναι μεγαλύτερο από αυτό της αγοράς, γιατί διαφορετικά δεν θα προσελκύσει επενδυτές. Έτσι η απόδοση των ομολογιών θα είναι μειωμένη.

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι το κύριο χαρακτηριστικό και των βραχυπρόθεσμων και των μακροπρόθεσμων ομολογιών είναι η χρονική τους διάρκεια, που σε συνδυασμό με τις τάσεις των επιτοκίων επηρεάζουν την απόδοση των ομολογιών για τις επιχειρήσεις που τις εκδίδουν.

3.3.2.2. ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ

Μη μετατρέψιμες είναι οι ομολογίες που θα εξοφληθούν κατά τη λήξη τους, ανάλογα με το τι προβλέπει το αντίστοιχο ομολογιακό δάνειο. Δηλαδή, στην κατηγορία των μη μετατρέψιμων ομολογιών ανήκουν όλες οι ομολογίες που δεν είναι μετατρέψιμες. Όμως για να κατανοήσουμε το διαχωρισμό αυτό θα πρέπει να γνωρίζουμε τα χαρακτηριστικά των μετατρέψιμων ομολογιών.

Οι **μετατρέψιμες ομολογίες** είναι χρεόγραφα που παρέχουν στον ιδιοκτήτη τους το δικαίωμα να τα ανταλλάξουν με καθορισμένο αριθμό κοινών μετοχών. Συνήθως δίνουν στον εκδότη τους το δικαίωμα αγοράς, γεγονός που μετατρέπει στην εκδότρια εταιρεία να πείσει τους επενδυτές να ανταλλάξουν τις ομολογίες με συγκεκριμένο αριθμό μετοχών σε καθορισμένη τιμή.

Η μετατρέψιμη ομολογία έχει αρκετά ελκυστικά χαρακτηριστικά. Αν και η επιχείρηση μπορεί να εκδώσει την ομολογία με χαμηλότερο κόστος έκδοσης από το κόστος μιας μη μετατρέψιμης, διατηρεί ορισμένα χαρακτηριστικά της μη

μετατρέψιμης ομολογίας. Επομένως, η μετατρέψιμη ομολογία μοιάζει με την απλή ομολογία, αλλά έχει και ένα χαρακτηριστικό που επιτρέπει στον κάτοχό της να συμμετέχει στην αύξηση της τιμής της μετοχής. Ένα άλλο χαρακτηριστικό των μετατρέψιμων ομολογιών αποτελεί το γεγονός ότι έχουν χαμηλότερο τοκομερίδιο από τις μη μετατρέψιμες ομολογίες, εξαιτίας του χαρακτηριστικού της μετατροπής.

Σε διάφορες περιπτώσεις, οι επιχειρήσεις εκδίδουν μετατρέψιμες ομολογίες, με σκοπό να αναβάλλουν την ενδεχόμενη έκδοση μετοχών για κάποια ευνοϊκότερη στιγμή.

Για να κατανοήσουμε πλήρως τις μετατρέψιμες ομολογίες, θα πρέπει να εξετάσουμε μερικά από τα γενικά χαρακτηριστικά τους. Όταν μία επιχείρηση εκδίδει μια μετατρέψιμη ομολογία, καθορίζει την τιμή στην οποία θα είναι δυνατή η ανταλλαγή της ομολογίας με μετοχές. Η τιμή αυτή ονομάζεται **τιμή μετατροπής**. Η διαφορά ανάμεσα στην τρέχουσα τιμή της μετοχής όταν εκδίδεται το ομολογιακό δάνειο και την τιμή μετατροπής είναι το **προσαύξημα μετατροπής**. Αυτό το προσαύξημα σημαίνει ότι για να μετατρέψουν τις μετατρέψιμες ομολογίες σε μετοχές, οι κάτοχοί τους θα πρέπει να περιμένουν να φτάσει η τιμή της μετοχής στην τιμή μετατροπής που έχει οριστεί. Ο αριθμός των μετοχών που παραδίδονται σε αντάλλαγμα μιας μετατρέψιμης ομολογίας όταν γίνεται η ανταλλαγή της, δίνεται από το δείκτη μετατροπής.

(ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ)

$$\text{ΔΕΙΚΤΗΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ} = \frac{\text{ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΗΣ ΟΜΟΛΟΓΙΑΣ}}{\text{ΤΙΜΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ}}$$

3.3.2.3. ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ

Τα ομολογιακά δάνεια που καλύπτονται με ασφάλειες μπορούν να ταξινομηθούν με βάση: την προτεραιότητα των απαιτήσεων, το δικαίωμα έκδοσης πρόσθετων χρεογράφων και την έκταση της εμπράγματης ασφάλειας.

Όταν αναφερόμαστε σε **προτεραιότητα των απαιτήσεων**, αυτό σημαίνει ότι αν έχουμε ομολογίες που καλύπτονται με ασφάλειες έχει μεγάλη σημασία το αν υπάρχουν άλλες απαιτήσεις με προτεραιότητα πάνω στην κινητή και ακίνητη περιουσία της επιχείρησης. Κατ' αυτό τον τρόπο αν στο παρελθόν έχουν δημιουργηθεί οφειλές με απαιτήσεις στην περιουσία της επιχείρησης, τότε αυτές προηγούνται αυτών των ομολογιών. Ενώ αν δεν υπάρχουν προηγούμενες απαιτήσεις, τότε οι ομολογίες που δημιουργούν απαιτήσεις προηγούνται έναντι άλλων απαιτήσεων που θα δημιουργηθούν στο μέλλον. (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ)

Το **δικαίωμα έκδοσης πρόσθετων χρεογράφων** αναφέρεται στο αν το συμφωνητικό του ομολογιακού δανείου επιτρέπει στην επιχείρηση να προχωρήσει στην έκδοση χρεογράφων με ασφάλειες στα περιουσιακά στοιχεία που έχουν καθοριστεί στο παραπάνω συμφωνητικό. Έτσι έχουμε ομολογίες των οποίων τα συμφωνητικά επιτρέπουν την έκδοση και άλλων χρεογράφων και ομολογίες των οποίων τα συμφωνητικά το απαγορεύουν.

Τρίτο χαρακτηριστικό των ομολογιών αυτού του είδους είναι η **έκταση του εμπράγματου βάρους**. Έτσι οι ομολογίες μπορούν να διακριθούν σε αυτές που καλύπτονται με ασφάλειες προς συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης και σε εκείνες που καλύπτονται με ασφάλειες προς όλα τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης.

Όσον αφορά τις **ομολογίες που δεν καλύπτονται με ασφάλειες** υπάρχουν διάφοροι λόγοι που δικαιολογούν την χρησιμοποίηση από μία επιχείρηση δανείων χωρίς παροχή εξασφαλίσεων. Οι ομολογίες χωρίς εξασφαλίσεις δεν προστατεύουν το δανειστή με την εγγραφή εμπράγματος βάρους σε συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία. Συνεπώς, οι κάτοχοι τέτοιων ομολογιών ανήκουν στην κατηγορία των γενικών πιστωτών της επιχείρησης και οι απαιτήσεις τους καλύπτονται από περιουσιακά στοιχεία που δεν έχουν υποθηκευτεί για άλλο σκοπό. Για την επιχείρηση που εκδίδει ομολογίες χωρίς εξασφαλίσεις, το πλεονέκτημα είναι ότι τα περιουσιακά στοιχεία παραμένουν ελεύθερα από βάρη, για να χρησιμοποιηθούν σε επόμενες δανειοδοτήσεις.

3.3.2.4. ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΑ ΚΕΡΔΗ

Οι ομολογίες με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη (income bonds) προβλέπουν ότι ο τόκος θα καταβληθεί μόνο όταν τα κέρδη της επιχείρησης επαρκούν για την κάλυψη των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Το κεφάλαιο όμως πρέπει να καταβληθεί όταν καταστεί ληξιπρόθεσμο. Έτσι οι τόκοι παύουν να αποτελούν σταθερή δαπάνη. Οι ομολογίες με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη μοιάζουν με τις προνομιούχες μετοχές κατά το ότι η επιχείρηση δεν αθετεί τις υποχρεώσεις της όταν αδυνατεί να τις αντιμετωπίσει. Επιπλέον, προσφέρουν ένα πρόσθετο πλεονέκτημα κατά τον υπολογισμό του φόρου επί των κερδών, ενώ αντίθετα τα μερίσματα των προνομιούχων μετοχών δεν εκπίπτουν. (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ)

Τα βασικά χαρακτηριστικά και το ειδικό πλεονέκτημα των ομολογιών συμμετοχής στα κέρδη είναι ότι οι τόκοι είναι καταβλητέοι μόνο όταν η επιχείρηση πραγματοποιήσει κέρδη. Επειδή οι υπολογισμοί των κερδών υπόκεινται σε διαφορετικές ερμηνείες, το συμφωνητικό των ομολογιών αυτών ορίζει προσεκτικά κέρδη και τις δαπάνες.

Μερικές φορές, οι ομολογίες με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη είναι μετατρέψιμες σε μετοχές. Το στοιχείο της μετατρεψιμότητας ενδέχεται να κάνει την έκδοση πιο ελκυστική στους πιθανούς αγοραστές τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις για ευνοϊκή εξέλιξη της τιμής της μετοχής.

3.3.2.5. ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΧΩΡΙΣ ΤΟΚΟΜΕΡΙΔΙΟ

Ένας άλλος τρόπος για να αποφύγουν τα διευθυντικά στελέχη το υψηλό κόστος των τόκων και να μην βασανίζονται από το υψηλό σταθερό επιτόκιο είναι να εκδώσουν ομολογίες χωρίς τοκομερίδιο (zero-coupon bonds). Αυτές οι ομολογίες που είναι γνωστές και ως ευρωομολογίες, πωλούνται σε τιμή χαμηλότερη της ονομαστικής, με την υπόσχεση ότι οι κάτοχοί τους θα πάρουν το άρτιο κατά τη λήξη τους. Σε γενικές γραμμές, το επιτόκιο αυτών των ομολογιών χωρίς τοκομερίδιο είναι χαμηλότερο από το επιτόκιο των ομολογιών με τοκομερίδιο. (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ)

3.3.3. ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η απόσβεση του ομολογιακού δανείου και η αποπληρωμή του κεφαλαίου μπορούν να γίνουν με τους εξής τρόπους:

- Από πληρωμή του δανείου στη λήξη του.
- Περιοδική αποπληρωμή του δανείου σε συγκεκριμένες περιόδους.
- Με ανάκληση όπου η επιχείρηση ανακαλεί τις ομολογίες αποπληρώνοντας την ονομαστική τους αξία και δεδουλευμένους τόκους, αν υπάρχουν, συν ένα ποσό για την πρόωρη ανάκληση.

- Μετατροπή σε άλλου είδους χρεόγραφο, συνήθως σε μετοχές της επιχείρησης.
- Ανταλλαγή με άλλου είδους χρεόγραφο της επιχείρησης ή τρίτου.

3.3.4. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ

Τα πλεονεκτήματα των ομολογιών μπορούν να συνοψιστούν στα εξής:

Οι τόκοι των ομολογιών εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημα των επιχειρήσεων, ενώ αν η επιχείρηση είχε εκδώσει μετοχές, τα μερίσματα αυτά θα προέκυπταν μετά τη φορολόγηση των κερδών, αφού δεν εκπίπτουν φορολογικά.

- Δεν μεταβάλλονται τα ίδια κεφάλαια, με αποτέλεσμα να μην μεταβιβάζεται ο έλεγχος της εταιρείας, όπως συμβαίνει με την έκδοση μετοχών.
- Η έκδοση ομολογιών προσφέρεται για επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν περιορισμό στο δανεισμό και χρηματοοικονομικές δυσκολίες.
- Δεν επηρεάζονται τα συμφέροντα των μετόχων, αφού οι καταβολές για τις ομολογίες είναι σταθερές και οποιαδήποτε μεταβολή των κερδών αφορά τους μετόχους και έχει επίπτωση σε αυτούς.
- Σε σχέση με τις μετοχές, οι ομολογίες έχουν μικρότερο κόστος έκδοσης, γιατί εμφανίζουν μικρότερο κίνδυνο. Προηγούνται των απαιτήσεων των μετόχων, μπορεί να εξασφαλίζονται με διάφορες εμπράγματα ασφάλειες, έχουν δεδομένη απόδοση, ενώ οι μετοχές όχι.

Όσον αφορά τα **μειονεκτήματα**, μπορούμε να τα ομαδοποιήσουμε στα εξής:

- Η επιχείρηση αναλαμβάνει την υποχρέωση καταβολής σταθερών τόκων, ανεξάρτητα από την οικονομική της κατάσταση, όταν αυτοί οι τόκοι γίνονται απαιτητοί.
- Εκτός από τις σταθερές δαπάνες που δημιουργούν, οι ομολογίες είναι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους κατόχους τους και επιβαρύνουν το δείκτη δανειακής επιβάρυνσης. Το γεγονός αυτό έχει μεγάλη σημασία για την εικόνα που παρουσιάζει η επιχείρηση όταν εξετάζονται οι αριθμοδείκτες από τους ενδιαφερόμενους για την πορεία της.
- Στις ομολογίες με εξασφαλίσεις η επιχείρηση δεσμεύει περιουσιακά στοιχεία που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στο μέλλον ως εμπράγματα ασφάλειας για περαιτέρω δανεισμό.
- Οι ομολογίες φέρουν ημερομηνία λήξης, κάτι που τις κάνει λιγότερο ευέλικτες σε σχέση με τις μετοχές.
- Το κόστος τους μπορεί να είναι υψηλό, αν τα επιτόκια δανεισμού της αγοράς είναι υψηλά, ενώ οι μεγάλοι περίοδοι ως την ημερομηνία λήξης αυξάνουν το κόστος των ομολογιών, γιατί η πιθανότητα αδυναμίας πληρωμής αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου και οι επενδυτές προτιμούν τις βραχυπρόθεσμες ημερομηνίες πληρωμής από τις μακροπρόθεσμες.
- Τέλος ο ομολογιούχος, ως δανειστής της εταιρίας δεν έχει το δικαίωμα να μετέχει στη διοίκηση, στις γενικές συνελεύσεις, ή να ασκεί έλεγχο. Αντίθετα, ο μέτοχος έχει όλα τα παραπάνω δικαιώματα.

3.4. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

Εισαγωγή

Η αγορά κεφαλαίων διακρίνεται σε δύο κλάδους: τη νομισματική και τη χρηματιστηριακή αγορά. Η **νομισματική αγορά** επιτρέπει στις τράπεζες να ισορροπούν σε ημερήσια βάση τις ταμειακές ανάγκες τους στα πλαίσια της συνεργασίας τους με την κεντρική εκδοτική τράπεζα.

Στη **χρηματιστική αγορά** ζητούν κεφάλαια με την έκδοση κινητών αξιών (μετοχών και ομολόγων) και το κράτος ή κρατικοί οργανισμοί με την έκδοση ομολογιακών δανείων. Η φάση της έκδοσης και της πρώτης διάθεσης των κινητών αξιών, αποκαλείται πρωτογενής αγορά. Το μεταγενέστερο στάδιο της εκποίησης κινητών αξιών από τους πρώτους ή επόμενους κατόχους που γίνεται κατά κανόνα στο Χρηματιστήριο αξιών, καλείται δευτερογενής τομέας.

Το Χρηματιστήριο παρουσιάζει δύο επίπεδα: στο πρώτο την **κύρια αγορά**, στην οποία εισάγονται προς διαπραγμάτευση οι κινητές αξίες των μεγάλων επιχειρήσεων. Στο δεύτερο, την **παράλληλη αγορά**, εισάγονται προς διαπραγμάτευση οι κινητές αξίες των μικρότερων επιχειρήσεων, οι οποίες να μην πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις, αλλά δεν είναι σε θέση ν' ανταποκριθούν στις απαιτήσεις για την εισαγωγή τους στην κύρια αγορά. Ολοκληρώνεται η διαδικασία άμεσου αντλήσεως κεφαλαίων από το ευρύ κοινό.

Στόχος του παρόντος κεφαλαίου είναι να κάνει σαφή στον αναγνώστη τη σπουδαιότητα του Χρηματιστηρίου για την επιχείρηση και την πολυπλοκότητα της λειτουργίας του.

3.4.1. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Είναι αποδεδειγμένο, πως το χρηματιστήριο αποτελεί ένα σοβαρό συντελεστή οικονομικής ανάπτυξης για μια χώρα και ταυτόχρονα ένα δείκτη του επιπέδου οικονομικής ανάπτυξης της χώρας.

Συγκεκριμένα, η υποκατάσταση του τραπεζικού δανεισμού από την άμεση προσέλευση στις επιχειρήσεις των αποταμιεύσεων του κοινού επιτρέπει στις τελευταίες να επιδοθούν απερίσπαστα στα παραγωγικά και εμπορικά καθήκοντά τους. Βέβαια, το χρηματιστήριο δεν αποτελεί στήριγμα μόνο για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Έμμεσα, μπορούν να υποστηριχθούν και οι μικρότερες σε συνεργασία με άλλες, που διαθέτουν, χάρη φυσικά στο χρηματιστήριο, κεφάλαια υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου.

Μ' αυτό τον τρόπο, ωφέλεια αποκομίζει και ο αποταμιευτής που γίνεται τμηματικός ιδιοκτήτης πολλών εταιριών, μέσω της διασποράς των μετοχών και λαμβάνει μέρος στα κέρδη εκμεταλλευόμενος ανά πάσα στιγμή την υπεραξία που μπορεί να έχουν οι τίτλοι.

Ο τρόπος οργάνωσης του χρηματιστηρίου, είναι τέτοιος που να εξασφαλίζει ταχεία ενημέρωση και επικοινωνία χωρίς επιβαρύνσεις και με αντικειμενικότητα των συναλλαγών, προσελκύει επίσης το ενδιαφέρον των επενδυτών.

Μετοχές

Είναι τίτλοι που βεβαιώνουν ότι ο κάτοχός τους είναι ιδιοκτήτης της εκδότριας εταιρίας (τίτλοι ιδιοκτησίας) κατά το ποσό που αναγράφεται πάνω στις μετοχές. Οι ανώνυμες εταιρίες αντλούν από την πρωτογενή αγορά τα ιδρυτικά τους κεφάλαια (μετοχικό κεφάλαιο) τα οποία διαιρούνται σε μικρότερα ποσά, τις μετοχές. Πάνω στην μετοχή αναγράφονται τα στοιχεία της επιχείρησης και η ονομαστική αξία. (ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ- ΤΡΑΠΕΖΕΣ- ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΕΣ/ ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΝΑΓΟΣ)

3.4.2. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

3.4.2.1. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

Όπως είναι φυσικό, για να λειτουργήσει το χρηματιστήριο υπό κανονικές συνθήκες, είναι ανάγκη να υπάρξουν ορισμένες προϋποθέσεις.

Τέτοιες είναι:

- **Νομική κατάσταση εταιρείας.** Η αρμονική λειτουργία της εταιρείας, είναι ανάγκη να είναι σύμφωνη με τους νόμους και τους κανονισμούς.
- **Διάρκεια και διάρθρωση της εταιρείας.** Σ' αυτή την περίπτωση, η ενδιαφερόμενη εταιρεία πρέπει να δημοσιεύσει τις οικονομικές της καταστάσεις, οι οποίες πρέπει να είναι ικανοποιητικές για πέντε οικονομικές χρήσεις, έτσι ώστε να υπάρχει μια σαφής άποψη για την εταιρεία και τις μετοχές των οποίων ζητείται η εισαγωγή στο χρηματιστήριο.

- **Ελάχιστο μέγεθος της εταιρείας.** Το απαιτούμενο κεφάλαιο για την εισαγωγή μιας εταιρείας στο χρηματιστήριο είναι τουλάχιστον 270.000€ Αυτό το ποσό καθορίζεται με βάση το ένα εκατομμύριο ECU. Το ποσό αυτό μεταβάλλεται μόνο με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, η οποία εκδίδεται εντός δώδεκα μηνών.
- **Η αύξηση του κεφαλαίου κατά 25%** αφορά τις εταιρείες εκείνες που δεν έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο. Η τιμή διαπραγμάτευσης των μετοχών δεν θα πρέπει να είναι κατώτερη από την τιμή εισαγωγής τους.

3.4.2.2. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ

- 1) Η υποψήφια εταιρία πρέπει να είναι **ανώνυμη εταιρία**.
- 2) Τα ελάχιστο ύψος των ιδίων κεφαλαίων, όπου συμπεριλαμβάνονται το μετοχικό κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τα αποτελέσματα της τελευταίας χρήσεως, πρέπει να υπερβαίνει το 3 εκ. €
- 3) Η εταιρία πρέπει να έχει δημοσιεύσει τις **ετήσιες οικονομικές καταστάσεις για πέντε τουλάχιστον χρήσεις**, οι οποίες προηγούνται της αιτήσεως εισαγωγής στο χρηματιστήριο και να παρουσιάζει ικανοποιητικά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως κατά την ίδια πενταετία. Απαιτείται δε η εμφάνιση **ικανοποιητικής περιουσιακής διαρθρώσεως** στον τελευταίο ισολογισμό.
- 4) Η υποψήφια εταιρία πρέπει να δεσμευθεί εγγράφως ότι θ' **αυξηθεί το μετοχικό κεφάλαιό της**, με έκδοση νέων μετοχών δημόσιας εγγραφής, **τουλάχιστον κατά 25%**.

5) Οι νέες μετοχές της εταιρίας, που διατίθενται στην δημόσια εγγραφή, πρέπει να έχουν **ευρεία διασπορά**. Κατά την ερμηνευτική απόφαση του ΔΣ του ΧΑΑ η ευρεία διασπορά επιτυγχάνεται, εφ' όσον διατεθεί σε 100 τουλάχιστον φυσικά ή νομικά πρόσωπα το 70% της προσφερόμενης αυξήσεως κεφαλαίου στη δημόσια εγγραφή, χωρίς κανένα από τα προηγούμενα πρόσωπα ν' αποκτήσει μεγαλύτερο μερίδιο από 1/100. Τα υπόλοιπο 30% της αυξήσεως κεφαλαίου δύναται να διατεθεί σε θεσμικούς επενδυτές ή να καλυφθεί από τον ανάδοχο.

6) Η υποψήφια εταιρεία οφείλει να εκδώσει ένα **Ενημερωτικό Δελτίο**- Εν.Δελ., το οποίο διατίθεται δωρεάν στο επενδυτικό κοινό επί ικανοποιητικό χρονικό διάστημα προ της ενάρξεως της δημόσιας εγγραφής. Επισημαίνεται ότι η έκδοση Εν.Δελ. είναι υποχρεωτική για τις νεοεισερχόμενες και για τις εισηγμένες εταιρείες, όταν οι τελευταίες αυξάνουν τον μετοχικό τους κεφάλαιο.

7) Η δημόσια εγγραφή πραγματοποιείται μέσω **αναδόχου**, ο οποίος είναι μία ή περισσότερες τράπεζες ή ΑΧΕ. Ο ανάδοχος εγγυάται την κάλυψη των μετοχών της εκδόσεως και αγοράζει τις μετοχές που δεν θα διατεθούν στο κοινό στην τιμή εισαγωγής στο χρηματιστήριο. (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ)

3.4.2.3. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΑΓΟΡΑ

Προϋποθέσεις εισαγωγής κινητών αξιών στην παράλληλη αγορά αποτελούν:

- 1) Η επιχείρηση είναι **ανώνυμη εταιρεία**, οι δε μετοχές της εξεδόθησαν νομίμως και είναι ελευθέρως διαπραγματεύσιμες.
- 2) Το **ελάχιστο ύψος ιδίων κεφαλαίων** (μετοχικό + αποθεματικά+ κέρδη εις νέον) αρχικά ήταν 300.000€ και αναπροσαρμόστηκε στα 750.000€ σύμφωνα με την απόφαση ΥΠΕΘΟ, ΦΕΚ Β' 630/22.8.1994).
- 3) Η δημοσίευση **τριών τουλάχιστον ισολογισμών**, ελεγμένων από ορκωτούς ελεγκτές και με ικανοποιητικά κέρδη εκμεταλλεύσεως κατά την τελευταία τριετία και εμφάνιση ικανοποιητικής περιουσιακής διαρθρώσεως στον τελευταίο ισολογισμό, ο οποίος πρέπει να έχει ελεγχθεί από ορκωτό λογιστή.
- 4) Απαιτείται η εταιρεία να κάνει **αύξηση 15%** τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου της με δημόσια εγγραφή, μέσω αναδόχου και κατόπιν εκδόσεως ενημερωτικού δελτίου. Η αίτηση εισαγωγής περιλαμβάνει **όλα** τα υφιστάμενα **είδη μετοχών** της εταιρίας (κοινές, προνομιούχες, ονομαστικές ανώνυμες), η δε έναρξη της διαπραγμάτευσης θα γίνει. Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία της δημόσιας εγγραφής.
- 5) Εξετάζεται και εδώ η επαρκής **διασπορά** των μετοχών με την προσκόμιση στο Χ.Α.Α. ονομαστικής καταστάσεως των μετόχων.

6) Η εταιρία υποχρεούται να δημοσιεύσει εγκεκριμένο από το ΔΣ του ΧΑΑ **Ενημερωτικό Δελτίο**, το οποίο διατίθεται στο επενδυτικό κοινό **10 ημέρες** προ της ενάρξεως της δημόσιας εγγραφής στην αύξηση του κεφαλαίου.

Η εταιρία υποχρεούται να επιλέξει τον **ανάδοχο** (Underwriter) της εκδόσεως των νέων μετοχών μέσω δημόσιας εγγραφής, ο οποίος θα **εγγυηθεί** την κάλυψη των νέων μετοχών και θ' **αγοράσει** τις μετοχές που δεν θα πωληθούν στο κοινό στην τιμή εισαγωγής τους στο χρηματιστήριο. Αρχικώς προβλεπόταν ο ανάδοχος να εγγυάται επί εξάμηνο την τιμή διαπραγματεύσεως των μετοχών, αλλά η διάταξη αυτή εγκαίρως καταργήθηκε (βλ. Απόφαση ΥΠΕΘΟ, ΦΕΚ Β' 586/10.9.1990). (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ)

Μία εταιρία που συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις για την κύρια αγορά μπορεί να εισαχθεί στην παράλληλη αγορά, αν το επιθυμεί. Για την αντίστροφη πορεία απαιτείται η παραμονή τουλάχιστον επί 2 έτη στην παράλληλη αγορά, όπου να σημειωθεί κερδοφόρος εξέλιξη, να έχουν υλοποιηθεί οι προγραμματισμένες τοποθετήσεις κεφαλαίου, να υπάρχει ικανοποιητική διασπορά και εμπορευσιμότητα των μετοχών, η εταιρία να επιδεικνύει σωστή συμπεριφορά έναντι του χρηματιστηρίου και των μετόχων της και τέλος, να προβεί στην απαιτούμενη κάλυψη της διαφοράς κεφαλαίου, το οποίο προβλέπεται για την εισαγωγή ομολογιών εταιριών στην παράλληλη αγορά.

3.4.2.4. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΑΓΟΡΑ

Για την εισαγωγή στην Παράλληλη Αγορά ομολογιών, εκδιδόμενων από εταιρείες, απαιτείται η τήρηση των 6 προϋποθέσεων της Κύριας Αγοράς, με εξαίρεση στην δεύτερη προϋπόθεση, η οποία προσαρμόζεται ως κατωτέρω, λόγω των μικρότερων διαστάσεων των εταιρειών:

Ελάχιστον ύψος ιδίων κεφαλαίων 750.000€ Δημοσίευση τουλάχιστον τριών ισολογισμών, με ελεγμένο τον τελευταίο από ορκωτό ελεγκτή. Παρουσίαση ικανοποιητικών κερδών εκμεταλλεύσεως κατά την τελευταία τριετία και ικανοποιητικής περιουσιακής διαρθρώσεως στον τελευταίο ισολογισμό. (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ)

3.4.3. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

Το ΧΑΑ υπολογίζει εννέα κλαδικούς δείκτες τιμών, ένα δείκτη όλων των μετοχών και ένα Γενικό δείκτη τιμών, ο οποίος είναι ο πλέον γνωστός σε όλους. Οι 9 κλαδικοί δείκτες είναι οι εξής (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ):

α) Τραπεζών β) Ασφαλειών γ) Εταιρειών Επενδύσεων δ) Εταιρειών Χρηματοδοτικής Μίσθωσης ε) Βιομηχανικών Εταιρειών στ) Διαφόρων Εταιρειών ζ) Κατασκευαστικών Εταιρειών η) Εταιρειών Συμμετοχής θ) Παράλληλης αγοράς

Η βάση αναφοράς όλων των δεικτών είναι ίση προς 100 μονάδες, αλλά διαφέρει σε ορισμένους η ημερομηνία ορισμού τους, λόγω της κλιμακώσεως της ενάρξεως υπολογισμού τους. Κατατάσσονται λοιπόν σε 4 ομάδες οι ανωτέρω δείκτες ως προς την ημερομηνία βάσεως:

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης μας δείχνει το ύψος των καθαρών κερδών και επηρεάζεται, τόσο από το σύνολο των κερδών της επιχείρησης, όσο και από τον αριθμό των μετοχών. Τα κέρδη της επιχείρησης αποδεικνύουν τη δυναμικότητά της.

Η μελέτη των συγκρίσεων των κατά μετοχή κερδών, πραγματοποιείται με μεγάλη προσοχή, διότι είναι δυνατόν να παρουσιασθούν σημαντικές διαφορές στην πολιτική της επιχείρησης.

Από τα παραπάνω, λοιπόν, συμπεραίνουμε πως οποιαδήποτε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου επηρεάζει το κατά μετοχή κέρδος. Και αυτό συμβαίνει γιατί είναι απαραίτητο να λαμβάνονται υπόψη οι καινούργιες μετοχές που προκύπτουν από τις μετατροπές των κεφαλαίων.

3.4.5. ΚΑΤΑ ΜΕΤΟΧΗ ΜΕΡΙΣΜΑ

Σ' αυτή την περίπτωση, η επιχείρηση δεν μοιράζει ολόκληρο το ποσό των κερδών τους μετόχους, αλλά παρακρατεί ένα ορισμένο ποσό με τη μορφή των αποθεματικών. Δηλαδή, το πηλίκο των διανεμομένων κερδών με το σύνολο των μετοχών αποτελούν το κατά μετοχή μέρισμα. (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ)

Πολλές επιχειρήσεις προσφέρουν σταθερό μέρισμα κάθε χρόνο. Και αυτό γιατί σ' αυτή την περίπτωση υπάρχει περισσότερη ασφάλεια στις επενδύσεις των αρμοδίων και φυσικά συμβάλλει θετικά σε μελλοντικές προβλέψεις.

3.4.6. ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ

Οι μετοχές, τις οποίες επενδύουν οι επενδυτές αποφέρουν κάποιο μερίσμα, έχουν δηλαδή κάποιο κέρδος. (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ). Αυτό λοιπόν το κέρδος εκφράζεται ως εξής:

$$\text{ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ} = \frac{\text{ΜΕΡΙΣΜΑ ΚΑΤΑ ΜΕΤΟΧΗ}}{\text{ΤΙΜΗ ΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ}}$$

Βέβαια είναι κατανοητή και απόλυτα σωστή η άποψη ότι η μερισματική πολιτική κάθε επιχείρησης διαφέρει, διότι κάθε επιχείρηση έχει τη δική της πολιτική και τα δικά της «μέτρα και σταθμά» στο θέμα των επενδύσεων.

Αξίζει σ' αυτό το σημείο να αναφερθεί η σημασία και η σπουδαιότητα των μετοχών στον επενδυτικό τομέα. Η χρησιμοποίησή τους από τις επιχειρήσεις δίνουν τη δυνατότητα να επεκτείνεται όλο και περισσότερο η εσωτερική τους αξία. Ως εσωτερική αξία της μετοχής ορίζουμε το πηλίκο των ιδίων κεφαλαίων προς τον αριθμό των μετοχών. Βέβαια, παρ' όλα αυτά, αρκετές φορές η εσωτερική αξία δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Και αυτό διότι η αξία των στοιχείων προσδιορίζεται από την κερδοφόρα δυναμικότητα της επιχείρησης και όχι από την αξία που αναγράφεται στα βιβλία της. Παράλληλα, η εσωτερική αξία γίνεται σε ιστορικές τιμές, δηλαδή σε τιμές μη πραγματικές, ενώ η τιμή στο χρηματιστήριο εκφράζει την τρέχουσα αξία, όπως αυτή εκτιμάται από τους επενδυτές στην χρηματιστηριακή αγορά.

Οι επενδυτές που αγοράζουν και πωλούν μια μετοχική αξία, προβαίνουν σε αυτή την ενέργεια βασισμένοι στα προσδοκώμενα κέρδη στο

μέλλον. Σ' αυτή την προσπάθειά τους, χρησιμοποιούν ένα δείκτη, ο οποίος δείχνει πόσες φορές διαπραγματεύεται μία μετοχή τα κέρδη του προηγούμενου έτους στο χρηματιστήριο ή πόσες δραχμές είναι διατεθειμένος να καταβάλλει ένας επενδυτής για κάθε δραχμή κέρδους στην επιχείρηση.

Φυσικά, σ' αυτό το αποτέλεσμα θα συμβάλλουν και οι πολύτιμες γνώσεις των επενδυτών. Δηλαδή, θα πρέπει να γνωρίζουν ποια τιμή θεωρείται λογική για την απόκτηση μετοχών, καθώς επίσης οι επενδυτές είναι αυτοί που ξέρουν πια μετοχική αξία είναι συμφέρουσα και κατά πόσο θα έχει θετικό αποτέλεσμα.

Τα τελευταία χρόνια η ταμειακή ροή των επιχειρήσεων αποτελεί ένα μείζον θέμα για τους επενδυτικούς κόλπους. Η ροή των επιχειρήσεων αποτελεί ένα μείζον θέμα για τους επενδυτικούς κόλπους. Η ροή αυτή δείχνει κατά πόσο οι τρέχουσες ανάγκες της επιχείρησης καλύπτονται από τα ρευστά που προέρχονται από τη δραστηριότητά της. Η ταμειακή ροή συνδυάζεται με τη χρηματιστηριακή ροή των μετοχών μίας επιχείρησης. Δηλαδή, όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης αυτός, τόσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό αυτοχρηματοδότησης μίας επιχείρησης από τα ίδια κεφάλαιά της. Απαιτείται λοιπόν χρόνος, έτσι ώστε να εξοφληθούν τα πάγια στοιχεία της επιχείρησης, λαμβάνοντας υπόψη μόνο τις εισροές από τη δραστηριότητά της.

Τέλος, κατά την αξιολόγηση των διαφόρων αριθμοδεικτών, οι επενδυτές είναι υποχρεωμένοι να χρησιμοποιούν, εκτός από τους δείκτες, τη δική τους εμπειρία, τις δικές τους γνώσεις και την προσωπική τους κρίση, έτσι ώστε να πλησιάσουν όσο το δυνατόν περισσότερο προς τις πραγματικές ανάγκες της επιχείρησης. Είναι πολύ δύσκολο γι' αυτούς να διαγνώσουν μία καλή ή όχι κατάσταση της επιχείρησης ή να λάβουν μία σημαντική απόφαση. Γι' αυτό το λόγο είναι απαραίτητο να υπάρχει μία πολύπλευρη και σφαιρική

εξέταση όλων των στοιχείων προτού υπάρξει μία σωστή προσαρμογή στις απαιτήσεις της επιχείρησης.

Διευθύνσεις στο διαδίκτυο

Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. <http://www.athex.gr>

Lawnet [http://www.lawnet.gr/pages/epixeirisis/xrim et.asp](http://www.lawnet.gr/pages/epixeirisis/xrim_et.asp)

3.5. ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ- ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Πρόκειται σύμφωνα με τον Γεώργιο Δασκάλου (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ), για εξωτερικούς πόρους που χορηγεί το Κράτος προς επιχειρήσεις, στα πλαίσια εφαρμογής μίας επενδυτικής πολιτικής. Οι επιχορηγήσεις δεν επιστρέφονται στον χορηγό.

Ποσό χρημάτων χορηγείται σε μια επιχείρηση αφού ακολουθηθεί η σχετική διαδικασία υποβολής αίτησης. Δεν καταβάλλονται τόκοι και συνήθως δεν υπάρχει απαίτηση για πληρωμή των χορηγούμενων κεφαλαίων, με την προϋπόθεση ότι έχουν εκπληρωθεί οι όροι της επιχορήγησης. Σε αρκετές περιπτώσεις για τη λήψη της επιχορήγησης προϋποτίθεται η ταυτόχρονη συμμετοχή του επιχειρηματία στην επένδυση με κάποια ίδια κεφάλαια. Οι επιχορηγήσεις χορηγούνται από κρατικούς φορείς και φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από άλλους οργανισμούς. Η υποβολή και έγκριση της αίτησης καθώς επίσης και οι διαδικασίες διάθεσης της επιχορήγησης απαιτούν αρκετό χρόνο και προσπάθεια, στοιχεία που πρέπει να συνυπολογιστούν ως «κόστος» για την επιχείρηση. (ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ <http://www.thestep.gr>)

3.5.1. Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είναι ένα έγγραφο που εγκρίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συμφωνία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, μετά από εκτίμηση του Σχεδίου που έχει υποβληθεί από το ένα κράτος μέλος και το οποίο περιέχει τη στρατηγική και τις προτεραιότητες δράσης των Ταμείων και του κράτους μέλους, τους ειδικούς στόχους τους, τη συμμετοχή των Ταμείων και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς πόρους. Το έγγραφο αυτό

διαίρεται σε άξονες προτεραιότητας και εφαρμόζεται μέσω ενός ή περισσότερων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Το Γ' ΚΠΣ χωρίζεται σε δύο μεγάλες κατηγορίες προγραμμάτων: Στα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ένα για κάθε συγκεκριμένο τομέα δραστηριότητας) και τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ένα για κάθε μία από τις 13 περιφέρειες της χώρας).

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Γ' ΚΠΣ απευθύνονται τόσο στον δημόσιο τομέα π.χ. για έργα που αφορούν την ανάπτυξη υποδομών και τη βελτίωση υπηρεσιών προς τον πολίτη όσο και σε ιδιώτες (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) για προγράμματα που αφορούν επιχειρήσεις, αγρότες, νέους, ανέργους κλπ. Καταρτίστηκε με βάση το Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης που υποβλήθηκε από την Ελλάδα στην Επιτροπή στις 29 Σεπτεμβρίου 1999.

Οι άξονες του Γ' ΚΠΣ αποτελούν κατηγορίες παρεμβάσεων που εξειδικεύουν τις βασικές κατευθύνσεις της αναπτυξιακής στρατηγικής της χώρας, μέσω της οποίας το ΚΠΣ θα συμβάλει στην ανάπτυξη και την σύγκλιση της ελληνικής οικονομίας.

Στόχος 1 - Ανάπτυξη των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών: ανάπτυξη και ενίσχυση των δομών υποστήριξης των ΜΜΕ.

Στόχος 2 – Ανασυγκρότηση περιφερειών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες: προώθηση της επιχειρηματικότητας και δημιουργία εναλλακτικών ευκαιριών απασχόλησης στις περιφέρειες όπου φθίνουν παραδοσιακές βιομηχανίες μεγάλου μεγέθους.

Στόχος 3 – Εκσυγχρονισμός συστημάτων κατάρτισης και προώθησης της απασχόλησης: προώθηση της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού.

3.5.1.1. Γ' Κ.Π.Σ. ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

3.5.1.1.1. ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ (LEASING) ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Δράση: 2.10.2.

Περιγραφή: Επιδότηση του κόστους δανεισμού των τραπεζικών δανείων επενδυτικού χαρακτήρα καθώς και επιδότηση χρηματοδοτικών μισθώσεων.

Πρόγραμμα: Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

Αποδέκτες: Μικρές και πολύ μικρές Επιχειρήσεις (Υφιστάμενες, νέο-ιδρυόμενες ή υπό σύσταση), οποιασδήποτε μορφής (ατομικές, Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε.) σύμφωνα με τον ορισμό της σύστασης της Ε.Ε. 2003/361/ΕΚ Της 6/5/2003) που δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο.

Περιοχή εφαρμογής: ΟΛΗ Η ΕΛΛΑΔΑ

Όροι και προϋποθέσεις: Επιλέξιμες προς χρηματοδότηση θεωρούνται οι επιχειρήσεις για τις οποίες συντρέχουν αθροιστικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- Έχουν κέντρο άσκησης της δραστηριότητας τους μέσα στα όρια της ελληνικής επικράτειας
- Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή ο ετήσιος ισολογισμός της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης δεν υπερβαίνουν τα 10 εκατ. ευρώ
- Απασχολούν κατά τη διάρκεια της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης πριν από τη σύναψη δανειακής σύμβασης (ή σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης) λιγότερους από 50 εργαζόμενους, υπολογιζόμενους σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας- Ε.Μ.Ε

Οι όροι του προγράμματος (προϋποθέσεις, δικαιολογητικά, κριτήρια και διαδικασίες επιλογής, κ.λπ.) παρουσιάζονται αναλυτικά στον Οδηγό του προγράμματος).

Τι χρηματοδοτείται:

Επιλέξιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες: όλων των κλάδων και τομέων της οικονομίας εκτός αυτών που εξαιρούν οι κανονισμοί α) ΕΚ 69/2001 για την περίοδο έως 30/6/2007, και β) ο Καν ΕΚ 1998/2006 από 1/1/2007.

Επιλέξιμες Μορφές Δανείων: Η Δράση αφορά την επιδότηση του κόστους δανεισμού των τραπεζικών δανείων επενδυτικού χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, επιδοτείται το κόστος δανειοδότησης όλων των συμβάσεων τραπεζικών δανείων επενδυτικού χαρακτήρα, που:

- έχουν διάρκεια πάνω από ένα έτος
- είναι εγγυημένα από την ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε.
- έχουν συγκεκριμένη διάρκεια
- αφορούν συγκεκριμένο, προσδιοριζόμενο στη δανειακή σύμβαση, ύψος δανείου

Επιλέξιμες για το πρόγραμμα είναι οι δανειακές συμβάσεις που έχουν συναφθεί (υπογραφεί) μετά την ημερομηνία πρώτης δημοσίευσης του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος. Η παρούσα τροποποίηση αφορά τις αιτήσεις των επιχειρήσεων που υποβάλλονται μετά την υπογραφή της σχετικής Κ.Υ.Α. έγκρισης της τροποποίησης και δανειακές συμβάσεις που έχουν συναφθεί (υπογραφεί) επίσης μετά την ημερομηνία αυτή. Οι δανειακές συμβάσεις πρέπει να ενεργοποιούνται (δηλ. να γίνεται η πρώτη εκταμίευση του δανείου) το αργότερο μέχρι την 31/12/2008.

Αρμόδιος Φορέας: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ Υπουργείου Ανάπτυξης

Πληροφορίες:

Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών & Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ)

Διεύθυνση: Λ. Αμαλίας 26, Αθήνα 105 57

Τηλέφωνο: 210 3311201-4

Ιστοσελίδα: <http://www.tempme.gr>

Για πληροφορίες οι επιχειρήσεις μπορούν να απευθύνονται ακόμα:

- Στο γραφείο πληροφόρησης του Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα, τηλ. 801 11 36 300, www.antagonistikotita.gr
- Στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης (www.ypan.gr ή www.ggb.gr.)

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις θα απευθύνονται για την υποβολή της αίτησης ένταξης στο πρόγραμμα, στις συνεργαζόμενες με την ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε Τράπεζες ή Εταιρείες Χρηματοδοτικής Μίσθωσης, από 1 Σεπτεμβρίου 2006 έως την 30 Νοεμβρίου 2008 για την επιδότηση των δανείων και έως την 30 Σεπτεμβρίου 2008 για την επιδότηση των χρηματοδοτικών μισθώσεων.

[Πρόσθετα στοιχεία:](http://www.ggb.gr/el_ec_newsitem534.htm) Προκήρυξη και πληροφοριακό υλικό
http://www.ggb.gr/el_ec_newsitem534.htm

3.5.1.1.2. ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ

Ανακοινώνεται ότι η επιδότηση του επιτοκίου δανεισμού που καλύπτει το Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών & Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ), για δάνεια που αφορούν την απόκτηση παγίων στοιχείων, αυξήθηκε από 4 μονάδες στις 6 μονάδες.

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πρέπει να απευθύνονται, για την υποβολή της αίτησης ένταξης στο πρόγραμμα, στις συνεργαζόμενες με την ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε Τράπεζες ή Εταιρείες Χρηματοδοτικής Μίσθωσης , έως την 30 Νοεμβρίου 2008 για την επιδότηση των δανείων και έως την 30 Σεπτεμβρίου 2008 για την επιδότηση των χρηματοδοτικών μισθώσεων (leasing).

3.5.1.1.3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «e- Services»

Η Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. ανακοινώνει την έναρξη υλοποίησης νέας δράσης ενίσχυσης του ιδιωτικού τομέα, η οποία θα έχει ως στόχο τη βελτίωση της εξυπηρέτησης και της συνεργασίας των επιχειρήσεων με την πελατειακή τους βάση, αξιοποιώντας τις τεχνολογίες πληροφορικής και το Internet.

Η δράση «Ενίσχυση Επιχειρήσεων για την Υλοποίηση Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών (e-Services)» αποσκοπεί στην ενίσχυση της παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς το υφιστάμενο και το δυνητικό πελατολόγιο των επιχειρήσεων που θα συμμετάσχουν.

Ειδικότερα, στόχος της δράσης είναι η ενίσχυση ενεργειών που αποσκοπούν:

- Στη διενέργεια εμπορικών συναλλαγών μέσω αυτοματοποιημένης ηλεκτρονικής διαδικασίας
- Στην παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας προς τους πελάτες (διαδραστική πληροφόρηση, υποστήριξη ή παροχή υπηρεσιών προς τους πελάτες με ηλεκτρονικά μέσα, κ.ά.) που αναβαθμίζουν ή επεκτείνουν το προσφερόμενο προϊόν ή υπηρεσία

Στις βασικές κατηγορίες εξειδικευμένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών περιλαμβάνονται:

- Ηλεκτρονικό Εμπόριο
- Ηλεκτρονική Εκπαίδευση, Επιμόρφωση, Ξενάγηση
- Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Διαδραστικής Ενημέρωσης – Πληροφόρησης

- Λοιπές Εξειδικευμένες Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες

Η δράση δίνει ιδιαίτερη έμφαση στο αποτέλεσμα και στη δημιουργία νέων ηλεκτρονικών καναλιών εξυπηρέτησης των πελατών. Η φιλοσοφία της δράσης στηρίζει απλές και ώριμες τεχνολογικά λύσεις, υιοθετώντας έμπρακτα την άποψη ότι δεν απαιτούνται πολύπλοκα έργα και υπέρογκα κόστη για να υπάρξει από αποτέλεσμα για τη μέση επιχείρηση.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των ενισχυμένων έργων ανέρχεται στις 50.000 ευρώ με αντίστοιχη επιχορήγηση έως του ποσού των 30.000 ευρώ (ποσοστό επιχορήγησης: 60%), ενώ ο συνολικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται στα 17.000.000 ευρώ.

Η δράση εντάσσεται στο Στόχο 1: «Βελτίωση της Παραγωγικότητας» της Ψηφιακής Στρατηγικής και υλοποιείται με τη συνεργασία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, της «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» και της Ειδικής Γραμματείας Ψηφιακού Σχεδιασμού και χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους και πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης μέσω του Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας».

Οι επιχειρήσεις που θα θελήσουν να συμμετάσχουν, θα πρέπει να υποβάλουν την πρόταση εφόσον ολοκληρωθεί ορθά η κατ' αρχήν ηλεκτρονικά (μέσω διαδικτύου) και τους ηλεκτρονική υποβολή, εν συνεχεία έντυπα (μέσω ταχυδρομείου – courier – ιδιοχείρως στα γραφεία της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε.) το αργότερο μέχρι την Τετάρτη 29.10.2008, 14:00.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν με τον φορέα υλοποίησης του προγράμματος: Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε. Ηλιουπόλεως 2, 172 37 Υμηττός , Τηλ. 210 – 6241870, e-mail: info@ktpae.gr , <http://www.ktpae.gr/>

Πληροφορίες:

Στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας <http://www.gsrt.gr/>

DOWNLOAD:

Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών, Η-Επιχειρείν και ΜΜΕ (ΟΟΣΑ, 2004):

Έρευνα του ΟΟΣΑ για το ρόλο των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στις ΜΜΕ. Αναλύει τα οφέλη που προκύπτουν για τις επιχειρήσεις και τα εμπόδια εισόδου, κάνοντας ειδική αναφορά σε συγκεκριμένους κλάδους (π.χ. τουρισμός, κλωστοϋφαντουργία) και καταλήγοντας με προτάσεις πολιτικής.

<http://www.oecd.org/dataoecd/32/28/34228733.pdf>

Το αλφαβητάρι του Επιχειρηματία για την πληροφορική και το Ιντερνετ (E-businessForum, Δεκέμβριος 2003):

Ο παρόν οδηγός αποτελεί ιδιαίτερα χρήσιμο εργαλείο για τον έλληνα επιχειρηματία που επιθυμεί να εισάγει ηλεκτρονικές μεθόδους στη λειτουργία της επιχείρησής του, και επιχειρεί να εξοικειώσει τον αναγνώστη με απλές τεχνικές έννοιες που μοιάζουν περίπλοκες, να του αποκωδικοποιήσει το θεσμικό πλαίσιο, να του δώσει μια αίσθηση του κόστους που θα χρειαστεί να αναλάβει και τέλος να του προτείνει μεθοδολογίες μέσα από καλές πρακτικές και απλά παραδείγματα.

<http://www.ebusinessforum.gr/content/downloads/AlphabitariEso.pdf>

Επιχειρηματικές συμβουλές και καθοδήγηση (Πρόγραμμα Δικτυωθείτε, Υπουργείο Ανάπτυξης 2003):

Πολύ χρήσιμος οδηγός που παρουσιάζει τα βασικά βήματα του έργου της μετάβασης της επιχειρηματικής σας δραστηριότητας στο διαδίκτυο, καθώς επίσης και τα κριτήρια επιλογής συμβούλου διαδικτύου. Τέλος, προτείνει τρόπους αποφυγής συχνών λαθών κατά την προσπάθεια μετάβασης μιας επιχείρησης στο διαδίκτυο.

http://www.go-online.gr/training/pdfs/E3/E3_kef6_math1.pdf

3.5.2. ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (Ε.Σ.Π.Α.)

Το ΕΣΠΑ (Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς) 2007 - 2013 αποτελεί το έγγραφο αναφοράς για τον προγραμματισμό των Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε εθνικό επίπεδο για την περίοδο 2007-2013. Εκπονήθηκε στο πλαίσιο της νέας στρατηγικής προσέγγισης για την Πολιτική Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την οποία το ΕΣΠΑ «..εξασφαλίζει ότι η συνδρομή από τα Ταμεία συμβαδίζει με τις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή και προσδιορίζει το σύνδεσμο μεταξύ των κοινοτικών προτεραιοτήτων αφενός και του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων αφετέρου».

Η στοχοθεσία του ΕΣΠΑ διατυπώθηκε σε 4 επίπεδα:

- στο επίπεδο των στρατηγικών στόχων του ΕΣΠΑ,
- στο επίπεδο των θεματικών και χωρικών προτεραιοτήτων, όπως απαιτείται από το Γενικό Κανονισμό των Ταμείων,
- στο επίπεδο των Γενικών Στόχων, στους οποίους αναλύεται κάθε θεματική προτεραιότητα,
- στο επίπεδο των ειδικών στόχων και των κύριων μέσων επίτευξης.

Το πλαίσιο χρηματοδότησης διαμορφώθηκε στη βάση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2005 και των προδιαγραφών - περιορισμών των νέων Κανονισμών και προέκυψε με βάση τις αναπτυξιακές ανάγκες ανά τομέα και Περιφέρεια στην επόμενη περίοδο, συνεκτιμώντας τις ανάγκες ολοκλήρωσης των συνεχιζόμενων έργων της προηγούμενης περιόδου και τις απαιτήσεις για δράσεις που εξυπηρετούν τη Στρατηγική της Λισσαβώνας. Βασική επιλογή ήταν η βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων της νέας

προγραμματικής περιόδου προς όφελος της ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας.

Η διάρθρωση του ΕΣΠΑ σε Επιχειρησιακά Προγράμματα

Η αρχιτεκτονική των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) του ΕΣΠΑ 2007–2013 διαμορφώθηκε έτσι ώστε να υλοποιηθούν με το βέλτιστο τρόπο οι στρατηγικές επιλογές της χώρας, ενώ λήφθηκαν υπόψη τα νέα δεδομένα της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 (63% του πληθυσμού της χώρας σε καθεστώς μεταβατικής στήριξης).

Το νέο σχήμα χαρακτηρίζεται από μικρότερο πλήθος Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο 2000-2006, που οδηγεί σε πιο ευέλικτο σχήμα διαχείρισης: ο στρατηγικός σχεδιασμός της χώρας για την περίοδο 2007-2013 θα υλοποιηθεί μέσα από οκτώ (8) Τομεακά ΕΠ, πέντε (5) Περιφερειακά ΕΠ και δώδεκα (12) Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας. Την περίοδο 2007-2013 το σύνολο των υποδομών προσπελασιμότητας θα υλοποιηθεί πλέον στο πλαίσιο ενός τομεακού ΕΠ, ενώ για τους τομείς της υγείας και του πολιτισμού δεν θα υπάρχει πλέον διακριτό ΕΠ και οι σχετικές δράσεις θα υλοποιηθούν από Περιφερειακά και Τομεακά ΕΠ.

Οι **δικαιούχοι είναι** δημόσιοι ή ιδιωτικοί οργανισμοί, φορείς ή επιχειρήσεις αρμόδιοι για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στα πλαίσια των καθεστώτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 87 της Συνθήκης, οι δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.

Πληροφορίες:

www.espa.gr

Στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών

<http://www.mnec.gr/el/>

Στην ιστοσελίδα Γενικής Γραμματείας Επενδύσεων και Ανάπτυξης

www.ggea.gr

Στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας

<http://www.gsrt.gr/>

Πρόσθετα στοιχεία:

- Ø http://www.espa.gr/media/documents/060208_enimerotiko_fulladio_ESP_A.pdf
- Ø http://www.espa.gr/media/documents/NSRF_VERSION_GR_SFC_12030_7.pdf
- Ø Οδηγός Προγραμμάτων Χρηματοδότησης: Εθνικά και Συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. Σχέδια από την MARFIN LAIKI
<http://www.thestep.gr/dat/%7Bd77202f6-bd7e-477a-8486-47d0c71c6cde%7D/file.pdf>

3.5.3. «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ» (ΝΟΜΟΣ 3299/2004)

Όπως αναφέρεται στο Άρθρο 1 του νόμου 3299/2004 σκοπό έχει την ενδυνάμωση της ισόρροπης ανάπτυξης, την αύξηση απασχόλησης, την βελτίωση την ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, την προώθηση της τεχνολογικής αλλαγής και της καινοτομίας, την προστασία του περιβάλλοντος, την εξοικονόμηση ενέργειας και την επίτευξη της περιφερειακής σύγκλισης.

Συγκεκριμένα με τον Αναπτυξιακό Νόμο ενισχύονται τα Επενδυτικά Σχέδια των εξής τομέων:

- ∅ Επενδυτικά σχέδια στον πρωτογενή τομέα
- ∅ Επενδυτικά σχέδια στον δευτερογενή τομέα
- ∅ Επενδυτικά σχέδια στον τομέα του τουρισμού
- ∅ Επενδυτικά σχέδια στον τριτογενή τομέα
- ∅ Επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό και επιθυμούν να ασκήσουν επιχειρηματική δράση εντός της ελληνικής επικράτειας, με την προϋπόθεση ότι τηρούν βιβλία κατηγοριών αντίστοιχων με τις Β' και Γ' κατηγορίες του ισχύοντος Κ.Β.Σ. στην Ελλάδα.

1. Στα υπαγόμενα στις διατάξεις του παρόντος νόμου επενδυτικά σχέδια παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

(α) Επιχορήγηση που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου.

(β) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

(γ) Φορολογική απαλλαγή ύψους μέχρι ενός ποσοστού ή του συνόλου της αξίας της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση. Η ενίσχυση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος μη διανεμόμενων κερδών από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού.

(δ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης από το επενδυτικό σχέδιο απασχόλησης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο, για μια διετία, τμήματος του μισθολογικού κόστους των δημιουργούμενων, εντός της πρώτης τριετίας από την ολοκλήρωσή του επενδυτικού σχεδίου, θέσεων απασχόλησης.

2. Τα ανωτέρω είδη ενισχύσεων, παρέχονται εναλλακτικά ως εξής:

(α) Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης

(β) Φορολογική απαλλαγή

(γ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

3. Στα ειδικά καθεστάτα που προβλέπονται στο άρθρο 9 μπορεί να γίνει συνδυασμός περισσότερων ενισχύσεων.

Ως επενδυτικά σχέδια στα πλαίσια του παρόντος νόμου θεωρούνται οι επενδύσεις, τα επιχειρηματικά σχέδια και τα προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης.

ΆΛΛΕΣ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ- ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Διαχειριστικές Αρχές Τομεακών Προγραμμάτων

- [Αγροτική Ανάπτυξη - Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου](#)
- [Αλιεία](#)
- [Ανταγωνιστικότητα για Βιώσιμη Ανάπτυξη](#)
- [Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση](#)
- [Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση](#)
- [Κοινωνία της Πληροφορίας](#)
- [Οδικοί Άξονες - Λιμένες - Αστική Ανάπτυξη](#)
- [Περιβάλλον](#)
- [Πολιτισμός](#)
- [Σιδηρόδρομοι - Αερολιμένες - Αστικές Συγκοινωνίες](#)
- [Υγεία - Πρόνοια](#)

Διαχειριστικές Αρχές Κοινοτικών Προτοβουλιών

- [EQUAL](#)
- [LEADER](#)
- [URBAN II](#)
- [INTERREG](#)

Άλλες Συνδέσεις

- [ΜΟΔ Α.Ε.](#)
- [Σύστημα On - line ενημέρωσης των πολιτών](#)
- [Ταμείο Συνοχής](#)
- [Τεχνική Βοήθεια 2000-2006](#)
- [Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο](#)
- [Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος \(Ο.Π.Σ.\)](#)
- [Πληροφόρηση για Κρατικές Ενισχύσεις Ιδιωτικών Επενδύσεων μέσω ΥΠΟΙΟ](#)

Υπουργεία

- [Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης](#)
- [Οικονομίας και Οικονομικών](#)
- [Εξωτερικών](#)

- [Εθνικής Αμυνας](#)
- [Ανάπτυξης](#)
- [Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων](#)
- [Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων](#)
- [Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας](#)
- [Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης](#)
- [Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων](#)
- [Δικαιοσύνης](#)
- [Πολιτισμού](#)
- [Τουριστικής Ανάπτυξης](#)
- [Μεταφορών και Επικοινωνιών](#)
- [Δημόσιας Τάξης](#)
- [Εμπορικής Ναυτιλίας](#)
- [Μακεδονίας - Θράκης](#)
- [Αιγαίου](#) και [Νησιωτικής](#) [Πολιτικής](#)

3.6. Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ- LEASING

Η χρηματοδότηση με την μέθοδο leasing έκανε την εμφάνιση της στην Ελλάδα με τον νόμο 1665/1986 αλλά τα πρώτα χρόνια οι ελληνικές τράπεζες δεν έδειξαν ενδιαφέρον για το leasing. Η ανάπτυξη του leasing στην χώρα μας ξεκίνησε από το 2000 και μετά, με το που επιτράπηκε το leasing ακινήτων.

Το 1994 το ύψος των συνολικών επενδύσεων με leasing διαμορφώθηκε σε 153 εκατ.€ από τότε κάθε χρόνο υπήρχε μια μικρή αύξηση των συνολικών επενδύσεων. Το 1999 επιτράπηκε το leasing ακινήτων που είχε σαν αποτέλεσμα το σύνολο των επενδύσεων για το 2000 να φτάσει τα 1,03 εκατ., ενώ το 2002 και το 2004 το σύνολο των επενδύσεων έφτασαν τα 1,536εκατ €και 2,360 εκατ. €αντίστοιχα.

Το γεγονός της ένταξης της χώρας στην ONE, η μείωση του πληθωρισμού και το σταθερό περιβάλλον της ONE μαζί με την δυνατότητα του leasing ακινήτων δημιούργησαν καλές προοπτικές για επενδύσεις και βοήθησαν στην αύξηση των συνολικών επενδύσεων με την μέθοδο του leasing.

3.6.1. ENNOIA KAI KYRIES ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ(LEASING)

Η Χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) είναι μια μορφή χρηματοδότησης παραγωγικού εξοπλισμού του οποίου η εταιρεία leasing, διατηρώντας την κυριότητα του, παραχωρεί τη χρήση του στον επιχειρηματία-μισθωτή για συγκεκριμένη χρονική περίοδο έναντι προσυμφωνημένου μισθώματος που καταβάλλεται σε προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα με μηνιαίες, τριμηνιαίες ή εξαμηνίες καταβολές. Η μίσθωση έχει συγκεκριμένη χρονική διάρκεια και στην λήξη της ο μισθωτής μπορεί να αγοράσει τον εξοπλισμό αντί

προσυμφωνημένου τιμήματος. («ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ» ΑΓΑΠΗΤΟΥ ΧΡΥΣΑ)

Η Χρηματοδοτική μίσθωση είναι δηλαδή ένα εργαλείο με σημαντικά φορολογικά πλεονεκτήματα, το οποίο προσφέρει εναλλακτική χρηματοδοτική λύση σε επενδυτικές προτάσεις, εξασφαλίζοντας τη χρήση κάθε είδους εξοπλισμού ή ακίνητου στον επενδύτη χωρίς ο τελευταίος να χρειαστεί είτε να δανειστεί, είτε να χρησιμοποιήσει δικά του κεφάλαια και το όποιο απευθύνεται σε ελεύθερους επαγγελματίες και επιχειρήσεις πάσης φύσεως και νομικής μορφής, που επιθυμούν την απόκτηση ακινήτων και λοιπού εξοπλισμού, χωρίς τη δέσμευση των κεφαλαίων τους. Αυτά διαφημίζουν οι τράπεζες στις οποίες ανήκουν (αποκλειστικά) οι εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης (όπως απαιτείται από το Νόμο). Στην πραγματικότητα, η χρηματοδοτική μίσθωση, σε σύγκριση με τον Τραπεζικό δανεισμό, έχει φορολογικό πλεονέκτημα, μόνο κάτω από ειδικές συνθήκες, όπως και άλλα διαφημιζόμενα πλεονεκτήματα, που θα αναφερθούν παρακάτω. (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ)

Οι πιο σημαντικές μορφές του leasing, οι οποίες ισχύουν σήμερα στην Ελλάδα και εφαρμόζονται είναι:

Ø Απλή Χρηματοδοτική μίσθωση (financial leasing). Ο υποψήφιος μισθωτής διαπραγματεύεται με τον προμηθευτή του προϊόντος και στη συνέχεια συμβάλλεται με την εταιρεία leasing, η οποία αγοράζει το περιουσιακό στοιχείο, το οποίο παραδίδεται απ' ευθείας στο μισθωτή, ο οποίος και αναλαμβάνει γενικά όλα τα βάρη.

Ø Πώληση και αναμίσθωση πάγιων στοιχείων (sale & lease back). Η επιχείρηση έχει ήδη ένα ακίνητο στην κυριότητά της, το οποίο πωλεί στην

εταιρία leasing και στη συνέχεια το μισθώνει από την εταιρία leasing. Ουσιαστικά κάνει πάντα χρήση του ακινήτου, με το τίμημα πώλησης χρηματοδοτεί τα μισθώματα προς την εταιρία leasing, και επανακτά την κυριότητα στο τέλος της ανέκκλητης περιόδου, αφού θα έχει εξοφλήσει όλα τα μισθώματα που αντιστοιχούν στο καταβλημένο από την εταιρία leasing κεφάλαιο- τίμημα, με τόκους, έξοδα και το σχετικό κέρδος της. Έτσι η επιχείρηση αντλεί ρευστότητα από το πάγιο ενεργητικό της, εκμεταλλευόμενη την υπεραξία του ακινήτου ή διαρθρώνει το χρέος της ή επίσης αποκτά κεφάλαιο κίνησης μονιμότερου χαρακτήρα.

Ø Χρηματοδοτική μίσθωση – πώληση (vendor leasing). Είναι μια τεχνική προώθησης των πωλήσεων, κατά την οποία ένας προμηθευτής εξοπλισμού υπογράφει μια σύμβαση με μια εταιρία leasing και στην συνέχεια προσκομίζει πελάτες για τελική αγορά μέσω της μακροπρόθεσμης ενοικίασης, που προσφέρει η εταιρία leasing.

Ø Διασυνοριακή Χρηματοδοτική μίσθωση (cross-border leasing). Πρακτικά, ο προς μίσθωση εξοπλισμός αγοράζεται από εταιρία leasing του εξωτερικού, μισθώνεται σε Ελληνική εταιρία leasing, η οποία στη συνέχεια τον μισθώνει σε εγκατεστημένο στην Ελλάδα μισθωτή.

Ø Κοινοπρακτική μίσθωση (syndicated leasing). Η εταιρία leasing συμμετέχει από κοινού με άλλες εταιρίες leasing, προκειμένου να ικανοποιηθεί ένα αίτημα του οποίου η αξία κρίνεται υψηλή.

Ø Leasing ακινήτων. Με την πρόσφατη τροποποίηση του νομού 1665/86 που εισήγαγε ο νομός 2682/99 σχετικά με το leasing ακινήτων, επιτρέπεται η χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτου που προορίζεται αποκλειστικά για επαγγελματική στέγη. Η διάρκεια της μίσθωσης θα πρέπει να είναι μεγαλύτερη ή ίση των 10 ετών. Προτιμάται από τους ιδιοκτήτες μεγάλης ακίνητης περιουσίας, την οποία διαθέτουν σε διεθνή εταιρία

Leasing, με τη μορφή της Διασυννοριακής Χρηματοδοτικής Μίσθωσης και στη συνέχεια μισθώνουν το ακίνητο από τον εαυτό τους!

Ο **εξοπλισμός** τον οποίον μπορεί μια εταιρία να αποκτήσει με τη μέθοδο του leasing μπορεί να είναι κάθε είδους μηχανήματα, εξοπλισμός ή ακίνητα που χρησιμοποιούνται για βιομηχανικό, βιοτεχνικό ή επαγγελματικό σκοπό, όπως:

- Μηχανολογικός εξοπλισμός
- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές, εξοπλισμός γραφείων και καταστημάτων κλπ.
- Μέσα Μεταφοράς που χρησιμοποιούνται από εταιρίες ή επαγγελματίες.
- Μηχανήματα τεχνικών έργων και γεωργικά μηχανήματα.
- Ιατρικά μηχανήματα και τεχνολογικός εξοπλισμός.
- Ακίνητα (εκτός από οικοπεδικές εκτάσεις).

Τα βήματα απόκτησης του εξοπλισμού μιας εταιρείας με την μέθοδο του leasing είναι τα παρακάτω:

1. Ο επιχειρηματίας έρχεται σε επαφή με τον προμηθευτή, επιλεγεί τον εξοπλισμό και διαπραγματεύεται την τιμή του.
2. Επικοινωνεί με την εταιρεία leasing της επιλογής του.
3. Εκθέτει το επενδυτικό πρόγραμμα, παρουσιάζει τα δικαιολογητικά, ανακοινώνει τον προμηθευτή και κάνει σχετική αίτηση.

4. Η εταιρεία leasing αγοράζει τον εξοπλισμό και τον διαθέτει στον αιτούντα προς χρήση.

5. Τέλος ξεκινάει η καταβολή των συμφωνηθέντων δόσεων προς την εταιρία leasing.

3.6.2. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΙΣΘΩΤΗ-ΕΠΕΝΔΥΤΗ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ LEASING

Τα πλεονεκτήματα του Leasing συνοψίζονται στα εξής:

- Τα μισθώματα που καταβάλλονται στην εταιρία Leasing για τον εξοπλισμό και το τμήμα των μισθωμάτων που αφορά σε κτίριο, θεωρούνται δαπάνες και μειώνουν το φορολογητέο εισόδημα.

- Η επιχείρηση και ο επαγγελματίας μπορούν να χρησιμοποιήσουν άμεσα τον εξοπλισμό/ακίνητο που έχουν επιλέξει, καθώς η εταιρία leasing καλύπτει μέχρι και το 100% της αξίας της επένδυσης, περιλαμβανομένου του ΦΠΑ στην περίπτωση κινητού εξοπλισμού.

- Ο επενδυτής μπορεί να επιτύχει καλύτερους όρους προμήθειας εξοπλισμού ή απόκτησης επαγγελματικού ακινήτου, καθώς η αξία τους εξοφλείται άμεσα τους μετρητοίς.

- Η διάρκεια της μίσθωσης και το ύψος του μισθώματος ορίζονται σύμφωνα με τις οικονομικές δυνατότητες της επιχείρησης, αφού ληφθούν υπόψη και τυχόν εποχικοί παράγοντες.

- Η πραγματοποίηση επένδυσης σε καινούριο εξοπλισμό μέσω leasing από νέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις μπορεί να συνδυαστεί με τα οφέλη που προκύπτουν από την υπαγωγή της στον αναπτυξιακό νόμο, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται από αυτόν.

- Μετά τη λήξη της μισθωτικής περιόδου ο επενδυτής αποκτά την κυριότητα του παγίου έναντι προσυμφωνημένου (συνήθως συμβολικού) τιμήματος. Η απόκτηση του ακινήτου είναι απαλλαγμένη από το φόρο μεταβίβασης.

- Ο επενδυτής προστατεύεται από την τεχνολογική απαξίωση του εξοπλισμού του, τον οποίο μπορεί να ανανεώνει χωρίς να δεσμεύει τα διαθέσιμα κεφάλαιά του.

- Βελτιώνεται η εικόνα του ισολογισμού της επιχείρησης και της κεφαλαιακής της διάρθρωσης. (ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ)

3.6.3. ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ LEASING

Τα μειονεκτήματα του leasing συνοψίζονται στα εξής:

- Το υψηλό ονομαστικό κόστος της χρηματοδότησης μέσω Leasing συγκριτικά με τις άλλες μορφές χρηματοδότησης. Οι εταιρίες Leasing, όμως, υποστηρίζουν ότι, αν στο ονομαστικό επιτόκιο του τραπεζικού δανεισμού προστεθούν το κόστος της ασφάλειας, οι προμήθειες, το κόστος των εγγυήσεων (υποθήκες, χαρτόσημα, έρευνα τίτλων κλπ.) και παράλληλα, ληφθούν υπόψη οι διαφορές στις φοροαπαλλαγές της χρηματοδότησης μέσω του Leasing, τότε μια σύγκριση θα δείξει ότι το κόστος της χρηματοδότησης μέσω του leasing είναι χαμηλότερο του κόστους τραπεζικού δανεισμού.

- Σε πολλές περιπτώσεις, οι εταιρίες Leasing με τη διατήρηση της νομικής κυριότητας του εξοπλισμού και για την παρακολούθηση της τύχης του παρεμβαίνουν σε οικονομικά και διαχειριστικά θέματα της μισθώτριας εταιρίας.

- Ο μισθωτής χάνει την υπολειμματική αξία του εξοπλισμού, γιατί όταν λήξει η σύμβαση πρέπει να επιστρέψει τον εξοπλισμό ή να κάνει νέες διαπραγματεύσεις. Η χρηματοδοτική μίσθωση, λόγω του σχετικά υψηλού κόστους είναι κατάλληλη για μεσομακροπρόθεσμες και όχι βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις.

- Όταν ένα μεγάλο μέρος του εξοπλισμού της μισθώτριας επιχείρησης στηρίζεται στη χρηματοδοτική μίσθωση τότε, παρά την βελτίωση του δείκτη «δανειακής επιβάρυνσης» (σχέση ιδίων προς ξένα κεφάλαια), μπορεί να εκδηλωθεί δισταγμός εκ μέρους των τραπεζών για χρηματοδότηση της επιχείρησης και επί πλέον ο εξοπλισμός αυτός δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για εμπράγματα ασφάλεια σε περίπτωση δανεισμού.

Σε γενικές γραμμές μπορεί να υποστηριχθεί ότι τα πλεονεκτήματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης αντισταθμίζουν τα μειονεκτήματα για μια επιχείρηση. Συνεπώς, το Leasing αποτελεί εναλλακτική και συμπληρωματική μορφή χρηματοδότησης και καλύπτει χρηματοδοτικές ανάγκες εκεί που δεν μπορεί να καλύψει ο παραδοσιακός δανεισμός. (ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ)

3.6.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΣ

Οι διαδικασίες συνεργασίας μεταξύ του επενδυτή και της εταιρίας leasing, είναι απλές και το κόστος αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης. Η έγκριση μίας σύμβασης leasing εξαρτάται από την πιστοληπτική ικανότητα του μισθωτή και το είδος της επένδυσης, αξιολογείται δε με τραπεζικά κριτήρια.

Η σύμβαση leasing για εξοπλισμό δεν επιβαρύνεται με χαρτόσημο. Η αντίστοιχη σύμβαση για ακίνητο καταρτίζεται με συμβολαιογραφική πράξη.

Εταιρίες

ABN AMRO LEASING (HELLAS) SA
ΛΕΩΦ. ΘΗΣΕΩΣ 330, 176 75
ΚΑΛΛΙΘΕΑ
ΤΗΛ.: 9497152, FAX: 9404921

ALPHA LEASING
ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 6, 105 57 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3367900, FAX: 3367911

ATE LEASING
ΕΡΜΟΥ 2, 105 63 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3248722, FAX: 3234756

ΕΓΝΑΤΙΑ LEASING
ΛΕΩΦ. ΣΥΓΓΡΟΥ 189, 171 21 Ν.
ΣΜΥΡΝΗ
ΤΗΛ.: 9396331, FAX: 9396335

ΕΘΝΙΚΗ LEASING Α.Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΙΣΘΩΣΕΩΝ
ΔΗΜ. ΣΟΥΤΣΟΥ 8 & ΤΙΜ. ΒΑΣΣΟΥ, 115 21 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 6456193, 3343053, FAX: 6456198, 6456615
ΙΩΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗ 4, 546 24 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΤΗΛ.: 031-244495-6, FAX: 031-244496

ΕΜΠΟΡΙΚΗ LEASING ΑΕ
ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 340, 154 51 Ν.
ΨΥΧΙΚΟ
ΤΗΛ.: 6773200, FAX: 6773398

ERGOLEASING ΑΕ
ΕΥΡΙΠΠΙΔΟΥ 5 & ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ
40-44, 105 61 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3215125, FAX: 3251376

ETBA LEASING ΑΕ
ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ ΜΕΞΗ 5, 115 28
ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 7295301, FAX: 7295409

EFG EUROBANK LEASING
ΟΘΩΝΟΣ 6, 105 57 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3337400, FAX:3337390

ΚΥΠΡΟΥ LEASING ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΑΕ
ΛΕΩΦ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ 170, 115 21 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 6477022, 6477030, FAX: 6477029

ΛΑΪΚΗ LEASING
ΛΕΩΦ. ΣΥΓΓΡΟΥ 130, 176 71
ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 9212600, FAX: 9212601

MULTIFIN ΑΕ
ΛΕΩΦ. ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ 13, 174 55
ΑΛΙΜΟΣ
ΤΗΛ.: 9819766, FAX: 9819437

ΠΕΙΡΑΙΩΣ BEST LEASING
ΑΘΗΝΑΣ 61 & ΚΡΑΤΙΝΟΥ 9, 105
52 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 5296400, FAX: 5296416

**ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ
ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΑΕ**
ΑΘΗΝΑΣ 61 & ΚΡΑΤΙΝΟΥ 9, 105
52 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 5296370, FAX: 5296399

**ΣΙΤΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ
ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΑΕ**
ΟΘΩΝΟΣ 8, 105 57 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 3242600, 9248160, FAX:
9242391

**Εξειδικευμένα Τμήματα Τραπεζών
(LEASING)**
BNP PARIBAS LEASING
DEPARTMENT Β. ΣΟΦΙΑΣ 94 &
ΚΕΡΑΣΟΥΝΤΟΣ 1, 115 28 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 7468000, FAX: 7486726

3.7. FACTORING- ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

3.7.1. ENNOIA FACTORING

Με τον νόμο 1905/90 εφαρμόστηκε στην Ελλάδα ο θεσμός των εταιριών factoring. Το **factoring** ορίζεται ως συμβατική πράξη ή τεχνική χρηματιστικής διοικήσεως, δια της οποίας, μία εξειδικευμένη επιχείρηση, κατόπιν ειδικής κατά περίπτωση συμβάσεως, διαχειρίζεται τα εμπορικά δικαιώματα των πελατών της, προβαίνουσα επί προμήθεια στην είσπραξη των οφειλών ή ακόμη και στην προεξόφλησή τους. (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ)

Η διαφορά με την δανειοδότηση με εγγύηση τις απαιτήσεις, έγκειται στο ότι στην περίπτωση αυτή, η επιχείρηση δεν δανείζεται θέτοντας ως εγγύηση τις απαιτήσεις της, αλλά τις πουλάει με κάποια έκπτωση, λαμβάνοντας μετρητά. Ο αγοραστής των απαιτήσεων, ο factor, καθίσταται κύριος αυτών και αναλαμβάνει υπό προϋποθέσεις την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου της επιχείρησης. Υπηρεσίες factoring παρέχονται από εξειδικευμένες εταιρίες ή τμήματα τραπεζών.

Υπάρχουν δύο είδη factoring: «με αναγωγή» (with recourse) και «χωρίς αναγωγή» (without recourse). Στην περίπτωση **factoring «χωρίς αναγωγή»**, εάν ένας πελάτης της επιχείρησης δεν πληρώσει το λογαριασμό του, τότε ο factor επωμίζεται την ζημιά και δεν έχει δικαίωμα να ζητήσει από την επιχείρηση την πληρωμή ή την αντικατάσταση των τιμολογίων που δεν εξοφλήθηκαν. Αντίθετα, στην περίπτωση **factoring «με αναγωγή»**, ο factor, έχει αυτό το δικαίωμα.

Ο factor, επίσης, έχει το δικαίωμα να επιλέξει τους λογαριασμούς των πελατών που πρόκειται να αγοράσει. Ο factor θα αναλύσει προσεκτικά την ποιότητα και την αξία των απαιτήσεων του κάθε πελάτη και θα ζητήσει το αναλυτικό ιστορικό των απαιτήσεων συν ιστορικά δεδομένα τυχόν κακών χρεών και επιστροφών. Θα ερευνήσει, επίσης, το πιστωτικό ιστορικό των πελατών (των οποίων τις απαιτήσεις πουλά η επιχείρηση) και θα καθορίσει τα πιστωτικά όρια για κάθε πελάτη. (Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τις ΜΜΕ, 2003 http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/analysis/doc/smes_observatory_2003_report2_en.pdf)

Το factoring μπορεί να γίνει με ή χωρίς ειδοποίηση προς τον οφειλέτη (πελάτη της επιχείρησης). Στην πρώτη περίπτωση, ο πελάτης γνωρίζει ότι ο πωλητής- επιχείρηση έχει πουλήσει τις απαιτήσεις του. Συνήθως, αυτό σημαίνει ότι ο πελάτης έχει ενημερωθεί να πληρώσει τις οφειλές του κατευθείαν στον factor. Στην δεύτερη περίπτωση (χωρίς ειδοποίηση), ο πελάτης αποστέλλει τα εμβάσματά του σε μία γραμματοθυρίδα. Η μορφή αυτή factoring λέγεται «εμπιστευτικό factoring» (undisclosed factoring) και πρόκειται ουσιαστικά για προεξόφληση τιμολογίων σε συνδυασμό με κάλυψη του ασφαλιστικού κινδύνου, χωρίς να γίνεται αναγγελία προς τον οφειλέτη.

3.7.2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ FACTORING

3.7.2.1. FACTORING ΧΩΡΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ή MATURITY

FACTORING

Στην περίπτωση του factoring χωρίς χρηματοδότηση, η εταιρία factoring αναλαμβάνει τον κίνδυνο μη πληρωμής (ασφαλιστική υπηρεσία) και την διαχείριση των απαιτήσεων των πελατών, αλλά όχι την προεξόφληση των οφειλών (αφήνονται να ωριμάσουν). (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ)

Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν την συγκέντρωση πληροφοριών που αφορούν τους πελάτες, ασφαλιστική κάλυψη, είσπραξη τιμολογίων, δικαστικές ενέργειες σε περιπτώσεις μη πληρωμής κ.α. Η προσφορά υπηρεσιών factoring κοστίζει 0,5-4% του ύψους των απαιτήσεων και εξαρτάται από το ποσοστό του κινδύνου, την αξία του τιμολογίου, τον όγκο των απαιτήσεων και την ποιότητα των λογαριασμών. Επίσης, οι εταιρείες factoring μπορούν να προσφέρουν και υπηρεσίες συμβούλου στους πελάτες-επιχειρήσεις σε προγράμματα εμπορίας, παραγωγής και έρευνας.(<http://www.disabled.gr/lib/?p=7918>)

3.7.2.2. ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΡΙΝ ΤΗ ΜΕΣΗ ΛΗΞΗ ΚΑΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ (CASHING SALES)

Στην περίπτωση αυτή, που πρόκειται για χρηματοδότηση, η επιχείρηση ζητά μία προκαταβολή από τον factor. Το κόστος χρηματοδότησης που προσφέρεται από τον factor, είναι 2-4% υψηλότερο από τον τραπεζικό δανεισμό και το χρηματικό ποσό χορηγείται στην επιχείρηση (κατά ή λίγο μετά την

φόρτωση του εμπορεύματος) με βάση τα αντίγραφα του τιμολογίου που δίνονται στον factor. Ο τρέχον λογαριασμός της επιχείρησης πιστώνεται με το καθαρό ποσό των εισπρακτέων λογαριασμών και αυτό μπορεί να αποσυρθεί οποτεδήποτε. Το 10-30% των εκδιδόμενων τιμολογίων παρακρατείται από τον factor για την κάλυψη πιθανών επιστροφών. Το ποσοστό αυτό ποικίλει από χώρα σε χώρα και η χρηματοδότηση μπορεί να φθάσει μέχρι το 90% των τιμολογίων.

3.7.2.3 ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΥΨΟΥΣ ΤΩΝ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ (OVERADVANCES)

Στην περίπτωση αυτή, ο factor χρηματοδοτεί την επιχείρηση με δάνειο χωρίς κατάθεση εγγύησης παρά μόνο έναντι μελλοντικών απαιτήσεων που θα δημιουργηθούν από μελλοντικές πωλήσεις. Αυτό συμβαίνει σε περιόδους όπου η επιχείρηση ζητά επιπλέον κεφάλαια από αυτά που της χορηγεί ο factor, σαν προκαταβολή στα εκδοθέντα τιμολόγια.

3.7.2.4. ΕΞΑΓΩΓΙΚΟ- ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ FACTORING

Το Εξαγωγικό-Εισαγωγικό factoring αποτελεί μία από τις αποτελεσματικότερες και ασφαλέστερες στρατηγικές διείσδυσης στις ξένες αγορές, για τις χώρες που εξαρτούν την ευμάρειά τους σε μεγάλο ποσοστό από τις εξαγωγές. Το εξαγωγικό-εισαγωγικό factoring, παρέχει (με κάποιο επιπρόσθετο κόστος) όχι μόνο πιστωτικές εξασφαλίσεις (εισαγωγικές και εξαγωγικές) στις επιχειρήσεις αλλά και ασφαλιστική κάλυψη, έγκαιρες

πληρωμές και παροχή πληροφοριών και συμβούλων σχετικά με τη φερεγγυότητα μελλοντικών πελατών. Επίσης, προσφέρει την κάλυψη συναλλαγματικών κινδύνων και την άμεση διεκπεραίωση γραφειοκρατικών προβλημάτων και προβλημάτων επικοινωνίας μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών και συναλλασσομένων.

(ΠΗΓΗ:http://www.bep.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=2653&Itemid=192)

3.7.3. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ- ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

Το factoring, ομολογουμένως, δεν είναι και η πιο φθηνή λύση για απόκτηση κεφαλαίου, (είναι περισσότερο ακριβό απ' ότι ένα δάνειο) αλλά παρέχει υπηρεσίες που ωφελούν ιδιαίτερα την παραγωγική και αποδοτική ανάπτυξή της επιχείρησης. Τα σημαντικότερα **πλεονεκτήματα** είναι τα ακόλουθα:

- Η αξιολόγηση από την εταιρία factoring της πιστοληπτικής ικανότητας των υφιστάμενων και νέων αγοραστών, εξυγιαίνει το πελατολόγιο της επιχείρησης και δημιουργεί συνθήκες καλής εισπραξιμότητας των σχετικών τιμολογίων. Έτσι, η επιχείρηση αναπροσαρμόζει έγκαιρα την πιστωτική της πολιτική και συγκεντρώνεται απερίσπαστη στην ανάπτυξη των εργασιών της.

- Η ανάληψη από την εταιρία factoring της είσπραξης των τιμολογίων, βελτιώνει τη συμπεριφορά των οφειλετών σε ό,τι αφορά την εξόφληση των υποχρεώσεών τους, με αποτέλεσμα την έγκαιρη ρευστοποίηση των εισπρακτέων τιμολογίων της επιχείρησης.

- Η ανάθεση της διαχείρισης και λογιστικής παρακολούθησης των εμπορικών απαιτήσεων στην εταιρία factoring μειώνει σημαντικά τα λειτουργικά κόστη της συνεργαζόμενης επιχείρησης.

- Η χρηματοδότηση της επιχείρησης από την εταιρία factoring στηρίζεται στο αξιολογημένο πελατολόγιό της και έτσι δεν απαιτείται παροχή πρόσθετων ασφαλειών.

Επιπλέον, συνδέεται απόλυτα με τον κύκλο εργασιών της και μπορεί να αυξάνεται ανάλογα με αυτόν, κάτι που εξασφαλίζει συνεχή ρευστότητα, η οποία αποτελεί ισχυρό διαπραγματευτικό «χαρτί» για επίτευξη ευνοϊκών συμφωνιών με τους προμηθευτές της.

- Η ανάληψη του πιστωτικού κινδύνου από την εταιρία factoring διασφαλίζει την πληρωμή των τιμολογίων και την αποφυγή επισφαλειών, γεγονός που διευκολύνει τον οικονομικό σχεδιασμό της επιχείρησης, εγγυάται την ανάπτυξή της, ενώ παράλληλα βελτιώνει την εικόνα του ισολογισμού της και την πιστοληπτική ικανότητά της, δεδομένου ότι η λαμβανόμενη προκαταβολή έναντι της αξίας των τιμολογίων δεν εμφανίζεται στις υποχρεώσεις της.

Γενικότερα η χρήση των υπηρεσιών factoring δίνει τη δυνατότητα στην επιχείρηση να εκλογικεύσει την οργανωτική και λειτουργική δομή της, να περιορίζει το κόστος της, να βελτιώνει την ανταγωνιστικότητά της και να επικεντρώνει την προσοχή και δράση της στη συνεχή ανάπτυξή της.

Ως μειονεκτήματα της χρηματοδότησης μέσω factoring είναι:

- Το υψηλό κόστος χρηματοδότησης, κυρίως όταν τα τιμολόγια είναι πάρα πολλά και μικρής σχετικά αξίας.

Ø • Σε περίπτωση πώλησης των απαιτήσεων, δεν παρουσιάζονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό του ισολογισμού της επιχείρησης τα πιο ρευστά ενεργητικά της στοιχεία. Αυτό έχει σαν συνέπεια οι προμηθευτές της να διστάζουν να χορηγούν εμπορικές πιστώσεις.

Η φαινομενική αποξένωση της επιχειρήσεως από τους πελάτες δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως εμπόδιο, αλλά μάλλον ως πλεονέκτημα, διότι αν αφαιρεθεί το εισπρακτικό σκέλος από τις συζητήσεις, το οποίο οδηγεί σε προστριβές, οι διεπιχειρησιακές επαφές οδηγούν σε βαθύτερη και διαρκέστερη συνεργασία (Παράδειγμα η βελτιωμένη εικόνα του ιατρού που συμβουλεύει τους ασθενείς, ενώ την αμοιβή του την εισπράττει η γραμματέας του). (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ)

ΠΟΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΝΔΕΙΚΝΥΤΑΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ FACTORING

Οι επιχειρήσεις που ενδείκνυται να κάνουν χρήση των υπηρεσιών factoring έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Παρουσιάζουν αναπτυσσόμενη και κερδοφόρα δραστηριότητα.
- Πραγματοποιούν πωλήσεις με βραχυπρόθεσμη πίστωση.
- Έχουν ευρύ αριθμό πελατών με επαναληπτική και καλή αγοραστική συμπεριφορά.
- Εκδίδουν τιμολόγια με σημαντική μέση αξία.

3.7.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Η συμφωνία με την εταιρία factoring και η παροχή του κατάλληλου κατά περίπτωση μίγματος υπηρεσιών, διαμορφώνει και το κόστος συνεργασίας, το οποίο αναφέρεται.

Στην προμήθεια, το ύψος της οποίας εξαρτάται από την αναλαμβανόμενη ομάδα των αγοραστών-πελατών, τον αριθμό και τη μέση αξία των τιμολογίων, καθώς και τη διάρκεια της μέσης πιστωτικής περιόδου. Για την κάλυψη και του πιστωτικού κινδύνου η προμήθεια προσαυξάνεται.

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Πειραιά, Καραϊσκού 111, 185 32 Πειραιάς,
Τηλ. : 210-4110443, 210-4174765, Fax: 210-4179495, 210-4174152,
www.bep.gr

Marfinfa
[http://www](http://www.marfinfa.gr)

ABC Factors, Καρνεάδου 25-29, ΑΘΗΝΑ, **Τ.Κ.** : 11528, Τηλ. :
2107258190
www.alpha.gr

Αγροτική
[http://www](http://www.agrotiki.gr)

Marfin Laiki Bank (Υπηρεσία Factoring), τηλ. 3350150.
<http://www.laiki.com/web/w3cy.nsf/WebContentDocsByID/ID-34F0F072AA613C64C2256B36004902A0>

Πειραιώς

EFG Factors (Eurobank), τηλ. 6082751.
<http://www.eurobank.gr/online/home/generic.aspx?id=190&mid=581&lang=gr>

Εμπορική
[http://www](http://www.emporiki.gr)

Πειραιώς factoring <http://www.multifactoring.gr/>

Εθνική Τρ

3.8. ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΕΚΕΣ)- VENTURE CAPITAL

Ο θεσμός του επιχειρηματικού κεφαλαίου εισήχθη στην Ελλάδα με τους νόμους 1775/88 και 2166/93 που όμως εξαιτίας του πλαισίου που είχαν δημιουργήσει περιορίζαν την δυνατότητα επενδύσεων των εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου στους τομείς της νέας τεχνολογίας. Ο λόγος αυτός οδήγησε στην τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου με την ψήφιση του νόμου 2367/95 που μετονόμασε τις Εταιρείες Επιχειρηματικού Κεφαλαίου σε Εταιρείες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΕΚΕΣ). Με τον νόμο 2992/2002 εισάγεται στην Ελλάδα ο θεσμός των Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών κλειστού τύπου (ΑΚΕΣ) τα οποία τα διαχειρίζονται Ανώνυμες Εταιρείες (ΑΕ) ή Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ). (ΟΔΗΓΟΣ ΝΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ 2005- Athens Laboratory of Business Administration <http://www.thestep.gr/dat/%7B91fd8562-7f68-4294-bc9f-d72f2783c971%7D/file.pdf>)

Οι εταιρίες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών (ΕΚΕΣ) γνωστές στην αγγλική ορολογία Venture Capital, είναι χρηματοπιστωτικές εταιρίες που έχουν στόχο τη χορήγηση κεφαλαίων σε επιχειρήσεις μέσω της συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο των επιχειρήσεων είτε με τη συμμετοχή τους σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της επιχείρησης ή και με εξαγορά μετοχών ή υπό μορφή μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου. Τα επενδύσιμα κεφάλαια ονομάζονται κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών.

Σκοπός των Venture Capital είναι η προώθηση και υλοποίηση επενδύσεων με την ίδρυση ή τη συμμετοχή τους σε νέες εταιρείες οι οποίες δεν

έχουν την δυνατότητα ή δεν επιθυμούν να αντλήσουν κεφάλαια από άλλες πηγές χρηματοδότησης. Οι επενδύσεις τους είναι μακροπρόθεσμες και η συμμετοχή τους ρευστοποιείται σε προκαθορισμένο χρόνο και με προσυμφωνημένο τρόπο, αντλώντας κέρδη από την υπεραξία των μετοχών που δημιουργήθηκε κατά την παραμονή τους στην εταιρεία. Έτσι ενδιαφέρονται για την αύξηση της κερδοφορίας και την αξία της χρηματοδοτούμενης επιχείρησης χωρίς όμως ο έλεγχος των μετοχών ή η κατοχή της πλειοψηφίας αυτών να αποτελεί τον κύριο στόχο τους. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ VENTURE CAPITAL- “Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ”)

Ενδεικτικά χαρακτηριστικά που διέπουν τις εταιρείες – στόχους είναι :

- § Υψηλά αυξανόμενος ρυθμός ανάπτυξης με δυναμικό ρόλο στο κλάδο.
- § Υψηλά αυξανόμενος ρυθμός κερδοφορίας.
- § Γρήγορη δημιουργία θετικών cash flows.
- § Καλά προσδιορισμένο target group πωλήσεων και δικτύων διανομής.
- § Έλλειψη κυρίαρχου ανταγωνιστή στην τρέχουσα φάση της επένδυσης.
- § Διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα αναφορικά με τη διαδικασία παραγωγής των προϊόντων τους ή υπηρεσιών της (πρωτοπορία και καινοτομία).
- § Υψηλής ποιότητας management (Top Management) με ηγετικές ικανότητες, ειδικές γνώσεις, τεχνογνωσία, φαντασία, θέληση, φερεγγυότητα, αξιοπιστία, όραμα και καινοτόμο επιχειρηματικό πνεύμα.
- § Δυνατότητα απόδοσης τουλάχιστον 5 φορές την αρχική επένδυση σε 5 χρόνια.

§ Πιθανότητα συμπληρωματικών γύρων χρηματοδότησης σε σημαντικά υψηλότερες τιμές.

§ Αναμενόμενη είσοδο στο χρηματιστήριο ή εξαγορά της σε διάστημα 3 έως 5 χρόνων.

(Ωμέγα Τράπεζα Α.Ε. και Θερμοκοιτίδα Επιχειρήσεων Θέρμη Α.Ε. Δρ.

Αριστοτέλης Δ. Σπηλιώτης

http://www.bicipirus.gr/innoweek/presentations/Aris_Spiliotis/VC_SPEACH_SPILIOTIS_P.P..ppt.)

3.8.1. ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Το Venture Capital ανάλογα με τη μορφή και το στόχο της επένδυσης μπορεί να κατηγοριοποιηθεί ως εξής:

3.8.2.1. SEED CAPITAL: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ «ΣΠΟΡΑΣ»

Ο λόγος για τον οποίο προτείνεται και προωθείται η ιδέα του κεφαλαίου σποράς είναι, όπως έχει χαρακτηριστικά ειπωθεί, το γεγονός ότι «από ένα μικροσκοπικό σπόρο θα μπορούσε να αναπτυχθεί ολόκληρη βελανιδιά».

Ο Ε.Σ.Ε.Κ. (Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Επιχειρηματικού Κεφαλαίου) περιγράφει το κεφάλαιο σποράς ως «χρηματοδότηση της αρχικής δημιουργίας ενός προϊόντος ή αλλιώς το κεφάλαιο που χορηγείται σε κάποιον επιχειρηματία, προκειμένου να αποδείξει τη σκοπιμότητα ενός επιχειρηματικού σχεδίου, ώστε να δικαιούνται κατόπιν χρηματοδότηση εκκίνησης). (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ VENTURE CAPITAL- “Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ”)

Πρόκειται για την πιο επικίνδυνη μορφή χρηματοδότησης, καθώς με βάση την διεθνή εμπειρία, άνω των 70% των προγραμμάτων εγκαταλείπονται. Μάλιστα, οι επιχειρήσεις Venture Capital είναι ιδιαίτερα διστακτικές στη χορήγηση αυτής της μορφής χρηματοδότησης λόγω των υψηλών δυσκολιών και απαιτήσεων προς υποστήριξη. Στις Η.Π.Α. το Seed Capital αντιπροσωπεύει μόλις το 3% του συνόλου των επενδύσεων, ενώ στην Ευρώπη το ποσοστό είναι ακόμα μικρότερο, περίπου 1%.

Χαρακτηριστικά:

- Ø Η απουσία ενός προϊόντος από την αγορά.
- Ø Η απουσία μίας πλήρους ομάδας διοίκησης.
- Ø Ένα προϊόν ή μια διαδικασία (μέθοδος) που βρίσκεται ακόμη στο στάδιο της έρευνας ή της ανάπτυξης.

Περίοδος μέχρι τη ρευστοποίηση:

Συνήθως κυμαίνεται από 7 έως 10 χρόνια. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ VENTURE CAPITAL- “Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ”)

Η απροθυμία για επένδυση σε κεφάλαιο σποράς οφείλεται κυρίως σε τέσσερεις λόγους:

- Ø Τα σχέδια που υποστηρίζει το κεφάλαιο σποράς απαιτούν από τη φύση τους συγκριτικά χαμηλότερο ύψος χρηματοδότησης.

Οι μικρότερες επενδύσεις είναι λιγότερο οικονομικές, σε σχέση με τις επενδύσεις μεγαλύτερου μεγέθους, από την άποψη των ανθρωποωρών που απαιτούνται, προκειμένου να γίνει η ανάλυση, ο σχεδιασμός και η διοίκησή τους.

Ø Θεωρείται σχετικά μεγάλο το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τη στιγμή έναρξης της επένδυσης αυτής έως τη ρευστοποίησή της.

Ø Ο κίνδυνος απαξίωσης του προϊόντος ή της τεχνολογίας αυξάνεται, καθώς εκτείνεται η περίοδος ρευστοποίησης της επένδυσης. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ VENTURE CAPITAL- “Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ”)

3.8.2.2. START-UP CAPITAL: ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ

Ο Ε.Σ.Ε.Κ. (Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Επιχειρηματικού Κεφαλαίου) περιγράφει το κεφάλαιο κίνησης ως εξής: «Κεφάλαιο εκκίνησης είναι το κεφάλαιο που χρειάζεται για να χρηματοδοτηθεί η ανάπτυξη του προϊόντος, το πρωταρχικό marketing (γνωστοποίηση προϊόντος, τιμή πώλησης, αρχικά σημεία πώλησης κλπ.) και η αποδοχή των ιδιοτήτων του». (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ VENTURE CAPITAL- “Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ”)

Στη μορφή αυτή του Venture Capital η συμμετοχή στρέφεται στην υποστήριξη που απαιτείται για να εδραιωθεί και να καθιερωθεί μια επιχείρηση στο χώρο της, όπως για παράδειγμα η χρηματοδότηση για την τελική διαμόρφωση ενός προϊόντος και το σχετικό marketing, για την υποστήριξη στη δημιουργία δικτύων διανομής, για την καθιέρωση εμπορικού τίτλου/επωνυμίας κ.ο.κ. Η επιχείρηση στο στάδιο αυτό μπορεί να λειτουργεί λιγότερο από ένα χρόνο και να μην έχει πραγματοποιήσει ακόμη πωλήσεις.

Το κεφάλαιο εκκίνησης διαφέρει από το κεφάλαιο σποράς στο ότι η επιχείρηση στην οποία επενδύονται τα κεφάλαια βρίσκεται πλησιέστερα στην συγκρότηση και ίσως στην υλοποίηση ενός σχεδίου με πληρότητα και προοπτικές. Η επιχειρηματική μέθοδος έχει ήδη διευρυνθεί πλήρως και ο επιχειρηματικός κίνδυνος στο εξής συνδέεται μόνο μες τη μετατροπή της πρότασης σε εμπορευματικό προϊόν. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ VENTURE CAPITAL- “Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ”)

Χαρακτηριστικά:

- Ø Ίδρυση μιας εταιρίας (ανώνυμης ή περιορισμένης ευθύνης).
- Ø Συγκρότηση ενός μέρους, ίσως όχι ακόμα του συνόλου, της ομάδας διοίκησης της εταιρίας.
- Ø Ανάπτυξη ενός επιχειρηματικού σχεδίου με ένα πρωτότυπο προϊόν ή μία πλήρως αναπτυγμένη ιδέα.
- Ø Απουσία εμπορικής συναλλαγής (πώλησης) στο στάδιο αυτό. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ VENTURE CAPITAL- “Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ”)

Περίοδος μέχρι τη ρευστοποίηση:

Κυμαίνεται συνήθως μεταξύ έξι και οκτώ ετών. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα μελέτης, από 92 εταιρίες στις ΗΠΑ οι 9 είχαν λάβει κεφάλαιο εκκίνησης (ποσοστό 10% περίπου) και χρειάστηκαν κατά μέσο όρο 8,25 χρόνια για να προβούν σε πώληση μετοχών προς το κοινό. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ VENTURE CAPITAL- “Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ”)

Το ποσοστό των χρηματοδοτήσεων του Venture Capital που κατευθύνονται σ' αυτό το επίπεδο στην Ευρώπη και κυμαίνεται σε 5% περίπου.

3.8.2.3 EARLY STAGE FINANCING: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΣΤΑ ΠΡΩΤΑ ΣΤΑΔΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

Καθώς μία εταιρία ωριμάζει, μετατρέπεται σε μία λιγότερο επικίνδυνη επένδυση για έναν πιθανό χορηγό μετοχικής χρηματοδότησης. Περνώντας από το στάδιο εκκίνησης στην πρώτη επιτυχή περίοδο του κύκλου ζωής της, έχει ήδη αποδειχθεί η ικανότητα διοίκησής της, έχουν τοποθετηθεί αρκετά από τα στελέχη, παράγεται πλέον μία ποικιλία προϊόντων και έχει γίνει η εστίαση σε μία συγκεκριμένη αγορά. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ VENTURE CAPITAL- “Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ”)

Ο Ε.Σ.Ε.Κ. περιγράφει τη χρηματοδότηση πρώιμου σταδίου ως χρηματοδότηση η οποία παρέχεται σε εταιρίες που έχουν ολοκληρώσει το στάδιο της ανάπτυξης του προϊόντος τους και χρειάζονται πρόσθετα κεφάλαια, προκειμένου να ξεκινήσουν τη βιομηχανική παραγωγή του προϊόντος και να αρχίσουν να γίνονται οι πρώτες πωλήσεις. Η δημιουργία κέρδους, από τη διαδικασία παραγωγής και διάθεσης, δεν ανήκει- σύμφωνα πάντα με τον Ε.Σ.Ε.Κ. στο επιτεύγματα αυτού του σταδίου. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ VENTURE CAPITAL- “Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ”)

Χαρακτηριστικά:

- Ø Μικρά προς το παρόν ή ανύπαρκτα έσοδα πωλήσεων.
- Ø Ροή κεφαλαίων (cash flow) και κέρδη ακόμη αρνητικά.
- Ø Την εταιρία διοικεί μία ενθουσιώδης αλλά ολιγάριθμη ομάδα, η οποία συνήθως αποτελείται από επιχειρηματίες με τεχνικό υπόβαθρο και

εξειδικευμένες γνώσεις αλλά μικρή εμπειρία στη διοίκηση αναπτυσσόμενων επιχειρήσεων.

Ø Βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα προσδοκίες για δραματική αύξηση των εσόδων και των κερδών. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ VENTURE CAPITAL- “Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ”)

Περίοδος μέχρι τη ρευστοποίηση:

Επενδύσεις αυτής της μορφής έχουν συνήθως ορίζοντα τεσσάρων έως έξι ετών μέχρι τη ρευστοποίησή τους. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ VENTURE CAPITAL- “Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ”)

3.8.2.4. DEVELOPMENT FINANCING: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ

Κεφάλαιο επέκτασης είναι η χρηματοδότηση που παρέχεται για να στηριχθεί η επέκταση ή η μεγέθυνση μίας εταιρίας, η οποία λειτουργεί περίπου στο νεκρό σημείο του κύκλου εργασιών της ή εμπορεύεται με χαμηλό κέρδος. Το κεφάλαιο επέκτασης θα χρησιμοποιηθεί για να χρηματοδοτηθεί η αυξανόμενη παραγωγική δυναμικότητα, η ανάπτυξη του προϊόντος ή της αγοράς και / ή για να παρασχεθεί επιπλέον κεφάλαιο κίνησης. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ VENTURE CAPITAL- “Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ”)

Χαρακτηριστικά:

Υπάρχουν δύο κύριες κατηγορίες κεφαλαίου επέκτασης:

∅ Επένδυση σε επιχειρήσεις οι οποίες από την ίδρυσή τους μέχρι τη στιγμή της επενδύσεις κάλυπταν ουσιαστικά τις ανάγκες τους με αυτοχρηματοδότηση και αποζητούν εξωτερική χρηματοδότηση για πρώτη φορά.

∅ Χορήγηση κεφαλαίου δεύτερου σταδίου σε επιχείρηση η οποία έχει ήδη χρηματοδοτηθεί μία φορά με κεφάλαιο πρώιμου σταδίου από άλλες πηγές.

Οι επιχειρήσεις που ζητούν αναπτυξιακή χρηματοδότηση για πρώτη φορά είναι συνήθως περισσότερο ώριμες από εκείνες που ζητούν χρηματοδότηση δεύτερου σταδίου , και οι πωλήσεις ενός δοκιμασμένου προϊόντος είναι κατά κανόνα υψηλότερες.

Σε αυτές τις περιπτώσεις ο επιχειρηματίας θα μπορούσε ίσως να αποφύγει της εξωτερική χρηματοδότηση. Ένας πιθανός λόγος που τον οδηγεί στην απόφαση αυτή είναι η διάθεσή του να ρευστοποιήσει μέρος του μετοχικού του κεφαλαίου.

Τα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων αυτής της κατηγορίας συνήθως είναι:

∅ Ποικιλία αναπτυγμένων και δοκιμασμένων προϊόντων με ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε κάποια συγκεκριμένη αγορά.

∅ Αυξανόμενος ρυθμός παραγωγής.

∅ Κάποιες ενδείξεις ότι το προϊόν θα καθιερωθεί και θα επιτευχθούν εύλογα κέρδη.

Τα χαρακτηριστικά της επένδυσης ΕΚΕΚ στο στάδιο αυτό της ανάπτυξης είναι τα ακόλουθα:

∅ Αποδόσεις οι οποίες τείνουν να είναι χαμηλότερες σε σχέση με προηγούμενα στάδια επένδυσης ΕΚΕΚ.

∅ Τυπικά οι χρηματοδοτικές ανάγκες αυτού του σταδίου είναι μεγαλύτερες από εκείνες στα προηγούμενα στάδια.

∅ Οι αποδόσεις από την επένδυση θα εμφανισθούν συνήθως γρηγορότερα. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ VENTURE CAPITAL- “Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ”)

Περίοδος μέχρι τη ρευστοποίηση:

Οι επενδυτές- χορηγοί του κεφαλαίου επέκτασης συνήθως ενδιαφέρονται για ρευστοποίηση της επένδυσής τους μέσα σε μία περίοδο 2 έως 5 ετών. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ VENTURE CAPITAL- “Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ”)

3.8.2.5 MEZZANINE FINANCING (Bridge Financing):

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ «ΓΕΦΥΡΑΣ»

Η χρηματοδότηση αυτή αφορά το στάδιο προετοιμασίας μιας επιχείρησης για την είσοδο της στο ΧΑΑ. Στόχος των χρηματοδοτήσεων αυτών είναι βοηθήσουν την επιχείρηση να διατηρήσει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και κερδοφορίας με παράλληλη βελτίωση των υπολοίπων οικονομικών μεγεθών, και να αυξήσουν την εκτίμηση της αγοράς στην επιχείρηση προκειμένου να αυξηθεί η αξία της επιχείρησης και να υπάρξει αγοραστικό ενδιαφέρον για τις μετοχές. (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ)

3.8.2.6 ΛΟΙΠΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άλλες μορφές επενδύσεων που εντάσσονται στα πλαίσια του Venture Capital και έχουν δείξει άνθηση, διεθνώς, τις τελευταίες δεκαετίες, είναι οι εξής;

Management Buy - out: Χρηματοδότηση εξαγοράς επιχείρησης από το στελέχη της επιχείρησης, προσφερόμενη ως νομοθετημένη δυνατότητα σε ορισμένες χώρες με ευνοϊκή χρηματοδότηση, ώστε να διευκολύνεται η έξοδος της εταιρείας Venture Capital.

Management Buy - in: Χρηματοδότηση εξαγοράς επιχείρησης από τρίτους, οι οποίοι θ' αναλάβουν και τη διοίκηση, χρηματοδοτούμενοι από συνεργαζόμενους κεφαλαιούχους.

Replacement: Εξαγορά μεριδίου απερχόμενου εταίρου.

Turnaround: Χρηματοδότηση για ανόρθωση ζημιογόνου επιχείρησης καθιερωμένης όμως στην αγορά.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η κατανομή των επενδύσεων Venture Capital στην Ελλάδα για το έτος 2001:

Seed Capital	5.7%
Start-ups	34.3%
Early Stage - Development Finance	54.3%
Replacement Capital	2.9%
MBO/MBI, Turnaround/Replacement	2.9%

Κέντρο Επιχειρηματικής & Τεχνολογικής Ανάπτυξης Κεντρικής Μακεδονίας

http://62.103.39.56:8080/keta_kemak/articles/article.jsp?context=103&categoryid=2168&articleid=3129

Είναι σαφές ότι τα όρια μεταξύ των διαδοχικών κατηγοριών είναι δυσδιάκριτα. Το ρίσκο όμως της επένδυσης μειώνεται σταδιακά όσο προχωρούμε από το Seed Capital προς το Mezzanine (Bridge) Financing.

Μία τυπική διαδικασία ολοκληρωμένης επένδυσης ενός VC σε μία νέα εταιρεία θα μπορούσε να περιέχει τα ακόλουθα στάδια:

- Ø Πρώτη επαφή και υποβολή της επιχειρηματικής ιδέας (business idea) και της σύνοψης του επιχειρηματικού σχεδίου (business plan outline) από τον ενδιαφερόμενο για συνεργασία επιχειρηματία.

- Ø Καταρχήν απόφαση του VC για περαιτέρω εξέτασης της ιδέας.
- Ø Υποβολή ολοκληρωμένου επιχειρηματικού σχεδίου (business plan) από τον ενδιαφερόμενο επιχειρηματία.
- Ø Υπογραφή από το VC δέσμευσης μη αποκάλυψης σε τρίτους του περιεχομένου του επιχειρηματικού σχεδίου.
- Ø Πρώτες συζητήσεις μεταξύ των στελεχών του VC και του υποψήφιου επιχειρηματία για τις λεπτομέρειες του σχεδίου.
- Ø Εκδήλωση (έγγραφο) καταρχήν πρόθεσης χρηματοδότησης από το VC (με υπογραφή του λεγόμενου Letter of Intent).
- Ø Συζητήσεις - αναλύσεις μεταξύ των στελεχών του VC και του υποψήφιου επιχειρηματία.
- Ø Ενδελεχής έλεγχος (Due Diligence) από τα στελέχη του VC τόσο στα περιουσιακά στοιχεία της υποψήφιας επιχείρησης (αν πρόκειται για ήδη υφιστάμενη επιχείρηση) όσο και στα μεγέθη και τις προβλέψεις του επιχειρηματικού σχεδίου.
- Ø Διαπραγματεύσεις μεταξύ των στελεχών του VC και του υποψήφιου επιχειρηματία για την κατάρτιση του συμβολαίου συνεργασίας.
- Ø Υπογραφή συμβολαίου συνεργασίας μεταξύ της εταιρείας VC και της χρηματοδοτούμενης εταιρείας (οι εταιρείες VC χρηματοδοτούν πάντα ανώνυμες εταιρείες και οι συναλλαγές – και ιδιαίτερα οι οικονομικές συναλλαγές – γίνονται πάντα με την χρηματοδοτούμενη εταιρεία ως νομικό πρόσωπο).
- Ø Παροχή κεφαλαίου όπως προβλέπεται στο παραπάνω συμβόλαιο.
- Ø Παρακολούθηση, υποστήριξη και έλεγχος της εταιρείας από τα στελέχη του VC.

Ø Έξοδος του VC από την επιχείρηση με πώληση του ποσοστού ιδιοκτησίας του (συνήθως σε τρίτο θεσμικό επενδυτή ή στο χρηματιστήριο μετά την εισαγωγή της χρηματοδοτούμενης εταιρείας σε αυτό).

Η διαδικασία επένδυσης του VC σε μία νέα εταιρεία διαρκεί συνήθως 3-5 χρόνια και το ύψος της επένδυσης στις περισσότερες περιπτώσεις κυμαίνεται μεταξύ 300.000 και 1.500.000€ (Οδηγός Νέων Επιχειρηματιών © ALBA, ARIP DEPT. / 2005 34)

3.8.3. ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ VENTURE CAPITAL ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Η συμμετοχή των εταιριών Venture Capital έχει **διπλή θετική επίπτωση** στην επιχείρηση:

- Πρώτον διότι χρηματοδοτεί την επιχείρηση με κεφάλαια που θα ήταν δύσκολο να αντλήσει η επιχείρηση. Ένα στοιχείο που ενισχύεται με την παροχή Venture Capital σε μια αναπτυσσόμενη δυναμική επιχείρηση είναι η βελτίωση της σχέσης ιδίων προς ξένα κεφάλαια. Το γεγονός αυτό, δίνει τη δυνατότητα στην εταιρεία μεγαλύτερης πρόσβασης και με χαμηλότερο κόστος στο τραπεζικό σύστημα ενώ ταυτόχρονα ανοίγει και το δρόμο στην αναζήτηση κεφαλαίων από την Κεφαλαιαγορά. Πρέπει εδώ να τονιστεί το αυξημένο κύρος που προδίδει σε μια εταιρεία η συμμετοχή ενός θεσμικού επενδυτή. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε επιχειρήσεις που προετοιμάζονται να εισαχθούν στο Χρηματιστήριο, διότι η συμμετοχή της εταιρείας Venture Capital συντελεί στη βελτίωση των στοιχείων του ισολογισμού και τη συστηματική αύξηση της κερδοφορίας και της αξίας της επιχείρησης.

- Δεύτερον με τη συμμετοχή του στην οργάνωση και λειτουργία στην επιχείρηση προσφέρει μια τεχνογνωσία που μπορεί να αποδειχθεί καίριας σημασίας για μια επιχείρηση, ιδιαίτερα νεοσύστατη ή μικρομεσαία με ελάχιστες γνώσεις των μελών της σε εξειδικευμένα οργανωτικά θέματα. Η χρηματοδότηση Venture Capital συνεπάγεται μια πολύ πιο "επαγγελματική" οργάνωση των επιχειρήσεων από το μέσο όρο. Οι επενδύσεις Venture Capital, συχνά, συνοδεύονται από την ενεργητική υποστήριξη από την πλευρά των επενδυτών, τόσο σε χρηματοοικονομικά όσο και σε επιχειρηματικά θέματα. Παράλληλα κρίσιμη μπορεί να είναι και η παροχή στρατηγικών συμβουλών σε ό,τι αφορά στις επεκτατικές κινήσεις στις οποίες επιθυμούν να προχωρήσουν οι αναπτυσσόμενες εταιρείες. Η υποστήριξη αυτή, έχει ως σκοπό τη βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση του δυναμισμού και των πλεονεκτημάτων των εταιρειών που χρηματοδοτούνται. Βοηθά δηλαδή τις εταιρείες να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα τους, προσφέροντας τους την κατάλληλη οργανωτική και επιχειρησιακή τεχνογνωσία. Ακριβώς αυτός ο συνδυασμός του δυναμισμού της επιχείρησης και της υποστήριξης από τους επενδυτές, αποτελεί και το κλειδί της επιτυχίας των επενδύσεων Venture Capital.

Μια **αρνητική συνέπεια** είναι, βέβαια, η παραχώρηση μέρους της εταιρίας με την πώληση μεριδίου αυτής. Η συνέπεια αυτή πάντως μπορεί να μειωθεί ή να εξαλειφθεί με την επαναγορά του μετοχικού μεριδίου από τους επιχειρηματίες.

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Hellenic Venture Capital Association www.hvca.gr

Global finance www.globalfinance.gr

Internet VENtures www.iven.gr

Capital Connect Venture Managers S.A. www.capitalconnect.gr

Commercial capital www.comcap.gr

Πληροφορική εργασία www.ergodata.gr

Vectis Capital www.vectis.gr

Alpha Ventures www.alpha.gr

Attica Ventures www.attica-ventures.gr

National bank of Greece venture www.nbgvc.gr

Alpha trust investment services www.alphatrust.gr

Telesis investment www.telesis.gr

Finco A.E.. τηλ 210-3390382-4 φαξ 210-3390364

Millennium venture capital τηλ 210-9318170 Φαξ 210-931810

Ιστοσελίδα του International Capital Forum στην Ελλάδα:

<http://www.vcforum.gr>

3.9. FORFAITING

3.9.1. ENNOIA TOY FORFAITING

Το Forfaiting ορίζεται ως η εκχώρηση (κατ' αποκοπή προεξόφληση= *escompte a forfait*) άνευ δικαιώματος αναγωγής, εμπορικών αξιογράφων μεσοπρόθεσμου λήξεως (3- 5 ετών) από τον κάτοχό τους (*forfaitist*) σε εξειδικευμένο χρηματιστικό οργανισμό (*forfaiter*). Επί του σώματος του αξιόγραφου συμπληρώνεται η ρήτρα «χωρίς αναγωγή» με σκοπό την πλήρη μεταβίβαση κινδύνων και υποχρεώσεων εισπράξεως της απαιτήσεως από τον πωλητή στον αγοραστή – *forfaiter*. Τα εμπλεκόμενα στη ρύθμιση του Forfaiting αξιόγραφα είναι οι συναλλαγματικές, τα γραμμάτια εις διαταγή και οι ανέκκλητες πιστώσεις. (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ)

Ο θεσμός έχει συνδεθεί με τις εξαγωγές και αποτελεί μια μέθοδο χρηματοδοτήσεως των εξαγωγικών επιχειρήσεων. Για την κάλυψη του, έναντι των κινδύνων που αναλαμβάνει, ο *Forfaiter* παίρνει μια εγγύηση από διεθνή τράπεζα ή κρατικό οργανισμό γεγονός που του επιτρέπει την επαναπώληση των αξιόγραφων και έτσι δημιουργείται μια δευτερογενής αγορά αυτών των τίτλων. Είναι δυνατή η δέσμευση εκχωρημένων αξιόγραφων για λόγους γοήτρου.

Σε μια παραδοσιακή Forfaiting συναλλαγή, ο εξαγωγέας συμφωνεί να παραδώσει τα δικαιώματα στην αξίωση για την πληρωμή των αγαθών που παραδίδονται σε έναν εισαγωγέα στο πλαίσιο μιας σύμβασης της πώλησης, σε αντάλλαγμα για μία πληρωμή μετρητών από την τράπεζα Forfaiting. Η τράπεζα Forfaiting αγοράζει τα όργανα χρέους του εξαγωγέα και υποθέτει τον πλήρη κίνδυνο πληρωμής για την συναλλαγή. Ο εξαγωγέας με αυτόν τον τρόπο ελευθερώνεται από οποιοδήποτε οικονομικό κίνδυνο στη συναλλαγή και είναι

υπεύθυνος μόνο για την ποιότητα και την αξιοπιστία των αγαθών και των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας προσφοράς, τα *forfaiters* συμβουλεύουν κανονικά για τις πιστωτικές περιόδους, την ασφάλεια και την τεκμηρίωση τις καταλληλότερες στην προσφορά ενός εξαγωγέα. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, τα διαφορετικά σχεδιαγράμματα χρηματοδότησης μπορούν να παρουσιαστούν έτσι ώστε να ταιριάζουν τον εισαγωγέα και τον εξαγωγέα, να δίνουν τους λεπτομερείς υπολογισμούς των πληρωμών βασισμένους στα χρονικά πλαίσια που συνδέονται με την εμπορική συναλλαγή.

Όταν η σύμβαση είναι κοντά στην περάτωση, η ενδεικτική προσφορά μετατρέπεται κανονικά σε μια σταθερή προσφορά, που καθησυχάζει τον εξαγωγέα ότι η χρηματοδότηση είναι σε ισχύ. Μόλις εισαχθεί μια υποχρέωση, τα ποσοστά κρατιούνται για τη συμφωνηθείσα περίοδο, τα της οποίας πολιτικά ή οικονομικά γεγονότα εμφανίζονται μετά την αποστολή. Εάν μια πιστωτική αντιπροσωπεία εξαγωγή υποστηρίζει μέρος της συναλλαγής, τα *forfaiters* είναι συχνά πρόθυμα για μια συσκευασία χρηματοδότησης για την υπόλοιπη προηγούμενη μερίδα.

Οι συναλλαγές χαρακτηρίζονται κανονικά από τα διαπραγματεύσιμα όργανα χρέους, τα οποία θα μπορούσαν να είναι τα εξής:

Ø Μια αμετάκλητη επιστολή της πίστωσης που εκδίδεται από μια αποδεκτή τράπεζα.

Ø Λογαριασμό της ανταλλαγής που εγγυάται από μια αποδεκτή τράπεζα.

Ø Υποσχετική σημείωση που εκδίδεται από μια αποδεκτή τράπεζα.

Το μέγεθος της συναλλαγής μπορεί να ποικίλει ανάλογα με τις πιστωτικές περιόδους.

Μέσα στην ευρύτερη αγορά Forfaiting υπάρχουν δύο τομείς:

α) στην αρχική αγορά, το Forfaiter καθιερώνει μια άμεση σχέση με τον εξαγωγέα ή τον εισαγωγέα,

β) στη δευτεροβάθμια αγορά, η τράπεζα Forfaiting αγοράζει τα προτερήματα από τις τράπεζες του εξαγωγέα ή του εισαγωγέα.

Η τιμολόγηση μια Forfaiting συναλλαγής αποτελείται κυρίως από δύο στοιχεία.

1. Υπάρχει μια έκπτωση από την αξία προσώπου που εκφράζεται ως ευθεία έκπτωση ή έκπτωση στην παραγωγή. Αυτό περιλαμβάνει κανονικά μια διάταξη για το πρόσθετο ενδιαφέρον να καλυφθούν οι κανονικές καθυστερήσεις μεταφοράς σε μια ιδιαίτερη αγορά.

2. Υπάρχει ένα τέλος υποχρέωσης που καταβάλλεται από το χρόνο που μια δυνατότητα γίνεται αποδεκτή μέχρι την ελάττωση.

3.9.2. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ – ΕΙΣΑΓΩΓΕΩΝ

Τα πλεονεκτήματα στους εξαγωγείς περιλαμβάνουν :

Ø Μετατροπή μιας πιστωτικής συναλλαγής σε μία συναλλαγή μετρητών.

Ø Χρηματοδοτώντας, σε μια βάση μη προσφυγής, για 100% της αξίας σύμβασης. Η χρηματοδότηση είναι επίσης διαθέσιμη για την αποκαλυμμένη μερίδα μιας εγγυημένης πίστωσης εξαγωγής. Η χωρίς φύση προσφυγή Forfaiting αποβάλλει κυρίαρχο, την πίστωση, τη συναλλαγματική ισοτιμία και τους κινδύνους επιτοκίου για τον εξαγωγέα.

Ø Βελτιωμένη ρευστότητα

Ø Η απλή τεκμηρίωση και καμία ευθύνη συλλογής δεν ενισχύουν την ταχύτητα και την ευελιξία από τη χρηματοδότηση.

Ø Κανένας περιορισμός στη χώρα προέλευσης.

Τα πλεονεκτήματα στους εισαγωγείς περιλαμβάνουν :

Ευελιξία να πληρώσει για τα αγαθά με αναβεβλημένους όρους της πίστωσης.

Ø Σταθερή χρηματοδότηση ποσοστού.

Ø Καμία περιοριστική απαίτηση δανεισμού.

Ø Πρόσβαση στη χρηματοδότηση ξένου νομίσματος.

Ø Κανένα διοικητικό και νομικό έξοδο που συνοδεύει κανονικά άλλη χρηματοδότηση.

Ø Ο εισαγωγέας λαμβάνει την πρόσθετη πίστωση μέσω του προμηθευτή/ του εξαγωγέα.

3.9.3. ΔΑΠΑΝΕΣ FORFAITING - ΔΟΜΗΜΕΝΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ

Το κόστος Forfaiting σε μια συναλλαγή είναι βασισμένο στο ποσοστό έκπτωσης που χρησιμοποιείται από το forfaiter. Το ποσοστό έκπτωσης είναι βασισμένο στην τιμολόγηση αγοράς. Αναφέρεται ως διάδοση πέρα από το διαπραγματικό προσφερόμενο ποσοστό του Λονδίνου, το οποίο πρέπει να απεικονίζει τους έμφυτους κινδύνους συναλλαγής. (Lustig Carol).

Όπως τα περισσότερα δάνεια εμπορικών τραπεζών, η τιμολόγηση περιλαμβάνει κανονικά μια αμοιβή υποχρέωσης που είναι βασισμένη στο χρονικό διάγραμμα που κρατιέται διαθέσιμο έως ότου εμφανίζεται η πραγματική απόρριψη. Επιπλέον, οι ημέρες της επιείκειας προστίθενται στον υπολογισμό τόκου που βασίζεται στην ιστορική εμπειρία των forfaiter στη συλλογή του ενδιαφέροντος για μια συγκεκριμένη χώρα. Το ποσοστό έκπτωσης καθορίζεται έπειτα και οι εισπράξεις μπορούν να καταβληθούν μόλις η τεκμηρίωση είναι πλήρης.

Επίσης είναι δυνατόν να εξασφαλιστεί μια επιλογή να παραληφθεί μια σταθερή υποχρέωση πριν από μια πραγματοποίηση λιμένων. Αυτό θα απαιτήσει την πληρωμή upfront σε ένα forfaiter μιας μη-πληρωτέας αμοιβής επιλογής χρησιμοποιείται ως φράκτης και επιτρέπει σε μια χρονική περίοδο για τον πελάτη του αχθοφόρου για να ολοκληρώσει τις εμπορικές διαπραγματεύσεις ξέροντας ότι υποστηρίζεται από μια υποχρέωση από ένα forfaiter, το οποίο είναι διαθέσιμο στην επιλογή του.

Παρά την ευκολία στην τεκμηρίωση, οι διαπραγματεύσεις μπορεί να είναι κάπως δομημένες. Ο forfaiter μπορεί με μια διαπραγμάτευση να δημιουργήσει

το σωστό μέγεθος της συναλλαγής με τις ελκυστικές ωριμότητες για να ικανοποιήσει τον επενδυτή τελών. Η διαπραγμάτευση αυτή μπορεί να προβλέψει τις πληρωμές προόδου (που είναι παραδοσιακά δομημένες για τις αυτόνομες διαπραγματεύσεις). Οι διαπραγματεύσεις Forfaiting μπορούν να χρησιμοποιηθούν από κοινού με μια διαπραγμάτευση της ECA, χαρακτηριστικά για τη μερίδα πληρωμής 15 % που ο δανειστής δεν θέλει να παρέχει χωρίς κάλυψη . (Lustig Carol)

Ένας από τους αρχικούς λόγους στη συναλλαγή Forfaiting είναι να μεταφερθεί ο κίνδυνος συναλλαγής για ένα άλλο συμβαλλόμενο μέρος. Υπάρχουν πολλοί κίνδυνοι που συνδέονται με τις «διασυνοριακές εμπορικές συναλλαγές». Εκείνοι οι κίνδυνοι που υποτίθενται από ένα forfaiter περιλαμβάνουν χώρα /πολιτικός κίνδυνος , κίνδυνος επιτοκίου , κίνδυνος ξένου νομίσματος, αποδεικτικός κίνδυνος, εμπορικός κίνδυνος (που μπορούν να είναι εταιρικός , τράπεζα ή ακόμα και κυρίαρχος κίνδυνος) και κίνδυνος συλλογής . Ένας λιγότερο προφανής που πηγαίνει γενικά είναι ο κίνδυνος απάτης που είναι δυστυχώς αδύνατος να ποσολογήσει. Στο Forfaiting όλοι οι κίνδυνοι συναλλαγής περνούν εμπρός από τον αχθοφόρο στον επενδυτή της υποχρέωσης.

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Marfin bank <http://www.marfinegnatiabank.gr>

Alpha bank <http://www.alpha.gr>

EFG Factors www.efgfactores.gr

3.10. FRANCHISING- ΔΙΚΑΙΟΧΡΗΣΗ

3.10.1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ FRANCHISING- ΤΥΠΟΙ FRANCHISING

Το Franchising είναι ένας όρος ο οποίος προέρχεται από τη γαλλική γλώσσα και σημαίνει να είσαι απαλλαγμένος από τη δουλειά. **Franchising** είναι το δικαίωμα χρήσης του ονόματος προϊόντος ή υπηρεσίας, που χορηγείται από τον κάτοχο στο λήπτη με αντάλλαγμα ένα ποσοστό επί των πωλήσεων, ενώ επιτρέπει στο δικαιούχο να διατηρεί την ανεξαρτησία του. Τα εμπορικά σήματα, τα πνευματικά δικαιώματα, τα σχέδια, τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά μυστικά και η τεχνογνωσία λαμβάνονται και αυτά μέσα στον ορισμό του franchising.

Στα ελληνικά το franchising αποδίδεται με τον όρο Δικαιόχρηση. Πρόκειται για κάτι περισσότερο από μία απλή επιχειρηματική συνεργασία μεταξύ του **Δικαιοδόχου (Franchisee)**, του νέου δηλαδή συνεργάτη που επιθυμεί να ανοίξει το δικό του κατάστημα, και του **Δικαιοπάρoχου (Franchisor)** της μητρικής δηλαδή εταιρείας που καθοδηγεί, προμηθεύει και βοηθά καθημερινά το Δίκτυο των καταστημάτων που λειτουργούν κάτω από το σήμα της. Ο Franchisor και ο Franchisee ανήκουν στην ίδια ομάδα και δεν αποτελούν αντιμαχόμενα μέρη. Τα δύο μέρη εργάζονται για ένα κοινό σκοπό και αμοιβαίο κέρδος, όπου οι σχέσεις των εμπλεκόμενων μερών παίζουν πρωτεύοντα ρόλο στην υλοποίηση ενός κοινού σωστού επιχειρηματικού αποτελέσματος. Είναι μία σχέση “WIN-WIN” στην οποία και οι δύο συνεργάτες κερδίζουν ουσιαστικά. Η μητρική εταιρεία προσφέρει το σήμα και τα προϊόντα της, που έχουν ήδη δοκιμαστεί και κριθεί στην αγορά. Ο Δικαιοδόχος απλά παίρνει το δικαίωμα χρήσης του εμπορικού σήματος για μια ορισμένη χρονική περίοδο. Επιπλέον, δίνεται το δικαίωμα χρήσης μίας δοκιμασμένης

τεχνογνωσίας που καλύπτει όλο το φάσμα της συνταγής της επιτυχίας του Δικαιοπάροχου, ξεκινάει από το στήσιμο της επιχείρησης και φτάνει μέχρι τις διαδικασίες για την καθημερινή επιτυχημένη και αποδοτική λειτουργία του νέου καταστήματος, καθώς και την γνωστοποίηση και προώθησή του σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος της πελατειακής βάσης- αγοράς. (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ)

Σε αντάλλαγμα για την παρεχόμενη τεχνογνωσία, ο Δικαιοδόχος συχνά καταβάλλει στον Franchisor ένα εφ' άπαξ αρχικό ποσό για να γίνει «μέλος» του Δικτύου Franchise. Το αρχικό **αυτό ποσό εγγραφής (Initial Entry Fee)** καλύπτει την παραχώρηση της άδειας χρήσης του σήματος, την υποστήριξη κατά τη φάση δημιουργίας του καταστήματος, την επιλογή και τον καθορισμό της σύστασης του αρχικού εμπορεύματος, την υποστήριξη κατά την επιλογή του καταστήματος, την μεταφορά όλης της τεχνογνωσίας σε επίπεδο πωλήσεων και εξυπηρέτησης πελατών, την αρχική γνωστοποίηση του νέου καταστήματος, την εκπαίδευση των στελεχών της νέας επιχείρησης, συμβολαιογραφικά και άλλα έξοδα.

Μετά την έναρξη λειτουργίας του καταστήματος, ο Δικαιοδόχος καλείται να συνεισφέρει πλέον **ένα πάγιο ποσοστό (δικαίωμα- royalties)** για την συνεχή υποστήριξη λειτουργίας του καταστήματός του, την συνεχή εποπτεία και εκπαίδευση του προσωπικού και την συνεχή και άμεση προμήθεια των προϊόντων που του εξασφαλίζει με συγκεκριμένους και ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους η μητρική εταιρεία. Τα δικαιώματα αυτά, που λογίζονται συνήθως επί τιμολογίων αγοράς, διατίθενται στο μεγαλύτερο μέρος τους υπέρ της πανελλαδικής διαφήμισης του δικτύου καταστημάτων και των προϊόντων του δικτύου.

Υπάρχουν οι παρακάτω τρεις βασικοί τύποι franchising :

1. Το franchising του βασικού Δικαιοδόχου (master franchising):

Ο βασικός δικαιοδόχος πρέπει να φέρει το βάρος της εύρεσης και επιλογής των franchisees για μια συγκεκριμένη περιοχή. Αφού συμπληρωθεί η διαδικασία, οι franchisees λαμβάνουν συνεχή υποστήριξη και καθοδήγηση από τον franchisor (parent franchisor). Ο βασικός δικαιοδόχος μοιράζεται την αμοιβή εισόδου (entry fee) και τη σταθερή αμοιβή (royalties) των franchisees σε εκείνη την περιοχή.

2. Το υπό-franchising (sub-franchising):

Το υπόδειγμα του υπό-δικαιοδόχου (sub-franchisee) είναι παρόμοιο με εκείνο του βασικού δικαιοδόχου, αν και ο βασικός / αρχικός δικαιοδόχος (master franchisee) δεν έχει κάποια ανάμειξη με τους franchisees στην περιοχή, αφού ο υπό-δικαιοπάροχος έχει καταβάλλει την αμοιβή για αποκλειστική ανάπτυξη της περιοχής. Οι franchisees εξαρτώνται πλήρως από τον υπό-δικαιοπάροχο για την αρχική εκπαίδευση και το ξεκίνημα της επιχείρησης, καθώς και για τη συνεχή υποστήριξη και καθοδήγηση.

3. Το franchising ανάπτυξης περιοχής (area development franchising):

Η σύμβαση ανάπτυξης περιοχής επιτρέπει στους δικαιοδόχους ανάπτυξης περιοχής είτε να αναζητήσουν ανεξάρτητους franchisees, είτε να ιδρύσουν δικά τους καταστήματα. Η σύμβαση αναφέρει ότι μόνο ένας συγκεκριμένος αριθμός καταστημάτων πρέπει να ιδρυθεί σε μία ορισμένη χρονική περίοδο. Οι δικαιοδόχοι ανάπτυξης δεν μοιράζονται τις αμοιβές που καταβάλλουν οι ανεξάρτητοι franchisees, αλλά κερδίζουν μόνο από τα δικά τους καταστήματα στην περιοχή.

3.10.2 ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ FRANCHISING- ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ- S.W.O.T ΑΝΑΛΥΣΗ

Το franchising, μετά από μία δεκαετία και πλέον που εφαρμόζεται στην Ελλάδα, έχει φτάσει σήμερα σε βαθμό ωριμότητας. Η εικόνα της αγοράς το 2003 αναδεικνύει δίκτυα franchise που έχουν αναπτυχθεί από οργανωμένες επιχειρήσεις, καταξιωμένες πλέον στην ελληνική αγορά. Παράλληλα, παρατηρούμε προσπάθειες εταιρειών, οι οποίες ξεκίνησαν πολύ αισιόδοξα, με δυναμική και αναπτύχθηκαν γρήγορα. Όμως η ελλιπής προετοιμασία, υποστήριξη χωρίς οργάνωση και άλλα συναφή προβλήματα οδήγησαν σε αποτυχίες. Επίσης, η μείωση της αγοραστικής δύναμης έχει συντελέσει ώστε να έλθουν στην επιφάνεια προβλήματα σε δίκτυα, τα οποία μέχρι πρότινος λειτουργούσαν ομαλά.

Η Μαρία Βιγλάκη στο άρθρο της «Τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του franchising στη σημερινή οικονομική πραγματικότητα. Το franchising ως ευκαιρία επένδυσης σε περιόδους οικονομικής ύφεσης. Ποια είναι τα μεγαλύτερα και συχνότερα προβλήματα του θεσμού και τι πρέπει να προσέχει ο υποψήφιος επενδυτής.», αναφέρει ότι:

«Στη σημερινή οικονομική πραγματικότητα και παρά τα προβλήματα τα οποία έχουν ανακύψει, το franchising προσφέρει σημαντικά πλεονεκτήματα στον franchisee, ο οποίος θα ενταχθεί σε κάποιο δίκτυο, αρκεί να επιλέξει το σωστό:

1. Το franchising συντελεί στην ελαχιστοποίηση του επιχειρηματικού κινδύνου. Το να ξεκινά κάποιος μόνος του μία επιχείρηση παρουσιάζει υψηλό βαθμό κινδύνου. Έρευνες από τη διεθνή αγορά αναφέρουν ότι πάνω από το

μισό των νέων επιχειρήσεων αποτυγχάνουν στα τρία μόλις έτη λειτουργίας τους. Όπως διαπιστώνεται από έρευνες που έχει πραγματοποιήσει η ICAP, η σταθερότητα των καταστημάτων franchise στην ελληνική αγορά είναι υψηλή.

2. Ο franchisee ακολουθεί ένα δοκιμασμένο πρότυπο λειτουργίας το οποίο έχει αναπτύξει επιτυχώς ο franchisor. Συνεπώς, το εμπορικό σήμα της επιχείρησης και τα προϊόντα / υπηρεσίες είναι ήδη γνωστά στο καταναλωτικό κοινό .

3. Ο franchisee απολαμβάνει όλα τα οφέλη μιας επιτυχημένης επιχείρησης (εμπορικό σήμα, τεχνογνωσία, εξασφάλιση του προϊόντος πρότυπα λειτουργίας, εκπαίδευση, διαμόρφωση καταστήματος), ενώ τα κόστη διαφήμισης και προώθησης περιορίζονται, καθώς επιμερίζονται σε όλα τα μέλη του δικτύου.

4. Ο franchisee επωφελείται από κεντρικές συμφωνίες που κλείνει ο franchisor. Κανείς από τους franchisees δεν έχει την ικανότητα λόγω μεγέθους να διαπραγματευτεί ή να κλείσει συμφωνίες ανάλογες με αυτές που κλείνει ο franchisor.

5. Ο franchisor σε αρκετές περιπτώσεις συμμετέχει στη χρηματοδότηση του franchisee, είτε με απευθείας συμφωνία, είτε μέσω συνεργαζόμενων τραπεζών.

6. Η απόδοση του απασχολούμενου κεφαλαίου μιας επιχείρησης που λειτουργεί με σύστημα franchise σε αρκετές περιπτώσεις επιτυχημένων συστημάτων υπερβαίνει σήμερα τη μέση απόδοση των εναλλακτικών τρόπων επένδυσης (προθεσμιακές καταθέσεις, αμοιβαία κεφάλαια, ομόλογα ελληνικού δημοσίου).

Ο Μαλικούρτης Π. – Κανελλόπουλος Ε. στο άρθρο τους «franchise market in Greece» , παραθέτουν τον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 1.1 FRANCHISE S.W.O.T ANALYSIS x FRANCHISOR

Strengths – Δυνατά Σημεία

1. Ταχεία Ανάπτυξη, χρησιμοποιώντας πόρους και μέσα τρίτων-συνεργατών- δικαιοδόχων.
2. Ταχεία δημιουργία brand name υψηλού awareness.
3. Διοίκηση των καταστημάτων του δικτύου από managers, οι οποίοι αφού έχουν επενδύσει οι ίδιοι, χαρακτηρίζονται από υψηλή παρακίνηση.
4. Ισχυρό κονδύλι για διαφημιστικές και προωθητικές ενέργειες, το οποίο συγκεντρώνεται από την συμμετοχή όλων.
5. Επίτευξη οικονομιών κλίμακας, όπως καλύτερες συμφωνίες με προμηθευτές και συνεργάτες.
6. Χαμηλότερο επιχειρηματικό ρίσκο για τη μητρική εταιρεία και μεγαλύτερη διασπορά του στους δικαιοδόχους.
7. Απλούστερη διοικητική οργάνωση.

Weaknesses – Αδύνατα Σημεία

1. Υστέρηση της δημιουργίας κεντρικής υποδομής σε σχέση με το μέγεθος του δικτύου, λόγω της ταχείας ανάπτυξης.
2. Δυσκολία ελέγχου του δικτύου και εμφάνιση λειτουργικών προβλημάτων λόγω της ταχείας ανάπτυξης.
3. Δυσκολία ελέγχου ή/ και ενδεχόμενοι περιορισμοί ανάπτυξης σε περιπτώσεις, όπου έχουν δοθεί area licenses ή / και έχουν συναφθεί στρατηγικές συμμαχίες, με σκοπό την αρχική ταχύτητα στην ανάπτυξη.
4. Προβλήματα και ενδοιασμοί από το δίκτυο σε περιπτώσεις όπου η μητρική εταιρεία συνεργάζεται μετοχικά με τρίτους.

Opportunities – Ευκαιρίες

1. Δημιουργία συνεργιών από την συνένωση της κοινής προσπάθειας όλων των εμπλεκόμενων.
2. Ιδανική οργάνωση για παρακολούθηση της αγοράς και αποτελεσματικού feedback πληροφοριών προς τα κέντρα αποφάσεως.
3. Ευέλικτη και ελεύθερη μορφή συνεργασίας και διοίκησης.
4. Δυνατότητα αξιοποίησης της εμπειρίας και του υφιστάμενου δικτύου για δημιουργία νέων συμπληρωματικών δικτύων ή / και τον εμπλουτισμό της γκάμας των προϊόντων και υπηρεσιών.

Threats – Απειλές

1. Πιθανότητα να εμφανιστούν αδυναμίες συμμόρφωσης με τις κεντρικές πολιτικές και κατευθύνσεις, αφού ο κάθε manager θεωρεί τον εαυτό του, και είναι, ως ανεξάρτητο επιχειρηματία, π.χ. ανομοιομορφίες στην αισθητική των καταστημάτων, κ.λ.π .

2. Πιθανότητα για «απολωλότα» μέλη του δικτύου, τα οποία ίσως πιστέψουν περισσότερο στον εαυτό τους και θελήσουν να διαφοροποιηθούν από τις κεντρικές κατευθύνσεις, αποχωρώντας από το δίκτυο.

3. Πιθανότητα να μειωθεί η αξιοπιστία και το κύρος του δικτύου από μεμονωμένες περιπτώσεις «κακών» δικαιοδόχων».

Σύμφωνα με τα παραπάνω, τα πλεονεκτήματα του θεσμού είναι συγκριτικά πολύ περισσότερα και δυνατότερα από τις ενδεχόμενες αδυναμίες του και τον καθιστούν ως τον πλέον αξιόλογο τρόπο ανάπτυξης, τον οποίο έχουν εκμεταλλευθεί οι περισσότερες αξιόλογες εταιρείες στο χώρο της λιανικής, έστω και συμπληρωματικά, όταν τα απαιτούμενα κεφάλαια για ιδιόκτητη ανάπτυξη είναι επαρκή.

3.10.3. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ FRANCHISE

1) Ποιος είναι ο στόχος του franchise ;

Ο βασικός στόχος για τον δικαιοπάροχο είναι η γρήγορη ανάπτυξη ενός δικτύου λιανικής με το όνομά του στα πλαίσια μιας αγοράς που απαιτεί επώνυμο σήμα και το κέρδος μέσω της αύξησης των πωλήσεων λιανικής και των royalties. Από την άλλη πλευρά, ο στόχος του δικαιοδόχου είναι να ενταχθεί κάτω από μια επιχειρηματική ομπρέλα, η οποία θα του προσφέρει την

απαραίτητη τεχνογνωσία και υποστήριξη για να ξεκινήσει, αλλά και στη συνέχεια θα τον ενισχύσει τόσο συμβουλευτικά και διαφημιστικά, όσο και με ορθά επιλεγμένα και κοστολογημένα εμπορεύματα.

Καθώς, η αγορά στρέφεται συνέχεια προς τις επώνυμες αλυσίδες, μια μεμονωμένη no name επιχειρηματική δραστηριότητα, η οποία δεν υποστηρίζεται διαφημιστικά και δεν έχει την ισχύ, λόγω μεγέθους, να πετύχει οικονομικές συμφωνίες με προμηθευτές δεν συγκεντρώνει τα απαραίτητα στοιχεία της επιτυχίας.

2) Ποια είναι τα σημαντικότερα κριτήρια για την επιλογή ενός επιτυχημένου συστήματος franchise ;

1. Ο franchisee θα πρέπει να αναζητήσει franchisors που επεκτείνονται ραγδαία. Αφού η ανάπτυξη του συστήματος είναι σημαντική για την καθιέρωση της εικόνας και φήμης του νέου franchisor, ένα αργά αναπτυσσόμενο σύστημα franchise μπορεί να μην είναι ικανό να προωθήσει την απαιτούμενη ανταγωνιστικότητα από απόψεως κόστους. Ο ρυθμός ανάπτυξης του συστήματος θα πρέπει να μετρηθεί σε σχέση με τον μέσο ρυθμό ανάπτυξης του κλάδου. Διαιρώντας το ρυθμό ανάπτυξης ενός συστήματος με τον μέσο ρυθμό ανάπτυξης του κλάδου, ένας μελλοντικός franchisee μπορεί να αναγνωρίσει τα ταχέως αναπτυσσόμενα συστήματα.

2. Ο franchisee δεν πρέπει να αναζητήσει ένα σύστημα franchise με πάρα πολλές υποστηρικτικές υπηρεσίες, όπως χρηματοδοτική μίσθωση, βοήθεια στην επιλογή του τόπου εγκατάστασης, αρχική βοήθεια στην επιλογή του τόπου εγκατάστασης, αρχική βοήθεια στην ίδρυση των καταστημάτων, εκπαίδευση στο κατάστημα, καθώς και βοήθεια στην ανάπτυξη των επιχειρηματικών

δραστηριοτήτων. Αυτές οι υποστηρικτικές υπηρεσίες είναι πολυδάπανες για τους νέους franchisors, διότι είναι εντάσεως εργασίας. Οι νέοι franchisors λειτουργούν καλύτερα όταν αυτοί αφιερώνουν το σπάνιο επιχειρηματικό ταλέντο τους στην ανάπτυξη του συστήματος franchise και όχι στην παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών.

3. Ο franchisee πρέπει να αναζητήσει νέους franchisors που αναπτύσσουν ισχυρές επωνυμίες. Συστήματα που διαθέτουν ένα μεγάλο αριθμό σημείων πώλησης σε σχέση με τον όρο του κλάδου είναι πιθανότερο να αναπτύξουν ισχυρές επωνυμίες. Επομένως, οι μελλοντικοί franchisees πρέπει να θεωρήσουν το μέγεθος του όλου συστήματος ως ένα θετικό στοιχείο, όταν αποφασίσουν να επενδύσουν.

4. Ο franchisee θα πρέπει να είναι προσεκτικός στην περίπτωση που οι νέοι franchisors προσφέρουν σύστημα franchise «βασικού διαδόχου» (master franchising). Το σύστημα franchise «βασικού διαδόχου» επιταχύνει μεν την ανάπτυξη ενός νέου συστήματος, αυξάνει, όμως την πιθανότητα αποτυχίας του συστήματος.

3) Ποιοι παράγοντες καθορίζουν την πιθανότητα επιβίωσης ενός συστήματος franchise ;

1. Γρήγορη ανάπτυξη, που σημαίνει ότι το νέο σύστημα franchise θα εξασφαλίσει την απαιτούμενη αποδοτικότητα για την προώθηση της επωνυμίας όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα σε σύγκριση με ήδη καθιερωμένες επωνυμίες.

2. Κατανομή της τοπικής διοικητικής δραστηριότητας στους franchisees και εξασφάλιση του ελάχιστου επιπέδου υποστηρικτικών υπηρεσιών, ώστε να επιταχυνθεί ο ρυθμός ανάπτυξης.

3. Απόδειξη της εμπιστοσύνης και της υψηλής ποιότητας των λειτουργικών συστημάτων, καθώς και άλλων άυλων περιουσιακών στοιχείων μέσω αξιόπιστων δεσμεύσεων, κάτι που προσελκύει μελλοντικούς franchisees παρ' όλη τη χαμηλή υποστήριξη.

4) Ποιες είναι οι βασικές οικονομικές σχέσεις μεταξύ franchisor και franchisee ;

Entry Fees: Ένα σταθερό αρχικό ποσό εγγραφής το οποίο αφορά την χρησιμοποίηση του ονόματος, την αποκλειστικότητα της περιοχής και τη μεταφορά της τεχνογνωσίας του δικαιοπάροχου προς τον δικαιοδόχο.

Advertising Fees: Ποσοστό επί των πωλήσεων (συνήθως) ή των αγορών που κάνει το κατάστημα, το οποίο προορίζεται για την διαφημιστική καμπάνια της αλυσίδας. Κυμαίνεται από 0% έως 7%.

Royalties: Ποσοστό επί των πωλήσεων και σπανίως επί των αγορών του καταστήματος, το οποίο καλύπτει τα έξοδα του δικαιοπάροχου και συνδυάζεται με τις υποστηρικτικές υπηρεσίες που παρέχει στο κατάστημα.

Κόστος Πωλήσεων: Αφορά τις πληρωμές των εμπορευμάτων που αγοράζει ο δικαιοδόχος. Συνήθως η πρώτη παραγγελία ξεχρεώνεται με πιο ελκυστικό διακανονισμό.

5) Είναι το franchise κατάλληλο για κάθε επιχείρηση;

Φυσικά το franchise δεν είναι πανάκεια. Εάν δεν υπάρχει προϊόν και ουσιαστική διαφοροποίηση, εάν δεν υπάρχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, καθώς και δέσμευση της μητρικής εταιρείας, το franchise είναι η πλέον ακατάλληλη μέθοδος ανάπτυξης, η οποία μπορεί να συμπαρασύρει και πολλούς άλλους. Ένα franchise concept προκειμένου να χαρακτηριστεί κατάλληλο πρέπει να διακρίνεται, επιπλέον, από διαχρονικότητα, ικανότητα βελτίωσης και ανάπτυξης, οικονομική ευρωστία για τους franchisees, αντοχή σε περιόδους ύφεσης, τριετή απόσβεση (max), παραγωγική δυνατότητα ή δυνατότητα τροφοδοσίας.

6) Το franchising είναι πραγματικά risk-free;

Όπως κάθε εμπορική δραστηριότητα, έτσι και μία συνεργασία υπό την "ομπρέλα", το σήμα και το όνομα μιας μεγάλης εταιρείας, με αποδεδειγμένη τεχνογνωσία και πείρα, ενέχει τους επιχειρηματικούς της κινδύνους. Θα ήταν ουτοπικό να μιλάμε για risk-free operations. Κάτι τέτοιο δεν υπάρχει, αφού και στη δικαιοχρηση, παράγοντες όπως η σωστή τοποθεσία της επιχειρηματικής στέγης, η σωστή στελέχωση, ο βαθμός εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού, αλλά και η προσωπικότητα και η επιχειρηματική ικανότητα του δικαιούχου παίζουν πολλές φορές ένα σημαντικό ρόλο. Ο δικαιούχος προσπαθεί και αυτός από την πλευρά του να διασφαλιστεί έναντι κάθε αποτυχίας.

[Πληροφορίες: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ FRANCHISE ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
http://www.franchise.gr/?show=infobase/bus_index.htm](http://www.franchise.gr/?show=infobase/bus_index.htm)

3.11. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΑΓΓΕΛΟΙ (BUSINESS ANGELS)

Με τον όρο **Επιχειρηματικοί Άγγελοι** εννοούμε ιδιώτες επενδυτές οι οποίοι επενδύουν χρήματα και διαθέτουν χρόνο, εμπειρία και τεχνογνωσία σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις που παρουσιάζουν προοπτικές ανάπτυξης. Γενικά, τα άτομα αυτά έχουν μεγάλη εμπειρία σε θέματα που σχετίζονται με την διοίκηση και την οργάνωση επιχειρήσεων, την ορθολογική διαχείριση επιχειρησιακών πόρων, καθώς και το marketing. Οι επιχειρηματικοί άγγελοι, συνήθως, είναι μέτοχοι ή ιδιοκτήτες επιχειρήσεων, διευθυντικά στελέχη εταιριών, senior managers ή σύμβουλοι επιχειρηματικού σχεδιασμού, αλλά και συνταξιούχοι πρώην σύμβουλοι επιχειρήσεων. («ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ» ΑΓΑΠΗΤΟΥ ΧΡΥΣΑ)

Ο ρόλος τους στην επιχείρηση με την οποία συνεργάζονται είναι διπλός: από τη μια είναι επενδυτές που επενδύουν τα κεφάλαιά τους, και από την άλλη έχουν ενεργό ρόλο στην επιχείρηση αυτή είτε μετέχοντας στο διοικητικό συμβούλιο παρέχοντας ανεπίσημα συμβουλευτικές υπηρεσίες είτε, σε ορισμένες περιπτώσεις, δουλεύοντας σε αυτήν υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης. Ως εκ τούτου, το κίνητρο ενός επιχειρηματικού αγγέλου μπορεί να ξεκινά από την απλή αποκόμιση οικονομικού οφέλους και να φτάνει στην προσφορά στο κοινωνικό σύνολο ή την τοπική κοινωνία στην οποία διαμένουν.

Οι Επιχειρηματικοί Άγγελοι χρηματοδοτούν το αρχικό στάδιο της έναρξης και παίρνουν ως αντάλλαγμα κάποιο μετοχικό ποσοστό, ανάλογα με τα ποσά που διαθέτουν και το ρίσκο που αναλαμβάνουν. Όταν η επιχείρηση αναπτυχθεί αρκετά ο «ανεπίσημος επενδυτής» αποχωρεί εξαργυρώνοντας την συμμετοχή του πουλώντας το μερίδιό του σε άλλον επενδυτή (ιδιώτη ή επενδυτή) ή στην ίδια εταιρεία.

Σύμφωνα μια μελέτη που πραγματοποιήθηκε στις ΗΠΑ, οι επιχειρηματικοί άγγελοι χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες:

* **Guardian Angels:** Συνήθως είναι οι άγγελοι που στο παρελθόν ήταν επιτυχημένοι επιχειρηματίες στον ίδιο τομέα με την επιχείρηση στην οποία επενδύουν. Έτσι, προσφέρουν παράλληλα με την επιχειρηματική τους εμπειρία και τις εξειδικευμένες τους γνώσεις σε θέματα που αφορούν στον τομέα που δραστηριοποιείται η επιχείρηση.

* **Entrepreneur Angels:** Είναι αυτοί που διαθέτουν εμπειρία στο ξεκίνημα και τη διοίκηση μιας επιχείρησης και προσφέρουν τις επιχειρηματικές τους γνώσεις στο νέο επιχειρηματία, αλλά προέρχονται από διαφορετικό τομέα απ' αυτόν που δραστηριοποιείται η επιχείρηση που επενδύουν.

* **Operational Angels:** Είναι αυτοί που δεν ήταν επιχειρηματίες οι ίδιοι, αλλά υπηρέτησαν ως υψηλά στελέχη σε μεγάλες επιχειρήσεις. Έτσι, μεταφέρουν γνώσεις και εμπειρία στον τομέα που δραστηριοποιείται η επιχείρηση, αλλά συνήθως στερούνται μεγάλης επιχειρηματικής εμπειρίας.

* **Financial Angels:** Είναι αυτοί που επενδύουν σε μια επιχείρηση με μόνο σκοπό το οικονομικό όφελος.

Η κατηγοριοποίηση αυτή αναφέρεται στα προσωπικά και επαγγελματικά προσόντα που διαθέτουν οι επιχειρηματικοί άγγελοι και στους τομείς που μπορούν να βοηθήσουν την επιχείρηση στην οποία επενδύουν. (Κ.Ε.Τ.Α. http://62.103.39.56:8080/keta_kemak/articles/article.jsp?context=103&categoryid=2168&articleid=2893)

Στην Ελλάδα αυτός ο τρόπος χρηματοδότησης δεν είναι ιδιαίτερα διαδεδομένος, ωστόσο πρόσφατα ανακοινώθηκε ότι ο EOMMEX (Ελληνικός Οργανισμός Μικρών-Μεσαίων Επιχειρήσεων & Χειροτεχνίας) σε συνεργασία με τα ΚΕΤΑ (Κέντρο Επιχειρηματικής Τεχνολογικής Ανάπτυξης) Αττικής προτίθεται να καθιερώσει τον θεσμό των «Business Angels (BA)», στα πλαίσια της προσπάθειας για προώθηση και ανάπτυξη των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.

Τα **πλεονεκτήματα** της χρηματοδότησης αυτής είναι πολλαπλά. Αρχικά βελτιώνεται αυτόματα την κατάσταση των ισολογισμών της εταιρείας, αυτό σημαίνει ότι η πρόσβαση πλέον στην τραπεζική αγορά γίνεται ευκολότερη και φτηνότερη. Οι συμμετέχοντες εκπρόσωποι από τα Κεφαλαία Επιχειρηματικών Συμμετοχών διαθέτουν εμπειρία, γνώση και εποπτική εικόνα της αγοράς συνολικά. Έτσι έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν επιχειρηματικές συμβουλές για την καλύτερη ανάπτυξη της εταιρείας, για την αναδιάρθρωση της στρατηγικής της και της προώθησης πωλήσεων. Επίσης, βοηθούν σημαντικά την εταιρεία στη διαδικασία εξεύρεσης κατάλληλου στελεχιακού δυναμικού.

Το μοναδικό **μειονέκτημα** αυτής μορφής χρηματοδότησης είναι η πώληση ενός τμήματος της επιχείρησης στο Κεφαλαίο Επιχειρηματικών Συμμετοχών.

Διευθύνσεις στο διαδίκτυο

Κέντρο Επιχειρηματικής & Τεχνολογικής Ανάπτυξης Αττικής
http://www.keta-attiki.gr/corpsite/display/dsp_Entity.asp?en_id=110

Σύνδεσμος Επιχειρηματικών Αγγέλων Ελλάδας
<http://www.greban.gr/content/view/31/45/>

Ελληνικός Οργανισμός Μικρών- Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας
<http://www.eommex.gr/>

MENTORING A.E. <http://www.mentoring-greece.eu/>

European Business Angels Network <http://www.mentoring-greece.eu/>

MME και Χρηματοδότηση (Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τις MME, 2003):

Η έκθεση του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τις MME παρέχει μια επισκόπηση της τρέχουσας κατάστασης στον κλάδο των MME, με στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό, το μέγεθος και την παραγωγή των επιχειρήσεων.

Επίσης, εξετάζει μια σειρά σημαντικών ζητημάτων για τις MME, όπως η δομή των χρηματοδοτικών φορέων και οι μορφές χρηματοδότησης.

http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/analysis/doc/smes_observatory_2003_report2_en.pdf

3.12. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΜΟΚΟΙΤΙΔΕΣ(Business Incubators)- ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΡΚΑ (Technology Parks)

Επιχειρηματική Θερμοκοιτίδα είναι μια εταιρεία η οποία παρέχει σε νέο-ιδρυόμενες και με προοπτικές γρήγορης ανάπτυξης εταιρείες χρηματοδότηση (σε μικρότερη έκταση από την αντίστοιχη που προσφέρουν οι εταιρείες Venture Capital), χώρους και εξοπλισμό (όπως κτιριακές εγκαταστάσεις, έπιπλα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, τηλεφωνικές συσκευές, πρόσβαση στο internet, κ.λ.π), υπηρεσίες γραμματειακής υποστήριξης, συμβουλευτικές υπηρεσίες και υποστήριξη (όπως σε θέματα φοροτεχνικά, λογιστικά, νομικά, πληροφορικής, εξεύρεσης προσωπικού, κ.λ.π), αλλά και ένα δίκτυο επαφών με πελάτες και προμηθευτές. Ως αντάλλαγμα η Επιχειρηματική Θερμοκοιτίδα παίρνει ένα ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου και / ή (σπανιότερα) πληρωμές από την νέο ιδρυόμενη εταιρεία. (<http://ikaros.teipir.gr>)

Η Θερμοκοιτίδα επενδύει τα επιχειρηματικά της κεφάλαια σε επιχειρήσεις που ανήκουν, κατά προτίμηση, στους κλάδους πληροφορικής, βιοτεχνολογίας, τηλεπικοινωνίας, ιατρικής-φαρμάκων, ενέργειας-περιβάλλοντος αλλά και σε οποιονδήποτε άλλο κλάδο εφ' όσον κατατεθεί σχετική ενδιαφέρουσα πρόταση που καλύπτει τα κριτήρια εισόδου. Η χρονική διάρκεια της επένδυσης του incubator κυμαίνεται μεταξύ 6-18 μηνών και το ύψος της επένδυσης μεταξύ 100.000-300.000 ευρώ. (<http://ikaros.teipir.gr>)

Τα κριτήρια χρηματοδότησης σε μια εταιρεία είναι τα εξής :

- Επένδυση σε εταιρείες με προηγμένη επιχειρηματική κουλτούρα.
- Επένδυση σε εταιρείες με τις οποίες μπορούν να δημιουργηθούν σημαντικές πρακτικές συνέργειες.

- Επένδυση σε νεοσύστατες επιχειρήσεις, περίπτωση που απαιτεί βέβαια πολύ περισσότερα από οικονομικούς πόρους για να εξασφαλίσει την επιτυχία, όπως την στενή και ομαλή σχέση με την διοίκηση της Θερμοκοιτίδας με την παροχή από την πλευρά της μιας σειράς υπηρεσιών αυξημένης υπεραξίας. Εξάιρεση είναι δυνατόν να αποτελέσουν εταιρείες οι οποίες, μπορεί μεν να μην είναι νεοσύστατες, πληρούν όμως όλες τις προϋποθέσεις εισόδου, δημιουργούν καινοτόμα προϊόντα με ενσωματωμένη τεχνολογία και έχουν πολύ ανεπτυγμένες τις διαδικασίες έρευνας και ανάπτυξης.

- Επένδυση σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε αγορές με βάθος.

Εκτός από τις ανεξάρτητες Επιχειρηματικές Θερμοκοιτίδες ορισμένες βρίσκονται υπό την φιλοξενία Τεχνολογικών Πάρκων. Τα **Τεχνολογικά Πάρκα** δημιουργούνται από φορείς (δήμους, επαγγελματικές ή/ και επιστημονικές ενώσεις, κ.λ.π.) με σκοπό να προωθήσουν συγκεκριμένα συμφέροντα μέσω της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων (π.χ., ανάπτυξη συγκεκριμένων τεχνολογιών, μείωση ανεργίας σε συγκεκριμένη περιοχή, κ.λ.π.). Στην Ελλάδα υπάρχουν το Τεχνολογικό Πάρκο Λαυρίου, Θεσσαλονίκης, Κρήτης, Θεσσαλίας, Πάτρας, Ηπείρου και είναι υπό εξέλιξη το Τεχνολογικό Πάρκο «Ακρόπολις» στην Αθήνα.

Το Τεχνολογικό Πάρκο έχει σαν κύριο στόχο την δημιουργία ενός περιβάλλοντος το οποίο να επιτρέπει την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, είτε με την δημιουργία νέων δυναμικών επιχειρήσεων, είτε με την παροχή των κατάλληλων υπηρεσιών σε υπάρχουσες επιχειρήσεις, έτσι ώστε να αναπτύξουν νέα προϊόντα ή υπηρεσίες. («ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ» ΑΓΑΠΗΤΟΥ ΧΡΥΣΑ)

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι δύο ειδών :

- Υπηρεσίες Υποστήριξης, οι οποίες επιτρέπουν την απρόσκοπτη λειτουργία της επιχείρησης εξασφαλίζοντας τις κυριότερες λειτουργικές ανάγκες της.
- Υπηρεσίες Ανάπτυξης, οι οποίες βοηθούν την επιχείρηση να αναπτυχθεί με σημαντικά υψηλούς ρυθμούς.

Υπηρεσίες Υποστήριξης

Οι υπηρεσίες υποστήριξης εξασφαλίζουν ομαλή λειτουργία της φιλοξενούμενης επιχείρησης, ώστε η διοίκησή της να μπορεί απερίσπαστη να συγκεντρώσει τις δυνάμεις στον κυρίως στόχο της, που είναι η προώθηση των νέων προϊόντων ή υπηρεσιών της, στην αγορά.

Οι υπηρεσίες υποστήριξης περιλαμβάνουν :

- Παραχώρηση χώρων γραφείων, εργαστηρίων ή βιομηχανικών χώρων, με ιδιαίτερα χαμηλό τίμημα.
- Τήρηση βιβλίων και υπηρεσίες λογιστηρίου
- Υποδοχή, τηλεφωνικό κέντρο και γραμματειακή υποστήριξη
- Χρήση αίθουσας συσκέψεων
- Χρήση συνεδριακού χώρου
- Χρήση οπτικοακουστικών μέσων
- Φωτοτυπικό, fax, υπηρεσίες ταχυδρομείου και courier
- Υποδομή πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών

- Υπηρεσίες Πληροφόρησης
- Μικρό εστιατόριο

Υπηρεσίες Ανάπτυξης

Οι υπηρεσίες ανάπτυξης, προσφέρουν στη νέα επιχείρηση υποστήριξη, από ανθρώπους με εμπειρία, διευκολύνουν το στρατηγικό σχεδιασμό της και εξασφαλίζουν πόρους, που είναι αναγκαίοι για την περαιτέρω εξέλιξή της ήτοι :

- Προσφέρουν στο προσωπικό των θερμοκοιτίδων ένα μηχανισμό συνεχούς διάγνωσης και ικανοποίησης των αναγκών των πελατών.
- Επιτρέπουν την έγκαιρη εύρεση των απαραίτητων πόρων.
- Παρέχουν υποστήριξη και επιτήρηση οι οποίες είναι αναγκαίες για να εξασφαλιστεί ότι κάθε πόρος αξιοποιείται με το μεγαλύτερο δυνατό όφελος.

Οι Υπηρεσίες Ανάπτυξης περιλαμβάνουν επίσης :

- Την ολοκλήρωση ή βελτίωση του Επιχειρηματικού Σχεδίου
- Την Ανάπτυξη του Προϊόντος ή της Υπηρεσίας
- Την Ανάλυση της Αγοράς
- Την Οργάνωση της επιχείρησης
- Τον Οικονομικό Προγραμματισμό της επιχείρησης
- Την εύρεση του κατάλληλου χρηματοδοτικού σχήματος
- Την παροχή Συμβουλευτικών, Νομικών Υπηρεσιών και την Κατοχύρωση Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας
- Τις Δημόσιες Σχέσεις και την Προβολή της επιχείρησης.

Διευθύνσεις στο διαδίκτυο

i-Cube S.A. Αθήνα www.i-cube.gr

Innovative Ventures SA i-Ven Αθήνα www.iven.gr

Θέρμη ΑΕ Θεσσαλονίκη www.thermokoitida.gr

Θερμοκοιτίδα Θεσσαλονίκης Θεσσαλονίκη www.thestep.gr

Xtend B2B Αθήνα www.xtendb2b.com

Θερμοκοιτίδα Νέων Επιχειρήσεων Χανίων Χανιά www.incubator-chania.gr

Τεχνολογικό πάρκο Ηρακλείου Ηράκλειο www.stepc.gr

Ο ελληνικός κόμβος πληροφόρησης για έρευνα και καινοτομία (CORDIS):
<http://cordis.europa.eu/greece/el>

Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας Α.Ε. (TANEO): <http://www.taneo.gr>

Τεχνολογικό Παρκο Θεσσαλονίκης: www.techpath.gr

Επιστημονικό Πάρκο Πατρών (ΕΠΠ): <http://www2.psp.org.gr>

Επιστημονικό & Τεχνολογικό Πάρκο Κρήτης: <http://www.stepc.gr>

Τεχνολογικό Πάρκο Θεσσαλίας: www.tepathe.gr

Επιστημονικό Τεχνολογικό Πάρκο Ηπείρου: www.step-epirus.gr

Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου: www.ltp.ntua.gr

INTERREG IIC WEB site <http://www.interreg3c.net>

Official website of DG Regional Policy <http://europa.eu.int/inforegio>

3.13. ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΧΡΕΩΝ (SWAPS)

Εννοιολογικά, **swap**, σύμφωνα με το e-ΛΕΞΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΟΡΩΝ, είναι το χρηματοοικονομικό παράγωγο το οποίο είναι διαπραγματεύσιμο εκτός οργανωμένης χρηματιστηριακής αγοράς (over the counter) και αποτελεί μια συναλλαγή που πραγματοποιείται ανάμεσα σε δύο μέρη βάσει της οποίας επιτυγχάνεται συμφωνία ανταλλαγής προκαθορισμένων σειρών πληρωμών σε μελλοντικές ημερομηνίες μέσα στο χρόνο.

Η ανταλλαγή χρεών αποτελεί ένα νέο χρηματοδοτικό μέσο. Σκοπός του είναι η αντιμετώπιση του κινδύνου που συνδέεται με τη μεταβολή των ισοτιμιών των νομισμάτων και των επιτοκίων και η πρόσβαση σε μερικές κεφαλαιαγορές με χαμηλότερο κόστος. Μπορούν λοιπόν να διαχωριστούν κατ' αρχήν τα swaps σε δύο κατηγορίες: swaps επιτοκίου (ανταλλαγή χρεών στο ίδιο νόμισμα, το ένα χρέος σε σταθερό επιτόκιο και το άλλο σε μεταβλητό) και swaps συναλλάγματος (ανταλλαγή χρεών σε διαφορετικά νομίσματα). Υπάρχουν βεβαίως και άλλοι τύποι swaps, όπως ανταλλαγή στοιχείων ενεργητικού. Η πλέον διαδεδομένη μορφή είναι τα swaps επιτοκίου, με κύκλο εργασιών πολλαπλάσιο έναντι των swaps συναλλάγματος.

3.14. ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

Αντίθετα με την προηγούμενη μορφή χρηματοδότησης που συχνά εκφράζεται σε είδος, οι **προκαταβολές πελατών** αποτελούν χρηματοδότηση πάντοτε σε χρήμα.

Η χρηματοδότηση μέσω προκαταβολών πελατών συνίστανται στην καταβολή ενός ποσοστού της αξίας των αγοραζόμενων αγαθών εκ μέρους των πελατών. Η καταβολή αυτή, πραγματοποιείται ταυτόχρονα με την παραγγελία ή λίγο μετά και όχι με την, έστω και τμηματική, παράδοση των εμπορευμάτων ή υπηρεσιών.

3.15. ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ

Η χρηματοδότηση μέσω πιστώσεων των προμηθευτών είναι ένας αρκετά διαδεδομένος και συνηθισμένος τρόπος χρηματοδότησης μιας επιχείρησης. Παρατηρούμε, δε, ότι εμφανίζεται με δύο μορφές : Τη χρηματοδότηση σε είδος και σε χρήμα. Εννοείται ότι η χρηματοδότηση σε είδος αφορά πρώτες ύλες ή εμπορεύματα που παράγονται ή διατίθενται από τους προμηθευτές.

Γενεσιουργός αιτία για την εμφάνιση μιας τέτοιας ανάγκης, είναι η θέση στην αγορά της προμηθεύουσας επιχείρησης ή των προϊόντων της. Αν στην αγορά ο ανταγωνισμός είναι οξύμενος και προσφέρονται πολύ χαμηλές τιμές πώλησης των εμπορευμάτων, η χρηματοδότηση είναι ένα μέσο προώθησης των πωλήσεων και αντιμετώπισης του ανταγωνισμού.

Οι πιστώσεις από τους προμηθευτές ακολουθούν το γενικό κανόνα του υπολογισμού της πιστοληπτικής ικανότητας, ο οποίος συσχετίζει το χρόνο λειτουργίας μίας επιχείρησης με τις πληροφορίες σχετικά με τη συμπεριφορά του επιχειρηματία. Η συνεκτίμηση είναι ποιοτικού και όχι ποσοτικού χαρακτήρα (για παράδειγμα, όσα περισσότερα χρόνια λειτουργεί μία επιχείρηση, τόσο μικρότερη είναι η πιθανότητα να καθυστερήσει ή και να αρνηθεί την πληρωμή των αγαθών ή και υπηρεσιών που έχει παραλάβει). Σημαντικό ρόλο για την πώληση με πίστωση, παίζει και η εικόνα που θα σχηματίσει ο προμηθευτής, σχετικά με τις προθέσεις και την ικανότητα του πελάτη να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Αναπτυξιακός Νόμος

ΝΟΜΟΣ 3299/2004

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ ΣΤΟ ΦΕΚ 261 / ΤΕΥΧΟΣ Α' / 23-12-2004

ΚΙΝΗΤΡΑ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ

Για τον νέο αναπτυξιακό νόμο 3299/2004 θα ισχύσουν νέα έντυπα και υποδείγματα καθώς και νέες υπουργικές αποφάσεις.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>Άρθρο 1</u>	<u>Σκοπός και είδη παρεχομένων ενισχύσεων</u>
<u>Άρθρο 2</u>	<u>Διαίρεση της Επικράτειας - Περιοχές εφαρμογής των ενισχύσεων</u>
<u>Άρθρο 3</u>	<u>Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια</u>
<u>Άρθρο 4</u>	<u>Παρεχόμενες ενισχύσεις</u>
<u>Άρθρο 5</u>	<u>Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για τη χορήγηση των ενισχύσεων</u>
<u>Άρθρο 6</u>	<u>Κριτήρια υπαγωγής στο καθεστώς των ενισχύσεων</u>
<u>Άρθρο 7</u>	<u>Αρμοδιότητες και διαδικασίες εφαρμογής των ενισχύσεων</u>
<u>Άρθρο 8</u>	<u>Καταβολή των ενισχύσεων</u>
<u>Άρθρο 9</u>	<u>Ειδικά καθεστώτα</u>
<u>Άρθρο 10</u>	<u>Υποχρεώσεις ενισχυόμενων επιχειρήσεων - Συνέπειες μη τήρησης – Κυρώσεις</u>
<u>Άρθρο 11</u>	<u>Επιτροπή απλοποίησης διαδικασιών Ιδιωτικών Επενδύσεων</u>
<u>Άρθρο 12</u>	<u>Μεταβατικές και τελικές διατάξεις</u>
<u>Άρθρο 13</u>	<u>Έναρξη Ισχύος</u>

Άρθρο 1

Σκοπός και είδη παρεχομένων ενισχύσεων

Με σκοπό την ενδυνάμωση της ισόρροπης ανάπτυξης, την αύξηση της απασχόλησης, την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, την προώθηση της τεχνολογικής αλλαγής και της καινοτομίας, την προστασία του περιβάλλοντος, την εξοικονόμηση ενέργειας και την επίτευξη της περιφερειακής σύγκλισης παρέχονται σε επενδυτικά σχέδια τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

1. Στα υπαγόμενα στις διατάξεις του παρόντος νόμου επενδυτικά σχέδια παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

(α) Επιχορήγηση που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου.

(β) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

(γ) Φορολογική απαλλαγή ύψους μέχρι ενός ποσοστού ή του συνόλου της αξίας της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση. Η ενίσχυση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος μη διανεμόμενων κερδών από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού.

(δ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης από το επενδυτικό σχέδιο απασχόλησης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο, για μια διετία, τμήματος του μισθολογικού κόστους των δημιουργούμενων, εντός της πρώτης τριετίας από την ολοκλήρωσή του επενδυτικού σχεδίου, θέσεων απασχόλησης.

2. Τα ανωτέρω είδη ενισχύσεων, παρέχονται εναλλακτικά ως εξής:

(α) Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης

(β) Φορολογική απαλλαγή

(γ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

3. Στα ειδικά καθεστάτα που προβλέπονται στο άρθρο 9 μπορεί να γίνει συνδυασμός περισσότερων ενισχύσεων.

Ως επενδυτικά σχέδια στα πλαίσια του παρόντος νόμου θεωρούνται οι επενδύσεις, τα επιχειρηματικά σχέδια και τα προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Άρθρο 2

Διαίρεση της Επικράτειας - Περιοχές εφαρμογής των ενισχύσεων

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, η Επικράτεια κατανέμεται σε τέσσερις (4) περιοχές ως εξής:

- **ΠΕΡΙΟΧΗ Δ'**: Περιλαμβάνει τους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου, τις Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ) όπως καθορίζονται στο άρθρο 1 του Ν.2545/1997 (ΦΕΚ 254/Α/1997), της Διοικητικής Περιφέρειας Ηπείρου, τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 1991, τα νησιά της Διοικητικής Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, τη νήσο Θάσο, το Νομό Δωδεκανήσου, πλην της περιοχής που καθορίζεται από την υπουργική απόφαση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου της πόλης της Ρόδου, και την παραμεθόρια ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της Επικράτειας σε απόσταση 20 χλμ. από τα σύνορα, στην οποία εντάσσονται και οι δήμοι ή οι κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη αυτή.

Η περιοχή Δ' διαιρείται στις υποπεριοχές Δ1, Δ2 και Δ3 ως εξής:

Δ1: Περιλαμβάνει την παραμεθόριο ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας σε απόσταση 20 χλμ από τα σύνορα, στην οποία εντάσσονται και οι δήμοι ή οι κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από την ζώνη αυτή, το Νομό Δωδεκανήσου πλην της περιοχής που καθορίζεται από την Υπουργική απόφαση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου της πόλης Ρόδου, τα νησιά της Διοικητικής Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ιονίων Νήσων, Στερεάς Ελλάδος, Αττικής, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 1991.

Δ2: Περιλαμβάνει την παραμεθόριο ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της Ανατολικής Μακεδονίας και Ηπείρου σε απόσταση 20 χλμ από τα σύνορα στην οποία εντάσσονται και οι δήμοι και οι Κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη αυτή, τις Β.Ε.ΠΕ της Διοικητικής Περιφέρειας Ηπείρου, τα νησιά της Διοικητικής Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, τη νήσο Θάσο, και τα νησιά της Ανατολικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, και Πελοποννήσου με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 1991

Δ3: Περιλαμβάνει τους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου.

- **ΠΕΡΙΟΧΗ Γ'**: Περιλαμβάνει τη Ζώνη Λαυρεωτικής του Νομού Αττικής, όπως αυτή καθορίστηκε με την 37349/5.11.1991 (ΦΕΚ Β'950) κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Εθνικής Οικονομίας και Εσωτερικών καθώς και τις περιφέρειες,

τους νομούς ή τα τμήματα νομών της Επικράτειας που δεν εντάσσονται στις περιοχές Δ', Β' και Α'.

- **ΠΕΡΙΟΧΗ Β'**: Περιλαμβάνει τις Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ)., την Επαρχία Λαγκαδά και το τμήμα δυτικά του ποταμού Αξιού του Νομού Θεσσαλονίκης και την επαρχία Τροιζηνίας του Νομού Αττικής.
- **ΠΕΡΙΟΧΗ Α'**: Περιλαμβάνει τους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης, πλην των τμημάτων τους που εντάσσονται στις λοιπές περιοχές.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών η ισχύς της οποίας διαρκεί δύο (2) έτη από την έκδοσή της, καθορίζονται τα κράτη της αλλοδαπής και οι συγκεκριμένες περιοχές αυτών, για τις οποίες έχει εφαρμογή η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 3, με την οποία προβλέπεται η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ορισμένα επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται στα κράτη αυτά.

Με όμοιες αποφάσεις είναι δυνατόν να καθορίζονται, κατά παρέκκλιση των λοιπών διατάξεων του παρόντος:

- (α) Ο χρόνος υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής.
- (β) Τα κριτήρια βαθμολόγησης.
- (γ) Η διαδικασία και τα όργανα ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων.
- (δ) Ο τρόπος καταβολής των ενισχύσεων.
- (ε) Η προθεσμία ολοκλήρωσης.

Άρθρο 3

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Στο καθεστώς των ενισχύσεων του νόμου αυτού υπάγονται τα ακόλουθα επενδυτικά σχέδια, όπως αυτά προσδιορίζονται για κάθε τομέα οικονομικής δραστηριότητας, τα οποία κατανέμονται σε πέντε (5) κατηγορίες προκειμένου να οριστούν οι παρεχόμενες ενισχύσεις.

(α) Επενδυτικά σχέδια στον πρωτογενή τομέα:

(i) Επενδυτικά σχέδια εξόρυξης και θραύσης βιομηχανικών ορυκτών και αδρανών υλικών - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1**.

(ii) Επενδυτικά σχέδια σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας και συγκομιδής αγροτικών προϊόντων τα οποία πραγματοποιούνται από αγροτικούς ή αγροτοβιομηχανικούς συνεταιρισμούς, καθώς και ομάδες παραγωγών ή ενώσεις ομάδων παραγωγών, οι οποίες έχουν συσταθεί σύμφωνα με την Κοινοτική

νομοθεσία, όπως αυτά ορίζονται με την κοινή Υπουργική απόφαση της παρ. 2(α) του παρόντος άρθρου - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(iii) Επενδυτικά σχέδια τυποποίησης, συσκευασίας ή συντήρησης γεωργικών ή κτηνοτροφικών προϊόντων ή προϊόντων αλιείας και ιχθυοτροφίας μη προερχόμενα από μεταποιητική δραστηριότητα, όπως αυτά ορίζονται με την κοινή Υπουργική απόφαση της παρ. 2(α) του παρόντος άρθρου - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(iv) Επενδυτικά σχέδια γεωργικών επιχειρήσεων θερμοκηπιακού τύπου και βιολογικής γεωργίας, κτηνοτροφικών επιχειρήσεων εσταυλισμένου ή ημιεσταυλισμένου τύπου και αλιευτικών επιχειρήσεων (υδατοκαλλιέργειες) σύγχρονης τεχνολογίας, όπως αυτά ορίζονται με την κοινή Υπουργική απόφαση της παρ. 2(α) του παρόντος άρθρου - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(β) Επενδυτικά σχέδια στο δευτερογενή τομέα:

(i) Επενδυτικά σχέδια εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών. Επενδυτικά σχέδια λατόμησης και αξιοποίησης μαρμάρων υπό την προϋπόθεση ότι περιλαμβάνουν εξοπλισμό κοπής και επεξεργασίας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(ii) Μεταλλευτικά επενδυτικά σχέδια - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(iii) Επενδυτικά σχέδια στον τομέα της μεταποίησης όπως ορίζεται στην Στατιστική Ταξινόμηση των Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας (ΣΤΑΚΟΔ) - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(iv) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής ενέργειας σε μορφή θερμού νερού ή ατμού - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(v) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής βιοκαυσίμων ή στερεών καυσίμων από βιομάζα, επενδυτικά σχέδια παραγωγής βιομάζας από φυτά, με σκοπό τη χρήση της ως πρώτης ύλης για την παραγωγή ενέργειας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(vi) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας και ειδικότερα την αιολική, την ηλιακή, την υδροηλεκτρική, τη γεωθερμική και τη βιομάζα, ανεξαρτήτως εγκατεστημένης ισχύος επενδυτικά σχέδια συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(vii) Επενδυτικά σχέδια για την αφαλάτωση θαλασσινού ή υφάλμυρου νερού για την παραγωγή πόσιμου ύδατος - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(viii) Επενδυτικά σχέδια για τη μετεγκατάσταση βυρσοδεψείων από τους Νομούς Αττικής, Θεσσαλονίκης και Χανίων εντός Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ.), στις οποίες υφίστανται οι κατάλληλες υποδομές και προβλέπεται η εγκατάστασή τους - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(ix) Επενδυτικά σχέδια για την παραγωγή ή και τυποποίηση προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης (Π.Γ.Ε.) ή και προϊόντων προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (Π.Ο.Π.) εφόσον γίνονται από επιχειρήσεις που στεγάζονται σε παραδοσιακά ή διατηρητέα λιθόκτιστα κτίρια ή και κτιριακά συγκροτήματα βιομηχανικού χαρακτήρα - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(γ) Επενδυτικά σχέδια στον τομέα του τουρισμού:

(i) Ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων κατηγορίας τουλάχιστον τριών αστερών (3*), πρώην Β' τάξης - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2.**

(ii) Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών ξενοδοχειακών μονάδων κατηγορίας τουλάχιστον δύο αστερών (2*), πρώην Γ' τάξης ή ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει προσωρινά τη λειτουργία τους μέχρι πέντε έτη κατ' ανώτατο όριο, χωρίς στο διάστημα αυτό να έχει γίνει αλλαγή στη χρήση του κτιρίου και υπό τον όρο ότι κατά το χρόνο της προσωρινής διακοπής της λειτουργίας τους ήταν τουλάχιστον κατηγορίας δύο αστερών (2*), πρώην Γ' τάξης - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(iii) Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών ξενοδοχειακών μονάδων κατώτερης κατηγορίας των δύο αστερών (2*), πρώην Γ' τάξης, σε κτίρια που χαρακτηρίζονται διατηρητέα ή παραδοσιακά, εφόσον με τον εκσυγχρονισμό τους αναβαθμίζονται τουλάχιστον σε κατηγορία δύο αστερών (2*), πρώην Γ' τάξης. Επίσης εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει προσωρινά τη λειτουργία τους για πέντε έτη κατ' ανώτατο όριο, χωρίς στο διάστημα αυτό να έχει γίνει αλλαγή στη χρήση του κτιρίου και υπό τον όρο ότι με τον εκσυγχρονισμό τους αναβαθμίζονται τουλάχιστον σε κατηγορία δύο αστερών (2*), πρώην Γ' τάξης - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(iv) Εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακών μονάδων που αφορά τη δημιουργία συμπληρωματικών εγκαταστάσεων με την προσθήκη νέων κοινόχρηστων χώρων, νέων χρήσεων επί κοινοχρήστων χώρων, πισινών και αθλητικών εγκαταστάσεων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον κατηγορίας δύο αστερών (2*), πρώην Γ' τάξης, με σκοπό την παροχή πρόσθετων υπηρεσιών- **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(v) Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον κατηγορίας δύο αστερών (2*), πρώην Γ' τάξης - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(vi) Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) τουλάχιστον Γ' τάξης - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(vii) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός συνεδριακών κέντρων - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(viii) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός χιονοδρομικών κέντρων - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(ix) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός αξιοποίησης ιαματικών πηγών - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(x) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός τουριστικών λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες) για επενδυτικά σχέδια που γίνονται με πρωτοβουλία οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου σύμφωνα

με τις διατάξεις του άρθρου 31 του Ν. 2160/1993 (ΦΕΚ 118 Α') - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(xi) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός γηπέδων γκολφ – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(xii) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός κέντρων θαλασσοθεραπείας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(xiii) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός κέντρων τουρισμού υγείας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(xiv) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός κέντρων προπονητικού-αθλητικού τουρισμού – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(xv) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός θεματικών πάρκων που αποτελούν οργανωμένες μορφές τουρισμού οι οποίες διαφοροποιούν ή διευρύνουν το τουριστικό προϊόν και παρέχουν ολοκληρωμένης μορφής υποδομές και υπηρεσίες συμπεριλαμβανομένων κατ' ελάχιστον των υπηρεσιών στέγασης σίτισης, στέγασης ψυχαγωγίας και κοινωνικής μέριμνας – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(xvi) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός αυτοκινητοδρομιών απαραίτητων για την τουριστική ανάπτυξη της χώρας **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(δ) Επενδυτικά σχέδια στον τριτογενή τομέα

(i) Επενδυτικά σχέδια συνεργαζόμενων εμπορικών και μεταφορικών επιχειρήσεων, υπό ενιαίο φορέα, για την δημιουργία εμπορευματικών σταθμών, εμπορευματικών κέντρων και διαμετακομιστικών κέντρων, όπως αυτά θα οριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 2(β) του παρόντος άρθρου – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(ii) Επενδυτικά σχέδια των μεταφορικών ή και εμπορικών επιχειρήσεων, υπό ενιαίο φορέα, για τη δημιουργία υποδομών αποθήκευσης, συσκευασίας και τυποποίησης καθώς και κλειστών χώρων στάθμευσης φορτηγών οχημάτων, όπως αυτά θα οριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 2(β) του παρόντος άρθρου – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(iii) Επενδυτικά σχέδια για την παροχή υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(iv) Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία ευρυζωνικών δικτυακών υποδομών και συναφούς εξοπλισμού που εξασφαλίζει την πρόσβαση σε πολίτες ή επιχειρήσεις, σε επίπεδο ΟΤΑ, Περιφερειών κλπ. ή άλλης γεωγραφικής περιοχής με επιχειρηματικό ενδιαφέρον – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(v) Επενδυτικά σχέδια παροχής καινοτομικών ηλεκτρονικών επικοινωνιακών και ευρυζωνικών υπηρεσιών ευρείας κλίμακας τα οποία βασίζονται στην ευρυζωνική υποδομή – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(vi) Επενδυτικά σχέδια ανάπτυξης λογισμικού – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(vii) Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής,

δασικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας. Επίσης, επενδυτικά σχέδια ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(viii) Επενδυτικά σχέδια για την παροχή υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας. – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(ix) Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία εργαστηρίων παροχής υπηρεσιών ποιότητας ή και υψηλής τεχνολογίας, πιστοποιήσεων, δοκιμών ελέγχου και διακριβώσεων. – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(x) Επενδυτικά σχέδια για την ανέγερση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες που καθορίζονται στο πλαίσιο του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού, καθώς και χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, κεντρικών αγορών και σφαγείων που γίνονται από επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή συνεταιρισμούς. Επίσης επενδυτικά σχέδια των ως άνω φορέων για τη μετασκευή και διαμόρφωση παλαιών βιομηχανοστασίων και λοιπών εγκαταστάσεων για χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, εκθεσιακών κέντρων, κεντρικών αγορών και σφαγείων – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(xi) Επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων υγρών καυσίμων, αερίων καυσίμων και υγραερίων, για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή για την προμήθεια εξοπλισμού μεταφοράς υγρών καυσίμων αερίων καυσίμων και υγραερίων σε νησιά – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(xii) Επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσων μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες χερσαίες, νησιωτικές και παραλίμνιες περιοχές. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας ορίζονται οι περιοχές αυτές. – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(xiii) Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης, όπως αυτά καθορίζονται με το άρθρο 10 του Ν. 2072/1992 και επενδυτικά σχέδια για την παροχή στέγης αυτόνομης διαβίωσης, σε άτομα με ειδικές ανάγκες, σύμφωνα με το άρθρο 30 του ίδιου νόμου – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(xiv) Επενδυτικά σχέδια για την ίδρυση δημόσιας χρήσης κλειστών σταθμών ιδιωτικής χρήσεως επιβατηγών αυτοκινήτων χωρητικότητας τουλάχιστον σαράντα (40) θέσεων, επιπλέον εκείνων που επιβάλλει ο Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός (Γ.Ο.Κ) για την κάλυψη των μόνιμων αναγκών που προκύπτουν από τις χρήσεις του κτιρίου, εφόσον γίνονται από επιχειρήσεις εκμετάλλευσης δημόσιας χρήσεως, υπέργειων, υπόγειων ή και πλωτών σταθμών αυτοκινήτων. Επίσης, επενδυτικά σχέδια για την ίδρυση δημόσιας χρήσης εστεγασμένων ή και ημιεστεγασμένων σταθμών φορτηγών, λεωφορείων και άλλων εν γένει βαρέων οχημάτων τουλάχιστον 30 θέσεων – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3.**

(xv) Επενδυτικά σχέδια που γίνονται από Ιερές μονές καθώς και την Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους για την ανέγερση ή και εκσυγχρονισμό ξενώνων ή για τη μετατροπή κτιρίων τους σε ξενώνες, καθώς και για την

ανέγερση, επέκταση, εκσυγχρονισμό ή μετατροπή κτιρίων τους σε χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, εργαστηρίων και χειροτεχνίας – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

(ε) Ειδικά επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων που ασκούν τις δραστηριότητες των περιπτώσεων (α) έως (γ) του παρόντος:

(i) Επενδυτικά σχέδια προστασίας του περιβάλλοντος, περιορισμού της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλωσης του ύδατος και αφαλάτωσης θαλασσινού ή υφάλμυρου νερού – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(ii) Επενδυτικά σχέδια για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας– **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(iii) Επενδυτικά σχέδια για εξοικονόμηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης λειτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(iv) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής νέων προϊόντων ή και υπηρεσιών ή προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(v) Επενδυτικά σχέδια για ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμό εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ή μεταλλευτικής ή ενεργειακής έρευνας. – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(vi) Επενδυτικά σχέδια εισαγωγής και προσαρμογής περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(vii) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής καινοτομικών προϊόντων ή υπηρεσιών εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία και εμπορευματοποίησης πρωτοτύπων προϊόντων και υπηρεσιών– **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(viii) Επενδυτικά σχέδια που στοχεύουν στην αναβάθμιση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων ή και υπηρεσιών – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(ix) Επενδυτικά σχέδια για αγορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης αποθηκών συμπεριλαμβανομένου και του αναγκαίου λογισμικού για την δημιουργία επέκταση ή και ανάπτυξη στον χώρο του βιομηχανοστασίου στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού της εφοδιαστικής αλυσίδας – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(x) Επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων για την εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων που έχουν αναλωθεί στην Ελλάδα, για παραγωγή πρώτων υλών και λοιπών υλικών από αυτά – **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

(xi) Επενδυτικά σχέδια υλοποίησης ολοκληρωμένου πολυετούς (2-5 ετών) επιχειρηματικού σχεδίου φορέων (για τους οποίους έχει παρέλθει πενταετία από τη σύστασή τους) των μεταποιητικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων ελαχίστου συνολικού κόστους 3.000.000 ΕΥΡΩ, και επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού ελάχιστου συνολικού κόστους 1.500.000 ΕΥΡΩ που περιλαμβάνουν τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη, καθώς και τις αναγκαίες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων, με ένα ή περισσότερους από του επόμενους στόχους:

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικής τους θέσης στη διεθνή αγορά,
- Παραγωγή και προώθηση Επώνυμων Προϊόντων ή και Υπηρεσιών.
- Καθετοποίηση παραγωγής, ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων προϊόντων, υπηρεσιών ή συμπληρωματικών προϊόντων και υπηρεσιών.
- Παραγωγή προϊόντων ή και παροχή υπηρεσιών σημαντικά ή τελείως διαφοροποιημένων των υφιστάμενων βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών της επιχείρησης.
- Μεταφορά παραγωγικών - ερευνητικών δραστηριοτήτων από το εξωτερικό στην Ελληνική Επικράτεια.
- Παραγωγή προϊόντων ή και παροχή υπηρεσιών από την σύμπραξη μη ομοειδών επιχειρήσεων (κατά προτίμηση από διαφορετικούς κλάδους) με στόχο την παραγωγή σημαντικά ή τελείως διαφοροποιημένων των υφιστάμενων προϊόντων ή υπηρεσιών των επιχειρήσεων αυτών. –

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 5.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ορίζονται προδιαγραφές, όροι και προϋποθέσεις για εξειδίκευση των επενδυτικών σχεδίων, των περιπτώσεων (α) έως (ε).

2. (α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται τα επενδυτικά σχέδια που αφορούν στην παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Με όμοια απόφαση επιτρέπεται να καθορίζονται προδιαγραφές, πρόσθετοι όροι, περιορισμοί και προϋποθέσεις για την εφαρμογή των ενισχύσεων στα επενδυτικά σχέδια της πιο πάνω περίπτωσης, σύμφωνα με την Κοινοτική νομοθεσία για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

(β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται τα επενδυτικά σχέδια για την δημιουργία ευρυζωνικών δικτυακών υποδομών και καινοτομικών ηλεκτρονικών επικοινωνιακών και ευρυζωνικών υπηρεσιών, καθώς και τα επενδυτικά σχέδια

μεταφορικών επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσω μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων, λαμβανομένης υπόψη της κοινοτικής νομοθεσίας.

3. Στην ενίσχυση της επιχορήγησης του νόμου αυτού υπάγονται επιχειρηματικές δραστηριότητες, που ασκούνται στην αλλοδαπή, από νομικά πρόσωπα που εμπίπτουν στην κατηγορία των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ.70/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12.1.2001 (ΕΛ 2001 L 10/33) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και υπό την προϋπόθεση ότι τηρούν βιβλία αντίστοιχα των κατηγοριών Β' και Γ' του ισχύοντος στην Ελλάδα Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.), για τα ακόλουθα επενδυτικά σχέδια:

(α) Επενδυτικά σχέδια σε όλους του κλάδους της μεταποίησης, μόνο για ίδρυση παραγωγικών μονάδων. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, μπορεί να εξαιρούνται της ενίσχυσης ορισμένοι κλάδοι ή υποκλάδοι της μεταποίησης.

(β) Επενδυτικά σχέδια γεωργικών επιχειρήσεων θερμοκηπιακού τύπου, κτηνοτροφικών επιχειρήσεων εσταβλισμένου ή ημιεσταβλισμένου τύπου και αλιευτικών επιχειρήσεων (υδατοκαλλιέργειες) σύγχρονης τεχνολογίας.

4. Δεν υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου:

(α) Επενδυτικά σχέδια στους κλάδους:

(i) Χαλυβουργίας, όπως ορίζεται στο Παράρτημα Β του πολυτομιακού πλαισίου για τις περιφερειακές ενισχύσεις προς μεγάλα επενδυτικά σχέδια (Ανακοίνωση C (2002) 315, ΕΛ 2002 C 70/04).

(ii) Συνθετικών Ινών, όπως ορίζεται στο Παράρτημα Δ του πολυτομιακού πλαισίου για τις περιφερειακές ενισχύσεις προς μεγάλα επενδυτικά σχέδια.

(iii) Ναυπηγικό και ναυπηγοεπισκευαστικό, όπως ορίζεται στο πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις στην ναυπηγική βιομηχανία (2003/ C 317/06).

(β) Επενδυτικά σχέδια δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών. Η απαγόρευση δεν αφορά τις θυγατρικές τους εταιρίες, καθώς και τις εταιρίες των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού.

(γ) Επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρίας του αστικού δικαίου ή της κοινοπραξίας.

(δ) Επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

5. Ενισχυόμενες δαπάνες

(α) Τα επενδυτικά σχέδια που εντάσσονται στις διατάξεις του παρόντος ενισχύονται για τις ακόλουθες δαπάνες.

(i) Την κατασκευή, την επέκταση, τον εκσυγχρονισμό κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και τις δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Την αγορά αποπερατωθεισών ή ημιτελών βιομηχανικών ή βιοτεχνικών κτιριακών εγκαταστάσεων που παραμένουν σε αδράνεια και δεν

χρησιμοποιούνται τουλάχιστον για δύο (2) έτη πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, υπό την προϋπόθεση ότι δεν ανήκουν σε προβληματική επιχείρηση, όπως ορίζεται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (Ανακοίνωση 1999/ C 288/02) και δεν έχουν λάβει προηγούμενη κρατική ενίσχυση.

(iii) Την αγορά βιοτεχνικών χώρων σε τυποποιημένα βιοτεχνικά κτίρια των βιομηχανικών επιχειρηματικών περιοχών (ΒΙ.ΠΕ., Β.Ι.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ.) και των τεχνολόγων ή τεχνολογικών πάρκων, υπό την προϋπόθεση ότι δεν ανήκουν σε προβληματική επιχείρηση, όπως ορίζεται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (Ανακοίνωση 1999/ C 288/02) και δεν έχουν λάβει προηγούμενη κρατική ενίσχυση.

(iv) Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(v) Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών, συστημάτων δημιουργίας ηλεκτρονικών αγορών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού καθώς και δαπανών εξοπλισμού για τη διασφάλιση του ηλεκτρονικού περιεχομένου.

(vi) Τις δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας, σύγχρονων μεθόδων και βιομηχανικών σχεδίων των παραγόμενων προϊόντων.

(vii) Τις δαπάνες για αποσυναρμολόγηση, μεταφορά και επανασυναρμολόγηση του υφιστάμενου εξοπλισμού, προκειμένου για επιχειρήσεις που μετεγκαθίστανται για περιβαλλοντικούς λόγους, εφόσον μετεγκαθίστανται σε ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α., λοιπές Β.Ε.ΠΕ. (ΒΙ.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ. και ΒΙ.ΠΑ.).

(viii) Την αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του χώρου της εντασσίμενης μονάδας. Την αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων μαζικής μεταφοράς προσωπικού. Την αγορά

και εγκατάσταση καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού και την κατασκευή εγκαταστάσεων για τη διακίνηση υλικών και προϊόντων.

(ix) Την αγορά καινούργιων αυτοκινήτων-ψυγείων μόνο εφόσον αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο της μονάδας

(x) Την κατασκευή νέων εργατικών κατοικιών, βρεφονηπιακών σταθμών, κτιρίων ή εγκαταστάσεων, καθώς και την αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, προοριζομένων για τη στέγαση, την αναψυχή ή τη συνεστίαση

των εργαζομένων της επιχείρησης, καθώς και αιθουσών κατάρτισης προσωπικού, εφόσον αυτά γίνονται στην περιοχή που είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση.

(xi) Τις δαπάνες κατασκευής του βασικού δικτύου μεταφοράς του θερμού νερού ή ατμού μέχρι τον καταναλωτή, προκειμένου μόνο για τις επενδύσεις παραγωγής ενέργειας σε μορφή θερμού νερού ή ατμού.

(xii) Τις δαπάνες σύνδεσης με το δίκτυο της ΔΕΗ προκειμένου για επενδύσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή συμπαραγωγής.

(xiii) Τις δαπάνες κύριων προπαρασκευαστικών εργασιών της εκμετάλλευσης που αφορούν δρόμους, στοές, φρέατα και κεκλιμένα προσπέλασης και περιχάραξης, προκειμένου για μεταλλευτικές επενδύσεις και επενδύσεις εξόρυξης, επεξεργασίας και αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών.

(xiv) Τις δαπάνες αγοράς και εγκατάστασης εξοπλισμού και μέσων μεταφοράς υγρών καυσίμων και υγραερίων στα νησιά.

(xv) Την αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού μεταφορικών μέσων πλην του εξοπλισμού που προορίζεται για την υποδομή και την κίνησή τους, εφόσον είναι απαραίτητα για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες περιοχές.

(xvi) Τις δαπάνες μελετών, αγορές καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού, εγκατάστασης και λειτουργίας των αναγκαίων υποδομών και διαδικασιών, καθώς και τα έξοδα πιστοποίησης των προϊόντων και των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας, σύμφωνα με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά πρότυπα από οργανισμούς διαπιστευμένους από τον αρμόδιο εθνικό φορέα.

(xvii) Τις δαπάνες εισαγωγής και προσαρμογής περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία.

(xviii) Τις δαπάνες που αφορούν τα τέλη που καταβάλλονται για τη διεθνή κατοχύρωση της εφεύρεσης από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα τέλη για την ετήσια ανανέωση της διεθνούς κατοχύρωσης της εφεύρεσης για μια πενταετία, εφόσον έχει αρχίσει να πραγματοποιείται επένδυση για τη βιομηχανική εκμετάλλευσή της, ύψους τουλάχιστον δεκαπλάσιου εκείνου των τελών.

(xix) Τις δαπάνες για ίδρυση ή επέκταση βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων για την εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων που έχουν αναλωθεί στην Ελλάδα, για παραγωγή πρώτων υλών και λοιπών υλικών από αυτά .

(xx) Δαπάνες που συνδέονται με την μεταφορά τεχνολογίας , άδειες εκμετάλλευσης ή τεχνικές γνώσεις .

(xxi) Τις δαπάνες μελετών και τις αμοιβές συμβούλων για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τους περιορισμούς της ΕΕ. Ειδικότερα, την εκπόνηση κάθε μορφής μελετών σχετιζόμενων με την

υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου και αναφερόμενων στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης. Επιλέξιμες είναι μελέτες όπως οργάνωση διοίκησης, αναδιοργάνωση των επιμέρους λειτουργιών της επιχείρησης, ανασχεδιασμός επιχειρηματικών διαδικασιών, τυποποίησης διαδικασιών, ερευνών αγοράς, εκπόνησης μελετών προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών καθώς και συγκριτικών μελετών επιδόσεων. Οι ανωτέρω υπηρεσίες υπόκεινται στους περιορισμούς της παρακάτω περίπτωσης (γ).

(xxii) Αγοράς ηλεκτρονικών υπολογιστών, του αναγκαίου λογισμικού και περαιτέρω ανάπτυξης του μέχρι 60% του συνολικού κόστους του επενδυτικού σχεδίου, που αφορά ανάπτυξη λογισμικού.

(xxiii) Δαπάνες κατασκευής δικτυακών υποδομών πρόσβασης καθώς και ειδικών βοηθητικών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ηλεκτρονικών επικοινωνιών που αποσκοπεί στη λειτουργία του δικτύου και στην υποστήριξη της διασύνδεσής του με υφιστάμενα δίκτυα.

(β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή και κατά περίπτωση με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης ορίζονται οι ενισχυόμενες δαπάνες ανά κατηγορία επένδυσης, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία. Με όμοια απόφαση δύναται να ορίζονται και πρόσθετες κατηγορίες, όροι ή περιορισμοί ενισχυόμενων δαπανών ανά είδος επενδυτικού σχεδίου.

(γ) Οι δαπάνες πρέπει να αφορούν πάγια στοιχεία. Επίσης μπορούν να ενισχύονται δαπάνες για άυλες επενδύσεις για αμοιβές μελετών συμβούλων σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 8% του κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Λειτουργικές δαπάνες δεν ενισχύονται.

Οι άυλες επενδύσεις θα πρέπει να αποτελούν αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο στην ενισχυόμενη επένδυση και θα αποκτούνται από τρίτους με τους όρους που ισχύουν στην αγορά.

Οι ενισχύσεις για αμοιβές μελετών συμβούλων παρέχονται μόνο στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και δεν αφορούν συνήθεις λειτουργικές δαπάνες αυτών.»

6. Δεν υπάγονται στις ενισχύσεις του παρόντος νόμου:

(α) Η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι έξι (6) θέσεων.

(β) Η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου.

(γ) Η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Επίσης, σε περιπτώσεις αγοράς κτιριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί.

(δ) Η ανέγερση ή η επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων σε οικόπεδο που δεν ανήκει στο φορέα της επένδυσης.

Κατ' εξαίρεση μπορούν να ενισχυθούν:

(i) Η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στο φορέα της επένδυσης, εφόσον έχει παραχωρηθεί προς τούτο η χρήση

του για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών από το Δημόσιο, τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού, την Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα ΑΕ, τις ΒΙΠΕ ΕΤΒΑ, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που έχουν καθεστώς ελεύθερης ζώνης, λοιπές ΒΕΠΕ (ΒΙΠΕ, ΒΙΠΑ και ΒΙΟΠΑ), την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, την Ολυμπιακά Ακίνητα ΑΕ, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, σωματεία ή ιδρύματα, καθώς και από τεχνολογικά πάρκα προκειμένου για ανέγερση ή επέκταση κτιρίων εντός τεχνολογικών πάρκων.

Επίσης η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στον φορέα της επένδυσης αλλά έχει εκμισθωθεί από το Δημόσιο, νομικά ή φυσικά πρόσωπα για χρονική διάρκεια δεκαπέντε (15) ετών, η μίσθωση έχει μεταγραφεί και ο εκμισθωτής έχει παραιτηθεί από το δικαίωμα ιδιόχρησης.

Η διάρκεια της παραχώρησης ή μίσθωσης υπολογίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής της επένδυσης που προβλέπεται στην παράγραφο 11 του άρθρου 7.

(ii) Η πραγματοποίηση επενδύσεων θερμοκηπίων, επί γηπέδου του οποίου η χρήση έχει παραχωρηθεί ή εκμισθωθεί προς τούτο στο φορέα της επένδυσης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών

(iii) Η πραγματοποίηση επενδύσεων χιονοδρομικών κέντρων, παραγωγής ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και γηπέδων γκολφ, επί ακινήτου του οποίου η χρήση έχει παραχωρηθεί ή εκμισθωθεί προς τούτο στο φορέα της επένδυσης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον είκοσι (20) ετών.

(iv) Η πραγματοποίηση επενδύσεων υδατοκαλλιεργειών σε αιγιαλό.

Οι μισθώσεις που προβλέπονται στη διάταξη αυτή καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο. Το γνήσιο της υπογραφής του εγγράφου βεβαιώνεται από τη δημόσια οικονομική υπηρεσία στην οποία και κατατίθεται. Μετά την κατάθεσή του το έγγραφο με το οποίο καταρτίζεται η μίσθωση μεταγράφεται στο γραφείο μεταγραφών της περιφέρειας του ακινήτου. Από τη μεταγραφή η μίσθωση έχει την ισχύ που ορίζεται στο άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα.

(ε) Ο εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον κατηγορίας δύο αστερών (2*), πρώην Γ' τάξης, πριν παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης επένδυσης εκσυγχρονισμού της μονάδας, που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος ή των νόμων 2601/1998, 1892/1990 και 1262/1982. Στην πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας, της παραγράφου αυτής, περιλαμβάνεται και το διάστημα κατά το οποίο η μονάδα λειτουργούσε ως επιχείρηση εκμετάλλευσης ενοικιαζόμενων δωματίων ή διαμερισμάτων, προκειμένου για ξενοδοχειακές μονάδες που προέκυψαν από υποχρεωτική μετατροπή μονάδας ενοικιαζόμενων δωματίων ή διαμερισμάτων. Κατ' εξαίρεση ο

ανωτέρω εκσυγχρονισμός ενισχύεται για τμήματα της ξενοδοχειακής μονάδας που δεν περιλαμβάνονταν στην προηγούμενη ενίσχυση.

(στ) Ο εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) τουλάχιστον Γ' τάξης, πριν παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης επένδυσης εκσυγχρονισμού της μονάδας, που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος ή των νόμων 2601/1998, 1892/1990 και 1262/1982. Κατ' εξαίρεση για τις οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (campings) για τα οποία έχει υπαχθεί επένδυση εκσυγχρονισμού τους στις διατάξεις των νόμων 1262/1982, **1892/1990 και Ν.2601/98**, για τα οποία υποβάλλεται αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό τους πριν παρέλθει πενταετία από την ολοκλήρωση του ήδη εγκριθέντος εκσυγχρονισμού,, ο αιτούμενος εκσυγχρονισμός μπορεί να ενισχυθεί εφόσον αφορά σε διαφορετικά του προηγούμενου, τμήματα του κατασκηνωτικού κέντρου ή και στα εκσυγχρονισθέντα, εφόσον η σκοπιμότητα πραγματοποίησης περαιτέρω έργων εκσυγχρονισμού τους κρίνεται πλήρως αιτιολογημένη, μετά από γνώμη της αρμόδιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής.

(ζ) Η ανέγερση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων, ενοικιαζόμενων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων ανεξάρτητα από την τάξη.

(η) Η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο της αξίας μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων.

(θ) Επενδύσεις οι οποίες αποσκοπούν σε απλή αντικατάσταση υφιστάμενου μηχανολογικού εξοπλισμού, χωρίς να συνεπάγονται την επέκταση, την αλλαγή στο προϊόν ή την μέθοδο παραγωγής μίας υφιστάμενης εγκατάστασης.

Άρθρο 4 **Παρεχόμενες ενισχύσεις**

1. Για τα επενδυτικά σχέδια των κατηγοριών της παραγράφου 1 του άρθρου 3 παρέχονται κατά περιοχή οι ακόλουθες ενισχύσεις:

(α) Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης κατά τα ποσοστά του πίνακα:

Κατηγορία επένδυσης	Περιοχή Α	Περιοχή Β	Περιοχή Γ	Περιοχή Δ1	Περιοχή Δ2	Περιοχή Δ3
Κατηγορία 1	0%	18%	30%	35%	40%	40%
Κατηγορία 2	0%	13%	25%	35%	35%	35%
Κατηγορία 3	40%	40%	40%	40%	40%	40%
Κατηγορία 4	30%	30%	35%	35%	40%	40%

Κατηγορία 5	35%	35%	35%	35%	35%	35%
-------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Στα παραπάνω ποσοστά, εκτός των επενδύσεων των περιοχών όπου εξαντλείται το όριο του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων και εκτός των επενδύσεων της κατηγορίας 5, προστίθεται επιπλέον ποσοστό 5% συνολικά, εφόσον συντρέχει μία ή και περισσότερες από τις παρακάτω περιπτώσεις:

- Ø Εγκατάσταση των επιχειρήσεων εντός Βιομηχανικών Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ)
- Ø Ίδρυση ξενοδοχειακής μονάδας κατηγορίας 4 ή 5 αστερών (Α ή ΑΑ τάξης)
- Ø Μετατροπή παραδοσιακού ή διατηρητέου σε ξενοδοχειακή μονάδα
- Ø Εκσυγχρονισμό ξενοδοχείου με αναβάθμισή του σε κατηγορία 4 ή 5 αστερών
- Ø Εκσυγχρονισμό ξενοδοχείου χαρακτηρισμένου παραδοσιακού ή διατηρητέου.
- Ø Εγκατάσταση των τουριστικών επιχειρήσεων σε Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.)
- Ø Φορέας νεοϊδρυόμενος θεωρείται η επιχείρηση όταν δεν έχει παρέλθει έτος από την σύστασή της ή την έναρξη επιτηδεύματος μέχρι το χρόνο υποβολής αίτησης υπαγωγής της. Δεν θεωρούνται νεοϊδρυόμενοι φορείς εταιρίες που προήλθαν από μετατροπή άλλης εταιρίας ή ατομικής επιχείρησης ή από συγχώνευση εταιρειών ή και ατομικών επιχειρήσεων ή εκείνες που απορρόφησαν άλλη εταιρία ή ατομική επιχείρηση ή κλάδο άλλης, καθώς και εκείνες που απορροφήθηκαν από άλλη εταιρία.

Η εναλλακτικά:

(β) Φορολογική απαλλαγή κατά τα ποσοστά του πίνακα:

Κατηγορία επένδυσης	Περιοχή Α	Περιοχή Β	Περιοχή Γ	Περιοχή Δ1	Περιοχή Δ2	Περιοχή Δ3
Κατηγορία 1	0%	50%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 2	0%	50%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 3	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 4	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 5	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Η εναλλακτικά:

(γ) Επιχορήγηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης κατά τα ποσοστά του πίνακα:

Κατηγορία επένδυσης	Περιοχή	Περιοχή	Περιοχή	Περιοχή	Περιοχή	Περιοχή
---------------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

	A	B	Γ	Δ1	Δ2	Δ3
Κατηγορία 1	0,0%	18,4%	35,1%	40,0%	45,5%	48,1%
Κατηγορία 2	0,0%	18,4%	33,2%	40,0%	45,5%	45,5%
Κατηγορία 3	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%
Κατηγορία 4	35,0%	35,0%	40,0%	40,0%	45,5%	48,1%
Κατηγορία 5	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%

2. Δεν επιτρέπεται οι παρεχόμενες ενισχύσεις επί του κόστους του επενδυτικού σχεδίου, αναγόμενες σε Καθαρό Ισοδύναμο Επιχορήγησης, να υπερβούν τα ποσοστά του εγκεκριμένου από την Ε.Ε. Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

3. Στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όπως αυτές ορίζονται εκάστοτε από την Κοινοτική νομοθεσία παρέχεται επιπλέον ποσοστό ενίσχυσης έως 15%, εκτός των επιχειρήσεων του τομέα των μεταφορών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζεται το συγκεκριμένο ποσοστό ανά νομό, βάσει του κριτηρίου του κατά κεφαλή Ακαθαρίστου Εγχωρίου Προϊόντος (ΑΕΠ) σε Μονάδες Ισοδύναμης Αγοραστικής Δύναμης με βάση τα τελευταία διαθέσιμα, έτους 2001, στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος ως εξής:

Για τους παραμεθόριους νομούς Δράμας, Δωδεκανήσου, Έβρου, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Κιλκίς, Λέσβου, Ξάνθης, Πέλλας, Ροδόπης, Σάμου, Σερρών, Φλώρινας, Χίου, καθώς και για τους νομούς με κατά κεφαλή ΑΕΠ μικρότερο ή ίσο του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ίδιου έτους 2001, παρέχεται επιπλέον επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, ίση με το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί του κόστους της ενισχυόμενης επένδυσης.

Για νομούς με κατά κεφαλή ΑΕΠ μεγαλύτερο του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ίδιου έτους 2001, παρέχεται επιπλέον επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, ίση με το πέντε τοις εκατό (5%) επί του κόστους της ενισχυόμενης επένδυσης.

4. Σε κάθε περίπτωση τα παρεχόμενα ποσοστά επιχορήγησης και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης καθώς και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης από το επενδυτικό σχέδιο απασχόλησης δεν δύναται να υπερβούν το **55%**.

Τα παρεχόμενα ποσοστά επιχορήγησης για αμοιβές μελετών συμβούλων δεν μπορούν να υπερβούν κατ' ανώτατο το 50% αυτών.

5. Για επενδυτικά σχέδια που υπερβαίνουν τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ το ανώτατο χορηγούμενο ποσό ενίσχυσης προσδιορίζεται ως εξής:

(α) για το τμήμα μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ παρέχεται το 100% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης,

(β) για το τμήμα από πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ έως εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το 50% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης,

(γ) για το τμήμα που υπερβαίνει τα εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το 34% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης.

Αν για την υπαγωγή επενδύσεων στις διατάξεις του παρόντος απαιτείται προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η διαδικασία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής αρχίζει ύστερα από τη λήψη της έγκρισης αυτής.

6. Στον τομέα αυτοκινητοβιομηχανίας όπως αυτός ορίζεται στο παράρτημα Γ του πολυτομεακού πλαισίου προς τα μεγάλα επενδυτικά σχέδια, το ανώτερο ποσό ενίσχυσης, σε επενδύσεις με ενισχυόμενο κόστος άνω των 50.000.000 € ή σε επενδύσεις των οποίων η ενίσχυση υπερβαίνει τα 5.000.000 € σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, θα ισούται με το 30% του ανώτατου του ορίου της περιφερειακής ενίσχυσης που προβλέπεται από τον εγκεκριμένο από την ΕΕ Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

7. Για τα επενδυτικά σχέδια των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 3, που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης το ποσοστό της οποίας ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών σύμφωνα με την Κοινοτική Νομοθεσία.

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για τη χορήγηση των ενισχύσεων

1. (α) Στις ενισχύσεις του παρόντος νόμου υπάγονται επενδυτικά σχέδια τα οποία υπερβαίνουν το ελάχιστο ύψος κατά περίπτωση ως κατωτέρω:

Για μεγάλες επιχειρήσεις, 500.000 ευρώ

Για μεσαίες επιχειρήσεις, 250.000 ευρώ

Για μικρές επιχειρήσεις, 150.000 ευρώ

Για πολύ μικρές επιχειρήσεις, 100.000 ευρώ

Το μέγεθος των επιχειρήσεων καθορίζεται βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ.70/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12.1.2001 (ΕΛ 2001 L 10/33) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ελάχιστο όριο της παραγράφου αυτής, καθώς και να ορίζεται διαφορετικό ελάχιστο ύψος ενισχυόμενων επενδύσεων για ορισμένους κλάδους οικονομικών δραστηριοτήτων ή για περιοχές που παρουσιάζουν προβλήματα αναπτύξεως και απασχολήσεως.

(β) Ειδικότερα στην ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής υπάγονται επενδυτικά σχέδια εκσυγχρονισμού βιοτεχνικών μονάδων που πραγματοποιούνται από πολύ μικρές επιχειρήσεις, τα οποία υπερβαίνουν το ελάχιστο ύψος των 30.000 ευρώ.

(γ) Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα ενισχύσεις δεν μπορούν να υπερβούν σωρευτικά για μια πενταετία το όριο των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ για επενδύσεις που αφορούν την ίδια παραγωγική διαδικασία.

2. Νομική μορφή των υπαγόμενων επιχειρήσεων

Οι επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια ύψους άνω των 200.000 ευρώ, υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης του παρόντος νόμου, υποχρεούνται το αργότερο μέχρι την εκταμίευση της πρώτης δόσης της ενίσχυσης, να λειτουργούν με μορφή εμπορικής εταιρίας ή συνεταιρισμού. Ιερές μονές και η Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους για την πραγματοποίηση των επενδύσεων δεν υποχρεούνται σε σύσταση εταιρίας.

3. Ίδια συμμετοχή του επενδυτή.

Α.(α) Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 25% των ενισχυόμενων δαπανών.

(β) Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση που έχει εγκριθεί με την απόφαση υπαγωγής, δεν είναι δυνατόν να μειωθεί μετά την έκδοση απόφασης αυτής.

(γ) Η ίδια συμμετοχή του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς της ενίσχυσης της επιχορήγησης ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης αποτελεί ίδιο κεφάλαιο για τις ατομικές επιχειρήσεις και τις ιερές μονές και εταιρικό κεφάλαιο για τις λοιπές. Προκειμένου περί συνεταιρισμών, ως ίδια συμμετοχή νοείται για μεν τους νεοϊδρυόμενους το καταβεβλημένο κεφάλαιό τους, για δε τους υφιστάμενους το ποσό της αύξησης του κεφαλαίου τους ή το αποθεματικό που σχηματίζεται για το σκοπό αυτό. Για τις λοιπές περιπτώσεις ως ίδια συμμετοχή του επενδυτή νοείται για μεν τις νεοϊδρυόμενες εταιρίες το καταβεβλημένο κεφάλαιό τους, για δε τις υφιστάμενες το ποσό της αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου τους που προκύπτει από νέες σε μετρητά εισφορές των εταίρων ή κατά περίπτωση τα φορολογηθέντα αποθεματικά, όπως αυτά προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, εκτός του τακτικού,

χωρίς να απαιτείται αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και υπό τον όρο ότι τα αποθεματικά αυτά δεν θα μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση πενταετίας από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Τα αποθεματικά αυτά εμφανίζονται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Σε περίπτωση διανομής τους πριν την παρέλευση πενταετίας επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 10. Τα φορολογηθέντα (έκτακτα) αποθεματικά επιχείρησης αποτελούν ίδια συμμετοχή στην επένδυση, εφόσον κατά το στάδιο αξιολόγησης της επένδυσης ελέγχεται και διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης μετά την αφαίρεση των ποσών των διαθεσίμων της που πρόκειται να αποτελέσουν την ίδια συμμετοχή.

Για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης (ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 3 για τον υπολογισμό της ίδιας συμμετοχής λαμβάνεται υπόψη μόνο το σκέλος της επένδυσης που αφορά σε επενδύσεις παγίων.

(δ) Η αύξηση του εταιρικού ή συνεταιριστικού κεφαλαίου υφιστάμενων εταιριών ή συνεταιρισμών πρέπει να γίνεται μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος.

Η αύξηση του κεφαλαίου των Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. μπορεί να γίνεται και πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκε μέσα στους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής με αποκλειστικό, βάσει της σχετικής απόφασης της γενικής συνέλευσης των μετόχων ή των εταίρων αντίστοιχα, σκοπό τη χρησιμοποίηση του νέου κεφαλαίου ως ίδια συμμετοχή, στη συγκεκριμένη επένδυση και ότι, μέχρι το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής της επένδυσης ή του σχεδίου το κεφάλαιο αυτό αποδεδειγμένα υφίσταται με τη μορφή διαθεσίμων της εταιρίας και δεν έχει αναλωθεί.

Β. Στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς της φορολογικής απαλλαγής ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, τουλάχιστον το 25% του κόστους πρέπει να καλύπτεται από χρηματοδοτική συμβολή του φορέα της επένδυσης που συνίσταται σε ίδια κεφάλαια ή δάνειο, υπό την προϋπόθεση ότι το τμήμα αυτό δεν συνοδεύεται από καμία κρατική ενίσχυση.

4. Αναμόρφωση ενισχυόμενου κόστους επένδυσης .

Με την απόφαση πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας είναι δυνατόν, μετά από αίτηση του επενδυτή να αναμορφωθεί το ενισχυόμενο κόστος αυτής, το οποίο σε περίπτωση αύξησης δεν δύναται να υπερβεί το 15% αυτού που έχει εγκριθεί. Για τον καθορισμό του ποσού της αναμόρφωσης του κόστους της επένδυσης, λαμβάνονται υπόψη οι ανατιμήσεις και διαφοροποιήσεις που τυχόν

προέκυψαν στα επί μέρους στοιχεία κόστους της επένδυσης κατά τη διάρκεια της υλοποίησης.

5. Προθεσμία ολοκλήρωσης – Δυνατότητα παράτασης προθεσμίας ολοκλήρωσης επένδυσης.

Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης, μπορεί να παρατείνεται για δύο (2) έτη κατ' ανώτατο όριο, υπό τις προϋποθέσεις ότι (α) η υποβολή του αιτήματος γίνεται το αργότερο εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης που καθορίστηκε αρχικά στην απόφαση υπαγωγής και (β) έχει πραγματοποιηθεί το πενήντα τοις εκατό (50%) του εγκριθέντος έργου.

Αν διακοπούν ή καθυστερήσουν οι εργασίες για λόγους ανωτέρας βίας, η προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης μπορεί να παρατείνεται για επιπλέον χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης. Στις περιπτώσεις που η ανωτέρα βία ανακύπτει κατά τη διάρκεια της προθεσμίας ολοκλήρωσης που καθορίστηκε αρχικά με την απόφαση υπαγωγής, το σχετικό αίτημα πρέπει να υποβληθεί μόνο εντός της προθεσμίας ολοκλήρωσης που καθορίστηκε αρχικά στην απόφαση υπαγωγής χωρίς να απαιτείται η πραγματοποίηση του 50% του εγκριθέντος έργου.

Αν χωρίς να συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας η επένδυση ολοκληρωθεί εντός έξι μηνών από τη λήξη της αρχικής ή κατά παράταση προθεσμίας, η ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας επιτρέπεται να πιστοποιηθεί εφόσον κατατεθεί σχετική αίτηση για πιστοποίηση κατά τις διατάξεις της περίπτωσης β παραγράφου 1 του άρθρου 8 και ενισχύονται μόνο οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν εμπρόθεσμα.

6. Έναρξη υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων.

(α) Η έναρξη των επενδυτικών σχεδίων του παρόντος, επιτρέπεται να γίνεται μετά την υποβολή στην αρμόδια υπηρεσία της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος και των απαιτούμενων δικαιολογητικών.

(β) Επενδυτικές δαπάνες που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης υπαγωγής δεν συνυπολογίζονται στο επιχορηγούμενο κόστος ούτε στην ίδια συμμετοχή του επενδυτή.

(γ) Η έναρξη πραγματοποίησης της επένδυσης πριν τη δημοσίευση της απόφασης υπαγωγής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, γίνεται με αποκλειστική ευθύνη του επενδυτή και δεν δεσμεύει την κρίση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής ούτε την απόφαση της Διοίκησης σχετικά με την υπαγωγή ή μη αυτής στις διατάξεις του παρόντος.

(δ) Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση υποβολής αίτησης υπαγωγής από φορείς, μονάδες των οποίων έχουν πληγεί από πυρκαγιές, πλημμύρες ή άλλα φυσικά φαινόμενα, για επενδύσεις τους που σχετίζονται με την

αποκατάσταση των μονάδων που επλήγησαν, τα επενδυτικά έργα, συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης και λοιπές εργασίες, που πραγματοποιήθηκαν κατά το διάστημα από το χρόνο που συνέβη η πυρκαγιά ή το φυσικό φαινόμενο που προκάλεσε τη ζημιά μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής, λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των ενισχύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκαν μέσα σε διάστημα δώδεκα (12) μηνών κατ' ανώτατο όριο πριν από την υποβολή της αίτησης αυτής και ότι η αίτηση υπεβλήθη εντός έτους από το ζημιογόνο γεγονός.

7. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για το επενδυτικό δάνειο.

Αν στο προτεινόμενο για ενίσχυση επενδυτικό σχέδιο προβλέπεται και η χρησιμοποίηση δανείου, αυτό πρέπει:

- (i) να είναι τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας,
- (ii) να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδόμενου σε δημόσια ή μη εγγραφή ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού,
- (iii) να λαμβάνεται για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτό θα προκύπτει ρητά από τη σχετική δανειακή σύμβαση και
- (iv) να έχει εγκριθεί από τη χρηματοδοτούσα τράπεζα ή το χρηματοδοτικό οργανισμό, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος. Το σχετικό έγγραφο της έγκρισής του πρέπει να αναφέρει τους όρους χορήγησης του δανείου και συγκεκριμένα το ύψος του, τη διάρκειά του, το επιτόκιο, την περίοδο χάριτος και τις εξασφαλίσεις για την παροχή του και να περιλαμβάνεται στον υποβαλλόμενο με την αίτηση υπαγωγής φάκελο.

Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε συνάλλαγμα.

8. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού.

(α) Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης για πρόγραμμα απόκτησης της χρήσης καινούργιου σύγχρονου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού παρέχεται υπό την προϋπόθεση ότι μετά τη λήξη της μίσθωσης ο εξοπλισμός θα περιέρχεται στην κυριότητα της επιχείρησης. Ο όρος αυτός πρέπει να περιλαμβάνεται στη σχετική σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

(β) Η διάρκεια της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη.

9. Προϋποθέσεις περιορισμοί και όροι παροχής ενισχύσεων βάσει της δημιουργούμενης απασχόλησης.

(α) Η επιδότηση αφορά τις συνδεδεμένες με την πραγματοποίηση της επένδυσης θέσεις απασχόλησης. Θέσεις απασχόλησης συνδεδεμένες με την επένδυση θεωρούνται οι νέες θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται μέσα στην πρώτη τριετία από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης για την εξυπηρέτησή της, καθώς και οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά το ίδιο χρονικό διάστημα λόγω της αύξησης του συντελεστή αξιοποίησης του δυναμικού παραγωγής που οφείλεται στην εν λόγω επένδυση.

Η δημιουργούμενη απασχόληση αντιπροσωπεύει καθαρή αύξηση των θέσεων πλήρους ή μερικής απασχόλησης επιπλέον των υφιστάμενων κατά το χρόνο ολοκλήρωσης.

(β) Η ενίσχυση καταβάλλεται επί του μισθολογικού κόστους για το σύνολο των συνδεδεμένων με την επένδυση θέσεων απασχόλησης και παρέχεται για τα δύο πρώτα έτη από την δημιουργία της κάθε θέσης απασχόλησης. Το μισθολογικό κόστος περιλαμβάνει το μισθό πριν από την αφαίρεση φόρων καθώς και τις υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης.

10. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις που αφορούν στην παραγωγή προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, καθώς και σε επενδύσεις ή προγράμματα επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, της υποπερίπτωσης (viii) της περίπτωσης (δ) και της υποπερίπτωσης (iv) της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(α) Για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ή υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας γνωμοδοτεί, με βάση το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο, η Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γενικής Γραμματείας Ανάπτυξης (Γ.Γ.Α.) του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης ή του προγράμματος στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ή υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

(β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι επενδύσεις για την παροχή υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας. Με τη γνωμοδότηση της προηγούμενης περίπτωσης α΄ η Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων γνωμοδοτεί και για την πλήρωση ή μη των ως άνω προδιαγραφών στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, προκειμένου να είναι δυνατή για αυτές η εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος νόμου.

11. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια που αφορούν στην παραγωγή των νέων προϊόντων ή υπηρεσιών της υποπερίπτωσης (iv) της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(α) Ως νέα προϊόντα θεωρούνται αυτά που, κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος, δεν παράγονται από άλλες παραγωγικές μονάδες της χώρας αυτούσια ή παραλλαγμένα.

(β) Για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ως νέων γνωμοδοτεί, με βάση το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο, η Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης Με την κοινή απόφαση της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 10 καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης από τη Γ.Γ.Α. του χαρακτηρισμό των προϊόντων ως νέων.

12. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια ανάπτυξης λογισμικού της υποπερίπτωσης (vi) της περίπτωσης δ΄ και της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 3.

(α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης ορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις αυτές, καθώς και τα απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να συνοδεύουν το φάκελο που υποβάλλεται από αυτές για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος.

(β) Ο χαρακτηρισμός τους ως επενδύσεων ανάπτυξης λογισμικού γίνεται με γνωμοδότηση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

13. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε: (i) επενδύσεις για τη δημιουργία εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας και (ii) επενδύσεις ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (vii) της περίπτωσης δ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Για το χαρακτηρισμό εκδίδεται γνωμοδότηση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης ή προγράμματος στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

14. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων, στις επενδύσεις περιβαλλοντικού και ενεργειακού χαρακτήρα των υποπεριπτώσεων (i), (ii) και (iii) της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(α) Προκειμένου για επενδύσεις που αφορούν σε προστασία του περιβάλλοντος, περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλωσης του ύδατος, για το χαρακτηρισμό τους αποφαιίνεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων εντός ενός (1) μηνός από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο από την αρμόδια υπηρεσία αξιολόγησης της επένδυσης ή του προγράμματος.

(β) Προκειμένου για επενδύσεις που αφορούν σε εξοικονόμηση ενέργειας, η εφαρμογή των ενισχύσεων γίνεται υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση ή το πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αφορά στον παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά στον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης - λειτουργίας της μονάδας και ότι από την επένδυση ή το πρόγραμμα προκύπτει μείωση τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) της καταναλισκόμενης ενέργειας.

(γ) Προκειμένου για τις επενδύσεις ή προγράμματα των υποπεριπτώσεων (ii) και (iii) της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3, για το χαρακτηρισμό τους γνωμοδοτεί η Γενική Γραμματεία Ενέργειας του Υπουργείου Ανάπτυξης, εντός ενός (1) μηνός από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας.

15. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων, στις επενδύσεις που αφορούν στην παραγωγή καινοτομικών προϊόντων, και εμπορευματοποίησης προτύπων προϊόντων καθώς και στην εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία της υποπερίπτωσης (vii) της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

α) Για τις ανάγκες του παρόντος, ως καινοτομία ορίζεται η εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης για τη δημιουργία νέων ή βελτιωμένων προϊόντων και διαδικασιών και υπηρεσιών που χρήζουν άμεσης παραγωγικής και εμπορικής αποδοχής. Αποδεκτά πεδία καινοτομίας ορίζονται αυτά που αφορούν προϊόντα, υπηρεσίες, παραγωγική διαδικασία και ανάπτυξη τεχνολογίας.

(β) Στην περίπτωση επιχειρηματικών σχεδίων καινοτομίας αξιολογείται η πρωτοτυπία, η εστίαση και αποσαφήνιση του βέλτιστου πεδίου εφαρμογής ή συγκεκριμένης εφαρμογής της καινοτομικής ιδέας, ο βαθμός βελτίωσης των τεχνικών και των οικονομικών μεγεθών του στοχευόμενου προϊόντος και παραγωγικής διαδικασίας και υπηρεσίας, η ύπαρξη και χρήση ή η

εξασφάλιση χρήσης μεμονωμένων ή συνδυασμών υπαρχόντων πατεντών και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας η ύπαρξη και αξιοποίηση αξιόπιστων αποτελεσμάτων έρευνας και ανάπτυξης, η πρωτοτυπία συνδυασμού τεχνογνωσίας από διαφορετικές περιοχές και κλάδους, και ο βαθμός εξασφάλισης πώλησης των προϊόντων και υπηρεσιών ή ο βαθμός εξασφάλισης χρήσης των διαδικασιών. Η ύπαρξη πιστοποιητικού από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.) για πρωτοτυπία και δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αποτελεί θετικό αλλά όχι καθοριστικό ή απαραίτητο παράγοντα για την αξιολόγηση και υπαγωγή της προτεινόμενης επένδυσης στην κατηγορία καινοτομία.

(γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται και συμπληρώνονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης από την Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. για το χαρακτηρισμό προϊόντων, παραγωγικών διαδικασιών και υπηρεσιών ως καινοτομικά.

Ο χαρακτηρισμός των επενδύσεων αυτών γίνεται με σχετική γνωμοδότηση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Με την κοινή απόφαση της περίπτωσης β' της παραγράφου 10 καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης από τη Γ.Γ.Α. του χαρακτηρισμού των προϊόντων ως καινοτομικών και των επενδύσεων ως καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.

16. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την ένταξη επενδύσεων για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων, που προβλέπονται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(α) Επενδύσεις για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων μπορούν να ενισχυθούν μόνον εφόσον πραγματοποιούνται:

(i) Στις Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.), όπως ορίζονται με τον Ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254/Α).

(ii) Στα τμήματα των ενισχυόμενων περιοχών της Επικράτειας που δεν περιλαμβάνονται στην κοινή απόφαση της επόμενης περίπτωσης β'. Για να είναι δυνατή η ενίσχυση για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων στα τμήματα αυτά της Επικράτειας πρέπει: (α) η επένδυση να πραγματοποιείται σε ζώνη τουρισμού - αναψυχής χαρακτηριζόμενη έτσι σύμφωνα με τα κριτήρια της χωροταξικής ή πολεοδομικής πολιτικής και (β) να εξασφαλίζεται η απαιτούμενη κατάλληλη υποδομή για την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία της ξενοδοχειακής μονάδας. Η συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών διαπιστώνεται κατά περίπτωση με ειδική γνωμάτευση του Ε.Ο.Τ., η οποία εκδίδεται από τον εν λόγω Οργανισμό και

προσκομίζεται στην αρμόδια Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

(β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας-Οικονομικών, Τουριστικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται κάθε δύο (2) χρόνια και δεν μπορεί να τροποποιηθεί μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα των δύο (2) χρόνων, μπορεί να καθορίζονται τμήματα της Επικράτειας που παρουσιάζουν υπερσυγκέντρωση τουριστικής δραστηριότητας, στα οποία δεν έχουν εφαρμογή οι ενισχύσεις της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του μισθολογικού κόστους του παρόντος για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων.

17. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις, επισκευής, αποκατάστασης και μετατροπής παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Για να είναι δυνατή η ενίσχυσή τους, πρέπει τα κτίρια αυτά, είτε βρίσκονται σε χαρακτηρισμένο διατηρητέο ή παραδοσιακό οικισμό είτε όχι, να έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέα από το Υπουργείο Πολιτισμού ή από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Δημοσίων Έργων ή ως παραδοσιακά από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή τον Ε.Ο.Τ..

18. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών μονάδων ή τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Τουριστικής Ανάπτυξης καθορίζονται, το είδος και η έκταση των έργων που πρέπει να περιλαμβάνονται στον εκσυγχρονισμό της ξενοδοχειακής μονάδας ή των τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings), για να θεωρείται αυτός ως ολοκληρωμένης μορφής και να είναι δυνατή η εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος.

19. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις συνεδριακών κέντρων, χιονοδρομικών κέντρων, κέντρων θαλασσοθεραπείας, κέντρων τουρισμού υγείας, κέντρων προπονητικού-αθλητικού τουρισμού, εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών και θεματικών πάρκων, της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Τουριστικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι ως άνω μονάδες. Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του

παρόντος, των επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των παραπάνω μονάδων συνοδεύονται υποχρεωτικά από έγκριση του Ε.Ο.Τ. για την πλήρωση των κατά περίπτωση προδιαγραφών.

20. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες) και γηπέδων γκολφ, της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, των επενδύσεων λιμένων σκαφών αναψυχής και γηπέδων γκολφ, συνοδεύονται υποχρεωτικά από έγκριση της Γενικής Διεύθυνσης Στήριξης Λιμένων Αναψυχής του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης αντίστοιχα για τη δημιουργία ή την επέκταση ή τον εκσυγχρονισμό τους.

21. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης, καθώς και μονάδων παροχής στέγης αυτόνομης διαβίωσης σε άτομα με ειδικές ανάγκες, της υποπερίπτωσης (xiii) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, επενδύσεων των παραπάνω επιχειρήσεων συνοδεύονται υποχρεωτικά από την κατά περίπτωση απαιτούμενη έγκριση του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 10 και 30 του Ν. 2072/1992 (ΦΕΚ 125 Α') αντίστοιχα.

22. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ίδρυσης δημόσιας χρήσης σταθμών αυτοκινήτων της υποπερίπτωσης (xiv) περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(α) Οι επενδύσεις των επιχειρήσεων αυτών πρέπει να αφορούν στη δημιουργία δημόσιας χρήσης στεγασμένων σταθμών αυτοκινήτων.

(β) Πρέπει να διασφαλίζεται η καταλληλότητα του συγκεκριμένου χώρου και της περιοχής εγκατάστασης του σταθμού αυτοκινήτων σε σχέση με τις ανάγκες στάθμευσης.

(γ) Η δημιουργία και λειτουργία του σταθμού αυτοκινήτων στο συγκεκριμένο χώρο πρέπει να συμβιβάζεται με τις λοιπές υφιστάμενες ή και προγραμματισμένες λειτουργίες της περιοχής εγκατάστασης.

(δ) Το επενδυτικό σχέδιο για την ίδρυση δημόσιας χρήσης σταθμών αυτοκινήτων να λειτουργεί ανεξάρτητα και αυτοτελώς και να μην εξυπηρετεί παρακείμενη επιχείρηση της οποίας η λειτουργία δημιουργεί συγκέντρωση μεγάλου αριθμού ατόμων και η οποία ανήκει στον αυτό φορέα στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος της.

(ε) Η συνδρομή των προϋποθέσεων των περιπτώσεων (β) και (γ) πιο πάνω πιστοποιείται από τους Οργανισμούς Αθήνας ή Θεσσαλονίκης για τις περιοχές αρμοδιότητάς τους ή των Περιφερειακών Υπηρεσιών του

Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (τέως Π.Υ.Δ.Ε.), για τις υπόλοιπες περιοχές της Επικράτειας. Η έγκριση αυτή, καθώς και η σχετική άδεια του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και των κατά περίπτωση Διευθύνσεων Συγκοινωνιών των οικείων νομαρχιών συνοδεύει υποχρεωτικά τις αιτήσεις των φορέων για ένταξη στις ενισχύσεις του παρόντος, των επενδυτικών σχεδίων ίδρυσης τέτοιων σταθμών.

23. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος σε επενδύσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας, ή επιχειρήσεων συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, της υποπερίπτωσης (vi) της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας συνοδεύονται υποχρεωτικά από την άδεια εγκατάστασης του Υπουργείου Ανάπτυξης.

24. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε μεταλλευτικές επενδύσεις και επενδύσεις εξόρυξης και θραύσης αδρανών υλικών της υποπερίπτωσης (i) της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Για τις επενδύσεις της παραπάνω περίπτωσης, η αρμόδια διεύθυνση της οικείας νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ελέγχει την ισχύ ή μη της άδειας εκμετάλλευσης της άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας των εγκαταστάσεων εντός (1) μηνός από την διαβίβαση του φακέλου της επένδυσης η και του προγράμματος.

25. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις εξόρυξης επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών και μεταλλευτικές επενδύσεις, της υποπερίπτωσης (i) της περίπτωσης (α) και των υποπεριπτώσεων (i) και (ii) της περίπτωσης (β) της παρ. 1 του άρθρου 3.

Για τις επενδύσεις των παραπάνω περιπτώσεων γνωμοδοτεί η Γενική Γραμματεία Ενέργειας του Υπουργείου Ανάπτυξης για την ισχύ ή μη των δικαιωμάτων μεταλλειοκτησίας, της άδειας εκμετάλλευσης και της άδειας λειτουργίας των εγκαταστάσεων, εντός ενός (1) μηνός από τη διαβίβαση του φακέλου της επένδυσης ή και του προγράμματος.

26. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής.

- (α) Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής υπολογίζεται με βάση τα καθαρά κέρδη, που δηλώνονται με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία και εμφανίζονται στον ισολογισμό και τα οποία προέρχονται από το σύνολο των δραστηριοτήτων του φορέα είτε αυτές περιλαμβάνονται στις υπαγόμενες στο παρόντα Νόμο δραστηριότητες είτε όχι και ανεξάρτητα από την περιοχή στην οποία αυτές ασκούνται, μετά την αφαίρεση των κερδών που απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος, των κρατήσεων για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και των κερδών της χρήσης που διανέμονται πραγματικά ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους ή τον επιχειρηματία. Προκειμένου για ΑΕ και ΕΠΕ για τον υπολογισμό του κατά τα παραπάνω τακτικού αποθεματικού και των διανεμόμενων ποσών γίνεται αναγωγή των ποσών αυτών με την προσθήκη του αναλογούντος φόρου. Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., η φορολογική απαλλαγή πραγματοποιείται από τα καθαρά κέρδη που δηλώνονται με την αρχική δήλωση, αφού αφαιρεθούν οι απολήψεις.
- (β) Σχηματίζεται από τα κέρδη της διαχειριστικής περιόδου μέσα στην οποία έγινε η επένδυση. Αν δεν πραγματοποιηθούν κέρδη κατά τη διαχειριστική αυτή περίοδο ή αν αυτά που πραγματοποιήθηκαν δεν επαρκούν, το αφορολόγητο αποθεματικό σχηματίζεται από τα κέρδη των αμέσως επόμενων διαχειριστικών περιόδων μέχρι να καλυφθεί το ποσοστό της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης ή της αξίας κτήσης του εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση και οι οποίες δεν μπορούν να υπερβούν τις (10) διαχειριστικές περιόδους.
- (γ) Προκειμένου για επενδύσεις, που η υλοποίηση τους διαρκεί πέραν της μίας (1) διαχειριστικής περιόδου, παρέχεται η δυνατότητα σχηματισμού αφορολόγητου αποθεματικού από τα κέρδη της κάθε διαχειριστικής περιόδου, για τις δαπάνες των επενδύσεων που γίνονται μέσα σε αυτή και υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση ολοκληρώνεται εντός πενταετίας από τον χρόνο έναρξής της. Όταν ο εξοπλισμός αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση, το αφορολόγητο αποθεματικό υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στα μισθώματα που καταβλήθηκαν στην οικεία διαχειριστική περίοδο και με την προϋπόθεση ότι η επένδυση ή το πρόγραμμα ολοκληρώνεται εντός πενταετίας από το χρόνο έναρξής της και μετά τη λήξη της σύμβασης ο εξοπλισμός θα περιέρχεται στην κυριότητα της επιχείρησης.
- (δ) Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής εμφανίζεται σε ξεχωριστούς λογαριασμούς στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης.
- (ε) Οι φορείς που εφαρμόζουν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής υποχρεούνται στην τήρηση πρόσθετων βιβλίων, τα οποία ορίζονται από το Π.Δ. 186/1982 (ΦΕΚ 84/Α').

27. Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος για την πραγματοποίηση επενδύσεων του άρθρου 3 παράγραφος 3 στην αλλοδαπή υπάγονται μόνον οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ.70/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12.1.2001 (ΕΛ 2001 L 10/33).

Δεν υπάγονται στο ανωτέρω καθεστώς επιχειρήσεις η παραγωγική δραστηριότητα των οποίων επηρεάζει αρνητικά αντίστοιχη δραστηριότητα που ασκείται στην Ελλάδα με συνέπεια τη μείωση της απασχόλησης και τη μείωση των εξαγωγών, καθώς και επιχειρήσεις οι οποίες έχουν διακόψει ή μειώσει την επιχειρηματική τους δραστηριότητα στην Ελλάδα κατά τα αναφερόμενα στην επόμενη παράγραφο, στο χρονικό διάστημα της τελευταίας τριετίας πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

Οι φορείς επενδύσεων στην αλλοδαπή, οι οποίοι υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος, δεν επιτρέπεται να διακόπτουν ή να μειώνουν με οποιονδήποτε τρόπο την τυχόν άλλη επιχειρηματική δραστηριότητα που ασκείται από τους ίδιους ή μέσω συνδεδεμένων με αυτούς επιχειρήσεων στην Ελλάδα.

α) Ως μείωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας νοείται και η μείωση των θέσεων εργασίας.

β) Ως συνδεδεμένη επιχείρηση νοείται κάθε επιχείρηση η οποία μπορεί να ασκήσει κυρίαρχη επιρροή σε άλλη επιχείρηση ή υπόκειται στην κυρίαρχη επιρροή μιας άλλης επιχείρησης λόγω ιδιοκτησίας, χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που διέπουν τη λειτουργία της. Η κυρίαρχη επιρροή τεκμαίρεται όταν μία επιχείρηση έναντι μιας άλλης επιχείρησης, άμεσα ή έμμεσα:

- (i) κατέχει την πλειοψηφία του καλυφθέντος κεφαλαίου της επιχείρησης ή
- (ii) διαθέτει την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με τα μερίδια τα οποία εκδίδει η επιχείρηση ή
- (iii) μπορεί να διορίζει περισσότερα από τα μισά μέλη του οργάνου διοίκησης, διεύθυνσης ή εποπτείας της επιχείρησης.

Κατάλογος συνδεδεμένων επιχειρήσεων, που τυχόν υπάρχουν, επισυνάπτεται στην αίτηση υπαγωγής.

Από την υπαγωγή και για μία πενταετία από την έκδοση της απόφασης πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας, αν διαπιστωθεί παράβαση των παραπάνω υποχρεώσεων ή απόκρυψη τέτοιων παραβάσεων, ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται το σύνολο ή μέρος της τυχόν καταβληθείσας επιχορήγησης μετά από γνώμη της αρμόδιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής.

28. Με Προεδρικό Διάταγμα ορίζονται όροι ή προϋποθέσεις ή περιορισμοί ή παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου στην παροχή ενισχύσεων, που επιβάλλονται κάθε φορά από την Ευρωπαϊκή Ένωση για

την παροχή εθνικών ενισχύσεων σε συγκεκριμένους τομείς ή κατηγορίες επενδύσεων.

Με όμοιο Προεδρικό Διάταγμα μπορεί να καθορίζονται τυχόν διαφορετικές ή και πρόσθετες διαδικασίες και δικαιολογητικά για την υποβολή και εξέταση επενδύσεων και γενικά για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος ή να αποκλείονται των ενισχύσεων, συγκεκριμένοι τομείς ή κλάδοι ή κατηγορίες δραστηριοτήτων ή επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων, λόγω καθιέρωσης ή θέσπισης ανάλογων όρων και απαγορεύσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 6

Κριτήρια υπαγωγής στο καθεστώς των ενισχύσεων

1. Η υπαγωγή στο καθεστώς ενισχύσεων γίνεται με τα ακόλουθα κριτήρια:

(α) Κριτήρια αξιολόγησης επενδυτικού φορέα;

(i) Τα χαρακτηριστικά του φορέα και ειδικότερα η εμπειρία του, η κλίμακα και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων του στο παρελθόν, η φερεγγυότητα και οικονομική του επιφάνεια. Εξετάζονται, επίσης, ο δυναμισμός και η επιτυχία στις προγενέστερες και υφιστάμενες δραστηριότητες των εταίρων που ελέγχουν την πλειοψηφία των συμφερόντων της. Στην περίπτωση νεοϊδρυόμενου φορέα

εξετάζονται ο δυναμισμός και η επιτυχία στις προγενέστερες και υφιστάμενες δραστηριότητες των εταίρων που ελέγχουν την πλειοψηφία των συμφερόντων του.

(ii) Η δυνατότητα διάθεσης των ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της επιχείρησης και συγκεκριμένα την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση και του αναγκαίου κεφαλαίου κίνησης.

(β) Κριτήρια οικονομοτεχνικής αξιολόγησης επενδυτικών προτάσεων και βιωσιμότητας της επένδυσης;

(i) Η πληρότητα του επιχειρηματικού σχεδιασμού και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης και η οργάνωση της επιχείρησης που την πραγματοποιεί.

(ii) Η προοπτική δυναμικής ανάπτυξης του κλάδου στον οποίο πραγματοποιείται η επένδυση

(iii) Οι προοπτικές κερδοφόρας δραστηριότητας της επιχείρησης που θα δημιουργηθεί ή της ήδη υφιστάμενης, στο βαθμό που επηρεάζεται από την προτεινόμενη επένδυση.

(γ) Κριτήρια συμβολής της επένδυσης στους στόχους του αναπτυξιακού Νόμου

(i) Η αύξηση της απασχόλησης και ιδίως η δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εξαρτημένης εργασίας για μακρό χρονικό διάστημα.

(ii) Η περιοχή εγκατάστασης της επένδυσης και τα ειδικότερα χαρακτηριστικά του νομού εγκατάστασης.

(iii) Η συμβολή της επένδυσης στην προστασία του περιβάλλοντος και εξοικονόμηση ενέργειας, όπου ειδικότερα εξετάζονται:

- Η συμβολή στον περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, στην αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και την ανακύκλωση του ύδατος,
- Η εισαγωγή περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας
- Η αξιοποίηση των ήπιων μορφών ενέργειας, η υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα ή επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά.
- Η εξοικονόμηση ενέργειας.

(iv) Η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων και υπηρεσιών σε διεθνές επίπεδο και ειδικότερα ο εξαγωγικός προσανατολισμός της επιχείρησης ή η υποκατάσταση εισαγωγών.

(v) Η ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(vi) Η συμβολή της επένδυσης στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

(δ) Ειδικά κριτήρια ανά τομέα δραστηριότητας

(i) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον πρωτογενή τομέα:

- Η κατάταξη της πρωτογενούς δραστηριότητας ως υψηλής, μέσης ή χαμηλής προτεραιότητας σύμφωνα με την γεωργική πολιτική της χώρας.
- Η μετεγκατάσταση λειτουργουσών μονάδων εφόσον επιβάλλεται για περιβαλλοντικούς λόγους.

(ii) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον δευτερογενή τομέα:

- Ο χαρακτηρισμός των προϊόντων ως νέων ή ως προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

• Η εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία ή ο χαρακτηρισμός των προϊόντων ως καινοτομικών.

• Η μετεγκατάσταση λειτουργουσών μονάδων από την περιοχή Α'. Επίσης, η μετεγκατάσταση από άλλες περιοχές εφόσον γίνεται για περιβαλλοντικούς λόγους.

• Ο βαθμός συμμετοχής των πρώτων και βοηθητικών υλών στο βιομηχανικό κόστος παραγωγής ανά μονάδα προϊόντος.

(iii) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού: Δημιουργία εγκαταστάσεων ειδικών μορφών τουρισμού.

- Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων ή οικιών σε ξενοδοχειακές μονάδες.
- Η δυνατότητα λειτουργίας της μονάδας πέραν της τουριστικής περιόδου της ευρύτερης περιοχής.
- Αναβάθμιση σε ανώτερη κατηγορία αστέρων (*) προκειμένου για επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων καθώς και σε ανώτερη τάξη προκειμένου για τουριστικές οργανωμένες κατασκηνώσεις.

(iv) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον τομέα παροχής υπηρεσιών.

- Ο χαρακτηρισμός των υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.
- Ανάπτυξη λογισμικού, ανάπτυξη τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων και εργαστήρια εφαρμοσμένης έρευνας.
- Η εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.
- Κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης και στέγες αυτόνομης διαβίωσης για άτομα με ειδικές ανάγκες.

(ε) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία, η βαθμολόγηση, ο αριθμός και ο τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων της παραγράφου αυτής ανά τομέα δραστηριότητας, καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή της. Με όμοια απόφαση καθορίζεται και το κοινό και για τις τέσσερις κατηγορίες των περιπτώσεων α΄ έως και δ΄ πιο πάνω ελάχιστο ποσοστό του συνόλου των βαθμών των κοινών και ειδικών κριτηρίων κάθε τομέα πάνω από το οποίο κάθε επένδυση ή πρόγραμμα εγκρίνεται αμέσως κατά την εξέταση και βαθμολόγησή του, εφόσον το διατιθέμενο κονδύλι επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης επαρκεί, αν είναι κατώτερο το επενδυτικό σχέδιο απορρίπτεται.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης επιτρέπεται να καθοριστούν επιπρόσθετα ειδικά κριτήρια για τα επιχειρηματικά σχέδια της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε΄ και για τις ειδικές επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης ε΄ καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3, που εξετάζονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία, η βαθμολόγηση, ο ανάλογος τρόπος εφαρμογής όλων των κριτηρίων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής, για τις ως άνω επενδύσεις.

3. Για την υπαγωγή στην ενίσχυση επιχορήγησης επενδυτικών σχεδίων που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή σύμφωνα με την παράγραφο 3 του

άρθρου 3, λαμβάνονται υπόψη μόνο τα κριτήρια των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 και επιπλέον εφόσον η επένδυση συμβάλλει, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, στη διεύρυνση των παραγωγικών δραστηριοτήτων παραμεθόριων περιοχών της χώρας στην οποία πραγματοποιείται η επένδυση και τη συγκράτηση πληθυσμών των περιοχών αυτών στον τόπο διαμονής τους.

Άρθρο 7

Αρμοδιότητες και διαδικασίες εφαρμογής των ενισχύσεων

1. **Υποβολή αιτήσεων** υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος

(α) Αιτήσεις επενδύσεων πλην αυτών που αφορούν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής για τις οποίες δεν απαιτείται υποβολή αίτησης, ή επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης, υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ως εξής:

(i) Στην Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων, ύψους άνω των τεσσάρων εκατομμυρίων (4.000.000) ευρώ, που πραγματοποιούνται στα όρια της Διοικητικής Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και οι επενδύσεις ύψους άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ που πραγματοποιούνται στην υπόλοιπη Επικράτεια. Επίσης υποβάλλονται, ανεξαρτήτως ύψους, επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vii), (viii), (ix), (x), (xi), (xii), (xiii), (xiv), (xv), (xvi) της περίπτωσης (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 3, των υποπεριπτώσεων (iv), (v), (vi), (vii) και (viii) της περίπτωσης (β) της ίδιας παραγράφου, των υποπεριπτώσεων (i), (ii), (iii), (iv), (v) και (xii) της περίπτωσης (δ), καθώς και των υποπεριπτώσεων (ii) και (iii) της περίπτωσης (ε) της ίδιας παραγράφου, καθώς και εκείνες που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια περισσότερων της μιας περιφερειών της Επικράτειας.

Στην Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών υποβάλλονται επίσης οι επενδύσεις στην αλλοδαπή σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 καθώς και τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παρ. 2 του άρθρου 9 ανεξαρτήτως ύψους.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ορίζονται και πρόσθετες κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων των οποίων οι αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονται στην Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ανεξαρτήτως ύψους.

(ii) Στις Διευθύνσεις Σχεδιασμού και Ανάπτυξης των Περιφερειών υποβάλλονται αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους μέχρι δύο εκατομμυρίων (2.000.000,00) ευρώ, που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια κάθε Διοικητικής Περιφέρειας ή προκειμένου για την Διοικητική Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ύψους μέχρι τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000,00) ευρώ. Ειδικά οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους μέχρι δύο εκατομμυρίων (2.000.000,00) ευρώ, που πραγματοποιούνται στο Νομό Δωδεκανήσου, υποβάλλονται στο Γραφείο Περιφερειακής Ανάπτυξης Δωδεκανήσου της Διοικητικής Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

(iii) Στο Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων Α.Ε. (ΕΛ.Κ.Ε.) υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000,00) ευρώ, καθώς και οι επενδύσεις ή επιχειρηματικά σχέδια τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ και άνω, εφόσον το 50% τουλάχιστον της ίδιας συμμετοχής προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού.

(iv) Στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής των επενδύσεων της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3, ύψους μέχρι τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ, ή ύψους άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ εφόσον η ίδια συμμετοχή δεν προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού ή προέρχεται και από κεφάλαια εξωτερικού σε ποσοστό μικρότερο του 50%.

Επίσης στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (vi),

(vii), (viii) (ix) και (x) της περίπτωσης (ε) καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 3, ύψους τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ ή ύψους άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ εφόσον η ίδια συμμετοχή δεν προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού ή προέρχεται και από κεφάλαια εξωτερικού σε ποσοστό μικρότερο του 50%.

(β) Τα όρια των παραπάνω υποπεριπτώσεων (i), (ii), (iii) και (iv) μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

2. (α) Δεν είναι δυνατή η υποβολή, από τον ίδιο φορέα, αίτησης υπαγωγής σε περισσότερες της μιας υπηρεσίας ή φορείς για επενδύσεις κατά βάση ίδιες, που εμφανίζουν όμως διαφοροποιήσεις είτε στο κόστος είτε στα επί μέρους προτεινόμενα επενδυτικά έργα ή για επενδύσεις που αφορούν στην ίδια παραγωγική μονάδα.

Εαν υποβληθούν πολλαπλές αιτήσεις υπαγωγής, σύμφωνα με τα παραπάνω, καθώς και σε περίπτωση υποβολής αίτησης για υπαγωγή επένδυσης είτε στο σύνολό της είτε κατά ένα τμήμα της που έχει ήδη υπαχθεί στις ενισχύσεις του παρόντος ή του Ν.2601/98, όλες οι αιτήσεις δεν εξετάζονται και δεν επιστρέφεται το καταβληθέν γι' αυτές χρηματικό ποσό που προβλέπεται στην περ.β΄ της παράγραφο 3.

(β) Εταιρία της οποίας επιχειρηματικό σχέδιο έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή του Ν.2601/98 ή του Ν.1892/ 1990, δεν μπορεί κατά τη χρονική διάρκεια υλοποίησής του να υποβάλει σε οποιαδήποτε υπηρεσία ή φορέα αίτηση υπαγωγής επένδυσης η οποία να αφορά στα προϊόντα στα οποία αφορά το υλοποιούμενο επιχειρηματικό σχέδιο. Σε περίπτωση υποβολής τέτοιας αίτησης, αυτή δεν εξετάζεται, μη

επιστρεφόμενου του καταβληθέντος γι' αυτήν χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην πιο κάτω περίπτωση β' της παραγράφου 3.

3. Την αίτηση υπαγωγής της παράγραφου 1 συνοδεύουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

(α) Οικονομοτεχνική μελέτη. Στην περίπτωση που η οικομοτεχνική μελέτη συνοδεύει αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, συνολικού κόστους άνω των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000,00) ευρώ, υπογράφεται από οικονομολόγο μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.) ή αντίστοιχου Οργανισμού κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μηχανικό, εξειδικευμένο στο κύριο αντικείμενο της επένδυσης, μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και κατά περίπτωση, όπου απαιτείται από το αντικείμενο της επένδυσης, από γεωτεχνικό, μέλος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Αιτήσεις υπαγωγής που δεν πληρούν την προϋπόθεση αυτή δεν εξετάζονται και τίθενται στο αρχείο.

(β) Αποδεικτικό καταβολής χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης. Για τον καθορισμό του ποσού αυτού λαμβάνεται υπόψη το συνολικό κόστος της υποβαλλόμενης για έγκριση επένδυσης. Το παραπάνω χρηματικό ποσό καταβάλλεται στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.).

4. (α) Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών με την επιφύλαξη των παρακάτω περιπτώσεων (β) και (γ) καθορίζει με απόφασή του επιπλέον δικαιολογητικά και προσδιορίζει τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής.

(β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία και δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής των επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(γ) Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία και δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης (ε) καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

5. Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4, δεν συνιστούν αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, δεν εξετάζονται και τίθενται στο αρχείο της αρμόδιας υπηρεσίας, μη επιστρεφόμενου του καταβληθέντος για αυτές χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην παραγράφου 3 του

παρόντος άρθρου. Το ίδιο ισχύει και σε περιπτώσεις αιτήσεων υπαγωγής που περιλαμβάνουν τα κατά τα ανωτέρω απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία, πλην όμως κατά τον έλεγχο και την εξέταση του φακέλου διαπιστώνεται, μετά από γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής, ότι η οικονομοτεχνική μελέτη εμφανίζει σοβαρές ελλείψεις, οι οποίες καθιστούν αδύνατη την αξιολόγηση της υποβληθείσας επένδυσης. Μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής οι αρμόδιες για την εξέτασή της υπηρεσίες ή φορείς δύνανται, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο, να αποστέλλουν με απόδειξη στο φορέα της επένδυσης ή τον αντίκλητό του, έγγραφο με το οποίο ζητείται η προσκόμιση τυχόν πρόσθετων στοιχείων και πληροφοριών, καθώς και η παροχή περαιτέρω διευκρινήσεων, προς υποβοήθηση του έργου της αξιολόγησης της αίτησης υπαγωγής. Με τα έγγραφα αυτά μπορεί να τάσσεται προθεσμία μέχρι δεκαπέντε (15) ημερών, από τη με απόδειξη επίδοση αυτών, εντός της οποίας ο φορέας υποχρεούται να απαντήσει.

6. Οι αιτήσεις υπαγωγής εξετάζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς στους οποίους υποβάλλονται ή, προκειμένου για αιτήσεις που υποβάλλονται στο ΕΛ.Κ.Ε., από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ή της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, ανάλογα. Για τις αιτήσεις που υποβάλλονται στο ΕΛ.Κ.Ε., ο οργανισμός αυτός συντάσσει αιτιολογημένη έκθεση σκοπιμότητας, η οποία διαβιβάζεται είτε στην Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών είτε στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης κατά περίπτωση.

7. (α) Η διαδικασία εξέτασης κάθε αίτησης για υπαγωγή επένδυσης ολοκληρώνεται, από την αρμόδια υπηρεσία και την αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή, το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, η δε απόφαση υπαγωγής εκδίδεται το αργότερο εντός μηνός από τη γνωμοδότηση της επιτροπής, εντός του οποίου δημοσιεύεται και η περίληψή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για την εισαγωγή των αιτήσεων υπαγωγής στην αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή τηρείται η απόλυτη σειρά προτεραιότητας με βάση την ημερομηνία που έχουν υποβληθεί οι αιτήσεις αυτές.

(β) Οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής κάθε επιχειρηματικού σχεδίου διάσωσης και αναδιάρθρωσης από την αρμόδια υπηρεσία και την αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή ολοκληρώνονται το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, η δε απόφαση υπαγωγής εκδίδεται το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από τη γνωμοδότηση της επιτροπής, εντός του οποίου δημοσιεύεται και η περίληψή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για την εισαγωγή των αιτήσεων υπαγωγής

στην αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή τηρείται η απόλυτη σειρά προτεραιότητας με την οποία αυτές έχουν υποβληθεί.

8. Η αξιολόγηση των επενδύσεων θα γίνεται από τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες. Αξιολογήσεις επενδύσεων μπορεί να ανατίθενται και σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα και ειδικότερα σε υπαλλήλους άλλων υπηρεσιών του δημοσίου, ή και εξωτερικούς αξιολογητές, ή και εμπειρογνώμονες σε ειδικά θέματα. Οι ανωτέρω εκτός της αρμόδιας υπηρεσίας αξιολογητές, υποβάλλουν την έκθεση αξιολόγησής τους στην αρμόδια υπηρεσία η οποία μετά από μελέτη και έλεγχο αυτής και του φακέλου, συντάσσει εισηγητικό σημείωμα αξιολόγησης προς την αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή.

Με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας ελέγχεται η πληρότητα της έκθεσης αξιολόγησης, των εκτός της αρμόδιας υπηρεσίας αξιολογητών και γίνεται η παραλαβή που αποτελεί και την πιστοποίηση για την καταβολή της σχετικής αμοιβής.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται κατά την αρμοδιότητά τους η διαδικασία σύνταξης πίνακα αξιολογητών, οι διαδικασίες και οι όροι ανάθεσης, ο αριθμός των επενδυτικών σχεδίων που ανατίθενται κατ' έτος ανά αξιολογητή, οι προθεσμίες ολοκλήρωσης της αξιολόγησης, η διαδικασία και ο τρόπος αξιολόγησης ανάλογα με την κατηγορία επένδυσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Η αξιολόγηση των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης του άρθρου 9 ανατίθεται σε ειδικό εξωτερικό αξιολογητή με μεγάλη εμπειρία σε εκκαθαρίσεις, εξαγορές και συγχωνεύσεις, ο οποίος υποβάλλει ολοκληρωμένη μελέτη αξιολόγησης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, προκειμένου αυτή να εισηγηθεί στην αρμόδια Γνωμοδοτική Επιτροπή της παραγράφου 15. Η υπηρεσία για την κατάρτιση της εισήγησής της αυτής δύναται να ζητά από την κύρια δανειοδοτούσα τράπεζα ή και άλλη τράπεζα γνωμοδότηση επί της βιωσιμότητας του σχεδίου διάσωσης και αναδιάρθρωσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας καθορίζονται η διαδικασία ανάθεσης, τα κριτήρια επιλογής, ο ανώτατος αριθμός επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης, που μπορεί να ανατίθενται κατ' έτος σε κάθε αξιολογητή, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εξωτερικών αξιολογητών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

9. (α) Κάθε επένδυση εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις ένταξης εξετάζεται ως προς τα **κριτήρια** των περιπτώσεων α, β, γ και δ' της παρ. 1 του άρθρου 6.

Ειδικότερα η επένδυση απορρίπτεται και δεν αξιολογείται σε επόμενο στάδιο στις περιπτώσεις που κρίνεται ότι δεν καλύπτεται η ίδια συμμετοχή (υποπερίπτωση (ii) της περίπτωσης α', καθώς και το κατώτατο όριο βαθμολογίας ως προς τα κριτήρια των υποπεριπτώσεων (i) της περίπτωσης α' στην περίπτωση υφιστάμενου φορέα και (iii) της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 6.

Εφόσον η επένδυση κριθεί σύμφωνα με τα παραπάνω ότι πληροί τις ελάχιστες προϋποθέσεις, βαθμολογείται στο σύνολο των κριτηρίων των περιπτώσεων (α), β, γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και εφόσον συγκεντρώνει τουλάχιστον την κοινή ελάχιστη βαθμολογία που ορίζεται στην απόφαση της περ. 2 του άρθρου 6 και το διατιθέμενο ποσό επαρκεί εντάσσεται προς υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος.

(β) Οι επενδύσεις οι οποίες σύμφωνα με την υποπερίπτωση (iv) της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης εξετάζονται ως προς τα κριτήρια των περιπτώσεων (α, β', γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και ως προς τα τυχόν επιπρόσθετα κριτήρια της παρ. 2(α) του αυτού άρθρου.

Η επένδυση απορρίπτεται και δεν αξιολογείται σε επόμενο στάδιο στις περιπτώσεις που κρίνεται ότι δεν καλύπτεται η ίδια συμμετοχή ή το κατώτατο όριο βαθμολογίας ως προς τα κριτήρια των υποπεριπτώσεων (i) της περίπτωσης (α) προκειμένου για παλαιό φορέα και (iii) της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 6.

Εφόσον η επένδυση κριθεί σύμφωνα με τα παραπάνω ότι πληροί τις ελάχιστες προϋποθέσεις, βαθμολογείται στο σύνολο των κριτηρίων των περιπτώσεων α', β', γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και εφόσον συγκεντρώνει τουλάχιστον την κοινή ελάχιστη βαθμολογία που ορίζεται στην απόφαση της περίπτωσης 2 του άρθρου 6 και το διατιθέμενο ποσό επαρκεί, εντάσσεται προς υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος.

(γ) Κάθε επιχειρηματικό σχέδιο διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παράγραφου 2 του άρθρου 9 εξετάζεται σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου και υπάγεται στις διατάξεις του παρόντος κατά τα οριζόμενα στην εν λόγω απόφαση και εφόσον το διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό επιχορηγήσεων και λοιπών ενισχύσεων των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης επαρκεί.

(δ) Σε περίπτωση που κατά τη διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής των επενδύσεων, το κατά περίπτωση διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό ενισχύσεων εξαντληθεί, τυχόν αιτήσεις υπαγωγής, για τις οποίες μέχρι την εξάντληση του ποσού των ενισχύσεων δεν ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής από τις

αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές, εξετάζονται για υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος κατά το επόμενο έτος με βάση τα ποσά

ενισχύσεων που καθορίζονται για το έτος αυτό, πριν την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής που θα υποβληθούν μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους αυτού.

10. Κάθε επένδυση που γίνεται στην αλλοδαπή σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 3, εξετάζεται ως προς τα κριτήρια των περιπτώσεων α' και β' παράγραφο 1 του άρθρου 6. Η υπαγωγή της επένδυσης γίνεται εφόσον αυτή πληροί τις προϋποθέσεις ένταξης σύμφωνα με τα ίδια κριτήρια και επιπλέον εκτιμάται ότι συμβάλλει στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό στη διεύρυνση των παραγωγικών δραστηριοτήτων παραμεθόριων περιοχών των χωρών στις οποίες πραγματοποιείται η επένδυση και τη συγκράτηση πληθυσμών των περιοχών αυτών στον τόπο διαμονής τους και με την προϋπόθεση ότι το διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό για τις επιχορηγήσεις αυτών των επενδύσεων επαρκεί, εγκρίνεται για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος.

Επίσης, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των επενδυτικών προτάσεων ιδιωτικών επιχειρήσεων λαμβάνονται υπόψη οι στόχοι και οι προτεραιότητες του αντίστοιχου Προγράμματος Διμερούς Οικονομικής Συνεργασίας.

Σε περίπτωση που, κατά τη διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής των επενδύσεων αυτών, το διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό επιχορηγήσεων γι' αυτές εξαντληθεί, τυχόν αιτήσεις υπαγωγής για τις οποίες μέχρι την εξάντληση του ποσού των επιχορηγήσεων δεν ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής από την αρμόδια υπηρεσία και γνωμοδοτική επιτροπή, εξετάζονται για υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος κατά το επόμενο έτος με βάση το ποσό ενισχύσεων που καθορίζεται για την κατηγορία αυτή επενδύσεων για το έτος αυτό, πριν από την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής που θα υποβληθούν μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους αυτού.

11. Οι αποφάσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων στα καθεστάτα ενισχύσεων του παρόντος εκδίδονται:

(α) Από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στην Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών σύμφωνα με την υποπερίπτωση (i) της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και για τις επενδύσεις που υποβάλλονται μέσω του ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από την Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

(β) Από τον Υπουργό Ανάπτυξης, για τα επενδυτικά σχέδια των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix), (x) και (xi) της περίπτωσης ε καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(γ) Από τους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών, για τα επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται στα όρια κάθε Διοικητικής Περιφέρειας και υποβάλλονται στην αντίστοιχη Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων της Περιφέρειας σύμφωνα με την υποπερίπτωση (ii) της περίπτωσης α' της πιο πάνω παραγράφου 1.

Οι αποφάσεις τροποποίησης, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, ανάκλησης υπαγωγής και επιστροφής ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί, καθώς και μεταβίβασης επιχειρήσεων ή μετοχών ή εταιρικών μεριδίων εκδίδονται με ανάλογη αρμοδιότητα.

12. Οι αποφάσεις υπαγωγής, καθώς και οι λοιπές αποφάσεις που καθορίζονται στην παρ. 11 εκδίδονται μετά από γνώμη της κατά περίπτωση αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής.

Περίληψη της απόφασης υπαγωγής, που περιέχει τα στοιχεία του φορέα της επένδυσης, το αντικείμενο, το κόστος της επένδυσης, το ποσοστό και το ποσό των ενισχύσεων, καθώς και τον αριθμό των δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Δεν απαιτείται δημοσίευση περίληψης αποφάσεων που αφορούν σε παράταση του χρόνου ολοκλήρωσης ή σε τροποποιήσεις αποφάσεων που δεν μεταβάλλουν

το ποσό και ποσοστό των ενισχύσεων και τον αριθμό των νέων θέσεων εργασίας. Μεταβολή με οποιονδήποτε τρόπο των όρων της απόφασης μπορεί να γίνει μετά από αίτηση του φορέα της επένδυσης.

13. Ετήσιος προγραμματισμός του ύψους των εγκρινόμενων βάσει του παρόντος επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης και επιδότησης του κόστους απασχόλησης.

(α) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών που εκδίδεται κάθε Ιανουάριο και με την επιφύλαξη της επόμενης περίπτωσης β' και των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 9, καθορίζεται το συνολικό ποσό των επιχορηγήσεων, επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης και του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους που εγκρίνεται ετησίως Επίσης, με την ίδια απόφαση γίνεται η κατανομή του ως άνω ποσού μεταξύ των αρμοδίων φορέων υπαγωγής της παραπάνω παραγράφου 11. Με την ίδια επίσης απόφαση καθορίζεται και το συνολικό ποσό των ενισχύσεων των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης του άρθρου 9. Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών είναι δυνατό με όμοιες αποφάσεις να αναπροσαρμόζει κατά τη διάρκεια του έτους το παραπάνω ποσό.

Με όμοια απόφαση καθορίζεται το συνολικό ποσό επιχορηγήσεων που εγκρίνεται ετησίως για κάθε κράτος προκειμένου για τις επενδύσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 3.

(β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, που εκδίδεται κάθε Ιανουάριο, καθορίζεται το συνολικό ποσό επιχορηγήσεων που εγκρίνονται ετησίως για τις επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix),(x) και (xi) της περίπτωσης (ε) καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3. Με όμοιες αποφάσεις είναι δυνατό να αναπροσαρμόζεται κατά τη διάρκεια του έτους το παραπάνω ποσό.

14. Αιτήσεις για υπαγωγή επενδύσεων στις ενισχύσεις του παρόντος, καθώς και αιτήματα για τροποποίηση όρων αποφάσεων υπαγωγής, που έχουν απορριφθεί, δεν επανεξετάζονται.

15. Γνωμοδοτικές Επιτροπές

(α) Γνωμοδοτική Επιτροπή Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών:

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών συστήνεται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα Νόμο επενδύσεων που σύμφωνα με το παρόν άρθρο υποβάλλονται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ή το ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Μέλη της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ως Πρόεδρος, ο Προϊστάμενος της αρμόδιας γενικής διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, οι Προϊστάμενοι των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωποι των συναρμόδιων Υπουργείων και λοιπών φορέων ειδικών σε θέματα επενδύσεων. Στις συνεδριάσεις της επιτροπής παρίσταται ως μέλος άνευ ψήφου και Νομικός Σύμβουλος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ή Πάρεδρος του ίδιου Υπουργείου που ορίζεται από τον Προϊστάμενο Γραφείου Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Όταν η Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή εξετάζει επενδυτικές προτάσεις για υπαγωγή στο Ε.Σ.Ο.Α.Β., στη σύνθεσή της μετέχει ο Γενικός Γραμματέας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, δύο υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου Εξωτερικών των δύο ανώτατων βαθμών της ιεραρχίας, καθώς και ένας εκπρόσωπος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος.

(β) Γνωμοδοτικές Επιτροπές Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας Υπουργείου Ανάπτυξης:

(i) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή επιχειρηματικών σχεδίων, η οποία γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα Νόμο επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε'

της παρ. 1 του άρθρου 3, που υποβάλλονται στη Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας ή στο ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.

Μέλη της Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας ως Πρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύο (2) εμπειρογνώμονες αναγνωρισμένου κύρους σε θέματα βιομηχανικών επενδύσεων, ένας (1) εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β., ένας (1) εκπρόσωπος της Γ.Σ.Ε.Ε. και ένας (1) εκπρόσωπος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών.

(ii) Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Γνωμοδοτική Επιτροπή Επενδύσεων, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα Νόμο των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης ε' καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, που υποβάλλονται στη Γ.Γ. Βιομηχανίας ή στο ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.

Μέλη της Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας ως Πρόεδρος, δύο (2) προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων ή αρμόδιων Διευθύνσεων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύο (2) εμπειρογνώμονες αναγνωρισμένου κύρους σε ζητήματα βιομηχανικών επενδύσεων, ένας (1) εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β. και ένας (1) της Γ.Σ.Ε.Ε..

Ειδικά, για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης (vii) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 στην Επιτροπή συμμετέχουν και ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας και ένας (1) προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης ή αρμόδιας Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.

(γ) Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές:

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα κάθε Περιφέρειας συστήνεται στην έδρα κάθε Διοικητικής Περιφέρειας, καθώς και στην πρωτεύουσα του Νομού Δωδεκανήσου Περιφερειακή Γνωμοδοτική Επιτροπή Επενδύσεων, η οποία γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, που σύμφωνα με το παρόν άρθρο υποβάλλονται σε κάθε Περιφέρεια ή στο Νομό Δωδεκανήσου και εξετάζονται από τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες εφαρμογής του παρόντος Νόμου.

Μέλη της κάθε Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας ως Πρόεδρος, προϊστάμενοι των αρμόδιων υπηρεσιών ιδιωτικών επενδύσεων

της Περιφέρειας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εκπρόσωποι τραπεζών και λοιπών φορέων ειδικοί σε θέματα επενδύσεων.

(δ) Οι καθοριζόμενες πιο πάνω γνωμοδοτικές επιτροπές γνωμοδοτούν επίσης για αιτήματα τροποποίησης αποφάσεων υπαγωγής, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, μεταβίβασης επιχειρήσεων ή μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, καθώς και για την ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής και επιστροφή ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί και αφορούν σε επενδύσεις ή και προγράμματα ή επιχειρηματικά σχέδια για την υπαγωγή των οποίων γνωμοδότησαν κατά περίπτωση.

Επίσης γνωμοδοτούν για τα παρακάτω θέματα:

(i) επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στο Ν.2601/98, εφόσον αυτά είναι της αρμοδιότητας των κατά περίπτωση αντίστοιχων υπηρεσιών ή φορέων εφαρμογής των κινήτρων του εν λόγω νόμου και

(ii) επενδύσεων που έχουν υπαχθεί σε προγενέστερους αναπτυξιακούς Νόμους, εφόσον οι σχετικοί φάκελοι των επενδύσεων αυτών είναι της αρμοδιότητας των κατά περίπτωση αντίστοιχων υπηρεσιών ή φορέων και τηρούνται σε αυτούς.

(ε) Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γενική Γραμματεία Ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Ανάπτυξης (Γ.Γ.Α.) του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων που γνωμοδοτεί για το χαρακτηρισμό: (1) των υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή ως νέων, (2) των προϊόντων ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή ως νέων, (3) επενδύσεων ως επενδύσεις ανάπτυξης λογισμικού, (4) επενδύσεων ως εργαστήρια εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας ή των εργαστηρίων αυτών (5) επενδύσεων ως επενδύσεις ανάπτυξης τεχνολογιών, (6) επενδύσεων ως επενδύσεις παραγωγής καινοτομικών προϊόντων ή και εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.

Μέλη της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων είναι ο Γενικός Γραμματέας Ανάπτυξης ως Πρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας, ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας, ένα (1) εξειδικευμένο σε θέματα τεχνολογίας στέλεχος της Γ.Γ.Ε.Τ., ένα (1) εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας (Γ.Γ.Β.) του Υπουργείου Ανάπτυξης εξειδικευμένο σε θέματα τεχνολογίας ένα (1) εξωτερικό εμπειρογνώμονα που προέρχεται από πανεπιστημιακά ή ερευνητικά ιδρύματα ή εργαστήρια και ένα (1) εξωτερικό εμπειρογνώμονα που ορίζεται από το ΣΕΒ.

Η σύνθεση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.

(στ) Η συγκρότηση των ως άνω γνωμοδοτικών επιτροπών γίνεται με αποφάσεις των οργάνων που είναι αρμόδια για τη σύστασή τους μη δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τις αποφάσεις αυτές ορίζονται επίσης οι γραμματείς και οι αναπληρωτές βοηθοί γραμματείς των επιτροπών, καθώς και οι εισηγητές.

ζ) Δεν μπορούν να συμμετέχουν ως μέλη στις παραπάνω γνωμοδοτικές επιτροπές σύμβουλοι ή φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση επιχειρήσεων ή έχουν καταρτίσει ή συμμετάσχει στην κατάρτιση επενδύσεων ή έχουν αξιολογήσει ή ελέγξει αιτήσεις υπαγωγής, κατά την τελευταία πενταετία, που έχουν υπαχθεί στο Ν.2601/1998 ή στον παρόντα νόμο ή έχουν υποβάλει αίτηση για να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον στις συνεδριάσεις αυτές εξετάζονται θέματα των επιχειρήσεων αυτών ή θέματα άλλων επιχειρήσεων ίδιου ή συναφούς αντικειμένου.

η) Στα μέλη και τους εισηγητές των γνωμοδοτικών επιτροπών που προβλέπονται στο παρόν, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 24 του Ν. 2429/1996 περί υποβολής δήλωσης περιουσιακής τους κατάστασης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του Ν. 3213/2003.

16. Παρακολούθηση και Έλεγχος

Η παρακολούθηση των επενδύσεων που εγκρίνονται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και τις Περιφέρειες, γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες τους. Ο έλεγχος γίνεται από όργανα ελέγχου τα οποία συγκροτούνται με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου φορέα υπαγωγής.

17. Όργανα Ελέγχου

(α) Όργανα ελέγχου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

(i) Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών συνιστώνται τα όργανα και καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου της προόδου των επενδυτικών έργων ανεξάρτητα αν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή έχουν περατωθεί. Ο έλεγχος γίνεται με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και τους όρους της απόφασης υπαγωγής.

(ii) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών δύνανται να συσταθούν ειδικά όργανα ελέγχου με αρμοδιότητα τον επανέλεγχο επενδύσεων που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος ή του Ν.2601/1998 ή προγενέστερων αναπτυξιακών νόμων από οποιαδήποτε υπηρεσία ή φορέα.

(iii) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών συνιστώνται τα όργανα και καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου των

πραγματοποιηθεισών επενδύσεων για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τρίτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 20 του παρόντος.

(β) Όργανα Ελέγχου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου και συνιστώνται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδικά Όργανα Ελέγχου με αρμοδιότητα τον έλεγχο της προόδου υλοποίησης των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης ε' καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' και της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 ανεξάρτητα αν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή έχουν περατωθεί.

Ο έλεγχος γίνεται με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος καθώς και των σχετικών αποφάσεων υπαγωγής τους.

γ) Περιφερειακά Όργανα Ελέγχου.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου και συνιστώνται Περιφερειακά Όργανα Ελέγχου (Π.Ο.Ε.) της προόδου των επενδυτικών έργων και γενικότερα των επενδύσεων, ανεξάρτητα εάν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή έχουν περατωθεί. Ο έλεγχος γίνεται με βάση τον παρόντα νόμο, καθώς και τις σχετικές αποφάσεις υπαγωγής.

Η αρμοδιότητα των Π.Ο.Ε. αφορά στις επενδύσεις που πραγματοποιούνται στα όρια της Διοικητικής Περιφέρειας και έχουν υπαχθεί στο καθεστώς της επιχορήγησης ή επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας ή του Νομάρχη προκειμένου για τον παρόντα ή προγενέστερους αναπτυξιακούς νόμους.

(δ) Οι συγκροτήσεις των Οργάνων Ελέγχου γίνονται σύμφωνα με τις οριζόμενες ανωτέρω αποφάσεις ή προκειμένου για τα Περιφερειακά Όργανα Ελέγχου με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μη δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και ειδικότερα από διατιθέμενους για το έργο αυτό υπαλλήλους της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου ή άλλων υπηρεσιών ή και από ορκωτούς ελεγκτές ή εκτιμητές ή και συμβούλους εμπειρογνώμονες σε θέματα ελέγχου επενδύσεων ή /και εκπροσώπους της Τοπικής και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού. Συγκροτούνται κάθε φορά όσα όργανα ελέγχου κρίνονται απαραίτητα για την πλήρη και ταχεία κάλυψη των αναγκών σε ελέγχους.

(ε) Στα μέλη των οργάνων ελέγχου που προβλέπονται στο παρόν, καθώς και στα επιφορτισμένα με την εκταμίευση των ενισχύσεων όργανα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 2429/1996 περί υποβολής δήλωσης περιουσιακής τους κατάστασης όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του Ν. 3213/2003.

18. Τμήμα που δύναται να ανέρχεται μέχρι ποσοστό οκτώ τοις χιλίοις (8%) των προβλεπόμενων πιστώσεων για την καταβολή των επιδοτήσεων του παρόντος που εγγράφονται στον προϋπολογισμό των Δημοσίων Επενδύσεων όπως ορίζεται στην παρ. 7 του άρθρου 8, αφορά στην κάλυψη δαπανών των διαδικασιών αξιολόγησης, παρακολούθησης, έλεγχου και πιστοποίησης και αμοιβών των οργάνων αξιολόγησης και ελέγχου, περιλαμβανομένων και των αποζημιώσεων των εισηγητών, των γραμματέων και των αναπληρωτών βοηθών γραμματέων, που προβλέπονται στο Νόμο αυτόν.

Για το σκοπό αυτό εγγράφεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ειδικό έργο με πίστωση που αντιστοιχεί στο ανωτέρω ποσό των πιστώσεων που προβλέπονται κατ' έτος από τον προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων για την κάλυψη των επιχορηγήσεων επενδύσεων και επιδοτήσεων εν γένει του παρόντος Νόμου.

Οι αποζημιώσεις των προέδρων, μελών, εισηγητών γραμματέων και αναπληρωτών βοηθών γραμματέων των γνωμοδοτικών επιτροπών, καθώς και των μελών των οργάνων ελέγχου ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών. Με ίδιες αποφάσεις μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσά αυτά.

Οι παραπάνω αποζημιώσεις παρέχονται πέραν της, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, ημερήσιας αποζημίωσης και οδοιπορικών εξόδων.

Οι αποζημιώσεις αυτές, δεν υπόκεινται στους περιορισμούς του Ν. 1256/1982 του άρθρου 15 του Ν. 2703/1999 και του άρθρου 17 του Ν. 3205/2003.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της αποζημίωσης των μελών των οργάνων ελέγχου, που δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι.

19. Έλεγχος τιμών

Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές μπορούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης αλλά και σε μεταγενέστερα στάδια της υλοποίησης ή και μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας των μηχανημάτων και εξοπλισμού. Οι αρμόδιες υπηρεσίες ή οι γνωμοδοτικές επιτροπές μπορεί να ζητούν από τον επενδυτή, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες για εξακρίβωση της αξίας, για τον έλεγχο των τιμών αυτών. Για τον έλεγχο του κόστους των λοιπών πάγιων στοιχείων της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία, όπως μέθοδοι κοστολόγησης κτιριακών και άλλων κατασκευαστικών εργασιών από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος

που θα λαμβάνουν υπόψη τη φύση και το είδος των συγκεκριμένων κτιριακών κατασκευών. Στην περίπτωση που θα διαπιστωθεί με οποιονδήποτε τρόπο υπερτιμολόγηση του κόστους της επένδυσης από τον επενδυτή, η αίτησή του για υπαγωγή στο Νόμο αυτόν απορρίπτεται, η δε δοθείσα έγκριση ανακαλείται και επιστρέφεται η τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση.

20. Έλεγχος για αφορολόγητο αποθεματικό

α) Η επιχείρηση μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης υποβάλλει στην αρμόδια για τη φορολογία της Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) αίτηση με την οποία ζητείται ο έλεγχος της πραγματοποιηθείσας παραγωγικής επένδυσης. Με την αίτηση συνυποβάλλεται κατάσταση στην οποία αναγράφονται αναλυτικά όλες οι δαπάνες που αναφέρονται στην πραγματοποιηθείσα παραγωγική επένδυση και τα στοιχεία των αντίστοιχων φορολογικών στοιχείων που εκδόθηκαν.

Η αίτηση με τα πιο πάνω δικαιολογητικά υποβάλλεται μέσα στις προθεσμίες υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, που ορίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 62, 64 και 107 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, κατά περίπτωση.

Μετά την υποβολή των πιο πάνω δικαιολογητικών και το αργότερο μέχρι τέλους του οικείου οικονομικού έτους, η αρμόδια για τον φορολογικό έλεγχο υπηρεσία υποχρεούται να προβεί στον έλεγχο των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων και θα διαπιστώσει την τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων του παρόντος.

Μετά τον έλεγχο των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων συντάσσεται συνοπτικό δελτίο τεχνικών και οικονομικών στοιχείων για την ενισχυόμενη επιχείρηση αντίγραφο του οποίου διαβιβάζεται στην Γενική Διεύθυνση των Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών

Οι αρμόδιοι επιθεωρητές Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών υποχρεούνται να παρακολουθούν την ορθότητα και το εμπρόθεσμο των διενεργούμενων ελέγχων. Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής εφαρμόζονται ανάλογα και σε περίπτωση παραγωγικών επενδύσεων μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης.

β) Για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για απόκτηση της χρήσης εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση, έχουν ανάλογη εφαρμογή τα οριζόμενα στην παράγραφο 26 του άρθρου 5 του παρόντος.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν από τον επενδυτή, τα απαραίτητα για τον έλεγχο της επένδυσης στοιχεία, τα στοιχεία με τα οποία πρέπει να ενημερώνεται η Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής του Νόμου αυτού.

(δ) Η έναρξη δαπανών για την υπαγωγή στην ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής ισχύει μετά (2)δύο μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος.

21. Σύστημα αξιολόγησης και παρακολούθησης

Για την υποστήριξη των διαδικασιών αξιολόγησης, παρακολούθησης, ελέγχου των επενδύσεων προβλέπεται η λειτουργία πληροφοριακού συστήματος παρακολούθησης των επενδύσεων εγκαταστημένο στους κατά τόπους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες, οι οποίες και υποχρεούνται να καταγράφουν τις απαραίτητες πληροφορίες που σχετίζονται με την υλοποίηση των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

Άρθρο 8

Καταβολή των ενισχύσεων

1. Καταβολή της επιχορήγησης του κόστους επένδυσης

α) Η καταβολή του ποσού της επιχορήγησης πραγματοποιείται σε δόσεις ως εξής:

(i) Το 50% του ποσού της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την υλοποίηση του 50% της επένδυσης και μετά από πιστοποίηση του αρμοδίου οργάνου ελέγχου του άρθρου 7 ότι υλοποιήθηκε το τμήμα αυτό του έργου και ότι ο επενδυτής συμμορφώθηκε με τους όρους και τις προϋποθέσεις της απόφασης υπαγωγής.

(ii) Το υπόλοιπο 50% του ποσού της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης από το αρμόδιο όργανο ελέγχου του άρθρου 7.

(iii) Παρέχεται η δυνατότητα εφάπαξ προκαταβολής που δεν υπερβαίνει το 30% της προβλεπόμενης στη σχετική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης επιχορήγησης με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής προσαυξημένης κατά 10% από τράπεζα που είναι εγκατεστημένη και λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα. Η ανωτέρω προκαταβολή αποτελεί μέρος της συνολικά καταβαλλόμενης επιχορήγησης.

β) Η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας γίνεται μετά από αίτηση του επενδυτή, η οποία κατατίθεται μαζί με τα απαιτούμενα παραστατικά στην αρμόδια υπηρεσία το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης, όπως αυτή ισχύει.

Τα απαιτούμενα παραστατικά που συνοδεύουν την αίτηση του επενδυτή για τον έλεγχο, την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Μετά την πάροδο της παραπάνω εξάμηνης προθεσμίας, χωρίς να υποβληθεί αίτηση συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα παραστατικά, η επένδυση θεωρείται κατ' αμάχητο τεκμήριο ως μη ολοκληρωθείσα και

εκδίδεται απόφαση με την οποία ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και διατάσσεται η επιστροφή του ποσού της καταβληθείσας επιχορήγησης προσαυξημένο κατά το ποσό των νομίμων τόκων από της καταβολής.

Εντός ενός (1) μηνός από την κατάθεση της παραπάνω αίτησης συγκροτείται από τον φορέα της επένδυσης το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 7, το οποίο ολοκληρώνει τον έλεγχο και υποβάλλει έκθεση ελέγχου εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη συγκρότησή του. Η απόφαση πιστοποίησης ή μη της ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας εκδίδεται μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή της έκθεσης του οργάνου ελέγχου. Περίληψη της απόφασης αυτής δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την έκδοσή της.

(γ) Για την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας απαιτείται και η δημιουργία των μισών τουλάχιστον από τις νέες θέσεις απασχόλησης που προβλέπονται στην απόφαση υπαγωγής και η πραγματοποίηση αγορών πρώτων υλών και πωλήσεων προϊόντων ή υπηρεσιών.

(δ) Η ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης πιστοποιείται μετά από επιτόπιο έλεγχο των οργάνων ελέγχου του άρθρου 7, εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί αγορές πρώτων υλών και πωλήσεις προϊόντων ή υπηρεσιών σε βαθμό που να τεκμηριώνουν τη λειτουργία της μονάδας. Κατ' εξαίρεση, για τις επενδύσεις ίδρυσης ή επέκτασης αλιευτικών επιχειρήσεων (υδατοκαλλιεργειών) και αγελαδοτροφικών μονάδων κρεατοπαραγωγής σύγχρονης τεχνολογίας δεν απαιτείται πραγματοποίηση πωλήσεων προϊόντων.

2. Καταβολή επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης

Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται εφόσον το σύνολο του μισθωμένου εξοπλισμού βάσει της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης έχει εγκατασταθεί στη μονάδα μετά απο πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου

Ποσό ανερχόμενο μέχρι το 50% της ενισχυόμενης δαπάνης της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται μέχρι τη λήξη του χρόνου ολοκλήρωσης που προβλέπεται στην απόφαση υπαγωγής. Μετά την παρέλευση αυτής καταβάλλεται το υπόλοιπο, εφόσον έχει πιστοποιηθεί η ολοκλήρωση της επένδυσης και η έναρξη της παραγωγικής της λειτουργίας.

Η επιδότηση καταβάλλεται μετά την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος από την επιχείρηση σε δόσεις καθεμία εκ των οποίων υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στην εκάστοτε καταβαλλόμενη δόση του μισθώματος. Σε περίπτωση που η σύμβαση της χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπει καταβολή των δόσεων του μισθώματος σε διαστήματα μικρότερα του τριμήνου, η καταβολή της επιδότησης γίνεται ανά τρίμηνο.

3. Καταβολή της επιχορήγησης του κόστους απασχόλησης

Η επιχορήγηση του κόστους απασχόλησης καταβάλλεται ανά εξάμηνο μετά από αίτηση του επενδυτή. Η πρώτη αίτηση καταβολής ενισχύσεων κατατίθεται μαζί με τα απαιτούμενα παραστατικά στην αρμόδια υπηρεσία το αργότερο εντός ενός (1) έτους από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας όπως αυτή ορίζεται στην εγκριτική απόφαση.

Για την καταβολή του πρώτου μέρους της ενίσχυσης απαιτείται πιστοποίηση και έλεγχος της ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης ο οποίος θα πρέπει να διενεργηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β' παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Τα απαιτούμενα παραστατικά που συνοδεύουν την αίτηση του επενδυτή για τον έλεγχο, για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Η επιχορήγηση καταβάλλεται μόνο για τις συνδεδεμένες με την επένδυση θέσεις εργασίας.

4. Δικαιολογητικά καταβολής των ενισχύσεων

α) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης, και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και την επιχορήγηση του κόστους απασχόλησης ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

β) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης για τα επιχειρηματικά σχέδια της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, καθώς και για τις επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vi), (viii), (ix), και (x) της περίπτωσης ε' καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης.

5. Απαγόρευση εκχώρησης. Εξαιρέσεις

Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας στον επενδυτή και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η εκχώρηση του ποσού της επιχορήγησης σε τράπεζες για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανεισμού ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται απευθείας στην τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί, ισόποσο τουλάχιστον της καταβαλλόμενης επιχορήγησης τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου.

6. Λογιστική απεικόνιση των ποσών των ενισχύσεων στα βιβλία της επιχείρησης.

Τα ποσά των επιχορηγήσεων που εισπράττουν οι επιχειρήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος εμφανίζονται σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού, το οποίο δεν μπορεί να διανεμηθεί πριν την παρέλευση πενταετίας από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Τα αποθεματικά αυτά εμφανίζονται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Σε περίπτωση διανομής τους πριν την παρέλευση πενταετίας επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 10.

Το αποθεματικό αυτό δεν υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος με την προϋπόθεση ότι θα παραμείνει αμετάβλητο και δεν θα διανεμηθεί ή κεφαλαιοποιηθεί πριν περάσουν δέκα χρόνια από το χρόνο του σχηματισμού του. Αν κεφαλαιοποιηθεί ή διανεμηθεί μετά την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, υπόκειται σε φορολογία με συντελεστή ο οποίος αντιστοιχεί στο ένα τρίτο του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος που ισχύει, κατά το χρόνο κεφαλαιοποίησης ή διανομής, για τα νομικά πρόσωπα, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 101 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 2 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ο οποίος κυρώθηκε με το Ν.2238/1994 (ΦΕΚ 151/Α'). Ο οφειλόμενος, σύμφωνα με τα πιο πάνω, φόρος εισοδήματος αποδίδεται εφάπαξ με δήλωση η οποία υποβάλλεται μέσα στον επόμενο μήνα εντός του οποίου λήφθηκε η απόφαση για την κεφαλαιοποίηση ή διανομή. Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του νομικού προσώπου καθώς και των μετόχων, εταίρων για το πιο πάνω αποθεματικό. Επί του οφειλόμενου φόρου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 65 έως 72, 74, 75, 79 έως 81, 83 έως 85 και 113 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, του Ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179/Α) και του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που κυρώθηκε με το Ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97/Α'). Αν η κεφαλαιοποίηση ή διανομή γίνει πριν από την παρέλευση των δέκα ετών από το χρόνο σχηματισμού του αποθεματικού, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 106 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή της επιχείρησης.

7. Εγγραφή στον προϋπολογισμό - Απαλλαγές

Η προβλεπόμενη για κάθε οικονομικό έτος δαπάνη σε βάρος του Δημοσίου για την καταβολή των επιχορηγήσεων επενδύσεων και των επιδοτήσεων του παρόντος εγγράφεται στον προϋπολογισμό των Δημοσίων Επενδύσεων.

Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων, οι επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι επιχορηγήσεις του μισθολογικού κόστους της απασχόλησης που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή δικαίωμα, καθώς και από κάθε άλλη

επιβάρυνση σε όφελος του Δημοσίου ή τρίτου. Τα ποσά αυτά των επιχορηγήσεων δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών και το μισθολογικό κόστος της απασχόλησης προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

Άρθρο 9 **Ειδικά καθεστώτα**

1. Ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης

Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, καθώς και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού και στα πλαίσια ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης, είναι δυνατόν να θεσπίζονται ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης περιφερειών της επικράτειας ιδιαίτερα των νησιωτικών και ορεινών περιοχών ή τμημάτων τους ή ορισμένων κατηγοριών επιχειρήσεων ή επενδύσεων του άρθρου 3, ιδιάζουσας σημασίας για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Για την έκδοση κάθε προεδρικού διατάγματος πρέπει να έχει προηγηθεί η εκπόνηση ειδικής μελέτης σκοπιμότητας μέσω της οποίας να τεκμηριώνονται τα ανωτέρω.

Με τα προεδρικά αυτά διατάγματα καθορίζεται η διάρκεια του κάθε ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης, οι υπηρεσίες ή φορείς στους οποίους υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής σε αυτό, καθώς και οι προθεσμίες υποβολής των αιτήσεων αυτών, το ποσό ενισχύσεων που εγκρίνεται συνολικά στα πλαίσια του συγκεκριμένου ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης και για όλη τη διάρκειά του, καθώς και η κατανομή του ποσού αυτού κατά υπηρεσία ή φορέα εφαρμογής και κατά χρονική περίοδο υποβολής των αιτήσεων. Επιπλέον καθορίζονται το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής, τα είδη και ποσοστά ενισχύσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Με τα προεδρικά διατάγματα αυτά είναι δυνατόν να καθορίζονται και ειδικά πρόσθετα κριτήρια υπαγωγής. Επιπλέον, καθορίζονται η βαθμολόγηση, λειτουργία και ο τρόπος εφαρμογής των κοινών και των κατά περίπτωση πρόσθετων κριτηρίων του άρθρου 6, καθώς και των τυχόν ειδικών πρόσθετων κριτηρίων που καθορίζονται με αυτά.

Τα ως άνω κριτήρια υπαγωγής εφαρμόζονται αυτοτελώς για τις επενδύσεις που εντάσσονται στο συγκεκριμένο ειδικό καθεστώς ενίσχυσης που θεσπίζεται με κάθε προεδρικό διάταγμα.

Περίληψη του περιεχομένου του προεδρικού διατάγματος δημοσιεύεται σε δύο ημερήσιες πολιτικές και δύο οικονομικές εφημερίδες με πανελλήνια κυκλοφορία. Επίσης η περίληψη αποστέλλεται στην υπηρεσία επίσημων εκδόσεων της Ε.Ε. για δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα των Ε.Κ..

Συμπληρωματικά για τις επενδύσεις που εντάσσονται στα ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης της παρούσας παραγράφου, έχουν εφαρμογή οι λοιπές διατάξεις του παρόντος Νόμου.

2. Επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης

Μεταποιητικές ή μεταλλευτικές επιχειρήσεις μόνο υφιστάμενων φορέων που απασχολούν τουλάχιστον 100 άτομα και ευρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή κατάσταση μπορούν να υποβάλλουν ένα ολοκληρωμένο πολυετές (2-3 έτη) επιχειρηματικό σχέδιο διάσωσης και αναδιάρθρωσης, που θα περιλαμβάνει τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό, την εξυγίανση και ανάπτυξη τους και ενδεχομένως τις απαραίτητες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας καθορίζονται οι προϋποθέσεις και όροι που πρέπει να συντρέχουν στην επιχείρηση, ώστε αυτή, κατά την κρίση της αρμόδιας υπηρεσίας και γνωμοδοτικής επιτροπής, να θεωρείται ότι ευρίσκεται σε ιδιαίτερα δυσμενή κατάσταση, προκειμένου να είναι δυνατή η εξέταση και υπαγωγή στις ενισχύσεις της παρούσας παραγράφου του επιχειρηματικού σχεδίου διάσωσης.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα είδη και τα ποσοστά των ενισχύσεων, καθώς και τα πρόσθετα είδη ενισχύσεων και η έκτασή τους, που παρέχονται στα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης, τα πρόσθετα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Τα κριτήρια υπαγωγής, τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία και ο τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων αυτών για την υπαγωγή των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης καθορίζονται με την κοινή απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 6.

Συμπληρωματικά για τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παρούσας παραγράφου έχουν εφαρμογή οι λοιπές διατάξεις του παρόντος Νόμου.

3. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, καθώς και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου επενδύσεις, ύψους πενήντα (50.000.000,00) εκατομμυρίων ευρώ, με σημαντική επίπτωση στη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας και στην απασχόληση με τη δημιουργία τουλάχιστον εκατό είκοσι πέντε (125) θέσεων μόνιμης απασχόλησης, εκ των οποίων ένας αριθμός δύναται να δημιουργείται σε δορυφορικές επιχειρήσεις σαν άμεσο αποτέλεσμα της προτεινόμενης επένδυσης. Με τις ίδιες αποφάσεις ορίζονται για τις επενδύσεις της παραγράφου αυτής, οι αναγκαίες παρεκκλίσεις από τις ρυθμίσεις του παρόντος που αφορούν στην ίδια συμμετοχή, στη διαδικασία παροχής των επιχορηγήσεων, στα ποσοστά

και το ύψος της επιχορήγησης, , στο ύψος του δανείου, στα ποσοστά επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, στις προϋποθέσεις μεταβίβασης των μετοχών της επιχείρησης, καθώς και στη δυνατότητα συμμετοχής στην επένδυση δημοσίων επιχειρήσεων.

Με τις ίδιες αποφάσεις μπορεί να παρέχονται στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις της παραγράφου αυτής, οι διευκολύνσεις και τα προνόμια που προέβλεπαν οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 3 και της παρ. 6 του άρθρου 4 του καταργηθέντος Ν. 4171/1961 (ΦΕΚ 93 Α') "περί λήψεως γενικών μέτρων για την υποβοήθηση της χώρας".

Επίσης με τις ίδιες αποφάσεις μπορεί να καθορίζεται η κατασκευή με δημόσια δαπάνη ειδικών έργων υποδομής προς διευκόλυνση της γενικότερης λειτουργίας της μονάδας.

Οι ως άνω κοινές υπουργικές αποφάσεις, με τις οποίες υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος οι επενδύσεις της παραγράφου αυτής, τελούν υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης κύρωσής τους με Νόμο.

Άρθρο 10

Υποχρεώσεις ενισχυόμενων επιχειρήσεων - Συνέπειες μη τήρησης – Κυρώσεις

1. Α. Επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού, μετά την υπαγωγή τους και μέχρι την παρέλευση πενταετίας από τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης οφείλουν:

α) Να τηρούν τους όρους της υπαγωγής.

β) Να αποκτούν την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού με τη λήξη της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

γ) Να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα.

δ) Να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα.

ε) Να μη μεταβιβάζουν για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης, με υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης εντός τριών (3) μηνών στην αρμόδια υπηρεσία.

Αιτήματα αντικατάστασης παγίων για κάθε ενισχυόμενη επένδυση δεν μπορούν να εγκριθούν πάνω από δύο φορές. **Β.** Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην περίπτωση Α' για το ίδιο χρονικό διάστημα δεν

επιτρέπεται χωρίς έγκριση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής οργάνου:

α) Να μεταβάλουν κατά οποιονδήποτε τρόπο την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους. Εξαιρούνται οι εταιρίες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες ή εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και οι μεταβιβάσεις λόγω κληρονομικής διαδοχής.

β) Να εκμισθώσουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης. Η έγκριση δίδεται με τον όρο της συνέχισης της λειτουργίας της επιχείρησης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο και η ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής παραμένει στον εκμισθωτή.

Γ. Επιχειρήσεις των οποίων έχει ενισχυθεί η δημιουργούμενη απασχόληση οφείλουν να διατηρούν τον αριθμό των νέων θέσεων για τις οποίες επιχορηγούνται για τουλάχιστον πέντε (5) έτη μετά την δημιουργία τους.

2. Α. Εάν ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις υπαγωγής πριν από την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας:

α) Ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται η ενίσχυση στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1 Α.

β) Δύναται να ανακληθεί η απόφαση υπαγωγής και να επιστραφεί η ενίσχυση ή να παρακρατηθεί ή επιστραφεί μέρος αυτής, στις περιπτώσεις α', γ' της παραγράφου 1Α και α', β' της παραγράφου 1 Β.

Β. Εάν ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις υπαγωγής μετά τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και εντός του οριζόμενου στην παρ. 1Α χρονικού περιορισμού, επιστρέφεται το σύνολο ή μέρος της ενίσχυσης.

Γ. Εάν ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις που ορίζονται στην περίπτωση 1Αβ, επιστρέφεται η αναλογούσα στο συγκεκριμένο εξοπλισμό καταβληθείσα ενίσχυση στο σύνολο της. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση λύσης με οποιονδήποτε τρόπο της σύμβασης και επιστροφής του εξοπλισμού στην εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Δ. Εάν διαπιστωθεί μείωση του αριθμού των δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης, που προσδιόρισαν την επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, επιστρέφεται το μέρος της ενίσχυσης, που αναλογεί στην θέση εργασίας που καταργήθηκε.

Ε. Στην απόφαση υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις κάλυψης της ίδιας συμμετοχής, καθώς και οι όροι που κρίνονται αναγκαίοι για την εξασφάλιση της υλοποίησης της επένδυσης και του δημοσίου συμφέροντος. Σε περίπτωση διαπίστωσης ότι έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή ότι έχουν αποσιωπηθεί τέτοια στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της υπαγωγής της επένδυσης ή του προγράμματος ή του επιχειρηματικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος ή θα οδηγούσε στο να υπαχθεί με όρους διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της

ολοκλήρωσης, η απόφαση υπαγωγής: α) εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, αυτή ανακαλείται και καταπίπτει η εγγυητική επιστολή εάν έχει δοθεί τμήμα της επιχορήγησης κατά την περίπτωση (iii) της παραγράφου 1α του άρθρου 8, β) εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, επιστρέφεται το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.

Οι ανωτέρω συνέπειες επέρχονται εφόσον η διαπίστωση γίνει εντός δεκαετίας από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης

παραγωγικής λειτουργίας και από όργανα που είναι κατά Νόμο αρμόδια για τον έλεγχο των κατά περίπτωση στοιχείων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία, ο τρόπος επέλευσης των συνεπειών σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω υποχρεώσεων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Για την επιβολή ολικής ή μερικής επιστροφής η οποία μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0,5% έως 30%, της ενίσχυσης που έχει εγκριθεί, εκτιμώνται οι ειδικότερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης και λαμβάνονται υπόψη κατά περίπτωση, κριτήρια όπως, ο χρόνος αθέτησης της υποχρέωσης, το ύψος του ποσοστού συμμετοχής στην εταιρική σύνθεση της εταιρείας, το μέγεθος της ενισχυθείσας επένδυσης που εκμισθώθηκε, το ύψος της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που έχουν ενισχυθεί και μεταβιβάστηκαν καθώς και ο βαθμός αναίρεσης της υλοποίησης και λειτουργίας της επένδυσης κατά τους όρους της υπαγωγής.

4. Η επιστροφή των ενισχύσεων που δίδονται με βάση το νόμο αυτόν γίνεται με τη διαδικασία είσπραξης δημοσίων εσόδων, τα δε επιστρεφόμενα ποσά προσαυξάνονται κατά το ποσό των Νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή τους. Οι σχετικές αποδείξεις καταβολής των ενισχύσεων από το Δημόσιο αποτελούν τίτλο για τη βεβαίωση του χρέους από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.

5. Απώλεια της φορολογικής απαλλαγής και καταβολή των οφειλόμενων φόρων.

Α. Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής που σχηματίστηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης και φορολογείται στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία:

(α) Πωλήθηκαν ή έπαψαν για οποιονδήποτε λόγο να χρησιμοποιούνται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πριν περάσουν πέντε (5) χρόνια από τότε που αγοράστηκαν ή έπαψαν να χρησιμοποιούνται τα μηχανήματα των οποίων η χρήση είχε αποκτηθεί με χρηματοδοτική μίσθωση και ακυρώθηκε η σύμβαση, για το ποσό που το αφορολόγητο αποθεματικό αντιστοιχεί στην αξία των πάγιων αυτών στοιχείων. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται, αν η επιχείρηση αντικαταστήσει τα πάγια αυτά στοιχεία, μέσα σε έξι (6) μήνες

από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου που έγινε η πώληση ή η διακοπή της χρηματοδοτικής μίσθωσης τους, με νέα πάγια στοιχεία ίσης τουλάχιστον αξίας, τα οποία συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης ή της χρηματοδοτικής μίσθωσης που ορίζει το παρόν.

(β) Θα γίνει διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού του αφορολόγητου αποθεματικού και για το ποσό που θα διανεμηθεί ή θα αναληφθεί.

(γ) Διαλύεται η ατομική επιχείρηση ή η εταιρία λόγω θανάτου του επιχειρηματία ή μέλους της εταιρίας.

Β. Επίσης το αφορολόγητο αποθεματικό που σχηματίστηκε φορολογείται:

(α) Σε περίπτωση αποχώρησης εταίρου, στο όνομά του, στο χρόνο αποχώρησης του και για το ποσό που αναλογεί σε αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρία.

(β) Σε περίπτωση μεταβίβασης εταιρικής μερίδας, στο όνομα του μεταβιβάζοντος, στο χρόνο της μεταβίβασης και για το ποσό που αναλογεί σε αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρία.

(γ) Σε περίπτωση ανάληψης του αποθεματικού από εταίρο ή τους κληρονόμους του, στο όνομα του αναλαμβάνοντος, στο χρόνο της ανάληψης και για το ποσό που αναλαμβάνεται από αυτόν.

(δ) Σε περίπτωση θανάτου ενός εταίρου και εφόσον η εταιρία συνεχίζεται νόμιμα μόνο μεταξύ των λοιπών εταίρων, στο όνομα του κληρονόμου και για το ποσό που αναλογεί σε αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του θανόντος στην εταιρία.

(ε) Σε περίπτωση που η επιχείρηση μετά τη λήξη της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αποκτά την κυριότητα του εξοπλισμού.

Γ. Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της επένδυσης ή και μη απόκτησης της χρήσης του εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση εντός της πενταετούς προθεσμίας που ορίζεται από την παρ. 8 του άρθρου 5, η επιχείρηση υποχρεούται στην υποβολή συμπληρωματικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος για κάθε οικονομικό έτος και για το μέρος των κερδών που απηλλάγησαν της φορολογίας λόγω σχηματισμού του αφορολόγητου αποθεματικού.

Οι πιο πάνω δηλώσεις θεωρούνται εκπρόθεσμες και οι υπόχρεοι που υποβάλλουν αυτές ή δεν υποβάλλουν ή υποβάλλουν ανακριβείς υπόκεινται στις κυρώσεις του Ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α'). Το συνολικό ποσό φόρου εισοδήματος και πρόσθετου φόρου, που οφείλεται με βάση τη δήλωση της παραγράφου αυτής, καταβάλλεται σε πέντε (5) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η μεν πρώτη με την υποβολή της δήλωσης, οι δε υπόλοιπες τέσσερις την τελευταία εργάσιμη ημέρα των τεσσάρων επόμενων από την υποβολή της δήλωσης μηνών.

Άρθρο 11

Επιτροπή απλοποίησης διαδικασιών Ιδιωτικών Επενδύσεων

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών Ειδική Επιτροπή για την καταγραφή διαδικασιών και αρμοδιοτήτων, υπηρεσιών και φορέων, σχετικών με κάθε μορφής επενδυτικές και αναπτυξιακές πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα, με σκοπό την απλοποίηση των διαδικασιών αυτών, καθώς και την υπαγωγή τους σε ενιαίο φορέα διαχείρισης και ελέγχου.

2. Η Επιτροπή οφείλει να τελειώσει το έργο της μέσα στην προθεσμία που θα ορίζει η απόφαση για τη συγκρότησή της, η οποία και δεν μπορεί να παραταθεί πέραν του έτους 2005.

Άρθρο 12 **Μεταβατικές και τελικές διατάξεις**

1. Επενδύσεις ή προγράμματα ή επιχειρηματικά σχέδια που μέχρι την δημοσίευση του παρόντος Νόμου έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 2601/98 όπως ισχύει ή έχουν ολοκληρωθεί γι' αυτά οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής από τις αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές αλλά δεν έχει δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η περίληψη της απόφασης υπαγωγής τους, διέπονται από τις διατάξεις που ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου.

2. Διατήρηση ισχύος κανονιστικών αποφάσεων

α) Διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παραγρ. 2 του άρθρου 4 του Ν. 2601/98 μέχρι την συμπλήρωση διετίας από την έναρξη ισχύος της οπότε παύει η ισχύς της και μπορεί να εκδοθούν οι προβλεπόμενες στην παραγρ. 2 του άρθρου 2 του παρόντος Νόμου αποφάσεις.

β) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην υποπερίπτωση (xii) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 κοινής υπουργικής απόφασης διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο μόνο όσον αφορά τον καθορισμό των περιοχών η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης κ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/1990 που διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης β της παρ. 3 του άρθρου 14 του Ν. 2601/98, όπως ίσχυε.

γ) Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στις περιπτώσεις α' και β' των παραγράφων 10 και 11 του άρθρου 5 κοινών υπουργικών αποφάσεων για τον καθορισμό των κριτηρίων και διαδικασιών χαρακτηρισμού από τη Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης των προϊόντων ή υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή των προϊόντων ως νέων αντίστοιχα,

διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο ή κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή του έκτου εδαφίου της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/1990 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης δ' της παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 2601/1998 όπως ίσχυε.

δ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση α' της παραγράφου 12 του άρθρου 5 κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό των προδιαγραφών των επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού καθώς και των στοιχείων που συνοδεύουν την οικονομοτεχνική μελέτη διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης κβ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/90 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ε) Μέχρι της έκδοσης της προβλεπόμενης στην περίπτωση γ' της παραγράφου 15 του άρθρου 5 κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό των κριτηρίων και διαδικασιών χαρακτηρισμού από την Γ.Γ.Α. των προϊόντων ως καινοτομικών, καθώς και της εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 17 του άρθρου 6 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

στ) Διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης β' της παραγράφου 16 του άρθρου 6 του Ν. 2601/1998 μέχρι την συμπλήρωση διετίας από την έναρξη ισχύος της και μπορεί να εκδοθεί η προβλεπόμενη στην περίπτωση β' της παρ. 16 του άρθρου 5 του παρόντος απόφαση.

ζ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στο πρώτο εδάφιο της παρ. 18 του άρθρου 5 κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό του είδους και της έκτασης των έργων ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακής μονάδας διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης λβ της παρ. 1 του άρθρου 2 του κωδικοποιημένου Ν. 1892/1990 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης ε της παραγρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

η) Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στην παραγρ. 19 του άρθρου 5 κοινών υπουργικών αποφάσεων για τον καθορισμό των προδιαγραφών των συνεδριακών κέντρων, των κέντρων θαλασσοθεραπείας, των χιονοδρομικών κέντρων και των εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα Νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή των περιπτώσεων θ και ιστ της παρ. 1 του άρθρου 1 του κωδικοποιημένου Ν.1892/90 και διατηρήθηκαν σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης στ της παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν.

2601/1998, όπως ίσχυε, καθώς και η οικεία απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης για τις προδιαγραφές των χιονοδρομικών κέντρων.

θ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην παράγραφο. 2 του άρθρου 6 της κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό επιπρόσθετων ειδικών κριτηρίων για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε και των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x), καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ της παρ. 1 του άρθρου 3, που εξετάζονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί και τροποποιηθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 7 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ι) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην υποπερίπτωση β της παρ. 3 του άρθρου 7 κοινής υπουργικής απόφασης διατηρείται σε ισχύ και κατά περίπτωση εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση του Ν. 2601/1998 που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 8 αυτού, όπως ίσχυε.

ια) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στη περίπτωση α της παραγράφου 15 του άρθρου 7 υπουργικής απόφασης για την σύσταση της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής καθώς και μέχρι την έκδοση της απόφασης συγκρότησής της σύμφωνα με την περίπτωση στ της ίδιας παραγράφου, διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα Νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της υποπερίπτωσης (i) της περίπτωσης α' και της περίπτωσης ζ' της παρ. 19 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ιβ) Μέχρι την έκδοση των προβλεπομένων στις υποπεριπτώσεις (i) και (ii) της περίπτωσης β' της παραγράφου 15 του άρθρου 7 υπουργικών αποφάσεων για τη σύσταση Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Επιχειρηματικών Σχεδίων και της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Επενδύσεων στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, καθώς και μέχρι την έκδοση των αποφάσεων συγκρότησής τους σύμφωνα με την περίπτωση στ της ίδιας ως άνω παραγράφου διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα Νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή των υποπεριπτώσεων (i) και (ii) της περίπτωσης β' και της περίπτωσης ζ' της παρ. 19 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998 όπως ίσχυε.

ιγ) Μέχρι την έκδοση των προβλεπομένων στην περίπτωση γ' της παραγράφου 15 του άρθρου 8 αποφάσεων των Γενικών Γραμματέων Περιφερειών για τη σύσταση των Περιφερειακών Γνωμοδοτικών Επιτροπών, καθώς και μέχρι την έκδοση των αποφάσεων συγκρότησής τους, σύμφωνα με την περίπτωση στ' της ίδιας ως άνω παραγράφου διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης δ' της παρ. 19 του άρθρου 7 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ιδ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση ε' της παραγράφου 15 του άρθρου 8 κοινής υπουργικής απόφασης για τη σύσταση της Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων, καθώς και μέχρι την έκδοση της

απόφασης συγκρότησής της, σύμφωνα με την περίπτωση στ' της ίδιας ως άνω παραγράφου, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης στ' της παρ. 19 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998 όπως ίσχυε.

ιε) Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στις υποπεριπτώσεις (i) (ii) της περίπτωσης α' της παραγράφου 17 του άρθρου 7 υπουργικών αποφάσεων για τη σύσταση των Κεντρικών Οργάνων Ελέγχου και των Ειδικών Οργάνων Ελέγχου διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή των υποπεριπτώσεων (1) και (2) της περίπτωσης α' της παρ. 21 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ιστ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση β' της παραγράφου 17 του άρθρου 7 κοινής υπουργικής απόφασης για τη σύσταση Ειδικών Οργάνων Ελέγχου στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα Νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της υποπερίπτωσης β' της περίπτωσης 2 της παραγράφου 21 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998 όπως ίσχυε.

ιζ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση γ' της παραγράφου 17 του άρθρου 7 υπουργικής απόφασης για τη σύσταση Περιφερειακών Οργάνων Ελέγχου (Π.Ο.Ε.) διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 2 της παρ. 21 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ιη) Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 18 του άρθρου 7 υπουργικών αποφάσεων για τις αποζημιώσεις των προέδρων, μελών, εισηγητών, γραμματέων και αναπληρωτών βοηθών γραμματέων των γνωμοδοτικών επιτροπών, καθώς και των μελών των οργάνων ελέγχου, διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα Νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης β' της παραγράφου 22 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

ιθ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση γ' της παραγράφου 20 του άρθρου 7 υπουργικής απόφασης για την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών για τον έλεγχο των επενδυτικών σχεδίων που κάνουν χρήση την ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 13 του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/1990 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης ο' της παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

κ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 υπουργικής απόφασης για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καταβολής της επιχορήγησης διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο ή κανονιστική απόφαση του Ν. 1892/1990 που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 του

άρθρου 6 αυτού και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης η΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 14 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

κα) Διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται η προβλεπόμενη στη περίπτωση β΄ της παρ. 4 του άρθρου 8 κοινή υπουργική απόφαση για τους όρους τμηματικής καταβολής της επιχορήγησης στα επιχειρηματικά σχέδια, αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης καθώς και η υπουργική απόφαση για τα αναγκαία δικαιολογητικά που προβλέπεται στην ίδια ως άνω παράγραφο, που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της παραγράφου 8 του άρθρου 23α του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/90 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της περίπτωσης π΄ της παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

κβ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση β΄ της παραγράφου 4 του άρθρου 8 υπουργικής απόφασης για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καταβολής της επιχορήγησης στις ειδικές επενδύσεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 7 του άρθρου 9 του Ν. 2601/1998.

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου καταργούνται τα άρθρα 1 έως και 11, καθώς και το άρθρο 14 του Ν. 2601/1998 όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν μεταγενέστερα εκτός των διατάξεων της παρ. 35 του άρθρου 6 και της διάταξης της παρ. 4 του άρθρου 14 αυτού που διατηρεί σε ισχύ την παρ. 13 του άρθρου 23 του ν. 1892/1990 η οποία ενσωματώθηκε στην κωδικοποίηση των αναπτυξιακών κινήτρων ως άρθρο 23 γ του π.δ. 456/1995 και διατηρείται σε ισχύ.

4. Ειδικά για τις επενδύσεις του Ν. 2601/1998 που έχει αρχίσει η υλοποίησή τους και δεν έχει κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ολοκληρωθεί και θα διαρκέσει πέραν της μιας διαχειριστικής χρήσης συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 2601/1998 για τις αφορολόγητες εκπτώσεις, επίσης οι διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 27, του άρθρου 8 παρ. 24 του Ν. 2601/1998 καθώς και του άρθρου 21 παρ. 5 του Ν. 3259/2004 για την εφαρμογή των αφορολόγητων εκπτώσεων μέχρι την ολοκλήρωσή των επενδύσεων εντός της προβλεπόμενης πενταετίας.

5. Η παρ. 3 του άρθρου 11 του Ν. 2601/1998, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 3219/2004 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 του Ν. 3259/2004 τροποποιείται με την διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 10 του παρόντος, από τότε που ίσχυσε.

6. α) Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η καταβολή των ενισχύσεων των επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που έχουν υπαχθεί στους Νόμους 1262/1982 1892/1990 και 2601/1998 από τον

EOMMEX συνεχίζει να γίνεται από τις υπηρεσίες και τα όργανα του φορέα αυτού σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση δ' της παραγράφου 20 και στην περίπτωση δ' της παραγράφου 21 του άρθρου 8 καθώς και στην παράγραφο 4 του άρθρου 9 του Ν.2601/1998. Στο πλαίσιο αυτό συνεχίζει να λειτουργεί στον EOMMEX η προβλεπόμενη από την περίπτωση γ' της παρ 19 του άρθρου 8 του Ν.2601/1998 Γνωμοδοτική Επιτροπή η οποία γνωμοδοτεί για αιτήματα τροποποίησης αποφάσεων υπαγωγής, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, μεταβίβασης επιχειρήσεων ή μετοχών η εταιρικών μεριδίων καθώς και για την ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής και επιστροφή ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί με τους Νόμους 1262/1982, 1892/1990 και 2601/1998.

β) Οι ρυθμίσεις του τρίτου, τέταρτου και πέμπτου εδαφίου της παραγράφου 18 του άρθρου 7 του παρόντος Νόμου ισχύουν και για την Γνωμοδοτική Επιτροπή του Ν.2601/1998 του EOMMEX.

7. α) Η παρακολούθηση και ο έλεγχος των επενδύσεων ή και προγραμμάτων που έχουν εγκριθεί στις διατάξεις του ν.1892/1990 ή του ν.1262/1982 από την Α.Τ.Ε συνεχίζει να γίνεται

από τις υπηρεσίες και όργανα του φορέα αυτού σύμφωνα με τα οριζόμενα στο έκτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν.1892/1990 όπως διατηρήθηκε με την μεταβατική διάταξη της παραγράφου 11α του άρθρου 14 του Ν.2601/1998. Στο πλαίσιο αυτό συνεχίζει να λειτουργεί στην Α.Τ.Ε η προβλεπόμενη από την περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 8 του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/1990 Γνωμοδοτική Επιτροπή η οποία γνωμοδοτεί για αιτήματα τροποποίησης αποφάσεων υπαγωγής, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας μεταβίβασης επιχειρήσεων η μετοχών η εταιρικών μεριδίων, καθώς και για την ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής και επιστροφή ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί με τους Νόμους 1892/1990 και 1262/1982.

β) Οι ρυθμίσεις του τρίτου, τέταρτου και πέμπτου εδαφίου της παρ. 18 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου ισχύουν και για την Γνωμοδοτική Επιτροπή του ν.1892/1990 της Α.Τ.Ε.

8. Αιτήσεις για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος επενδυτικών σχεδίων που αφορούν στην παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και αιτήσεις για υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων εμπορικών και μεταφορικών επιχειρήσεων, υπό ενιαίο φορέα, για τη δημιουργία εμπορευματικών σταθμών και διαμετακομιστικών κέντρων καθώς και τα επενδυτικά σχέδια των μεταφορικών επιχειρήσεων για τη δημιουργία υποδομών αποθήκευσης, συσκευασίας και τυποποίησης καθώς και κλειστών χώρων στάθμευσης φορτηγών οχημάτων καθώς και τα επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσω μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες περιοχές, σύμφωνα με την

κοινοτική νομοθεσία, υποβάλλονται μετά την έκδοση των προβλεπόμενων υπουργικών αποφάσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 3.

9. Αιτήσεις για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης υποβάλλονται μετά την έκδοση της προβλεπόμενης στην παράγραφο 2 του άρθρου 9 κοινής υπουργικής απόφασης.

10. Για τις διαδικασίες και τα όργανα ελέγχου των επενδύσεων του άρθρου 6 του Ν.2996/2002 (Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων Ε.Σ.Ο.Α.Β.) ισχύουν οι διατάξεις του παρόντος.

11. Όπου στο κεφάλαιο Β΄ του Ν.2367/1995 (ΦΕΚ 261/Α΄/29.12.1995) <<Εταιρίες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών>> όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα, γίνεται αναφορά στο Ν.1892/1990 νοείται ο παρών Νόμος.

Άρθρο 13 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

BIBΛΙΑ

- Α.Α. Groppelli και Ehsan Nikbakht, Χρηματοοικονομική, Κλειδάριθμος, Αθήνα 1996
- Βασίλης Πανάγος, Χρηματιστήριο- Τράπεζες- Κεφαλαιαγορές, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1990
- Γεώργιος Χρ. Δάσκαλος, Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων, Β' Έκδοση, Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα 1999
- Ευμ. Βούλγαρη- Παπαγεωργίου Επ. Καθηγήτρια Τ.Ε.Ι. Πειραιά, Χρηματιστήριο Αξιών & Χρηματιστήριο Παραγώγων, 4^η Έκδοση, Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα 1999
- Ξανθάκης Μανώλης- Τσιπούρη Λένα, Διαχείριση Τεχνολογίας και Venture Capital «Η περίπτωση της Ελλάδας», Παπαζήση, Αθήνα 2001
- Πέτρος Α. Κιόχος, Οικονομική της Διοίκησης, Interbooks, Αθήνα 1999
- Πέτρος Α. Κιόχος- Γεώργιος Δ. Παπανικολάου, Χρήμα- Πίστη- Τράπεζες, Έλλην, Αθήνα 1990
- Πέτρος Α. Κιόχος, Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων, Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα 1988
- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας- Υπουργείο Εμπορείου- Υπουργείο Οικονομικών, Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο- Ε.Γ.Λ.Σ., Β' έκδοση, ΕΛΚΕΠΑ 1987
- Μαρία Βιγλάκη (Senior Manager στον τομέα Management Consultants της ICAP ΑΕ), άρθρο «Τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του franchising στη σημερινή οικονομική πραγματικότητα. Το franchising ως ευκαιρία

επένδυσης σε περιόδους οικονομικής ύφεσης. Ποια είναι τα μεγαλύτερα και συχνότερα προβλήματα του θεσμού και τι πρέπει να προσέχει ο υποψήφιος επενδυτής.», Ελευθεροτυπία Σάββατο 24/01/2004

ΑΡΘΡΑ στο INTERNET

- Αγαπητού Χρύσα, Σημειώσεις Μαθήματος «Επιχειρηματικότητα», Τ.Ε.Ι. Χαλκίδας, <http://www.teihal.gr>
- Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης, Επενδυτικός Νόμος 3299/2004 <http://www.ependyseis.gr/default.htm>
- Διονύσιος Χιόνης, Μία Διαφορετική Πρόταση για την Ενίσχυση των Επενδύσεων, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης- Τμήμα Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Ανάπτυξης http://www.ierd.duth.gr/papers/mia_diaforetikh.pdf
- Δρ. Αριστοτέλης- Δρ. Σπηλιώτης, Venture Capital Χρηματοδότηση και Καινοτόμα Επιχειρηματικότητα, Ωμέγα Τράπεζα Α.Ε. και Θερμοκοιτίδα Επιχειρήσεων Θέρμη Α.Ε., http://www.bicipirus.gr/innoweek/presentations/Aris_Spiliotis/VC_SPEACH_S_PILIOTIS_P.P..ppt
- Κέντρο Επιχειρηματικής & Τεχνολογικής Ανάπτυξης, Οδηγός Χρηματοδότησης Επιχειρήσεων, Αθήνα Σεπτέμβριος 2007
- Κέντρο Επιχειρηματικής & Τεχνολογικής Ανάπτυξης, «Μελέτη Εφαρμογής του Θεσμού των *Business Angels* στο Πρόγραμμα Δράσης του Κ.Ε.Τ.Α. Αττικής και Επισήμανση Δυνατοτήτων Συνεργασίας με Σχετικές Διεθνείς Οργανώσεις», Αθήνα Σεπτέμβριος 2006
- Μαλικούρτης Π. – Κανελλόπουλος Ε., άρθρο «franchise market in Greece», Περιοδικό Franchise Business www.franchise.gr

- Μπερμπερίδης Τιμόθεος, Η λήψη χρηματοοικονομικών αποφάσεων μέσω της ανάλυσης του ισολογισμού- άρθρο, Χρήμα τεύχος 337, Νοέμβριος 2007, <http://www.hrima.gr/article.asp?view=317&ref=307>
- Σταύρος Ιωαννίδης, Η έννοια και η σημασία της επιχειρηματικότητας, Επιχειρείν <http://epixeirein.ntua.gr>
- Τ.Ε.Ι. Αθήνας, Leasing- Χρηματοδοτική Μίσθωση, <http://www.epixeirein.career.teiath.gr/xrimatodotika/enalaktiki/leasing.htm>
- Τ.Ε.Ι. Πειραιά, Τρόποι Χρηματοδότησης, [http://ikaros.teipir.gr/ske/tropoi_xrimatodotisis.htm#Τραπεζικός Δανεισμός](http://ikaros.teipir.gr/ske/tropoi_xrimatodotisis.htm#Τραπεζικός_Δανεισμός)
- Athens Laboratory of Business Administration, Οδηγός Νέων Επιχειρηματιών 2005, <http://www.thestep.gr/dat/%7B91fd8562-7f68-4294-bc9f-d72f2783c971%7D/file.pdf>
- Discovery Articles, Δημιουργώντας την Επιχείρησή σας με τη Σωστή Χρηματοδότηση – Άρθρο, <http://www.discoveryarticles.com/el/articles/165660/1/Starting-Your-Business-up-With-the-Right-Finance/Page1.html>
- MARFIN LAIKI, Οδηγός Προγραμμάτων Χρηματοδότησης: Εθνικά και Συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. Σχέδια, <http://www.thestep.gr/dat/%7Bd77202f6-bd7e-477a-8486-47d0c71c6cde%7D/file.pdf>

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

- Αγροτική τράπεζα: www.atbank.gr/atbank
- Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Πειραιά: www.bep.gr
- Γενική: <http://www.geniki.gr/>
- Γενική Γραμματεία Ανταγωνιστικότητας: www.antagonistikotita.gr
- Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας: www.ggb.gr
- Γενική Γραμματεία Εμπορίου: www.gge.gr
- Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης: www.ggea.gr
- Εθνική τράπεζα: <http://www.nbg.gr/>
- Ελλάδα 2000- 2006 Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης: www.info3kps.gr
- Ελληνική Ένωση Τραπεζών: <http://www.hba.gr/>
- Ελληνικός Οργανισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (EOMMEX): www.eommex.gr
- Εμπορική: <http://www.emporiki.gr>
- Ένωση Ελληνικών Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων: <http://www.hvca.gr>
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ: Πρόγραμμα «Επιχειρείτε Ηλεκτρονικά»: <http://www.e-pixeireite.gr>
- Ε.Σ.Π.Α. 2007-2013: www.espa.gr
- Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα: <http://www.ecb.int>
- Θερμοκοιτίδα Νέων Επιχειρήσεων Χανίων: www.incubator-chania.gr
- Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού: www.oaed.gr
- Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ): www.tempme.gr
- Τράπεζα Αττικής Α.Ε.: www.atticabank.gr
- Τράπεζα της Ελλάδος: <http://www.bankofgreece.gr/>
- Τράπεζα Κύπρου: <http://www.bankofcyprus.com>
- Τράπεζα Πειραιώς: <http://www.piraeusbank.gr/>
- Υπουργείο Ανάπτυξης: www.ypan.gr

- Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών: www.mnec.gr/el/
- Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε.: www.athex.gr

- Alpha bank: <http://www.alpha.gr>
- ANCO- enterprice Europe NETwork: www.anko-eunet.gr
- Aspis bank: <http://www.aspisbank.gr>
- Attica bank: <http://www.atticabank.gr>
- Citibank: <http://www.citibank.gr>
- e-Λεξικό Οικονομικών Όρων: <http://www.ipl.aueb.gr/eLexicon/>
- Euro bank:<http://www.eurobank.gr>
- Europe(IMESE): www.imese.gr/pmessage.php
- Factoring: www.factoring.gr/
- HSBC: www.hsbc.gr
- Incubator i-Cube: www.i-cube.gr
- Institute of Management and Entrepreneurship of Southeastern
- Invest In Greece Agency: www.elke.gr/
- Marfin-Εγνατία: <http://www.marfinegnatiabank.gr>
- Millennium bank: <http://www.millenniumbank.gr>
- PROBANK: www.probank.gr/